

The Chosen Highway

av Lady Sarah Louisa Blomfield (Sitarih Khánum)

Wilmette, IL: Baha'i Publishing Trust, 1940/1967

'The Chosen Highway' publicerades första gången 1940 och har tryckts upp många gånger därefter. Den innehåller många ovärderliga historier som författaren fått muntligen. William Collins beskriver den på följande sätt: "Denna krönika om vissa aspekter av Bahá'u'lláhs, Bábs och 'Abdu'l-Bahás liv bygger till stor del på vittnesmål från källor som är nära bekanta med personerna: Bahiyyih Khánum, dotter till Bahá'u'lláh; Munírih Khánum, 'Abdu'l-Bahás hustru; Tuba Khánum, dotter till 'Abdu'l-Bahá; andra tidiga troende och författaren själv, som följde 'Abdu'l-Bahá under hans vistelse i Storbritannien."

"Jag går min valda väg.

Jag vet mitt mål."

–'Abdu'l- Baha.

Innehåll

Sara Louisa Blomfield	4
FÖRORD	4
REDAKTÖRENS KOMMENTAR	5
INLEDNING	6
DEL 1: Báb	8
Kapitel 1: Báb	8
Kapitel 2: En skrift av Hans helighet Báb	15
Kapitel 3: De väntande tjänarna	16
Kapitel 4: Bábs kropp	17
DEL 2: Bahá'u'lláh	18
Bahiyyih Khánum, Bahá'u'lláhs dotters muntliga krönika	18
Kapitel 1: Iran	18
Kapitel 2: Şubḥ-i-Azals intriger	22
Kapitel 3: Bagdad	24
Kapitel 4: Konstantinopel och Adrianopel	27

Kapitel 5: ‘Akká	29
Munírih Khánums muntliga krönika	32
Kapitel 1: Visit to Shiraz	33
Kapitel 2: ‘Abdu’l-Bahá	35
Kapitel 3: ‘Abdu’l-Bahás brud	37
Tuba Khánums muntliga krönika	40
Kapitel 1: Ásíyih Khanum	40
Kapitel 2: Bahá’u’lláh i ‘Akká	41
Kapitel 3: ‘Abdu’l-Bahá i ‘Akká	42
Kapitel 4: Bahá’u’lláhs bortgång	45
Kapitel 5: Diyá’iyyih Khánums bröllop	48
Muntliga krönikor av	49
Mirza Asadu’lláh Kashani och Siyyid ‘Alí Yazdi	49
Sakinih-Sultán Khánum berättade ytterligare detaljer om den här tiden	53
Berättad av Siyyid ‘Alí Yazdi	54
DEL 3: ‘Abdu’l-Bahá	55
Kapitel 1: 1892 till 1908	55
Kapitel 2: ‘Abdu’l-Bahá i London	60
Tal av ‘Abdu’l-Bahá , 16:e januari, 1913	73
Skrift av ‘Abdu’l-Bahá till vännerna, i mars 1912	74
Kapitel 3: ‘Abdu’l-Bahá i Paris	74
Kapitel 4: ‘Abdu’l-Bahá under krigs-åren	78
Abú-Sinán	78
Ruha Khánum första besök i Abú-Sinán	82
Mírzá Jalal Işfáhánis berättelse	84
Hájí Ramadan	86
Skrift av ‘Abdu’l-Bahá till vännerna, november 1917	86
Bahá’í-byar	87
Mästaren	88
Vi vill träffa vår fader	88

Mästaren var emot skilsmässa	89
Om livet efter döden	89
Skrift av ‘Abdu'l-Bahá, Naw-Rúz , den 21:a mars, 1918	90
Kapitel 5: Faror för ‘Abdu’l-Bahá, hans familj and vänner	91
Utdrag från ett brev av Lady Blomfield till Lord Lamington	92
Lord Lamington till Lady Blomfield	92
Berättelse inifrån Haifa av Major Tudor-Pole, V.C.	92
Brev från Sir Herbert Samuel, G.C.B., C.B.E.	94
Brev från Sir Ronald Storrs, K.C.M.G., C.B.E.	95
DEL 4: Blandade dokument	95
Brev från Sitarih Khanum till hennes dotter Parvin	95
Ett brev från Mrs. Thornburgh-Cropper	98
Mírzá Aḥmads berättelse, (Şubḥ-i-Azal äldsta son)	98
Shaykh Maḥmúds berättelse	99
Den berömda traditionen med den röda klädnaden	100
Anteckningar om Baghdad perioden	101
Kitáb-i-Íqán	101
Från Nabils minnen	101
‘Akká	102
Några yttranden av ‘Abdu'l-Bahá om Bahá'u'lláh	105

Sara Louisa Blomfield

Sara Louisa Blomfield (född Ryan, 1859-1939) var en framstående tidig medlem av bahá'í-tron på de brittiska öarna och en försvarare av barns och kvinnors rättigheter. Hon titulerades Lady Blomfield efter att hennes man adlades 1889.

[Se video presentation](#)

Blomfield föddes på Irland och tillbringade en stor del av sitt vuxna liv i London. Hon var gift med den viktorianska erans uppmärksammade arkitekt Arthur Blomfield, son till Charles Blomfield, biskopen av London. En skicklig författare och humanist, Blomfield bidrog till grundandet av Rädda Barnen och var en anhängare av antagandet av Genève-deklarationen för barnens rättigheter i Nationernas Förbund.

Lady Blomfields acceptering av bahá'í-läran 1907 var en vändpunkt i ett livslångt sökande efter andlig sanning. Genom att hon identifierade sig med saken ökade hennes önskan att se rättvisa och jämlikhet etableras i världen, en önskan som kom till uttryck i hennes osjälviska engagemang i alla typer av filantropiska ideal samt i direkt tjänande av de behövande eller förtryckta, inklusive hennes ingående engagemang i Nationernas Förbund och för världens barns välfärd.

Lady Blomfields tjänster för tron var omfattande. Hon tillbringade ovärderlig tid med 'Abdu'l-Bahá i Paris och hennes omfattande anteckningar av hans många samtal och konversationer utgjorde innehållet i boken '*Paris Talks*'. Hon etablerade ett Bahá'í-center i Genève och främjade Bahá'í-läran bland grundarna av Nationernas Förbund. Hon uppmanade aktivt sina vänner i det brittiska parlamentet att försvara de förföljda bahá'íerna i Persien. Hon agerade som ställföreträdande förälder för Shoghi Effendi när han studerade i Oxford och följde honom tillbaka till Haifa när 'Abdu'l-Bahá gick bort. Hon var en av de framstående västerländska troende som bjöds in för att rådgöra med Shoghi Effendi om sakens framtid efter att han upptäckt att han nu var bahá'í-trons Beskyddare. När drottning Marie

av Rumänien förväntades besöka Haifa uppmanade Shoghi Effendi Lady Blomfield att ansluta sig till honom och det största heliga bladet i det heliga landet för att välkomna henne. Drottningens resväg ändrades av hennes inblandade rådgivare, men Lady Blomfield tillbringade tiden med att intervjua medlemmar av den heliga familjen om deras minnen - berättelser som låg till grund för hennes tidlösa bok *The Chosen Highway*. Boken ger också en inspirerande redogörelse för den period då hon ställde sitt hem till förfogande för 'Abdu'l-Bahá under hans historiska besök i Storbritannien 1911 och 1913. Det var han som gav henne namnet "Sítárih", som betyder "stjärna".

FÖRORD

Strax innan hon gick bort den sista dagen år 1939 bad Lady Blomfield mig att skriva detta förord. Till min oändliga beklagan var det inte färdigt i tid för att få hennes godkännande. Och nu känner jag att jag inte kan släppa detta tillfälle utan att ge min del av den ödmjuka hyllningen till det lysande minnet av en nådig dam som tjänade Bahá'u'lláhs sak med aldrig sviktande kraft och hängivenhet. Det är verkligen svårt att tro att Sítárih Khánum inte längre är med oss i sitt jordiska tempel. Smittan av hennes entusiasm och briljansen i hennes tal och beskrivningar, hennes nära samröre med Mästaren och Hans familj, hennes unika privilegier i sakens tjänst, det intensiva ljuset i hennes tro och den fängslande charmen i hennes närvaro, för att räkna upp några av hennes kvaliteter och kvalifikationer, gjorde henne älskad och vördad av alla. Det är en stor glädje att hon fick tillåtelse att avsluta denna bok innan hon lämnade oss för andra världar.

'*The Chosen Highway*' kommer för alltid att förbli det största monumentet över författarens prestationer. De som har träffat Sítárih Khánum personligen kommer att vårda denna bok i hennes ömma minne. För andra som känner till hennes arbete kommer den att ge ett levande porträtt av hennes andliga gåvor. Och till kommande generationer kommer den att överlämna ett budskap som är rikt på upplysning.

Den uttalade anhängaren av Bahá'u'lláh kan inte vara ensam om att känna oöverskådlig tacksamhet mot Sitarih Khánum. Varje seriös studerande av bahá'í-tron kommer i 'The Chosen Highway' att finna en rikedom av material som är väsentligt för studiet av historia. I min ägo finns två brev som professor Edward Granville Browne från Pembroke College i Cambridge skrev till min far och i vilka han ställer frågor om Bábs liv och ursprung. Han uppmanar sin korrespondent att hjälpa honom i sin forskning och skriver följande: Jag är mycket angelägen om att få en så noggrann redogörelse som möjligt för alla detaljer i samband med Bábirörelsen, för i mina ögon verkar det hela vara en av de mest intressanta och viktiga händelser som har inträffat sedan kristendomens och islams uppkomst och jag känner det som min plikt, liksom mitt nöje, att så långt det går försöka föra frågan till mina landsmäns kännedom, så att de kan ta hänsyn till den ...". ... för om någon skulle kunna berätta mer om Kristi barndom, tidiga liv och utseende, till exempel, så skulle vi vara glada om vi fick veta det. Nu är det omöjligt att ta reda på mycket ... men i Bábs fall är det möjligt.... Låt oss därför förtjäna eftervärldens tacksamhet och förbereda oss för den dagen redan nu."

Sitarih Khánums verk ger den ingående detaljrikedom som Edward Browne ville söka och registrera, inom de gränser som författaren själv har satt upp. 'The Chosen Highway' erbjuder varje sökare en riktig festmåltid av kunskap. Det kan inte annat än att det för evigt förtjänar historikerns uppskattning.

Men den verkliga storheten i detta verk ligger inte i dess samling av berättelser och krönikor. Det är den andliga innebörden i 'The Chosen Highway', det mönster av kärlek, rättvisa, välgörenhet och uppoffring som det väver och skildrar, det harmoniska ackord som det slår an, som placerar den i en framträdande relief. Till en värld som är skakad i sitt djup ger en försäkran om att ondskan aldrig kan nå den slutliga, bestående segern.

H. M. Balyuzi
London, March 1940.

REDAKTÖRENS KOMMENTAR

Jag hade förmånen att inte bara känna Lady Blomfield utan också tillsammans med Balyuzi diskutera utgivningen av The Chosen Highway med henne och jag var närvarande när hon bad honom skriva ett förord. Som representant för Bahá'í Publishing Trust gav hon mig fullmakt att ge ut boken och att sköta det slutliga arrangemanget av manuskriptet.

En granskning av hennes anteckningar visar att hon en gång i tiden hade tänkt sig att boken skulle vara en historisk översikt över Bahá'í-tron. Detta framgår av det grova utkastet till ett brev till Lord Lamington, daterat den 14 mars 1939. "Den bok som jag skriver börjar i Persien, före Bábs proklamation". Anteckningarna skisserar en kontinuerlig berättelse fram till den tid då 'Abdu'l-Bahá återvände till himmelens skydd. " Till denna berättelse läggs en del berättelser om trons framsteg fram till idag, inklusive det enorma arbete som Beskyddaren, Shoghi Effendi, utför för att förvalta sakens angelägenheter i fyrtio länder, som omfattar åttahundra församlingar, vars medlemmar i lugn och ro går vidare för att väcka mänskligheten till liv om nödvändigheten av ett andligt synsätt på problemen i denna stora dag."

Hennes önskan att skriva historien om Bahá'u'lláhs tro i senare tider uppfylldes inte. Men vi kan vara ytterst tacksamma för att den tidiga historien fick hela hennes uppmärksamhet och brinnande hängivenhet. Under sina två besök i det heliga landet lyssnade hon till berättelserna om Bahá'u'lláhs dotter, 'Abdu'l-Bahás hustru, hans fyra döttrar och flera personer som spelade en roll i trons heroiska tidsålder. Dessutom tog hon emot 'Abdu'l-Bahá när han kom till London. Hennes kvalifikationer för att skriva om den tidiga tiden var således unika.

Redigeringen och tryckförberedelserna förenklades avsevärt av det arbete som Sitarih Khánum själv hade utfört och av de många diskussioner som jag hade haft med henne. Jag vill uttrycka ett uppriktigt tack till Mrs Basil Hall, hennes dotter, som överlämnade manuskriptet till mig, för all den hjälp hon har gett. Jag är också djupt tacksam mot herr Balyuzi, både för hans kunskap och hans arbete. Den enhetliga

noggrannheten i translittereringen av orientaliska ord beror helt och hållet på honom och hans kunskap om de händelser som beskrivs och de personer och platser som nämns har varit ovärderlig.

The system of transliteration used throughout is one adopted by a conference of Orientalists at Oxford, and recommended by Shoghi Effendi, Bahá'í-trons Beskyddare..

Det system för translitterering som används genomgående är ett system som antagits av en konferens av orientalister i Oxford och rekommenderats av Shoghi Effendi, Bahá'í-trons Beskyddare.

I den del av boken som innehåller ”muntliga krönikor” (huvudsakligen del II) har det varit nödvändigt att ange var den faktiska berättelsen har förstärkts och förklarats av Lady Blomfield. Det enklaste sättet att göra detta verkade vara att använda stjärnor för att skilja det talade ordet från Lady Blomfields egen skrift. Läsaren kommer således att upptäcka att berättelsen under den ”talade krönikan” ofta slutar så här * * * * . Följande passage är Lady Blomfields egen och avslutas på samma sätt, varefter den talade berättelsen börjar igen.

Förutom i några få fall har det gamla namnet Persien använts för Iran, eftersom det vid den tid då händelserna ägde rum hette Persien och huvudpersonerna använde alltid det äldre namnet.

Jag har fortfarande kvar det nöje och den nytta som jag fick av de många besöken hos Lady Blomfield ”för att prata om boken”. Hon bad om att omslaget skulle vara irländskt blått och detta i sig kommer att påminna om henne, men dessutom kommer hon, nu när hon har återvänt till ‘Abdu'l-Bahás närvaro, inte att motsätta sig att ett fotografi av hennes vackra och heliga ansikte inkluderas.

David Hofman. London, maj 1940.

INLEDNING

En dag vid en mottagning i Paris, hos Madame Lucien Monod, hörde min dotter Mary och jag dessa ord från Miss Bertha Herbert: ”Om jag ”ser lycklig ut, är det för att jag ”är lycklig. Jag har funnit mitt hjärtas önskan!” Talaren, en lång, graciös flicka med lysande mörka ögon, kom

genom rummet och satte sig mellan oss. ”Jag skulle vilja berätta för er varför jag är så lycklig. Får jag?” ”Ja”, svarade vi. ”Det är sant! Det är sant!” Vi fäste frågande ögon på hennes glödande ansikte. ”Vi har lärt oss att tro att en stor budbärare återigen skulle sändas till världen: Han skulle ge sig ut för att samla alla folk av god vilja i alla raser, nationer och religioner på jorden. Nu är den bestämda tiden inne! Han har kommit! Han har kommit!”

Dessa fantastiska ord slog an ett ackord som mitt inre medvetande genast reagerade på och jag kände mig övertygad om att det olycksbådande budskap som de förmedlade verkligen var sanningen. Stor vördnad och intensiv upphöjelse besatte mig med en överväldigande kraft när jag lyssnade.

Miss Herbert fortsatte:

”Budskapets bärare led mycket förföljelse och lämnade en oförstående värld 1892. Men hans Son är fortfarande en fånge i fängelset i fästningsstaden ‘Akká i Palestina.” ”För Guds sak är jag en fånge”, sade ‘Abdu'l-Bahá. ”Är du intresserad?” frågade hon. ”Javisst, ja, hur skulle vi kunna undgå att vara intresserade?”. Nyheten om den betydelsefulla händelsen, som man länge bett om, som man ståndaktigt väntat på i ”tron, som är substansen i det som man hoppas på”, hade kommit. Hur skulle vi inte kunna vara intresserade?

”Det finns en dam i Paris”, fortsatte fröken Herbert, ”som just har återvänt från ett besök i ‘Akká (St Jean d'Acre). Hon hade förmånen att tala med ‘Abbás Effendi, det namn som han är känd under i Palestina. ”Skulle du vilja träffa denna dam? Ska jag boka en tid?” ”Javisst, om ni vill vara så vänlig.” Miss Herbert reste sig för att gå – men innan hon nådde dörren kom hon tillbaka. ”Jag vet inte var ni bor, eller ens vad ni heter!” Det var yttre, men nödvändiga detaljer!

Mötet bestämdes. Vi presenterades för Ethel Rosenberg och Monsieur Hippolyte Dreyfus. Dessa två vänner till ‘Abbás Effendi berättade mycket för mig om den Store, Bahá'u'lláhs heliga uppgift. När vi återvände till London deltog vi i några möten som hölls på Higher Thought Centre. Där fick vi veta att Mrs Thornburgh-Cropper hade varit den första som hade fört den

fantastiska nyheten till England. Hon och miss Rosenberg välkomnade alla som var ivriga att undersöka allt som hade med händelsen att göra. Under ledning av dessa två hängivna damer träffades vi för att göra upp planer för att sprida de glada nyheterna.

Vid denna tidpunkt hade vi nöjet att höra Wellesley Tudor-Pole, som förklarade för oss den djupare betydelsen av det som senare blev känt som bahá'í-sakens stora händelse. Termen ”bahá'í” kan översättas till ”boende i Guds stad”, ”ljusets anhängare”, ”troende på Bahá'u'lláh”.

Jag har gett detta verk titeln ”The Chosen Highway”. Det är inte avsett att vara en sammanhängande historik över de betydelsefulla händelser som ägde rum när den nya cykeln av mänskligt medvetande grydde över världen. Det är ett försök att visa på vissa faser av ett stort historiskt ögonblick i den andliga civilisationens liv, som inte har dokumenterats någon annanstans, men som kompletterar den befintliga litteraturen i ämnet.

Min önskan är att denna serie av muntliga berättelser skall tjäna till att visa de steg som markerade vägen mot erkännandet av ”Guds härliga dag” och hur några av de ”väntande tjänarna” reste sig för att ta den plats som var avsedd för dem; hur de blev så upptagna av andliga ting att materiella ting förlorade sitt värde under den nya tidens tidiga dagar i den nya föreställningen. Bahá'u'lláhs befallning återställer religionens renhet för världens religioner.

Krönikan försöker också visa hur den himmelska kraften, när den hålls fast av tro och gärningar, kan åstadkomma det som vi har varit vana att betrakta som mirakulöst. Eftersom jag har haft förmånen att få tillfälle att umgås intimt med Bahá'u'lláhs och ‘Abdu'l-Bahás familj under mina besök i deras hem i Haifa, har jag gjort anteckningar vid dessa tillfällen och jag har nu fått anledning att använda dem i tron att de kommer att vara av stort intresse. Många av dessa händelser inträffade under vårt tak i London när vi hade äran att hysa ‘Abdu'l-Bahá, som hade fört fram just sin fars ord till oss i Storbritannien.

Bahá'u'lláh talade med den stora eterns¹ kraft; dess funktion blir uppenbar i ”uppvaknandet”. Hans kraftfulla ord hördes, inte bara av de

skriftlärda som skrev ner dem, utan ljudet av dem spreds ut i hela världen och nådde de väntande tjänarnas inre öron. Dessa hängivna personer, som var födda i varje religion, varje ras och varje nation, stod väl förberedda på alla håll för att resa sig och ta itu med sin Faders angelägenheter, när de skulle höra Uppvaknandets kallelse. De gudomliga krafterna är fokuserade i budbärarens ande, som inleder den nya tidsperioden. Denna budbärare beskrevs som ”en strålande sol som bröt fram över en mörk och trist värld, en värld som är sjuk till döden. Ingen annan än den gudomliga läkaren har makten att bota. De lyssnare som var inställda tog emot ordet; för andra var det som dårskap, att ”föraktas och förkastas”. Ända sedan dessa dagar, när denna uppmaning till uppvaknande hördes i Storbritannien, blev det gradvis mitt hjärtas främsta önskan att sprida det budskap som jag själv hade mottagit. Det var så att denna volym tog form och det är i detta nuvarande ögonblick av världskris som ‘Abdu'l-Bahás lugnande ord är högst upp i mitt sinne. ”Detta är ett strålande århundrade.” Trots det omgivande mörkret finns denna utstrålning i överflöd i Bahá'u'lláhs undervisning.

Det finns många märkbara tecken på det uppvaknande som nu pågår. Män och kvinnor överallt och ungdomar av båda könen i synnerhet, ägnar sina krafter åt att tjäna detta stora ideal. Nationellt tjänande är i sig själv en träning för den återuppbyggnad som måste äga rum i världen innan Guds vilja kan ske på jorden som i himlen. Att tjäna nationen är stort men att tjäna världen är större. ”Låt ingen människa berömma sig av detta att hon älskar sitt land”, sade Bahá'u'lláh. ”Låt henne hellre berömma sig av att hon älskar sin art.”

Vi måste tänka på att vi inte bara kan samla hopp utan också vara säkra på att den återuppbyggnad vi söker har börjat; män och kvinnor i alla delar av världen arbetar för den, antingen medvetet eller omedvetet. Det stora århundradets schema omsluter oss. Det är upp till oss att inse denna sanning och ge det fulla gensvar som står i vår makt för att uppfylla de krav som ödet ställer på oss för att förverkliga det gudomliga syftet. Bahá'í-budskapets grundton är

¹ Se sid 134.

– Bahá'u'lláh

enhet. ”Var förenade, var förenade”, sade ‘Abdu'l-Bahá när han talade till företrädare för många humanitära och religiösa organ.

”De av er som arbetar var för sig är som myror, men om ni arbetar tillsammans kommer ni att bli som örnar; när ni arbetar var för sig kommer ni att vara som droppar eller små bäckar av vatten, men när ni arbetar i förening kommer ni att vara som en mäktig flod som bär livets vatten in i världens karga ödemarker; och”, tillade han, ”det är ganska farligt att vara en isolerad droppe; du kan bli spilld eller bortblåst.”

När jag presenterar denna krönika för världen, hur otillräcklig den än är, är jag djupt medveten om den avgörande betydelsen av det budskap som den förmedlar till mänskligheten och om verkligheten i den sanning som den uttrycker. Detta är de sista dagarna som förebådar Guds härliga dag, uppfyllelse av de profetior som har kommit till oss genom tiderna, genom profeter, poeter och siare. I den stora indiska klassikern Bhagavad Gita påminns vi om denna härliga dags ankomst: ”När rättfärdighetens förfall och orättfärdighetens upphøjelse råder, då kommer jag själv framträda för att skydda de goda och för att förgöra de onda. Jag föds från tid till tid. De dåraktiga ser inte på mig när jag är klädd i mänsklig skepnad, eftersom de är okunniga om min sanna natur, den stora Herren över varelsen.” Med detta framträdande lyssnar vi i dag med upplyfta hjärtan till Bahá'u'lláhs klara röst: ”Dessa förödande krig skall upphöra och den största freden skall komma.”

LONDON, 1939.

DEL 1: Báb

Kapitel 1: Báb

”Knappt hade mänskligheten uppnått mognadsstadiet förrän Ordet uppenbarades för människornas ögon de latent energierna som det hade utrustats med, energierna som manifesterades i sin fulla prakt när den Uråldriga Skönheten uppenbarade sig år sextio² i ‘Alí Muḥammad, Báb, person.”

² 1260 A.H.

³”Det är bra att komma ihåg att dessa muslimska mystiker kände till de kristna skrifterna och erkände ”Hans helighet Kristus” som ”Guds Ande”.

”Alla skapade ting har sin grad eller sitt stadium av mognad... I det mänskliga riket når människan sin mognad när ljuset i hennes intelligens uppnår den största kraften och utvecklingen.... Det finns perioder och stadier i mänsklighetens kollektiva liv. Vid en tidpunkt... barndomens stadium, vid en annan... ungdomens period, men nu har den nått in i sin sedan länge förutspådda fas av mognad.... Mänskligheten har kommit ut ur sitt tidigare tillstånd av begränsning och förberedande träning. Nya krafter, nya moraliska normer och nya förmågor väntar på henne och har redan kommit över henne. Ungdomsperiodens gåvor och välsignelser, som visserligen var lägliga och tillräckliga under mänsklighetens ungdomstid, är nu oförmögna att uppfylla mognadens krav.”

– ‘Abdu'l-Bahá

För att bättre förstå den extraordinära karaktären hos de stora händelser som ägde rum, såsom de beskrivs i denna krönika, kan det vara bra att kortfattat betrakta en viss aspekt av den religiösa världen i Persien under de första decennierna av artonhundratalet.

Många muslimska tänkare är kända för att ha väntat på den tolfte imamens³ ankomst. Många av profetiorna pekade på året 1260 A.H. som motsvarar 1844 A.D. Det är bra att komma ihåg att dessa muslimska mystiker var bekanta med de kristna skrifterna och erkände ”Hans helighet Kristus” som ”Guds ande”. Var och en av dessa religiösa grupper letade efter Den, som skulle uppfylla alla profetior, enligt deras egen speciella förklaring.

Denna ”ankomst” var för dem en händelse av största vikt – ingen var likgiltig, alla brydde sig om den. Entusiasmen var verklig och blev fanatisk så snart en tolkning av en viss profetia föreslogs som skilde sig från den som de accepterade som ”ortodox”. Vid den här tiden fanns det två lärda, högt hedrade och heliga män, Shaykh Aḥmad-i-Aḥsa'i och Siyyid Kázim-i-Rashtí. Dessa två var de enda männen av det stora

antalet Mullás och lärda i Persien som vid den tiden hade någon vision om den Helige, en Förelöpare, nära ankomst. De satte sig in i arbetet med att förbereda sig inför den stora dagen, utan att tänka på den personliga risken för förföljelse eller död. De lärde sina anhängare, Shaykhis, som de kallades, tre viktiga trosartiklar:

- Den andliga tolkningen av Koranen, som hade blivit fördunklad av den ytliga läsningen; räddningen av den, så att säga, från den strikt bokstavliga tolkningen, som de ansåg vara fördummande för folkets själar och sinnen och som döljer sanningen för dem. ”Bokstaven dödar, men Anden ger liv”.
- Att Muḥammads ”uppstigning” till himlen var en andlig händelse, inte en bokstavlig resa.
- De trodde inte på den materiella kroppens uppståndelse, utan på själens, den andliga kroppens uppståndelse.

Shaykhi-sekten var mycket hatad och smäddad av Mullás, även om den vanliga människan visste mycket lite om deras undervisning, som gavs i stor hemlighet och deras skriftliga broschyrer var mycket noggrant bevakade av de invigda. Deras tolkning av profetiorna ledde dem till att vänta på att den Imam, Qá'im skulle komma, som skulle bli deras gudomliga ledare; denna ”ankomst” ansåg de vara nära förestående, ja, de blev mer och mer övertygade om att han redan var på jorden. Därför blev det naturligt att medlemmarna i Shaykhi-sekten stod väl förberedda för att hylla imamen när han skulle tillkännage sig.

Siyyid Kázim, som efterträdde Shaykh Aḥmad, gav sina anhängare instruktioner om att så snart han hade gått över till den osynliga världen, skulle de bege sig till varje del av landet för att leta efter imamen, som han försäkrade dem, redan var på jorden och väntade på att kalla folket. Han beordrade dem att förbereda sig genom bön och genom att rena sina hjärtan, för att känna igen den utlovade, att tillkännage hans framträdande det var hans eget och hans vän Shaykh-Aḥmads uppdrag. Han gav dem vissa tecken, genom vilka de skulle känna igen denna gudomligt sända Härelden. Dessa tecken skrevs ner i form av en femuddig stjärna, som följde människokroppens huvudlinjer – fyllda med

persisk och arabisk skrift. ”Han skulle vara ung - varken lång eller kort – stor, vänlig, med mörka ögon och fint pennade ögonbryn. Han skulle varken röka eller dricka alkohol. Han skulle inte vara undervisad i världens lärdomar, hans kunskap skulle vara inneboende. Han skulle tillhöra den 'rena linjen', det vill säga en Siyyid, en ättling till profeten Muḥammad.”

Siyyid ‘Alí Muḥammad föddes i Shíráz år 1819. Hans far dog när han fortfarande var ett barn och hans mor tog honom till sig själv och sin bror Ḥájí Siyyid ‘Alí. Hans hängivna mor och farbror uppfostrade honom med kärleksfull omsorg. Många är de historier som berättas om hans barndom. Han visade att hans kunskap var medfödd. Hans skolmästare kom till hans farbror och sade: ”Om du betalar skolavgifter till mig är det en gåva! Jag kan inte lära honom någonting! Hans förklaringar av svåra passager i Koranen är fantastiska! Hans svar på komplicerade problem är fantastiska!” Hans mor tillrättavisade en dag en tjänare efter tvagningen inför bönen vid solnedgången. ”Älskade mor”, sade Siyyid ‘Alí Muḥammad, som då var ett barn på sex år, ”skulle det inte vara bra att upprepa den renande tvagningen före bönen – så att tillrättavisningen inte vanärrar din bön?”

Hans karaktär var så mild och kärleksfull att alla som kände honom älskade honom. Hans sinnes skönhet återspeglades i hans person. Han tillbringade all sin tid, när han inte pliktskyldigt hjälpte sin farbror i hans arbete, med att meditera över de heliga böckerna. ”Verkligen”, sade folket, ”han är himmelsk, denna yngling som går med det värdiga och lugna steget, som har en så lysande blick och dessutom är så vacker och dessutom mycket lärd i de heliga skrifterna.”

Det fanns en söt och vacker kusin till Siyyid ‘Alí Muḥammad som hette Khadíjih-Sultán-Bagum; de två hade lekt tillsammans som små barn och hade varit goda vänner. Enligt landets sedvänja träffades de inte när de började växa upp. En natt fick Khadíjih-Sultán-Bagum en vision som hon många år senare berättade för Munírih Khánum, ‘Abdu'l-Bahás hustru, som var ämnad att spela en stor roll i denna fantastiska berättelse:

”Jag berättade inte om denna vision för mina systrar, de skulle ha trott att jag var fylld av

stolthet och självhävdelse! Men visionen fyllde mina tankar dag och natt; den tycktes omsluta mig i en slags helig atmosfär av obeskrivlig glädje! ”Några dagar efter denna vision kom modern till min lekkamrat för flera år sedan, Siyyid ‘Alí Muḥammad, till mig och stående i samma attityd och på samma plats som besökaren i min dröm, hon sade ord till mig, som jag uppfattade som att hon ville att jag skulle bli hennes sons hustru. ”Genom detta blev jag medveten om att hennes son, som senare blev min härlige make, var en utvald!” Följaktligen blev denna förtjusande flicka Siyyid ‘Alí Muḥammads hustru. Hela folket förundrades över den sublimes skönheten hos brudparet.

Ack, vad kortvarig deras lycka skulle bli, den skulle avbrytas av en av världens stora tragedier! Deras äktenskap var ett äktenskap av ren kärlek; de kom båda från en familj som bara tog en hustru; detta var anmärkningsvärt, eftersom sedvänjan i landet var att gifta sig med två, om inte fler och det var ofta mycket svårt att kringgå denna sedvänja! På många sätt hölls familjen i en nästan helig vördnad av vänner och grannar, både av hög och låg grad.

En kväll sa han, Siyyid ‘Alí Muḥammad, till sin brud när det nygifta paret satt tillsammans: ”Ikväll kommer en mycket kär vän, som jag väntar på, gå och vila; vänta inte på mig, han kan komma ganska sent.” Hon såg ett allvarligt uttryck av beslutsamhet i hans ansikte, när hon reste sig för att lyda hans önskan; hennes intuitiva själ förstod genast att den gäst som han väntade på inte kunde vara av något vanligt slag. När hon gick vände hon sig om för att se på sin make, den vackra ynglingen med det lugna, allvarliga ansiktet, tog plats, som om han svarade på en osynlig uppmaning, exakt mitt emot dörren, som han fäste sina ögon på. Där lämnade hon honom sittande och väntande! Till slut hördes ett steg och den väntade kom. Den unga hustrun, som undrade alltför mycket för att kunna sova, hörde något som väckte ännu större förundran.

Denna besökare var den som senare blev känd som Bábu'l-Báb, hans namn var Mullá Ḥusayn-i-Buḥru'i. Han var en av Siyyid Kázims främsta lärjungar och hade nu kommit till Shíráz för att fullfölja det uppdrag som hans elever fått, nämligen att de efter hans död ”först skulle

tillbringa fyrtio dagar i avskildhet i moskén i Kufih, fasta och be och när de på så sätt var förberedda för att bli kapabla att känna igen imamen, skulle de skingra sig och resa vitt och brett i jakt på honom och när de hade funnit honom skulle de låta hela världen få veta det”. Vid sin ankomst meddelade den väntade besökaren att han sökte sin herre och tog ur sin sadelpåse den tidigare nämnda skriften, den femuddiga stjärnan, som följer huvudlinjerna i människokroppens form – fylld med en skrift som innehöll beskrivningen av de tecken genom vilka han skulle känna igen honom som han sökte. Medan gästen berättade detta lyssnade den unge värden allvarligt och sedan tog han av sig sin gröna turban och sade: ”Titta noga på mig, visar jag inte dessa tecken?” Hans lugna ansikte lystes upp av ett leende fullt av mening.

”Det är ett mycket stort anspråk”, sade besökaren förvånad. Siyyid ‘Alí Muḥammad påminde honom då om en dag för länge sedan vid bordet hos Siyyid Kázim, som, när han talade om det kapitel i Koranen som beskriver berättelsen om Josef, på ett imponerande sätt sade åt dem att komma ihåg diskussionen den kvällen om ”Josefs mysterium” och tillade att en dag, i framtiden, skulle orsaken till detta högtidliga föreläggande bli tydlig för dem. Då och där skrev Siyyid ‘Alí Muḥammad en detaljerad kommentar till ”Josefs mysterium” och uppenbarade den dolda innebörden i berättelsen; denna gav han till sin besökare. När Mullá Ḥusayn-i-Buḥru'i läste öppnades hans ögon och han blev mycket rörd, överväldigad och upphetsad. Han ville rusa ut och förkunna det underbara budskapet för världen. Han hade funnit Härolden! Honom som han sökt, imamen, Qá'im. ”Dämpa din entusiasm ett tag, min vän, det är ännu inte dags att sprida budskapet. Ha tålmod! Vänta! Vänta tills arton personer med insikt ska av sig själva var för sig, genom inre vägledning, har känt igen mig.”

Báb själv var ”Urpunkten” och tillsammans med de arton som skulle utses av honom i takt med att de kom till honom, utgjorde de ”Den levandes nitton bokstäver”. Denna förklaring gjordes den tjugotredje dagen i maj månad år 1844. Vilken dag i världshistorien! Báb, Bahá'u'lláhs härold, den Utlovade, öppnade mänsklighetens nya tidsålder. Den här dagen

föddes ‘Abbás Effendi, ‘Abdu'l-Bahá, Bahá'u'lláhs son och centrum för hans förbund.

Den här dagen sändes det första telegrafiska meddelandet längs trådarna med dessa märkliga ord: ”Se vad Gud har åstadkommit!” Mullá Husayn-i-Bushru'i kallades genast Bábu'l-Báb, dvs. ”Porten som leder till porten” och tog plats som den förste i den heliga skara upplysta lärjungar som blev kända som ”Den levandes nitton bokstäver”.

När några andra hade kommit till Báb och lagts till denna skara, sände han ut dem vitt och brett i hela landet för att sprida det glada budskapet om sin gudomliga ledare. Med dessa ord riktade han sig till dem:

”O Mina älskade vänner! Ni är bärare av Guds namn i denna dag. Ni har blivit utvalda till skattkamrarna för Hans mysterium. Det åligger var och en av er att uppvisa Guds attribut och att genom era handlingar och ord vara exempel på tecknen på Hans rättfärdighet. Hans makt och Hans härlighet. Lemmarna på era kroppar måste bära vittnesbörd om upphöjdheten hos ert syfte, integriteten i era liv, äktheten i er tro och den upphöjda karaktären hos er hängivenhet. Ty sannerligen säger Jag, detta är den dag Gud talat om i sin bok:⁴ Tå den dagen skall Vi sätta ett sigill på deras munnar och ändå skall deras händer tala till Oss och deras fötter skall bära vittnesbörd om det de skall ha gjort. Reflektera över de ord Jesus riktade till sina lärjungar; då Han sände ut dem att sprida Guds tro. Med ord som dessa ålade Han dem att resa sig och fullgöra sitt uppdrag: 'Ni är såsom elden som i nattens mörker har tänts på bergets topp. Låt ert ljus lysa inför människors ögon. Sådan måste renheten i er karaktär och graden av er självförsakelse vara att jordens folk genom er må igenkänna och attraheras till den Himmelske Fadern, som är källan till renhet och nåd. Ty ingen har sett Fadern som är i himmelen. Ni som är Hans andliga barn måste genom era gärningar vara exempel på Hans dygder och vittna om Hans härlighet. Ni är jordens salt. Men

om saltet mister sin sälta, hur skall man då göra det salt igen? Sådan måste graden av er avskiljande vara att oavsett i vilken stad ni träder in i för att förkunna och undervisa om Guds sak, skall ni inte på något vis förvänta er varken mat eller belöning från dess invånare. Nej, när ni lämnar den staden skall ni skaka dammet av era fötter. Såsom ni har trätt in i staden rena och obefläckade, så skall ni även lämna den. Ty sannerligen säger Jag, den Himmelske Fadern är ständigt med er och vakar över er. Om ni är Honom trogna kommer Han med visshet överlämna i era händer alla jordens skatter och kommer att upphöja er över alla kungar och regenter i världen' O Mina bokstäver! Sannerligen säger Jag, oerhört upphöjd är denna dag över tidigare apostlars dagar Nej, omätbar ar skillnaden! Ni är vittnena till Guds utlovade dags gryning. Ni tar del ur Hans uppenbarelses mystiska kalk. Omgjorda ansträngningens länder och var uppmärksam på Guds ord såsom de uppenbarats i Hans bok: 'Se Herren⁵ din Gud är kommen och med Honom är förbandet av Hans änglar uppställda framför Honom!' Rena era hjärtan från världsliga begär och låt änglalika dygder vara er utsmyckning. Sträva att ni med era handlingar må bära vittnesbörd om sanningen i dessa Guds ord och akta er så att, genom att 'vända tillbaka'. Han ej må 'byta ut er mot ett annat folk som 'inte skall vara er like' och som skall ta ifrån er Guds konungadöme. De dagar då tom tillbedjan ansågs tillräcklig är till ända. Tiden är kommen då intet annat än det renaste motiv, stött av handlingar av fläckfri renhet, kan höja sig till tronen i höjden och vara godtagbara inför Honom. 'Det goda ordet stiger upp till Honom och den rättfärdiga handlingen kommer att göra det upphöjt inför Honom.' Ni är de ringa om vilka Gud har sagt detta i sin bok: 'Och Vi önskar visa ynnest mot dem som förringades⁶ i landet och göra dem till andliga ledare bland människorna och göra dem till Våra arvtagare.' Ni har kallats till denna ställning; ni kommer att nå den enbart om ni reser er för att trampa varje världsligt begär under era fötter

⁴ Koranen

⁵ Koranen

⁶ Koranen

och anstränger er att bli 'Hans vördade tjänare som ej talar förrän Han har talat och som utför Hans befallning.' Ni är de första bokstäverna som har frambringats ur den Ursprungliga punkten⁷, de första källor som har sprungit fram ur denna uppenbarelses källsprång. Bönfäll Herren er Gud att bevilja att inga jordiska snaror, ingen världslik tillgivenhet, ingen flyktig strävan, må fläcka renheten eller förbittra sötman av den nåd som flödar genom er. Jag förbereder er för ankomsten av en mäktig dag. Ansträng er till det yttersta så att i den kommande världen. Jag som nu ger er befallningar må glädjas, inför Guds nådastol, åt era gärningar och yvas över det ni uppnått. Den kommande dagens hemlighet är nu förborgad. Den kan varken avslöjas eller uppskattas. Den dagens nyfödda barn utmärker sig över de visaste och mest vördnadsvärda människorna i denna tid och den tidens mest anspråkslöse och olärde kommer i förståelse att överträffa de mest lärda och kunniga teologerna i denna tidsålder. Sprid er över hela detta land och, med ståndaktiga fötter och helgade hjärtan, bered vägen för Hans ankomst. Se ej till era brister och svagheter; fäst er blick på den oövervinneliga kraften hos Herren, er Gud, den Allsmäktige. Har Han icke under tidigare dagar förmått Abraham, trots Hans skenbara hjälplöshet, besegra Nimrods styrkor? Har Han inte möjliggjort för Moses, vars stav var Hans enda följeslagare, att besegra Farao och hans styrkor? Har Han inte upprättat Jesu upphöjdhed, fattig och ringa som Han var i folks ögon, över det judiska folkets samlade styrkor? Har Han inte underkastat de barbariska och militanta stammarna i Arabien under den heliga och omvandlande disciplinen hos Muhammad, Hans profet? Res er i Hans namn, förlita er helt på Honom och var förvissade om slutlig seger."

Efter att ha sänt ut dessa budbärare begav sig Báb till Mecka, där det stora offentliga tillkännagivandet av hans budskap ägde rum. Mullorna i Shíráz, som var förskräckta av de sensationella rapporterna om pilgrimerna som återvände från Mecka, som fruktade inflytandet av hans rena undervisning och de flesta av dem var helt oförmögna att förstå betydelsen av

händelsen, gick i grupp till stadens guvernör, Husayn Khán och bönföll honom om att ta Báb till fånga och att hålla honom i sitt eget hus i absolut avskildhet, så att han inte längre skulle besvåra landet med sin undervisning. Följaktligen sände Husayn Khán tio av sina egna soldatvakter för att ta Báb till fånga när han var på väg tillbaka till Shíráz. De mötte honom på natten. "Vänner, vart är ni på väg?" frågade Báb. "I ett visst ärende", svarade soldaterna och tvekade att berätta för honom vad detta ärende var. "Det ärendet vet jag, ni har order att ta mig som fånge till Shíráz. Här är jag! Jag är den som ni söker." Soldaterna var förvånade över modet hos den vackra Ungdomen med den milda rösten, som frivilligt gav sig själv som fånge i händerna på en så grym guvernör. De behandlade denna lugna och värdiga unga ättling till Muhammad med stor respekt och deras uppträdande var snarare som en prinsens tjänare än som soldater som hade tagit en fånge.

När han kom till Shíráz ansåg Husayn Khán att det var klokt att låta Báb bli inspärrad i sin farbrors hus och krävde att han skulle åta sig att inte längre undervisa i Shíráz. Farbrodern uppmanades också att gå i borgen för honom, så att löftena skulle hållas. Under tiden reste "den levandes bokstäver" genom hela Irans land med de goda nyheterna om att Qá'im, den "väntade", skulle komma, för vars ankomst de troendes böner hade framförts till den osynliges domstol i så många århundraden. Trots den fruktansvärda fara för liv och egendom som överskuggade alla som bekände sig till den nya tron, fortsatte ett antal av dessa orädda själar att erbjuda trohet till Báb och skrev många brev till honom, där de frågade ut honom och försäkrade honom om sin hängivenhet, till och med till döden!

Dessa anhängare kallades nu bábier och deras antal växte och växte – även om få kunde komma i kontakt med den unge profeten, som de accepterade som en gudomlig budbärare, eftersom han så ofta genomgick den ena skenrättegången efter den andra och fördes från ett avlägset fäste till en ännu mer avlägsen fästning. Hans vänner och hans familj kunde ofta inte få reda på var han befann sig, eftersom all kommunikation med dem var förbjuden. Det var

⁷ En av Báb's titlar.

också mycket svårt att genomföra någon plan för att brev skulle nå honom eller för att ta emot hans skrifter som svar, eftersom alla budbärare som försökte nå honom utsattes för så stora risker. Att så många oförskräckta själar modigt gjorde dessa försök och att vissa var framgångsrika och för de av hans skrifter som finns kvar är vi tacksamma.

Dessa skrifter innehåller i regel inga namn på de personer till vilka de skrevs och många av de skrifter som slutligen nådde sin destination begravdes snabbt under jorden eller gömdes på annat sätt för att undgå att förstöras av de ständigt vaksamma fienderna. Andra återigen förstördes av sina ägare som, när de arresterades, ofta gav hustrun, eller någon medlem av familjen, ett tecken om att de skulle bränna dem (dessa ovärderliga skatter!), i händelse av att de skulle kunna kompromettera någon annan av vännerna, om de hittades av förrädiska spioner; för av sådana personer var de modiga bábierna ständigt omringade. En gammal persisk bahá'í, Mírzá Asadu'lláh Kashani, berättade för mig att när han var en pojke, ungefär nio år gammal, passerade han ett värdshus i sin hemstad Kashan, där många soldater var samlade. ”Báb är här. Han förs till Tihrán”, viskade någon. ”Jag minns att jag fick höra att en herre i staden, Hájí Muḥammad Isma'il, betalade en summa på mellan femtio och sextio tumans⁸ till de vaktande soldaterna för att den Välsignade skulle få tillbringa den där enda natten i hans hus.”

Denna vän blev senare utpekad som bábi, togs till fånga, kedjades fast tillsammans med Bahá'u'lláh i Tihrán och fick slutligen, tillsammans med sin bror Mírzá Jani, en av sakens första historiker, martyrskapets krona. ”Min äldsta bror hörde några profetior tolkade av en Mullá i vår moské – han blev övertygad och anammade bábi-tron; därefter blev vi tre andra också bábi; senare, när 'Han, som Gud ska manifesteras', Bahá'u'lláh, hade gjort sitt tillkännagivande, accepterade vi honom och då blev vi bahá'íer.”⁹

Under tiden hade Irans Sháh, som var mycket förvirrad över Báb om vars undervisning han hade hört olika berättelser som motsade varandra,

han sände efter Siyyid Yahyáy-i-Darábí, en av de mest lärda och skolade personerna på sin tid och en högt aktad teolog. Förberedelser gjordes för hans välkomnande, vackra mattor och broderade sjalar lades fram framför honom för att visa med vilken ära denna gäst togs emot. Sháhen beordrade honom att åka till Shíráz, träffa denna profet, som alla pratade om, söka sanningen i rapporterna och återvända för att informera honom om allt han skulle kunna upptäcka. Siyyid Yahyáy-i-Darábí åkte till Shíráz, träffade Báb, hade långa samtal med honom och gick in på uppfyllandet av profetiorna, deras förklaringar och tolkningar! Eftersom han själv kunde mycket av Koranen utantill och nästan trettiotusen traditioner som förutsade den utlovade och eftersom han dessutom hade en karaktär som beskrivs som ”helig”, var han väl vald för detta uppdrag och var lämpligt utrustad, mentalt och andligt, för att undersöka en så viktig fråga.

Resultatet blev att han, Siyyid Yahyáy-i-Darábí, blev övertygad om sanningen, omfamnade tron och sändes ut av Báb för att förkunna den nya dagen. Han var förutbestämd att i framtiden uppnå martyrskapets krona, i staden Nayríz. När han åter anlände till Tihrán gick han och ställde många frågor till Mírzá Husayn-‘Alí Núrí (senare Bahá'u'lláh).

Den här dagen berättade ‘Abbás Effendi att han som liten pojke satt i knäet på Qurratu'l-‘Ayn, som befann sig i hans mors, Ásíyih Khánums, privata salong och när dörren till detta rum var öppen kunde de höra Siyyid Yahyáy-i-Darábí, som talade och ”diskuterade med min far”, bakom gardinen. Qurratu'l-‘Ayn, den vackra, orädda poeten, som tilltalade Siyyid med sin musikaliska, men ändå genomträngande röst, sade: ”O Siyyid, det är inte tid för argument, för diskussioner, för ideliga upprepningar av profetior eller traditioner! Det är dags för handling! Dagen för ord har passerat! ” Om du har modet, nu är det den förutbestämda timmen för att visa det; om du är en man av gärningar, visa ett bevis på din manlighet genom att förkunna dag och natt: ”Den utlovade budbäraren

⁸ En tuman var på den tiden lika med ett pund sterling.

⁹ Hans historia, som han berättades för mig, kommer jag att berätta om längre fram.

har kommit! ”Han har kommit, Qá’im, imamen, den utlovade har kommit! Han har kommit!”

Abbás Effendi berättade att han mindes denna episod mycket tydligt, uttrycket av entusiasm i hennes vackra, strålande ansikte när hon sade dessa inspirerande ord bakom draperiet som hängde framför dörren, var underbart imponerande. ‘Abbás Effendi tillade: ”Hon brukade ofta, under sina korta besök, ta upp mig i knäet, smeka mig och prata med mig. Jag beundrade henne djup.”

Siyyid Ja’far-i-Kashafi förutspådde att hans son, Siyyid Yahyáy-i-Darábí, skulle bli martyr som otrogen; denna tragiska profetia uppfylldes så småningom i staden Nayríz. Qurratu'l-‘Ayn hörde talas om den Härold som var den ”väntade” genom Siyyid Kázims lärjungar och snart efter denna älskade lärares död skrev hon till Báb. Báb gjorde henne till en av de ”den Levandes nitton bokstäver”. Han sade om denna underbara kvinna: ”Hon svarade på min kallelse innan jag hade kallat henne.”

Mullá Husayn, den första som trodde på Báb, kallades en dag till sin mästars närvaro: ”Jag har ett mycket viktigt uppdrag för dig”, sade Báb. ”Ta den här skriften, den är till en stor och helig person”. Medan Mullá Husayn lyssnade med förundran och vördnad fortsatte Báb. ”Bege dig till Tíhrán, sök upp en mycket högt uppsatt person och som framför allt är känd för att vara andlig och uppvisar kärleksfull vänlighet och välgörenhet”. Lärjungen reste till Tíhrán, fylld av tankar om den heliga betydelsen av hans hemliga uppdrag. Väl framme förberedde han sig dag efter dag för att noggrant undersöka, då han genom sin intuition visste att den Store i verkligheten fanns på jorden,¹⁰ dessutom att han skulle finna honom, fast ändå dold, just i staden Tíhrán.

Efter några dagars fruktlöst sökande träffade han en av ‘ulamas,¹¹ som han anförtrodd uppdraget, även om det naturligtvis inte var helt heligt. ”Det finns bara en personlighet på hela denna plats som möjligen skulle kunna vara den du söker”, sade han. ”Berätta om honom”, sade Bábu'l-Báb. ”Han tillhör den ädla klassen, men han är ovillig att prunka och deltar sällan i ståtliga

tillställningar. Extremt förmögen, men bryr sig inte om lyx och överdådiga resor. Full av en fantastisk visdom är han, men han har aldrig blivit undervisad av människor, inte ens när han var en ung pojke, eftersom han inte gick med på att ta emot lektioner från de vanliga ungdomslärarna. Han hjälper alla som behöver hjälp. En tillflykt för dem som befinner sig i sorglig trötthet; en tröst för alla lidande. En stark förkämpe för dem som lider orätt. I skydd av hans hus välkomnas alla som hungrar eller törstar. Hans gästfrihet ges gratis till alla som kommer. Hans dörr är alltid öppen för de värlösa och hans hjärta för varje berättelse om sorg.” Folket säger:

”Han vägrar alla de lukrativa tjänster som erbjuds honom; säkerligen måste även hans rikedom minska, om han föraktar alla sätt att öka den, medan han fortsätter att skänka sina ägodelar så överdådigt till dessa värdelösa stackare. Det är mycket svårt att förstå hans beteende, som skiljer sig så mycket från våra andra vänners. Vad kan det vara för mening eller nytta med det hela? Jo, det är sannerligen inte ett sätt att fylla sina kassakistor med kronor.” Men de fattiga människorna, de övergivna, de sjuka och de eländiga, vördar och älskar honom med ett slags dyrkande tillbedjan; de talar om honom som ’de fattigas fader’. Dessutom viskas det av många av hans vänner, både rika och fattiga, att det finns något hos honom från den andra världen, helighetens värld. Säg, min vän, tror du att detta är den du söker?” När Bábu'l-Báb hörde dessa saker visste han att han hade funnit honom som han sökte. ”Utan tvekan är detta Han. Hur kan denna dyrbara skrift överlämnas till denna unika Person?” ”Jag kan göra det, för jag är ofta i hans hus, där jag undervisar några av Hans bröder.”

Så fick denne lärare i uppdrag att överlämna Báb's skrift till Mírzá Husayn-‘Alí Núrí, som när han hade läst de underbara, inspirerade orden kallade på sin bror, Mírzá Músá och sade: ”Läs detta – om det finns någon sanning i denna dödliga värld så finns den i de ord som författaren av denna skrift har skrivit.” Mírzá Husayn-‘Alí skickade en budbärare tillbaka till Shíráz med en present med te till Báb. Innehållet i denna skrift

¹⁰ Báb förklarade att hans eget budskap var en förberedelse till budskapet från ”den som Gud ska manifestera”, den utlovade för alla folk. – ED.

¹¹ Lärda”; tillämpas allmänt på prästerskapet.

blev känt bland vissa personer och nyheten om att en Förelöpare till en ny uppenbarelse hade franträtt orsakade stor uppståndelse i Tihrán.

Följande utdrag ur Bábs skrift översattes för mig av Mírzá Munir, son till en av de mest hängivna bahá'íerna, känd som Zaynu'l-Muqarrabin, dvs. ”den gynnade utsmyckningen”. Som Báb brukade, anges inget namn på honom som skriften var skriven till, inte heller på de vänner som nämns i den; den tycks tala värtaligt om den fara, som var den atmosfär i vilken författaren och hans lärjungar levde i. Báb, som hade fått veta att ‘ulamas önskade sig ett tecken som ett slags prövning genom ett svårt prov, gick med på att tillfredsställa denna önskan och gav dem därmed ett bevis på att han var villig att möta dem på deras egen mark. Han överlät dessutom åt dem att välja tecken. Denna skrift hänvisar till den tid som bestämts för prövningen.

Kapitel 2: En skrift av Hans helighet Báb

”I Guds namn, den mest Barmhärtige!

”Prisad vare Gud, som har gett mig nåden att tacka Honom för Hans prövningar. ”Jag tackar Honom för de olyckor som har drabbat mig och de svårigheter som har kommit i min väg. ”Dessa olyckor har kommit till mig genom dem som inte tror på den enda sanna Guden och som hör till de upproriska. ”Jag för mina sorger och mitt lidande till Gud.” ”Inom kort skall de orättfärdiga få sitt straff. ”Vad du har skrivit till mig har jag tagit emot och jag blev medveten om det som har kommit genom din kärlek. ”Må Gud belöna dig för det du har åstadkommit i Hans religion och för det du kommer att uppnå på Hans väg. ”Jag svär vid Honom, i vars hand min själ vilar, att de som dricker av kärlekens kalk blir frälsta och att de som förkastar mig och mitt uppdrag skall gå under. ”Hur kan jag beskriva det som hände mig i det landet? ”I sanning, allt bläck i världen och alla pergament på jorden skulle vara otillräckliga. ”Genom ett tecken skall det göras känt för dig, vilka några av de olyckor som överväldigade mig är, när jag reste från det landet för att presentera mig för den som Gud hade utsett till att bli härskare över det. ”Jag anlände till denna plats och stannade en stund

med tillstånd av hans Höghet Mu`tamdu'd-Dawliih; må Gud bevara och öka hans lycka och belöna honom med sina gåvor i enlighet med hans förtjänster. Sannerligen han misslyckades inte med att ta hand om oss och att göra sig besvär för vår räkning.

”En natt gavs ett löfte i Mu`tamidu'd-Dawlihs och i många adelsmäns närvaro om det som Gud hade bestämt och önskat. ”Detta kommer i sanning att äga rum, om 'ulamas presenterar sig, på dagen för den stora högtiden som är utsedd för denna 'prövning genom prövning'. ”Detta har jag och 'ulamas kommit överens om. ”Snart skall Gud fastställa sanningen genom sitt ord och göra folkets gärningar uppenbara. ”Inom kort skall jag göra en resa till Maliku'l Fadls (nådens herre) närvaro; om du skulle höra om detta besök, så presentera dig på den platsen och berätta vad du har sett av de okunnigas handlingar. ”Förvisso är vi av Gud och till Gud skall vi återvända. ”Frid vare med dig och med Aḥmad och med den som du nämnde i ditt brev – och med dem som kommer att ansluta sig till dem. ”I dag är den bestämda dagen¹² och denna dag ska det som jag lovade dig uppfyllas – fem minuter innan middagstid ska det äga rum – om 'ulamas visar sig!” 'Ulamas misslyckades med att hålla mötet och visade därmed att de inte ville veta sanningen, som det uppenbarligen var deras plikt att undersöka. De var rädda för att drabbas av ett nederlag och på så sätt åstadkomma en förödmjukelse av sin religion. Deras vägran avslöjade deras bristande tilltro till rättvisan hos deras motståndare. De fruktade att sanningen om Bábs budskap vid den planerade prövningen skulle förkunnas för världen. Således förföljde sorgens och bedrövelsens spöken och ve och besvikelse, hela tiden denne Utvalde. Denna skrift skrevs 1846, två år efter Hans tillkännagivelse.

Förföljelsen av den ”efterlängtade Qá'im” under de sex år som Hans uppdrag varade, verkar otrolig – mycket svår att förstå, när vi vet att böner ständigt framfördes för Hans ankomst av just dessa mullor, som visade sig vara Hans grymmaste och bittraste fiender och att Han

¹² 7:e i Dhi'l-Hijjih, A.H. 1262, sista månaden i islams månkalendar.

uppvisade alla nödvändiga tecken som nämns i profetiorna. Men detta avvisande accepterades av dem som trodde på Báb, som i sig självt ett av bevisen på hans sanning, eftersom det också var en uppfyllelse av profetian.

Kapitel 3: De väntande tjänarna

Det har sagts att under de ”sista dagarna”, ”Guds stora dag”, som förstås som dagen för den universella manifestationen, skulle han som binder samman alla världens religioner och raser i ett stort heders- och kärleksband, fritt från egen nytta, hat och fördomar, framträda. Det har sagts och många har trott, att Herren Gud på sin dag skulle sända tio tusen av sina heliga till jorden. Dessa heliga, som kallas ”de väntande tjänarna”, skulle manifesteras i varje religion, i varje ras, på varje tungomål, med varje färg och i varje nation i världen.

Många av dessa ”väntande tjänare” skulle samlas kring föregångaren och i sinom tid skynda sig till den ”som Gud skall uppenbara” för att bli deras apostlar och lärjungar. De skulle, var de än befann sig, vara de första att erkänna den gudomliga uppfostrarens lärdomar, de skulle vara som surdeg i den slöa massan av människor och, när de skulle ta sig an sin Faders arbete, skulle de vara som rent ”livsblod i artärerna i världens sjuka kropp”.

Man tror att ett antal av de ”väntande tjänarna” redan var manifesterade i Persien och att de därför var redo att erkänna Báb som den utlovade, imamen, deras förväntade ledare, vars yttersta uppgift var att förebåda den stora universella manifestationen.

En av de mest hängivna av dessa ”väntande tjänare” var den vackra poeten från Qazvin, Zarrin-Taj (Guldkronan), Fatmih Khánum, som den vördade Siyyid Kázim gav namnet Qurratu'l-‘Ayn (Ögonens tröst), så sällsynt var hennes skönhet till kropp och själ.¹³ Historien om hennes orädda hängivenhet och grymma martyrskap berättas på andra ställen.¹⁴

Många andra, som trotsade tortyr och död, reste sig för att tjäna Báb:s sak. Shaykh Slih, Siyyid Yahyáy-i-Darábí, Mullá Husayn, Quddus, Mírzá Jani och Mírzá Isma`il, bröderna i Kashan och många, många andra. De var inte bara orubbliga in i döden, utan några av dem bad till och med om att få äran att få utgjuta sitt livsblod för att vattna Livets träd. I sin srora hängivenhet ansåg de att Guds största gåva var martyrskapet, som för dem var livets krona. Mírzá Jani och Mírzá Isma`il följde med Bahá'u'lláh för att bära fram hjälp till de bábier som försvarade sig i Shaykh Tabarsi. På vägen dit blev de arresterade. Bahá'u'lláh släpptes fri genom några vänner i den kungliga kretsen och de två bröderna köptes som slavar av en kamrat i staden och släpptes omedelbart fria.

Rättegång efter rättegång mot Báb ägde rum, för det mesta i största hemlighet, ingen vän var närvarande, inga andra än oförsonliga, grymma fiender omgav honom. Vid dessa skenrättegångar med falska anklagelser sägs han ha talat så klokt att han inte kunde dömas, eller så har han inte svarat ett ord på deras subtila frågor utan hållit tyst. När det blev känt att Báb:s vänner hade lyckats ta reda på i vilket fästning han var fängslad och strömmade ett stort antal av dem till fängelseporten, det fick fienderna att föra honom till en annan mer avlägsen fästning; dessa byten skedde vanligen i nattens mörker, så att de modiga anhängarna inte skulle kunna befria honom ur deras händer.

De ”väntande tjänarna” samlades ständigt kring honom, modiga och orädda, allt fler och utan hänsyn till faran för bojor, fängelse, tortyr och död, vars skugga alltid fanns nära dessa hängivna, som vägrade att överge honom, de som erkände honom som sin Herre. På så sätt gick de fantastiska sex åren (1844 till 1850).

Myndigheterna, som var anstiftade av de religiösa fienderna, som fruktade det ökande antalet av hans anhängare och deras bestämda ståndaktighet, vilket hotade deras eget inflytande och makt, beslutade sig för det djärva steget att döda Báb, i hopp om att på så sätt få slut på Hans ”oroligheter i landet”. ”Låt oss döda den här

¹³ Hon fick titeln Táhirih, den rena, av Báb.

¹⁴ Om praktiskt taget alla händelser under Báb-tiden, har särskilt Nabil och professor E. G. Browne. Även Lady Blomfield har skrivit en redogörelse. -ED.

mannen och sedan se var hans anhängare kommer befinna sig.” Följaktligen fördes Báb och Hans hängivna lärjunge Áqá Muḥammad-‘Alí Zunuzi till Tabriz för att där avrättas.

Kvällen innan detta skedde sade Báb till Honom som älskade honom så mycket: ”Vill du inte sända mig till den andra världen? Det är sannerligen bättre att gå med en väns hand än med en fiendes.” Detta sade han för att pröva hans kärlek och tro. Svaret kom. ”Din kropp är mänsklig, men ditt ord är Guds ord. Jag är redo att lyda.” ”O min följeslagare, det är bra, du skall inte behöva göra detta, men jag säger dig att du aldrig skall skiljas från mig, du skall för alltid vara med mig.”

Nästa dag fördes Báb ut från sitt fängelse till det offentliga torget. Hans gröna turban togs av, så att han inte skulle kännas igen som en ättling till Muḥammad; folket skulle inte ha tillåtit helgerånet att döda en Siyyid. När det gäller märket på hans panna, det heliga tecknet, skulle endast de lärda troligen se det och känna till dess betydelse och det var just dessa lärda som genomförde hans död, trots detta tecken.¹⁵

Báb och hans vän var bundna med rep och hängdes upp på en vägg med armarna utsträckta i form av ett kors. Ett kompani av soldater stod redo och order gavs att skjuta! När röken hade skingrats såg man Báb sitta oskadd i ett angränsande rum. Endast de rep som han var upphängd i var avklippta. Han skrev lugnt och stilla. Han tittade upp när tjänstemännen rusade in och fortsatte sedan sitt arbete. Snart lade han ner pennan och sade: ”Det är färdigt. Jag är klar.” Han fördes sedan till platsen för martyrskapet. Tjänstemännen gav i skräck och förvåning order om eldgivning ännu en gång.

Soldaterna lade ner sina vapen och sade: ” Detta är Guds sak, vi vägrar att lyda.” Ett annat kompani hämtades hastigt och den heroiske unge Härolden lät sig sändas till den andra världen av sina fienders kulor. Báb och hans väns martyrskap ägde rum den 9 juli 1850.

Hans Helighet Báb hade fullföljt sitt uppdrag under obeskrivliga svårigheter, i bojor och fängelse, ståndaktig inför hån, förakt och smädelser. Han hade lyckats etablera villkoren för hjärtats renhet hos många ”väntande tjänare”,

som hade blivit hans hängivna anhängare; detta hjärtats tillstånd är nödvändigt för att kunna känna igen ”honom som Gud skall manifesteras”. ”Saliga är de vars hjärtan är rena, ty de skall se Gud.” Som Hans Helighet Anden (Herren Kristus) tidigare har sagt.

Så Báb sade till sina anhängare:

”De med rent hjärta skall se, det vill säga med andens ögon skall de känna igen Gud, i sin stora manifestation som nu är på väg att uppstå, som den härliga solen i en mörk och trött värld.”

Och ”porten” till himmelriket öppnades på vid gavel. Genom denna ”port” skulle de ”väntande tjänarna” gå och de skulle dra med sig de förtvivalade, de ödmjuka och ödmjuka i hjärtat, de vars huvuden pryds av avskiljandes krona från allting på jorden och de rena och heliga, vars liv är fulländat genom kärlek. Ty sådana är de som bor i den nya himlen och den nya jorden.

Kapitel 4: Bábs kropp

Báb och hans trogna lärjunge Áqá Muḥammad-‘Alí fördes mitt i natten, inlindade i en ‘aba, till Rahim Khán-i-Kalantar.

Den hängivne Bábier som utförde denna uppgift med det fantastiska mod och den snabbhet som var nödvändig för att den skulle lyckas, Mírzá Sulaym'an Khán, blev sedan martyr på det mest grymma sätt – tända ljus sattes in i huden på olika delar av hans kropp; medan de brann och hans torterare frossade i hans lidanden, sjöng han lovsånger till Gud och reciterade böner till sitt sista andetag. Från Kalantars hus fördes de två kropparna i en trälåda och gömdes i Mírzá Aḥmad-i-M'il'an'is lager, ett gömställe där det var föga troligt att de skulle bli upptäckta. Här förblev de tills Bahá'u'lláh bad M'irz'a Sulaym'an Khán att återigen åta sig det farliga beskyddet av de vördade kropparna och föra dem till Tíhrán.

Detta gjordes och de placerades med stor hemlighet i graven hos en ättling till en imam. På denna lämpliga viloplats var de gömda i några år. Till slut ordnade ‘Abdu'l-Bahá att de dyrbara kvarlevorna skulle föras till berget Karmel, nära Haifa. De som fick i uppdrag att transportera dem

¹⁵ Ovanstående detaljer berättades för författaren av Hájí ‘Alí Yazdi.

hade många hinder att möta på vägen. Att ta med den ombord på ett fartyg eller på något tåg skulle ha lett till en katastrof i form av upptäckt. Därför hyrde de mulor och red i en Takht-i-Ravan (som liknar en howdah) med lådan och förde den hela vägen på land från Tíhrán genom Bagdad och kom till slut i säkerhet till Haifa.

Här förblev den i hemlighet, först i ett hus, sedan fördes den till större säkerhet till ett annat gömställe. Efter några år placerades den i det mausoleum (gravhelgedom) som ‘Abdu'l-Bahá särskilt hade byggt på berget Karmel. Den trogna följeslagarens kropp, Áqá Muḥammad-Ali, var nu sammanblandad med Bábs kropp och hans huvud vilade på sin älskade mästars bröst. Således uppfylldes även i de jordiska kropparna det löfte som gavs natten före deras martyrskap. ”Jag säger dig att du aldrig skall skiljas från mig, du skall för alltid vara med mig.”

Direkt efter sin frigivning från fängelset i ‘Akká började ‘Abdu'l-Bahá bygga en helgedom för Bábs kropp, som så länge hade förvarats på en hemlig plats. Efter att med stor svårighet, självuppoffring och stora bekymmer ha åstadkommit detta, fortsatte han med att lägga de heliga kvarlevorna av den martyr dödade Härolden och den älskade lärjungen i en marmorkista, som placerades i helgedomen med stor och högtidlig vördnad.

Flera personer som var närvarande vid den gripande händelsen vid denna heliga ceremoni har försökt beskriva för författaren vad de såg och framför allt vad de kände. ”Men det är omöjligt att hitta de ord med vilka jag kan berätta om händelsen på denna stora dag. Kanske kan du med din ande beröra andan av den. Mästaren, barhuvad, med håret som en gloria av silver, hans vita mantel som föll runt honom, hans fötter nakna, steg ned i graven. Hans vackra röst steg och sjönk med recitationens rytm, hans ansikte var helt glänsande och strålande, som om det var upplyst inifrån. ”Han placerade själv Hans Helighet Bábs jordiska kropp tillsammans med hans älskade och trogna lärjunges kropp i marmorsarkofagen. ”Och när han talade till oss om innebörden av den dagens händelse – om offer, kärlek, ståndaktighet och hjältemod, som dessa Guds stora budbärare visat genom tiderna – blev våra hjärtan, ni kan föreställa er, för fyllda

för att kunna yttra sig. Vi kunde bara känna: ”Åh, mänsklighetens blindhet! Hur ovärdig den är de som torterar och martyr dödar. Och Åh, den oerhörda kärlek som kom och uthärdade för samma mänsklighet skull!”

DEL 2: Bahá'u'lláh

En muntlig krönika

”Jag kan aldrig glömma hans ansikte som jag tittade på, även om jag inte kan beskriva det. De genomträngande ögonen tycktes läsa min själ; makt och auktoritet satt på den välfyllda pannan; medan de djupa linjerna i pannan och ansiktet antyder en ålder som det kolsvarta håret och skägget som flöt ner i oskiljbar frodighet nästan till midjan tycktes motbevisa. Man behöver inte fråga i vems närvaro jag stod, när jag böjde mig inför en som är föremål för en hängivenhet och kärlek som kungar kan avundas och kejsare förgäves sucka efter!”

Professor Edward Granville Browne.

Bahiyyih Khánum, Bahá'u'lláhs dotters muntliga krönika

För de persiska vännerna känd som Varaqiyih 'Ulya, det Största heliga lövet på livets träd.

Kapitel 1: Iran

De flesta av följande uppgifter delgavs mig under samtal med Bahá'iyih Khánum, dotter till Bahá'u'lláh, syster till ‘Abdu'l-Bahá, av persiska bahá'ier kallad för ”Varaqiyih ‘Ulyá, det Största heliga lövet”.

•••

Jag minns dunkelt de mycket lyckliga dagar med min älskade far och mor och min bror ‘Abbas som var två år äldre. Min far var Mírzá Husayn-‘Alí Núr som gifte sig med min vackra mor, Ásiyih Khánum, när hon var mycket ung. Hon var den enda dottern till en persisk adelsman med hög ställning, Mírzá Ismá‘íl, han liksom min farfar, Mírzá ‘Abbas Buzurg, hade stora rikedomar. När min moders bror gifte sig med min faders syster, väckte den dubbla alliansen mellan de två adelsfamiljerna stort intresse i hela landet. Folket

sade ”de lägger rikedom till rikedom”. Ásíyih Khánum bröllops gåvor var omfattande, i enlighet med den vanliga seden för familjer med deras ställning, fyrtio mulor var lastade med hennes tillhörigheter när hon anlände till sin makes hem.

Under sex månader före äktenskapet arbetade en juvelerare i hennes hem med att förbereda smycken – även knapparna i hennes kläder var av guld med infällda ädelstenar. Under den fruktansvärda exil resan från Teheran till Bagdad skulle dess knappar bytas mot bröd. Jag önskar att du kunde se henne som jag först minns henne, lång, smal, graciös med mörkblå ögon – en pärla, en blomma bland kvinnor. Jag har fått höra att även som mycket ung var hennes visdom och intelligens var anmärkningsvärt. Jag tänker alltid på henne som jag minns henne under de första dagarna som drottninglik i sin värdighet och skönhet, full av hänsyn till alla, mild, med en fantastisk osjälviskhet, ingen av hennes handlingar misslyckats någonsin med att framvisa hennes rena hjärtas kärleksfulla godhet, överallt där hon kom tycktes hennes närvaro bidra till en atmosfär av kärlek och lycka, alla som kom omslötts av en doft av mild artighet.

Redan under de första åren av sitt äktenskap deltog min far och mor så lite som möjligt i statliga funktioner, sociala ceremonier och lyxiga vanor som var brukligt för högt uppsatta och förmögna familjer i Persien. Hon och hennes ädel hjärtade make betraktade dessa världsliga nöjen som meningslösa och föredrog i stället att vara upptagna av att sörja för de fattiga och alla som var olyckliga eller i svårigheter. Från vår dörr blev aldrig någon avvisad, gästfrihetens bord var ständigt dukat för alla besökare. Ständigt kom fattiga kvinnor till min mor som tömde sig på sina många olyckliga berättelser för att bli hjälpta och tröstade av hennes kärleksfulla hjälpsamhet. Medan folk kallade min far ”de fattigas fader” omtalade de om min mor som ”den tröstande modern” fast det var naturligtvis bara kvinnor och små barn som någon gång såg hennes avtäckta ansikte. Så förflöt våra fridsamma dagar.

Ibland brukade vi åka till vårt hus på landet, min bror, Abbas och jag älskade att leka i de vackra trädgårdarna, där växte många olika underbara frukter och blommor och blommande träd men jag har mycket svaga minnen av denna del av min tidiga barndom. En dag minns jag mycket väl även om jag var bara sex år gammal på den tiden. Det verkar som om ett försök hade gjorts en halv galen ung bábíer att ta livet av Sháhen. Min far var borta på sitt lantställe i byn Niaviran som var hans egendom, han en hade omsorg om allt och var och en av byborna. Plötsligt och hastigt kom en tjänare rusande i stor olycka till min mor. ”Mästaren, Mästaren har arresterats – Jag har sett honom! Han har gått många mil! Åh, de har slagit honom! Det sägs att han har blivit pryglad, Hans fötter piskade! Hans fötter blöder! Han har inga skor! Hans turban är borta! Hans kläder är sönderslitna! Han har kedjor runt halsen!” Min stackars moders ansikte blev vitare och vitare. Vi barn blev förskräckligt rädda och kunde bara snyfta. Omedelbart flydde alla våra vänner, bekanta och tjänare från huset i skräck, bara en tjänare, Isfandiyár och en kvinna stannade kvar. Vårt palats och de mindre tillhörande byggnaderna blev snart plundrade, möbler, värdesaker, allt blev stulet av folket.

Mírzá Músá, min faders bror, som alltid var mycket vänlig mot oss, hjälpte min mor och hennes tre barn att sätta sig i säkerhet. Hon lyckades rädda några få bröllopsgåvor som var allt av våra många ägodelar som fanns kvar. Dessa saker såldes, med pengarna kunde min mor betala fångvaktare att ta mat till min far i fängelset och senare betala andra kostnader. Vi befann oss nu i ett litet hus, inte långt från fängelset. Mírzá Yahyá, Shubh-i-Azal, hade rymt skräckslagen till Mazindaran där han höll sig gömd. Åh, vilken fruktansvärd ängslan som drabbade min älskade mor vid den tiden! Helt visst större än vad någon kvinna skulle kunna ha kraft att bära som är havande, det jag då inte visste.

Fängelset i vilket min far hade kastats var en fruktansvärd plats, sju steg under marken, det var smuts upp till vristen, angripen av fruktansvärd ohyra och en obeskrivlig vedervärdighet. Dessutom fanns det ingen strimma av ljus i denna

illaluktande håla. Inom dess väggar trängdes fyrtio bábies även mördare och stråtrövare satt fängslade där. Min ädla far kastades in i detta svarta hål nedtyngd av tunga kedjor; fem andra bábies var fastkedjade vid honom natt och dag och här förblev han under fyra månader. Föreställ dig själv fasan under dessa villkor. Varje rörelse fick kedjorna att skära djupare och djupare in i köttet, inte bara i en utan i alla som var fastkedjade vid varandra, sömn eller vila av något slag var inte möjlig. Ingen mat tillhandahölls och det var med största svårighet som min mor kunde ombesörja att någon mat eller dryck fördes in i det hemska fångelset.

Under tiden gav den anda som upprätthöll bábierna aldrig vika för ett ögonblick även under dessa förhållanden. För att bli torterad till döds, vilket skulle vara martyrskapets kröning var deras mål och största önskan. De skanderade böner natt och dag. Varje morgon skulle en eller flera av dessa modiga och hängivna vänner väljas ut för att bli torterade och dödade på olika fasansfulla sätt. När religiös fanatism väcktes mot en eller flera personer som anklagades för att vara otrogna som nu var fallet med bábierna var det brukligt att inte bara döma dem till döden och få dem avrättade av statens skarprättare utan överlämna dem till olika grupper av befolkningen. Slaktarna hade sina tortyrmeter, bagarna sina, skomakare och smeder ytterligare andra metoder. De fick alla möjligheten att utföra sina skoningslösa påfund på bábierna.

Fanatikerna blev mer och mer rasande när de misslyckades med att släcka den häpnadsväckande andan i dessa orädda, hängivna som förblev orubbliga, som skanderade böner, bad Gud att förlåta och välsigna deras mördare och prisade honom så länge de kunde andas. Pöbeln trängdes vid dessa fruktansvärda scener och skrek sina förbannelser; under allt detta förfärliga skedde, till högljudda trummor. Dessa fruktansvärda ljud kommer jag väl ihåg, eftersom vi tre barn klängde på vår mor; hon visste inte om offret var hennes egen älskade make. Hon kunde inte ta reda på om han fortfarande levde eller inte förrän sent på natten eller tidigt på morgonen när hon bestämt sig för att ge sig ut trots faran för sig själv och för oss,

för varken kvinnor eller barn skonades. Hur väl minns jag att jag satt hopkrupen i mörkret med min lillebror; Mírzá Mihdi, den renaste Grenen, då två år gammal, i mina armar; som inte var mycket stark, jag var bara sex. Jag darrade av skräck, ty jag kände till några av de fruktansvärda saker som hänt och var medveten om att de även kunde gripa min mor.

Så väntade och väntade jag tills hon skulle komma tillbaka. Då skulle Mírzá Músá, min farbror som var gömd, våga sig ut för att höra vilka nyheter min mor hade kunnat inhämta. Min bror 'Abbas gick oftast med henne på dessa sorgliga ärenden. Vi lyssnade ivrigt till redogörelserna hon gjorde för min farbror. Denna information kom till oss genom vänligheten av en syster till min farfar; som var gift med Mírzá Yúsif, en rysk medborgare och en vän till den ryska konsuln i Teheran. Denne herre, min farfars svåger; som brukade närvara vid domstolarna varje dag för att få reda på några detaljer om offren som valts ut för avrättning och därmed kunde viss mån lindra min moders överväldigande ångslan allt eftersom dessa förfärliga dagar passerade förbi. Det var Mírzá Yúsif som kunde hjälpa min mor med att få mat förd till min far och som fört oss till de två små rummen nära fångelset, där vi uppehöll oss väl gömda. Han var tvungen att vara mycket försiktig att sålunda trotsa myndigheterna, även om faran i detta fall mildras av det faktum att han stod under beskydd av det ryska konsulatet, när han var rysk medborgare. Ingen alls, av alla våra vänner och släktingar vågade komma för att besöka min mor under dessa dödliga dagar förutom hustrun till Mírzá Yúsif, min faders faster.

En dag gjorde Mírzá Yúsif upptäckten att våra outtröttliga fiender; de mest fanatiska bland Mullorna konspirerade för att döda min far; Mírzá Husayn 'Alí Núrí. Mírzá Yúsif samrådde med ryska konsuln, denna kraftfulla vän beslutade att denna plan måste omedelbart omintetgöras.

En uppseendeväckande scen utspelades i domstolen där dödsdomarna beslutades. Den ryska konsuln reste sig och oförskräckt vände han

sig till domstolen: ”Lyssna på mig! Jag har något viktigt att säga er”, hans röst hördes, presidenten och tjänstemännen var alltför förvånad för att svara. ”Har ni inte tagit tillräckligt grym hämnd? Har ni inte redan mördat ett tillräckligt stort antal oskyldiga människor på grund av denna anklagelse, den absurda falskhet som ni är helt medvetna om? Har det inte varit tillräckligt av denna orgie i brutal tortyr att tillfredsställa er? Hur är det möjligt att ni även kan låtsas att tro att denna vördnadsvärde fånge planerade detta usla försök att skjuta Sháhen? Är det inte känt för er att den usla pistolen som används av den stackars ynglingen inte kan ha dödat en fågel. Dessutom var pojken uppenbarligen galen. Ni vet mycket väl att denna anklagelse inte bara är osann utan även påtagligt löjlig. Det måste bli ett slut på allt detta. Jag har bestämt mig för att utöka Rysslands skydd av denna oskyldiga adelsman. Därför ta er i akt! Ty om, från och med detta ögonblick, ett hårstrå blir krökt på hans huvud skall floder av blod flyta i er stad som straff. Ni gör klokt i att lyssna min varning för mitt land står bakom mig i den här frågan.”

Mírzá Músá redogjorde för den här scenen för min mor när han kom med nyheten. Det är onödigt att säga hur ivrigt min bror och jag lyssnade och hur vi alla grät av glädje. Mycket snart därefter hörde vi att guvernören, av fruktan för att bortse från den ryska konsulns skarpa varning, gett order om att min far skulle tillåtas komma ut ur fängelset med livet i behåll. Det var också bestämt att han och hans familj var förvisade. De skulle förvisas från Teheran till Bagdad. Tio dagar tilläts för förberedelser då den älskade fången faktiskt var mycket illa där. Och så kom han till våra två små rum. Åh, vilken glädje i hans närvaro! Åh, vilken skräck i denna fängelsehåla, där han hade suttit fyra fruktansvärda månader. Jamál-i-Mubáarak, ett namn givet min far, bokstavligen den välsignade skönheten, talade mycket lite om de fruktansvärda lidandena under den tiden! Vi som såg spår av vad han hade utstått, där kedjorna hade skurit in i den känsliga huden, särskilt runt halsen, hans sårade fötter som så länge försummats, märken efter slagen av käpprapp, hur vi grät med min kära mor. Han å sin sida, berättade om vännernas ståndaktiga tro som hade stått upp för

att möta sin död i händerna på sina tortyrmästare, med glädje och fröjd, för att uppnå martyrskapets krona. Härligheten hade vunnit en så stor seger att skam och smärta, sorg och förakt hade i jämförelse ingen som helst betydelse!

Jamál-i-Mubáarak hade en fantastisk gudomlig upplevelse i fängelset. Vi såg en ny utstrålning som tycktes omsluta honom, en lysande klädnad, dess betydelse skulle vi erfara år senare. På den tiden var vi bara medvetna om det underbara i den, utan att förstå eller ens fick höra detaljerna om den heliga händelsen.

Min mor gjorde sitt bästa för att sköta om vår älskade så att han skulle ha krafter att börja den resa som vi skulle starta i tio dagar. Nu var en tid av stora svårigheter. Hur kunde hon göra förberedelser? Den stackars kära damen sålde nästan allt som återstod av hennes bröllopgåvor, juveler, broderade kläder och andra tillhörigheter; hon fick cirka fyra hundra túmáns för dem. Med dessa pengar kunde hon göra några förberedelser inför den fruktansvärda resan. Regeringen bistod inte de förvisade med något.

Denna resa var fylld av obeskrivliga svårigheter. Min mor hade ingen erfarenhet, inga tjänare, ingen proviant och väldigt lite pengar kvar. Min far var mycket illa där, han hade inte återhämtat sig från de tortyrens prövningar och fängelset. Ingen av alla våra släktingar och vänner vågade komma till vår hjälp eller ens för att säga adjö förutan en gammal dam, mormor till Ásíyih Khánum. Våra trogna tjänare, Isfandíyár och en svart kvinna som inte var rädda för att stanna kvar hos oss gjorde sitt bästa. Men vi tre barn var mycket unga, min bror åtta och jag sex år gammal. Mírzá Mihdi, ”den Renaste grenen” var mycket ömtålig, bara två år gammal och min mor lät sig övertalas att lämna kvar den lille med sin mormor även om skilsmässan från honom var mycket svår.

Till sist påbörjade vi den fruktansvärda resan som varade ungefär i fyra veckor, vädret var bittert kallt, snön låg på marken. På väg till Bagdad slog vi ibland läger i vildmarken men i december månad var kylan sträng och vi var inte väl förberedda! Min stackars mor! Hur hon led på

denna resa, ridande i en takht-i-raván, buren på en vaggande mule! Och detta skedde bara sex veckor innan hennes yngste son skulle föddas! Aldrig skulle hon uttala ett klagande ord. Hon tänkte alltid på att visa vänlighet för någon och hon visade outtröttligt förståelse för alla i deras svårigheter.

•••

När Khánum såg tårar i mina ögon medan jag lyssnade på den här historien, sade hon: "Laydee, denna tid är mycket sorglig, om jag berättar för dig gör jag dig sorgsen." "Åh käraste Khánum, jag önskar vara med dig i mitt hjärta i alla dina sorger.", sade jag. "Jaja! Om jag inte hade i mina tankar alla de dagar med sorgliga händelser i våra liv skulle jag inte ha något annat i mitt liv för det har varit helt fyllt av sorg, men sorg är verkligen glädje när den drabbar en längs Guds väg!"

•••

När vi kom till en stad, skulle min kära mor ta kläderna och tvätta dem på offentliga bad, vi kunde också ta ett bad på dessa platser. Hon skulle bära bort de kalla, våta kläder i famnen – att torka dem var nästan en omöjlig uppgift, hennes vackra händer som var ovana vid sådant grovt arbete blev mycket smärtsamma. Vi stannade ibland på en karavanseraj – ett slags enkelt härbärge. Endast ett rum var tillåtet för en familj och för en natt – inte längre. Inget ljus tilläts på natten och det fanns inga sängar. Ibland kunde vi få te eller några ägg, lite ost och en sorts grovt bröd. Min far var så illa därän att han inte kunde äta rå mat – min mor var mycket bekymrad och försökte komma på något sätt att få olika livsmedel, eftersom han blev allt mer svagare av att inte äta någonting. En dag hade hon kommit över lite mjöl och på natten när vi anlände till ett karavanseraj gjorde hon en söt kaka till honom. Men ack! – oturligt nog – i mörkret använde hon salt istället för socker. Så kakan var oätlig! Ganska tragiskt på sitt sätt.

Guvernören i Teheran sände soldater med oss till gränsen där turkiska soldater mötte oss och eskorterade oss till Baghdad. När vi först kom dit hade vi ett mycket litet hus som bestod av min

faders rum och ett annat som var min moders och det var också min äldste brors, babyn och mitt. När arabiska damer kom för att besöka oss var detta det enda mottagningsrummet. Dessa damer kom eftersom de hade lärt av Táhírih, Qurratu'l-'Ayn, under sitt besök i Baghdad.

En dag när en gammal dam var där, blev jag tillsagd att förbereda samovaren – den var mycket tung att bära upp till övervåningen för mina armar var inte starka. Den gamla damen sade: "Ett bevis på att bábi undervisningen är underbar är att en mycket liten flicka serverar ur samovaren!" Min far som var road, brukade han säga: "Den här är damen konverterade genom att se dig servera ur samovaren!"

Bland araberna som undervisas av Táhírih var Shaykh Sul tán, vars dotter gifte sig med Mírzá Músá, bror till Bahá'u'lláh. Deras dotter gifte sig småningom med Muḥammad-'Alí, 'Abdu'l-Bahás halvbror. Mírzá Músá och hans fru var alltid hängivna Bahá'u'lláh. Denna farbror, Mírzá Músá, som följde med oss i exilen var mycket snäll hjälpte till med allt. Vid ett tillfälle förberedde han nästan all mat, vilket han hade talang för, han skulle också hjälpa till med tvätten.

Ásíyih Khánum, min kära mor, hade ömtålig hälsa, hennes styrka hade försvagats av de vedermödor som hon hade genomgått men hon arbetade alltid mer än vad hennes krafter medgav. Ibland hjälpte min far själv till med matlagningen eftersom det hårda arbetet var för mycket för den bräckliga, utsökta och milda damen. De svårigheter som hon hade fått utstå gjorde hennes gudomliga makes hjärta sorgset som också var hennes älskade Herre. Han hjälpte till både före sin vistelse i Sulaymáníyyih's vildmark och efter hans återkomst.

Kapitel 2: Şubḥ-i-Azals intriger

Under tiden skulle Mírzá Yaḥyá, Şubḥ-i-Azal, en yngre halvbror till Bahá'u'lláh, anlända till Baghdad, han skulle senare förorsaka många av våra bekymmer och svårigheter. Han hade flytt till Mazindaran för att gömma sig vid tidpunkten för episoden med den galna ynglingens skott mot Sháhen och förblev där dold under en tid, när

han trodde att Baghdad skulle vara en säkrare plats för honom än någon del av Persien var det av den anledningen som han kom till Baghdad. Nu fylldes Mírzá Yahyá av stolthet, arrogans och stor svartsjuka gentemot Bahá'u'lláh. När han anlände till Baghdad var han mycket förbittrad över den vördnadsfulla attityd som alla vänner visade hans majestätiske äldre bror. Han gjorde anspråk på att vara ledaren för bábierna och hävdade att Hans helighet Báb hade utnämnt honom till sin efterträdare. Detta var uppenbarligen en osanning.

•••

Mírzá Husayn-‘Alí Núri skrev vid ett tillfälle ett brev till Báb, på begäran av hans unga halvbror då han var alltför obildad för att skriva själv. I sitt svar hänvisade Báb till denna ungdom som ”en spegel”, Varpå Şubḥ-i-Azal antog titeln ”spegeln”, som särskilt förlänad honom men faktum är att den titeln, även om den inte var ganska vanlig så hade åtminstone ett antal bábier fått den.

Báb hade en uttänkt en plan för att skydda Bahá'u'lláh genom att dölja honom från allmänt erkännande fram till ”den utsatta tiden”. Ty om det hade basunerats ut förtidigt att han var ”den som Gud skall uppenbara” skulle otvivelaktigt motsatta krafter planerat att döda honom och den stora planen skulle av den anledningen ha drabbats av försening. Det var därför framför allt nödvändigt att beakta två frågor i planen:

- Bahá'u'lláh måste vara känd (eventuellt över hela världen) för att få Bábs erkännande som ”den som Gud skall uppenbara” som Hans Förelöpare och Härold! Över detta erkännande får det inte råda någon skugga av tvivel, någon möjlighet till osäkerhet – ingen grund för kontroverser i framtiden. Detta var det sublimes betydelsen av uppdraget, för vilket Han, Báb uthärdade hån och förföljelse och fängelse och skulle inom kort få uppoffra sitt liv.
- Tillkännagivandet får inte ske i förtid. Den ”Store” måste av uppenbara skäl vara fördold till ”den utsatta tiden”.

Báb anförtrodde sig till Mírzá ‘Abdu'l-Karím Qazvíní för att dessa två viktigaste planer skulle

vara framgångsrika. Báb lämnade i hans besittning sina återstående papper, sina sista Skrifter, där Mírzá Husayn-‘Alí Núri gång efter gång hänvisas till som ”den som Gud skall uppenbara” – i vilka också namnet ”Bahá'u'lláh” anges för Honom. Báb anförtrodde också denna hängivna anhängare sitt sigill och pennskrin, Qalam-Dan och instruerade honom att överlämna allt i händerna på Mírzá Husayn-‘Alí Núri, Bahá'u'lláh, när något skulle hända honom. Denna instruktion utförts troget av Mírzá ‘Abdu'l-Karím Qazvíní och dessa värdefulla saker var i Bahá'u'lláhs besittning fram till tiden i Adrianopel. När Şubḥ-i-Azal bad om tillåtelse att få se dem samtyckte Bahá'u'lláh – men de blev aldrig återlämnade. Şubḥ-i-Azal behöll dem att stödja hans anspråk på ledarskap och hävdade att Báb hade gett dem till honom!

För att återgå till de åtgärder som vidtagits av Báb för att beskydda Bahá'u'lláh, genom att dölja Hans erkännande till ”den utsatta tiden”. Şubḥ-i-Azal var inte en av de nitton Levandes bokstäver, han var en av ”speglarna” – inte ”Spegeln”, som han sedan hävdade, som mycket väl de oinvigda under dessa dagar av förvirring kunde tro, så väl som Sakens oförstående öppna fiender, att vara ett slags ledare för bábierna efter Häroldens, Bábs död. Han räknade säkert med att kunna anta den ställningen, så överväldigande var hans fåfänga. Şubḥ-i-Azal skulle alltså omedvetet tjäna som en skärm för att fånga folkets uppmärksamhet till sig själv, vilket förhindrade ett tidigt erkännande av ”den som Gud skall uppenbara” till den för Honom ”utsatta tiden”.

En punkt har tagits upp, det vill säga faran för Şubḥ-i-Azal i en sådan framskjuten position. Nu var det hans egen arrogans som fick honom att ta ledningen, för vilket han var löjligt orustad, både till naturen och utbildning – hans karaktär vara svag, hans intelligens låg och hans lättja stor. Dessutom kunde han förväntas hålla sig gömd på ett mycket effektivt sätt när fara hotade, till den dragit förbi!

I allmänhet intresserade sig bábierna väldigt lite för Şubḥ-i-Azals anspråk och de sanna anhängarna betraktade honom som en okunnig och förmäten ungdom, vars anspråk var absurda, men det hade den önskade effekten att avleda uppmärksamheten från Bahá'u'lláhs personlighet.

När Şubḥ-i-Azal anlände i Bagdad försökte han få vännerna att erkänna honom som deras ledare. De ägnade föga uppmärksamhet åt honom och bara skrattade åt hans högdragna åtbörder. Han hävdade att det var Jamál-i-Mubáarak, Bahá'u'lláh, som förhindrade folkets erkännande av hans position.

•••

Till sist bestämde sig min far för att lämna Bagdad för en tid. Under hans frånvaro kunde Şubḥ-i-Azal förvissa sig om huruvida bábierna önskade att vända sina ansikten till honom som deras ledare, när han med sitt ringa sinne, småaktig inbilskhet och odisciplinerade natur hävdade de skulle om de fick tillfälle visa att så vara fallet. Innan min far lämnade oss för hans reträtt ut i vildmarken, befallde han vännerna att behandla Şubḥ-i-Azal hänsynsfullt. Han erbjöd honom och hans familj vårt hus skydd och gästfrihet. Han bad Mírzá Músá, min mor och mig, att ta hand om dem och att göra allt som stod i vår makt för att göra dem bekväma.

Vår sorg var intensiv när min far lämnade oss. Han berättade inte för någon av oss vare sig vart han var på väg eller när han skulle återkomma. Han tog inte med sig något bagage, bara lite ris och några grova bröd. Så vi, min mor, min bror 'Abbas och jag höll samman i vår sorg och ångslan. Şubḥ-i-Azal jublade i hopp om att nå sitt syfte när nu Jamál-i-Mubáarak inte längre var närvarande. Under tiden var han gäst i vårt hus. Han förorsakade oss mycket besvär, klagade på maten. Även om det allra bästa och mest finaste saker alltid gavs till honom. Vid denna tid blev han mer rädd än någonsin för att han en dag skulle bli arresterad. Han gömde sig, höll dörren till vårt hus låst och blev ursinnig om någon öppnade den.

När det gäller mig så levde jag ett mycket ensamt liv och skulle ibland ha velat bli vän med andra barn. Men Şubḥ-i-Azal tillät inte några små vänner komma till huset, inte heller skulle han låta mig gå ut! Två små flickor i min egen ålder bodde i nästa hus. Jag brukade kika på dem men vår gäst kom alltid och skrek åt mig att stänga dörren som han snabbt stängde. Han var alltid i

rädd för att gripas och brydde sig inte om något annat utom sin egen säkerhet.

Vi hade ett mycket svårt liv under denna tid liksom ett ensamt. Han skulle inte ens tillåta oss att gå till Hamman för att bada. Ingen tilläts komma till huset för att hjälpa oss och arbetet var därför mycket svårt. Flera timmar varje dag var jag tvungen att stå att dra upp vatten från en djup brunn i huset, repen var hårda och grova och skopan var tung. Min kära mor brukade hjälpa oss, men hon var inte särskilt stark och mina armar var ganska svaga. Vår gäst hjälpte aldrig till. Min far hade sagt till oss att respektera och lyda denna tyranniska person, vi försökte göra det men denna respekt var inte lätt eftersom våra liv var så olyckliga med honom.

Under denna tid blev vår älskade lillebror som föddes efter vår ankomst till Bagdad allvarligt sjuk. Vår gäst tillät inte en läkare eller ens att någon granne skulle komma till vår hjälp. Min mor var förkrossad när den lille avled och även då fick vi inte ha någon att förbereda honom för begravning. Den söta kroppen till vår vackra baby gavs bort en man som förde bort den och vi visste inte ens var han lades.

Jag minns så tydligt sorgen under dessa dagar. En litet tag efter detta, flyttade vi in i ett större hus – lyckligtvis var Şubḥ-i-Azal alltför rädd för att bli sedd om han kom med oss – så han föredrog att bo i ett litet hus bakom oss. Vi skickade fortfarande mat till honom och sörjde även för hans familj som nu hade ökat när han hade gift sig en annan hustru, med en flicka från en grannby. Hans närvaro var därför lyckligtvis avlägsnad från vårt dagliga liv, vi var lättade och mycket gladare.

Kapitel 3: Bagdad

Nu var vår stora oro, var befann sig Jamál-i-Mubáarak. Oupphörligen gjorde min mor och Mírzá Músá alla möjliga efterforskningar. Min brors trångmål av den långa frånvaron var rörande. Vid ett tillfälle läste han hela natten en speciell bön med en avsikt, att vår far skulle återförenas med oss. Redan nästa dag råkade han och vår farbror, Mírzá Músá, höra två personer som talade om en fantastisk man som levde som

en dervisch i de vilda bergstrakterna i distriktet Sulaymáníyyih. De beskrev honom som "den obeskrivbare" som hade magnetiserat landsändan med sin kärlek. Och vi visste omedelbart att detta måste vara vår älskade. Äntligen en ledtråd! Utan dröjsmål begav sig Shaykh Sultán, vår trogna vän, med en av de andra anhängarna, ut för att söka. Det är onödigt att nämna hur våra hjärtan var med dem och våra oupphörliga böner för deras framgång. Hoppet förde nu in sitt ljus i vår oros mörka skuggor som hade bedrivit våra liv under två års tid.

Allt eftersom dessa dagar av förväntansfylld väntan passerade växte och ökade vår tro liksom vårt hopp. Vi visste att en av de mycket nära förestående dagarna skulle vår vandrare, vår far ännu en gång vara med oss. Min mor hade gjort en rock till honom av några delar från dyrbara persiska saker, Tirmih¹⁶ – ett rött tyg, som hon noga hade sparat för det ändamålet, från det som fanns kvar av hennes bröllopsgåvor. Den var nu redo för honom att ta på. Till sist! Till sist! När min mor, min bror och jag satt i ett andlöst tillstånd av väntan, vi hörde steg. Det var en dervisch. Genom förklädnaden såg vi ljuset av vår älskades närvaro! Vår glädje kan inte beskrivas, som vi klängde oss fast vid honom. Jag kan nu se min älskade mor, lugn och mild och min bror som höll hårt i sin faders hand, som om han aldrig mer skulle släppa honom ur sikte, den vackra pojken nästan omsluten av dervisch förklädnadens otympliga plagg. Jag kan aldrig glömma den här scenen, så rörande och så lycklig. Många var händelserna under de två årens vistelse i vildmarken som vi fick höra, vi tröttnade aldrig på att lyssna. Maten är lätt att beskriva – grovt bröd, lite ost var den vanliga kosten, ibland men mycket sällan, en kopp mjölk, i den skulle lite ris och en liten bit socker tillsättas. När de kokades tillsammans utgjorde dessa torftiga ransoner något extra gott ett slags rispudding.

En dag nära en by i bergen såg Bahá'u'lláh en ung pojke gråta bittert. Min far, alltid medkännande för någon i sorg, särskilt om det

var ett barn, sade, "Lille man, varför är du gråter?" Pojken tittade upp på den som talade och såg en dervisch! "Åh Herre!" och så föll han på nytt i gråt. "Magistern har straffat mig för att jag skriver så illa. Jag kan inte skriva och nu har jag ingen kopia! Jag vågar inte gå tillbaka till skolan" "Gråt inte mer. Jag ska göra en kopia åt dig och visa dig hur man efterlikna den. Och du kan ta den och visa den för din magister." När magistern såg skriften som pojken hade fört med sig, blev han förvånad, för han kände igen den som kunglig skrivkonst, denna fantastiska skrivstil. "Vem har gett den till dig?" Sade magistern. "Dervischen på berget skrev det åt mig." "Han är ingen dervisch, han som skrivit detta är en kunglig person", sade magistern. Denna historia som spreds vida omkring, fick vissa bland folket att bege sig ut för att finna denna person om vilken det sades många underbara saker. Så stora var skarorna som trängde sig på honom, att han var tvungen att gå längre och längre bort, flyttade från en plats till en annan, gömde sig för folkmassorna i grottorna i bergen och på öde platser i detta ödsligt belägna land.

En kväll hade Súfíer i denna landsända kommit tillsammans för att diskutera en mystisk dikt, när en dervisch uppstod upp mitt ibland dem och gav så underbar tolkning av dess innebörd att vördnad föll över församlingen. Alla åhörare var tysta för en stund och sedan samlades de nära omkring honom och bönföll honom att återkomma för att undervisa dem. Men den tiden var ännu inte kommen. Då sade en man sorgset, "Åh Mästare! Ska vi inte få se dig mer?" "Inom sinom tid men inte nu gå till staden i Bagdad och fråga efter Mírzá Músá Iránís hus. Där skall ni få höra nyheter om mig", svarade "den obeskrivbare". Han lämnade deras sällskap för att återigen dra sig tillbaka till öde platser.

•••

Många var de händelser som hade betydelse för Sakens utveckling som ägde rum under vistelsen i Bagdad. Följande berättade 'Abdu'l-Bahá för vännen Abú-Sinán år 1915: Även Baghdads många lärda Mullas och andra kom till den heliga

¹⁶ Se länk [s.242](#)

närvaro, flera av dem blev Hans hängivna vänner, en av dem var Kayván Mírzá, sonson till Fath-‘Alí Sháh. Denna gentleman kom och bad Mírzá Muhít om att erhålla tillstånd för en hemlig audiens vid midnatt. Svaret han fick var: ”När jag befann mig i Kurdistans vildmark komponerade jag följande dikt: ’Om du i ditt hjärta har en önskan om ditt liv kom då inte hit! Men skulle du vara beredd att uppoffra din själ och ditt hjärta och liv kom då och för med dig andra! Sådan är vägen om du vill inträda i ljusets Konungarike, om du inte tillhör dem som kan gå denna väg – ’gå din väg’ och besvära oss inte mer.’” Mírzá Muhít förmedlas detta svar till Kayván Mírzá! Han valde att ”gå sin väg”, hans hjärta svek honom!

På ett annat sätt var Áqá Siyyid Mujtahid som också önskade att i hemlighet få tillträde till den heliga Närvaron vid midnattstimmen. Han stannade till morgonen och accepterade undervisningen. ”Nå, vad synes dig?” Frågade hans vän. Áqá Siyyid Mujtahid sade: ”Jag hade fått höra att dessa bábiar var vindrickare, att det fanns mycket vin i Bahá'u'lláhs rum och att de dessutom inte hade några som helst moraliska principer! Jag gick dit för att undersöka saken själv och fann renhet i renhet. Jag fylldes med häpnad över denna plats okränkbarhet och är förbryllad över att finna exakt motsatsen till det som jag hade hört. Jag är övertygad om att ’detta är sanningen’”.

•••

Nu följde en period då vi hade det lite lugnare. Guvernören hade blivit en vän, fanatikerna vågade inte öppet visa sin våldsamma fiendlighet. Något av intäkterna från vår egendom, som våra vänner hade lyckats rädda och förvarat för oss, hade börjat anlända från Persien. Flera av de trogna bábierna som hade följt med Bahá'u'lláh och hans familj i exilen, hade öppnat små butiker, där deras absoluta ärlighet hade börjat locka köpare. Många lärda och intressanta människor samlades runt Bahá'u'lláh som uppskattade hans visdom och de hjälpsamma råden han gav när olika förbryllande problem lades fram för honom. ”Sannerligen hans kunskap måste komma från himlen”, sade folket. När han talade med dem om den ”allra Största freden” som skall komma till

världen och visade alla som hade bekymmer och var i nöd vänlighet och blev känd bland de fattiga som ”den medkännande fadern”, förstod de varför hans undervisning om verklig fred och broderskap och godhet hade fördrivit honom i landsflykt och alla hans omfattande ägodelar hade blivit beslagtagna. När sanningen gradvis blev uppenbar strömmade mer och mer människor till honom från hela den omgivande landsbygden. ”Det är något av en annan värld i denna majestätiska person”, sade de. Redogörelser för vad som hade ägt rum under hans vistelse i Sulaymáníyyih vildmark spreds också vida omkring. När folk funderade på dessa saker, blev många förvånade och omnämnde den mystiska och majestätiska gästen som uppehöll sig mitt ibland dem.

När hans ständigt vakande fiender, de mest fanatiska och trångsynta bland Mullorna, blev medveten om den påverkan hans blotta närvaro hade på alla som kom till honom och det djupa intryck han gjorde i landet, började de återigen motarbeta honom. Myndigheterna i Konstantinopel blev kontaktade med allehanda rimliga berättelser om den skada som han utgjorde för folket i religionen och de begärde att han skulle fördrivas från Baghdad. Omsider kom guvernören till Bahá'u'lláh med stor vanda och berättade för honom att ett dekret som hade anlänt från Konstantinopel. Genom detta dekret befalldes Bahá'u'lláh att lämna Baghdad, Han skulle eskorteras av turkiska soldater till en okänd destination. Vår frid var slut! När det blev känt att denna avfärd skulle äga rum, var bestörtning stor bland vännerna. Vi var tvungna att göra förberedelser för resan, vi visste inte hur lång tid och till vilken plats. Vännerna kom hjälplöst gråtande, ”Vad ska vi göra? Vad kommer att hända med vår älskade? Vad?” Det rådde ett sådant kaos att vi inte kunde fortsätta med våra förberedelser. Vid denna tidpunkt inbjöd Najíb Páshá, som hade blivit en vördnadsfull beundrare av Bahá'u'lláh, honom att ta med sig några vänner och komma till hans trädgård en kort sträcka utanför Baghdad. Det avhjälpte en del av kaoset och vi arbetat hårt för att göra oss redo för avfärden.

•••

Det var under Bahá'u'lláhs vistelse i denna trädgård som förklaringen gjordes till hans äldste son, ‘Abbas Effendi och några vänner, att han var ”den som Gud skall uppenbara” och till minne av denna händelse instiftades Ridván högtiden, som betyder Paradisets högtid och iakttas sedan dess årligen av bahá’ierna över hela världen. Historien om denna förklaring berättas av H.M. Balyuzi i sin korta biografi ‘Bahá'u'lláh’. Följande är ett utdrag: ”Bahá'u'lláh förflyttade sig till Ridván trädgården utanför Baghdads grindar. Bábierna trängdes där för att få en sista glimt av sin älskade som så grymt skulle slitas ifrån dem. Det var den 21:a dagen i april. Med tårar i ögonen samlades de runt honom. Han var lugn, fridfull och oberörd. Timmen hade slagit. För detta sällskap uppenbarade Bahá'u'lláh – att Han var den Utlovade på vars väg Báb hade uppoffrat sitt liv, ”den som Gud skall uppenbara” Sháh Bahram, den femte Buddha, Herren Sebaot, Jesus återkomst, Herren på domedagen. En djup tystnad rådde bland åskådarna. Herren var källan som omättligheten i den deklARATIONEN rörde vid människans medvetande. Inte ett andetag av reservation – allt och alla kastade sig inför Hans fötter. Sorgen hade försvunnit, glädje och himmelskt fröjd, rådde.”

•••

Kapitel 4: Konstantinopel och Adrianopel

Subh-i-Azal var alltid i rädsla för sin egen säkerhet, han lämnade Bagdad två veckor före vår avresa och anslöt till vårt sällskap längs vägen efter att ha upptäckt vår uppehållsort. Han hade därför inte hört något om tillkännagivandet i Ridván.

När vi anlände till Konstantinopel bestod vårt sällskap av över sjuttio personer. Guvernören tog oss till ett värdshus där vi trängdes tillsammans i de små utrymmen som vi hade tilldelats. Mästaren bad guvernören låta Bahá'u'lláh och hans familj få ett eget hus. Ett hus tilldelades, men Subh-i-Azal och hans familj var inbjudna av min far att dela huset med oss. Bland bábierna fanns medlemmar av alla grupper, enkla hantverkare, Mullor och adelsmän. Den senare under förklädnad som skraddare, kockar,

konditorer, bagare, etc. så att de skulle tillåtas komma nära Honom som de vördade.

Den persiska generalkonsuln blev en vän till Bahá'u'lláh och var till stor hjälp för bahá’ierna. Han föreslog att min far skulle besöka domstolens tjänstemän. Han svarade: ”Jag har ingen önskan att be dem om någon tjänst. Jag har kommit hit på Sultánens befallning. Vilka ytterligare order han än utfärdar är jag redo att följa. Min uppgift tillhör inte i deras värld, den är i en annan sfär långt bort från deras provins. Varför ska jag då uppsöka dessa människor.” Denna konsul var fylld av respekt för en sådan majestätisk hållning och beskrev denna händelse när han återvände till Teheran, han sade: ”Jag var väldigt stolt över min vörnadsvärde landsman. Ofta känner jag skam över mina landsmän, av goda skäl, för deras nästan oföränderliga vana att ansätta höga tjänstemän för att tigga om favörer. Bahá'u'lláhs upphöjda värdighet var en mycket uppfriskande upplevelse.” Efter återkomsten till Teheran mötte denna konsul Mírzá Ridá-Qula, till honom sade han: ”Mírzá Husayn-‘Ali Núri är en underbar och stor man, jag förmodar att du är hans broder.” På vilket Mírzá Ridá-Quli svarade: ”Nej verkligen inte, Åh nej! Jag är inte hans broder.” Sådan var attityden hos Bahá'u'lláhs släktingar och i Hans egen far hus! det vill säga när de inte var aktivt hämndlystna som Subh-i-Azal.

Även i Konstantinopel, hade ryktet om Bahá'u'lláhs visdom spritts vida omkring och många ädelt sinnade människor var angelägna om att komma i hans närvaro. Ett sådant djupt intryck gjordes på dessa besökare att de talade med sina vänner om hans majestätiska person och heligheten i hans undervisning. Detta gjorde igen Hans fiender oroliga och de intrigerade efter en förevändning eller något annat för att få honom förflyttad från Konstantinopel. Denna plan var framgångsrik och vår älskade sändes till Adrianopel.

När vi anlände till Adrianopel var vi först i ett värdshus men till sist tilläts vi att vistas i ett hyrt hus. Bahá'u'lláh gjorde vid denna tid en fylligare förklaring om sig själv som den utlovade, ”den som Gud skall uppenbara” och den som hade förebådats av Báb. Han skrev själv en

förklarande Skrift, *Lawḥ-i-Amr* och instruerade sin amanuens att ta den till *Ṣubḥ-i-Azal* som när han hade läst den blev mycket arg och ”svartsjukans eld förtärde honom”. Han bjöd Bahá'u'lláh till en fest och delade en maträtt med honom i vilken han hade till hälften blandat med gift. Under tjugo dagar var Bahá'u'lláh allvarligt sjuk av följderna från detta mordförsök. Rasande över detta misslyckande iscensatte *Ṣubḥ-i-Azal* en annan plan. Han frågade en badvakt, mot en muta att mörda Bahá'u'lláh när han tog sitt bad och antydde hur lätt det kunde göras utan rädsla för upptäckt. Den här mannen blev så chockad och upprörd att han rusade ut naken på gatan.

• • •

Mírzá Asadu'lláh Kaṣḥani berättade för författaren, att när vännerna förde Skriften från Adrianopel till Bagdad talade de om *Ṣubḥ-i-Azal* ondsinta beteende och att han hade förbjudit allt umgänge med den heliga familjen. Vännerna var så förbittrade på honom, att endast Bahá'u'lláhs uttryckliga befallning förhindrade dem från att befria världen från en ”falsk förrädare”. Siyyid ‘Alí Yazdí skildrar hur Mírzá Ja'far förde den underbara Skriften till Yazd, sade att Jamál-i-Mubáarak, Bahá'u'lláh, i Adrianopel hade gjort ett stort offentlig tillkännagivande om att han var ”den som Gud skall uppenbara”. Så fick vi även höra den själsväckande nyheten. Vi hade alltid vetat i våra hjärtan att *Ṣubḥ-i-Azal* inte kunde vara den Utlovade, Han uppvisade inte några av tecknen, å andra sidan hade han många fel som var välkända för vännerna. ”Men Mírzá Ḥusayn-‘Alí Núrí”, sade de, ”han visar framvisar gudomliga egenskaper.” Därför var vi redo och väl förberedda när den välsignade Skriften kom att erkänna honom.

• • •

Ṣubḥ-i-Azal höga anspråk visade sig vara absurda samt falska och när vännerna inte var förbittrade över hans undervisning, skrattade de hånfullt åt honom. Det besvär och det onda som *Ṣubḥ-i-Azal* orsakade och gjorde vid denna tid var så ihållande att myndigheterna förlorade

tålamodet och de beslutade att förvisa den älskade och hans familj ännu en gång. *Ṣubḥ-i-Azal* agerande var dock inte den enda orsaken till denna ytterligare exil. Våra ständigt vakande fiender, fruktade Bahá'u'lláhs stora påverkan, utnyttjade den ihållande irritation från den förrädiska halvbrodern som en förevändning för att förmå regeringen att förvisa den vörnadsvärde fånge till en plats där ingen lärd och viktiga personer skulle ha tillgång till honom. *Ṣubḥ-i-Azals* smädelser förstärktes och regeringstjänstemän förmåddes att tro dem med detta resultat:

En dag när vi satt i vårt hus hörde vi skärande musik, hög och ihållande! Vi undrade vad som kunde orsaka detta oväsen. När vi tittade ut genom fönstren fann vi att vi var omringade av många soldater. Guvernören var ovillig att berätta för Bahá'u'lláh om ordern som hade kommit om ännu en förvisning. Han förklarade detta för Sarkár-i-Áqá,¹⁷ ‘Abdu'l-Bahá och vi fick höra att vi hade tre dagar på oss att förbereda resan till ‘Akká. Sedan fick vi veta att vi alla skulle skiljas åt. Bahá'u'lláh till ett ställe, Mästaren till ett annat och vännerna till ännu en annan plats. Jag minns det väl som det var i går, den nya misären i vilken vi var försatta, som skulle separera oss från vår älskade och för han, vilka nya sorger väntade på honom? Han accepterade alla förändringar med Hans lugna, vackra leende och uppmuntrade oss med underbara ord.

En av de vänner, Karbilá'í Ja'far, försökte i förtvivlan över den hotande separationen ta sitt liv, han räddades, men var för illa därän för att resa. Bahá'u'lláh vägrade att lämna honom om inte guvernören i Adrianopel åtog sig att få honom väl omhändertagen och skulle sända honom efter oss när han hade tillfrisknat. Detta gjordes och fyrtio dagar efter det att vi kommit fram till ‘Akká, anslöt Karbilá'í Ja'far sig till oss.

Under vår vistelse i Adrianopel hade Bahá'u'lláh för vana att endast gå till husets trädgård, som också var hans fängelse. Där trängdes vännerna otröstliga, gråtande och klagande. De var fast beslutna att motsätta sig separationen, stort

¹⁷ Sarkár-i-Áqá, ”Hans höghet Mästaren”. En titel tilldelad ‘Abdu'l-Bahá av Bahá'u'lláh.

tumult rådde. Många telegram skickades till regeringen i Konstantinopel. Till sist påbörjade vi resan tillsammans till Gallipoli och tre dagar senare kom vi fram efter att ha rest i kärror och vagnar. Här meddelade guvernören att han hade fått order om vår separation. Han kom för att träffa Bahá'u'lláh och Mästaren och när han var vänligt sinnad försökte han hjälpa oss i vår nöd. Återigen sändes många telegram till Konstantinopel. Vi stannade en vecka i väntan på svar. Äntligen gavs tillstånd för oss alla att gå ombord tillsammans på en turkisk båt. I denna lilla båt var sjuttio två personer sammanträngda under utsägliga förhållanden under elva dagar av fasa. Soldater och två officerare var vår eskort. Det rådde en förfärlig lukt i båten och de flesta av oss var faktiskt mycket illa därän.

•••

I Adrianople skrevs några av epistlarna till jordens kungar och drottningar, där Bahá'u'lláh uppmanade dem som var ”tjänare av den högste Guden och beskyddare under Honom av folken som anförtrotts deras vägledning”, att förena sig med Honom, Bahá'u'lláh, att bilda en internationell skiljedomstol för att mänskligheten aldrig mer skulle behöva drabbas av krigets skam och elände. Han förkunnade nu mer offentligt att hans myndighet var gudomlig, given honom direkt av Gud, att han var den utvalde som, under olika namn, var alla jordens religioners utlovade. Oron var stor, den heliga påverkan som utstrålade från honom nådde en allt bredare och större krets. Fanatiker, som på nytt fruktade denna underbara gestalt och förutsåg förlusten av sin prestige och slutet för deras förvärvande av världslig makt och rikedom om hans läror antogs, att heliga saker inte längre kunde säljas till mänskligheten utan måste givas obefläckade ”utan pengar och pris”, bestämde att förnya sina attacker på honom.

Resultatet blev en förvisning ännu längre bort, till ‘Akká en farlig stad, staden för straffångar dit Turkiet skickade sina mest förhärdade brottslingar. Tanken var att Bahá'u'lláhs

inflytande inte kunde utstråla från den förpestade stad där han skulle vara väl bevakad, det fanns också hopp om att han inte skulle kunna leva länge på denna plats där, enligt talesättet, luften var så gräslig att ”om en fågel flyger över ‘Akká faller den ner död!’. Det var därför som att den Store, med skaran av de förvisade som vägrade att skiljas från honom, begav sig ut på denna den fjärde och sista resan av förvisning, de var på grund av den förrädiska brodern och trångsynta religiösa fiender, brännmärkta som missdådare, anstiftare av uppvigling, förhärdade brottslingar, fiender till Guds rena religion och människan. De troende var befallda att sky dessa utstötta.

Sådana omständigheter förde Bahá'u'lláh och hans anhängare till ‘Akká. Listan över falska anklagelser var dessutom avsedd att läsas upp för moské besökare så att alla som skadade fångarna kunde smicka sig själva för att de ”gjorde Gud en tjänst”. På detta sätt infekterades atmosfären av hat som väntade på ”ljusets anhängare” när de anlände till fängelset i den befästa staden ‘Akká ” längs vägen vid havet, landet på andra sidan Jordan,¹⁸ Akors dal som bör ses som hoppets port.¹⁹” Sålunda var världen ovetande om profetiorna som dagligen blev uppfyllda. Vid ankomsten till ‘Akká, sade Bahá'u'lláh till Mästaren: ”Nu kan jag koncentrera mig på mitt arbete att skriva befallningar och råd för den framtida världen, till dig jag lämnar uppgiften tala med och tjäna folket. Tjänande är tillbedjans innersta kärna. Jag är klar med den yttre världen hädanefter möter jag bara anhängare.”

•••

Kapitel 5: ‘Akká

Vi hade inlett resan så hastigt att vi inte hade kunnat göra några förberedelser – några limpor och lite ost, som hade medtagits av en av vännerna var all mat vi hade för de obeskrivliga dagarna. En kär vän till familjen, Jináb-i-Munib, blev allvarligt sjuk. När båten stannade vid Smyrna bar Sarkár-i-Áqá (‘Abdu'l-Bahá) och

¹⁸ Jesaja [9:1] ”... men i kommande dagar skall han ge ära åt trakten utmed havsvägen, landet på **andra sidan Jordan**, hednafolkens Galileen. (**andra sidan Jordan**, väster om Jordan. Benämning som anknyter till assyriernas termer för erövrat land i norra Israel.)”, jfr Matt 4:15. En gammal man, en vän till Bahá'u'lláh, berättade för mig att han en gång sade till honom:

¹⁹ Hosea 2:15, jfr Jesaja 65:10, Joshua 7:24, 26.

Mirzá Músá i land honom och förde honom till ett sjukhus. Mästaren hämtade en melon och några druvor när han kom tillbaka med den uppfriskande frukten till honom – fann han honom avliden. Arrangemang gjordes med direktören för sjukhuset för en enkel begravning. Mästaren skanderade några böner sedan återvände han bedrövad till båten.

Vid ankomsten till Alexandria, återkom spöket, ryktet om vår omedelbara separation. Vännerna låg framstupa av sjukdom, utslitna efter den eländiga resan och förkrossade av detta upprepade slag, fast beslutna att vägra underkastelse. En vän i sin förfärliga nöd hoppade i havet men räddades. Bahá'u'lláh och Mästaren tröstade oss. "Varför hoppade du i havet? Tänkte du bjuda fiskarna på en bankett?" Frågade Bahá'u'lláh. Nabil, historikern och en annan bahá'í satt i fängelset nära hamnen i Alexandria. I sina kedjor stod de blickande ut genom de små fönstren. Till sin förvåning såg de Bahá'u'lláh och Mästaren stående bland vänner på däckets på vår båt. Fångarna lyckats fånga en av våra tjänares uppmärksamhet som mycket försiktigt gick till dem och hörde dem säga, "Vi fördes hit för en vecka sedan och vet inte vilket öde som väntar oss."

Därifrån fortsatte vi till Haifa. På fartyget fanns det ingen plats för att ligga ner. Det fanns också några Tartarer bland passagerarna på båten. Att vara nära dem var mycket obehagligt, de var smutsiga bortom all beskrivning. Vår brist på mat hade allvarligt försvagat vårt hälsotillstånd. Äntligen kom vi fram till Haifa, där vi var tvungna att bäras iland i kedjor. Här blev vi kvar ett par timmar. Nu gick vi åter ombord för den sista biten av vår sjöresa. Värmen i juli månad var överväldigande. Vi sattes i en segelbåt. Det finns ingen vind och inget skydd för de brinnande solstrålarna, vi tillbringade åtta timmar i verkligt elände och till sist hade vi nått 'Akká, målet för vår resa.

Landstigningen på denna plats uppnåddes efter stora svårigheter, damerna i vårt sällskap fördes i land. Alla stadsborna hade samlats för att bevittna ankomsten av fångarna. Åskådarnas attityd var hotfull efter att de ha fått höra att vi

var otrogna, brottslingar och anstiftare av uppvigling. Deras rop av förbannelser och vedervärdigheter fyllde oss på nytt med bedrövelse. Vi var livrädda för det okända! Vi visste inte vad som skulle hända med vårt sällskap, vännerna och med oss själva.

Vi fördes till den gamla fästningen i 'Akká, där vi trängdes tillsammans. Det fanns ingen luft, en liten mängd mycket dålig grovt bröd tillhandahölls. Vi kunde inte få färskt dricksvatten, våra lidanden hade inte minskat. Då utbröt en tyfus epidemi. Nästan alla blev sjuka. Mästaren vädjade till guvernören men han var till en början mycket obenägen att lätta på de strikta regler som han var befalld att genomdriva. Muftin hade för folket i moskén läst upp en Farmán fylld av falska anklagelser. Vi beskrevs som Guds fiender och som den värsta sortens brottslingar. Folket uppmanades att sky dessa avskyvärda missdådare. Detta förorsakade givetvis en attityd av intensivt hat och bitter antagonism med vilken vi blev bemötta.

Efter ett tag övertalades guvernören av Mästaren att tillåta lite pengar i stället för de oätliga ransoner som vi hade tilldelats, han tillät också att en medhjälpare, Mirzá Ja'far, tillsammans med en soldat gick in i staden för att köpa mat. Genom detta förbättras vår situation avsevärt. Bahá'u'lláh och hans familj var fängslade under två år i tre små rum, många trappsteg upp. Under denna tid blev Dr. Petro, en grek, en vän och när han kunde göra utredningar, försäkrade han guvernören om att dessa fångar var långt ifrån några usla brottslingar utan högt sinnade personer och oskyldiga till allt ont.

Vi hade vaktats så noga att vi inte hade varit i 'Akká under sex eller sju månader och inte kunna komma i kontakt med Mirzá 'Abdu'l-'Aḥad, en hängiven bábi anhängare, som 'Abdu'l-Bahá hade skickat till 'Akká en kort tid innan vår ankomst och han hade öppnat en butik. Faran skulle vara så stor för honom om det misstänktes att han hade förbindelser med bahá'ierna att den strängaste försiktighet var absolut nödvändig. Efter att ha hört ryktet om att den Älskade hade sänts till 'Akká, gjorde en vän, 'Abu'l-Qásim Khán och hans fru, den långa och farliga resan

från Persien för att ta reda på sanningen. De anlände till 'Akká och träffade Mírzá 'Abdu'l-'Aḥad. Av fruktan för att hans hemlighet skulle offentliggöras gömde han paret hastigt bakom högar av lådor på baksidan av sin butik. Nyheten om deras ankomst förmedlas med stor svårighet till Bahá'u'lláh. Han skickade dem tillbaka till Persien efter att bara hade stannat i tre dagar, så stor var faran. Dessa vänner lämnade följaktligen 'Akká. De hade inte ens sett Bahá'u'lláh, men de kunde föra nyheten tillbaka till Persien om att den Älskade verkligen hade fängslats på denna ödsliga plats. De första persiska vännerna som telegraferade till 'Akká var "martyrernas Kung" och hans bror, "den Älskade martyren". Vi hade stort behov av den hjälp de lyckades sända när vi hade slut på våra tillgångar.

Så småningom spreds nyheten om vår uppehållsort genom andra vänner i Persien. Shaykh Salmáns själv påtagna uppdrag var att föra nyheter från Bahá'u'lláh till Persien och föra tillbaka brev till honom. Många var de svåra och farliga resor som genomfördes, främst till fots. Det var Shaykh Salmán som när han greps i Aleppo med en mycket viktig bön från en vän i Persien till Bahá'u'lláh, som funderade över hur han skulle kunde förhindra att den kom i fiendens händer, vilket skulle ha fått ödesdigra konsekvenserna, som svalde den. Det var denna hängivna och rådiga vän som anförtroddes det betydande uppdraget att föra Munírih Khánum från Isfáhán till 'Akká, hon som skulle komma att bli hustru till Sarkár-i-Áqá ('Abdu'l-Bahá), Mästaren och min mycket älskade svägerska.

När Nabil, historikern, kom till 'Akká var han oförmögen att komma in i staden. Han bodde under en tid i Elias grotta på berget Karmel. Därifrån brukade han gå (cirka 16 km) till en plats på andra sidan av fästningens mur. Från denna plats kunde han se fönstren till de tre små rummen i vårt fängelse, där skulle han vänta och hålla utskick efter det ovanliga och den mycket eftertraktade lyckan att få se Bahá'u'lláhs hand vinka från det lilla mellersta fönstret. Samtidigt pågick kriget mellan Ryssland och Turkiet. Mer baracker behövdes för soldater. Vid det laget hade guvernören blivit vänligt inställd och

samtyckte till att låta familjen lämna fästningen och bosätta sig i ett litet hus som en kristen köpman hade upplåtit för oss. Hur vi gladdes oss över vår frihet, även om den var begränsad. Endast tre gånger hade vi fått tillåtelse att gå ut, för en timme, från fängelse baracken under de två första åren. Hur trötta vi var på dessa tre små rum!

•••

Under den period då Bahá'íyyih Khánum, det Största heliga lövet, vistades i Baghdad, var hon hennes moders kärleksfulla hjälpare, arbetade alltid mer än hennes krafter tillät med olika hushållssysslor. Inga barnsliga nöjen eller kamrater hade hon. Alltid med ögonen på sin mor, för att alert kunna skona henne någon trötthet, hon gladdes sig med övermått när hon kunde på något sätt kunde tjäna henne eller hennes berömda far. "Min mor", sade hon, "hade ibland lektioner till min bror 'Abbas, vid andra tillfällen skulle Mírzá Músá undervisa honom och vid några tillfällen undervisades han av sin far." "Och dina lektioner?" frågade jag. "Jag har aldrig haft någon tid för studier", sade hon i en ton som uttryckte omfattning av absolut självutplåning och detta var grundtonen i hela hennes liv, ingen tanke på osjälviskhet fanns i hennes sinne. Hennes omtanke och hänsyn till alla som kom i hennes närhet, de oräkneliga handlingar av en aldrig svikande vänlighet, var frågor som i hennes ögon skulle ses som en självklarhet. Hennes glädje var att ägna varje ögonblick av sitt liv till att vara till nytta för sin mor och far som hon var passionerat fäst vid. Denna kärleksfulla tjänst utvidgades till hennes broder, 'Abbas, Sarkár-i-Áqá, när han blev äldre och dessa tre var hennes väsen enda mål och syfte.

Hennes liv ägnades åt åkallan av Gud och tjänande av sina nära och kära, från den tid då hon som ett litet barn på sex, hopkrupen i mörkret i huset ensam med den lille, den renaste Grenen, ett barn av två, i sina små armar, lyssnande skräckslagen till skriken av en rasande, grym mobb, utan att veta om de mördat hennes far eller om de hade gripit hennes mor och den lilla åttaåriga 'Abbas. Efter de fruktansvärda dagarna i Teheran och den inte mindre fruktansvärda resan till Baghdad och under vistelsen i denna stad

växte hon till en vacker flicka, mycket lik hennes vackra moders graciösa kropp och karaktär, en mild, smal jungfru med stora, gråblå ögon, gyllenbrunt hår och en varm elfenbensfärgad hud. Hennes sinne för humor var bitande och hennes intelligens anmärkningsvärd. När hon växte upp, bönföll hon sin far att låta henne förbli ogift, för att hon bättre skulle kunna ägna sig åt sina tre dyrbara nära och kära. Och så blev det. En gammal man, en vän till Bahá'u'lláh, berättade för mig att han en gång sade till honom: ”Jag känner ingen man värdig att gifta sig med en sådan renhet som min dotter.” Jag sa, ”Khánum måste ha varit mycket vacker?” ”Jag har hört det sägas, naturligtvis träffade jag aldrig henne.”

• • •

Munírih Khánums muntliga krönika

‘Abdu'l-Bahás hustru, den Största grenen på livets träd.²⁰

En kväll under middagen vände sig Mirzá Ibrahim till Báb och sade: ”Min bror, Mirzá Muḥammad-‘Alí, har inte fått några barn. Välsigna vare han, jag ber Dig och ge honom hans hjärtas önskan. Báb tog en del av den mat som han hade blivit serverad, lade den på ett fat och räckte den till sin värd och sade: ”Ta detta till Mirzá Muḥammad-‘Alí och hans hustru. Låt dem ta del av denna mat; så ska deras önskan bli uppfylld.” I kraft av den portion som Báb hade skänkt henne blev Mirzá Muḥammad-‘Alís hustru havande och födde i sinom tid ett barn, som så småningom blev gift med den Största grenen och fulländade därmed hennes föräldrars högsta förhoppningar.

– Nabil: Gryningens hjältar

* * *

Nästa händelse i tidens ordning var Munírih Khánums ankomst, som var ämnad att bli Mästarens kärleksfulla hustru, trogna medhjälpare och beundrande och vän.

”Hon är en majestätisk kvinna, ståtlig men ändå enkel, med en inneboende värdighet och karaktärsstyrka.”

– Lady Blomfield.

Munírih Khánum, som författaren kände henne, under de första dagarna av sorg efter den älskade Mästarens bortgång - hon torkade bort de sorgsna vänernas tårar, som strömmade på nytt när de kom in i hennes närhet och tröstade dem med sin kärlek, medan hennes egen sorg var oändligt mycket större än deras. Den underbara, den perfekta hustrun! Den hängivna, den heliga modern, inte bara för sina egna döttrar och deras barn, utan för alla vänner som kom till Haifa! Hon har en mycket vacker röst och hennes ögon är stora, mörka, stilla, med ett lugn i djupet som bara helighet kan ge. Hon lever i himlen medan hon är på jorden och i likhet med Bahiyyih Khánum, det största heliga lövet, tar hon på sig bördan av allas problem. Dessa två helgon, som levde så nära sina heliga älskade medan de vistades i denna värld och vars hela lycka låg i att vårda dem! Munírih Khánum, Bahá'u'lláhs hustru, Bahiyyih Khánum, deras vackra dotter, Munírih Khánum, den heliga modern och Mästarens fyra döttrar, har alltid beklagat svårigheterna i sina dagliga liv. De lidande förhållanden som rådde under hela fängelseperioden krävde ett övermänskligt tålamod och självupppoffring när de försökte lindra eländet för sina medfångar i exil.

Dessa vänliga damers själsstyrka sviktade aldrig när de stod inför otroliga svårigheter - som de uthärdade för andras bästa - i den sorgfyllda tiden, när dagarna förlängdes till år av umbäranden, där de enklaste bekvämligheterna i livet saknades. Med en strålande underkastelse mötte alla de otroliga växlingar som livet i Akká innebar, från deras ankomst 1868 till ‘Abdu'l-Bahás frigivning fyrtio år senare.

Ingen av dessa svårigheter tyckte de var värda att minnas; de var alla en självklarhet, precis som luften de andades; det föll dem aldrig in att nämna dem; det är bara genom en slutledning som vi får en glimt av djupet av den smärta som har varit deras, som har utgjort deras mödosamma dagar. Uppehållna av den heliga andens oro, dess mod och glädje, är de lugna och kärleksfulla mot

²⁰ Hennes far var Mirzá Muḥammad ‘Alí-i-Nahrí. Han hade varit gift tidigare, men hade inga barn. Báb gav hennes far några godis som han åt och Mirzá Muḥammad ‘Alí-i-Nahrí sparade några till sin fru och gav dem till henne. Åtta månader och nio dagar senare föddes hon. Hon hade tre syskon; Hájí Siyyid Yahyá Nahrí (född 1851), Rádiyyih Bagum (född 1854) och Gawhar Bagum (född 1859).

alla, men ändå distanserade och bor medvetet i den ”frid som övergår allt förstånd” i Guds närvaro, i vars väg alla lidanden och förföljelser, som oförstående personer har lagt på dem, är mindre än ingenting.

Det är deras attityd, denna anda, som är mer fångslande, mer häpnadsväckande än de rena händelserna; det är denna anda som ger den stora betydelsen, som omsluter alla episoder och händelser i deras tillvaro med sin strålande atmosfär. Vi står och försöker absorbera något av dess allomfattande inflytande och får en föräning om varje slag av världsliga planers otillräcklighet med deras urskiljande föreställningar att åstadkomma rikets ankomst, utan att först söka denna anda. Om vi inte inser något av denna attityd hos de älskade damerna, kan vi inte annat än misslyckas med att förstå innebörden av följande händelser som de berättas av Munírih Khánum, den heliga modern.

Kapitel 1: Visit to Shiraz

Om jag skulle berätta om alla de händelser jag upplevde under min resa från Isfáhání till 'Akká, skulle du kunna fylla en stor bok bara med dem. Därför kommer jag att begränsa berättelsen till mitt besök i Shiráz.

Jag tänker alltid på kvällen då vi anlände till Shiráz - Guds ljus daggryning - Hans helighet Bábs födelseplats. Mina känslor av upphöjdhed var obeskrivliga. Hela luften tycktes vara full av de ljuvliga sångerna av det glada budskapet, som jag lyssnade till med glädje; hela min själ och min anda vibrerade till de röstlösa ljuden av den musik som jag hörde den dagen.

Jag fördes till khan (ett slags hotell), där det finns en del reserverad för damer. Några av familjen Afnán²¹ kom för att välkomna mig och bjöd mig hjärtligt in till sina hus. Jag gick till Siyyid Muḥammads hus, den heliges farbror. Rummet var så prydligt att det verkade som en gästkammare i paradiset. Damerna i huset bestod av Siyyid Muḥammads dotter och två svärdöttrar; de var inte absolut bahá'ier, även om de var

intresserade av saken. Därför tyckte jag att det var klokt att inte anförtro dem min destination.

Efter våra tvagningar och när vi alla hade deltagit i bönen vid solnedgången, frågade de mig, som var nöjda med att jag hade stått och bett med dem. ”Vart är du på väg? Är det till något långt avlägset land?” ”Jag är på väg till det heliga landet.” ”Eftersom din kärlek till Gud är så stor, är det därför du reser till det heliga landet?” Det heliga landet var för dem Mecka, platsen för islams pilgrimsfärd och Bahá'u'lláh hade instruerat oss att resa via denna heliga plats på vår väg till 'Akká.

När en av damerna sade till mig: ”Bábs änka kommer att besöka dig i morgon bitti”, blev jag så rörd att mina tårar flöt och mitt hjärta blev uppfyllt. Åh, att få se Bábs hustru! Vi hälsade på varandra med mening; jag såg att hon kände till min resas mål och syfte. Hon tog med sig mig till sitt hem. ”Jag ska först visa dig det rum där han föddes.” Detta rum var heligt.

Här omfamnade den kära Khadijih Khánum mig och gav efter för sitt hjärtas sorg. Jag grät med henne; min själ verkade fylld av hennes sorg, men denna sorg blandades med de glada sångerna av Glad Budskap, de sånger som jag hade hört i solnedgången vid min ankomst. Kära, kära dam, så vacker hon var redan då, med sitt mörka hår och sina mörka ögon, som fortfarande var vackra trots all sin gråt och sin mjuka, krämiga hud. Hon tog mig med till Bábs martyrdödade farbrors hus, han som hade tagit hand om honom och uppfostrat honom från den tid då hans far hade dött och hans änkemoder tog honom till sin bror för att bo hos henne.

Khadijih-Sultán-Bagums äldsta syster var denne farbrors hustru. Hon höll nu på att bli gammal och hade lidit fruktansvärt, desto mer fruktansvärt eftersom hon inte hade kunnat ta del av glädjen över det glada budskapet om att härolden för ”den som Gud skall manifestera” och inte heller förstått att den Store också hade kommit. Hon var fast knuten till den vanliga ortodoxa muslimska religionen, trots att hennes make och hans heliga brorson martyrskap.

²¹ Bábs släktingar och deras ättlingar kallas ”Afnán”. Det är ett slags efternamn.

Hon klagade ”Varför ska religion orsaka så mycket blodsutgjutelse? Den borde väl vara en orsak till fred? Jag är förbryllad och förtvivlad och mitt hjärta är fyllt av sorg.”

Jag försökte hjälpa henne, jag längtade efter att göra det. Eftersom hon var en främling lyssnade hon på mig. Jag reciterade några böner och hon grät, men förstod inte alls. Detta sinnestillstånd var mycket vanligt bland de perser som långt ifrån att vara fiender utan var vänliga och goda, men vars ögon inte hade öppnats. Medan hon talade var Khadījih-Bagum tyst. Då sade jag: ”Berätta för mig om Báb's barndom, vad du minns av honom”.

Hon sade vänligt:

”Barnet kom till oss när det var fyra år gammalt. Redan från början var han helt annorlunda än andra barn, så klok och mild och lugn. När han var sju år gammal togs han till Shaykh Abids skola. Skolläraren kom till min man och sa: ”De avgifter som du ger för att undervisa ‘Ali Muḥammad kan jag bara ta emot som en gåva. Han har inget behov av min undervisning! Till exempel sade jag till honom: ”Upprepa den här versen ur Koranen efter mig. ”Jag vill först veta innebörden, sedan ska jag upprepa den för dig.” Jag sade till honom: ”Nej, du säger den först, sedan ska dess innebörd berättas för dig.” Han förvånade mig genom att säga: ”Då skall jag förklara den för dig.” Versen var: ”Han är den Allvetande.” Hans förklaring av detta var så fantastisk att jag blev djupt imponerad. (Shaykh Abid blev troende på Báb).

”Khadījih-Bagum, jag ber dig, berätta nu för mig några av de många minnen som du måste ha av honom.”

”Vi var tre systrar; vår far var den minst förmögne av min älskades farbröder. Vi var långt ifrån rika när vi gifte oss, som världen räknar rikedom. Därför fanns det lite pengar bland våra släktingar och vänner vid vår förening. Men detta hade ingen betydelse för oss; minnet av min dröm från två år tidigare var alltid med mig och fyllde

tiden för min förlovning med stor lycka. ”Jag ska berätta om den drömmen, om ni vill höra den.”²²

”Medan Báb var i Bushihr drömde jag återigen en dröm:

”Hans klädsel var underbar och vacker, broderad med fina broderier och runtomkring var det skrivet verser ur Koranen i guld och silver. Ett heligt ljus strålade runt honom.”

När jag berättade för mina systrar om denna dröm erkände de också sanningen att ”Han måste vara den utvalde!”. Jag stannade hos Khadījih-Bagum i tjugo dagar av glädje och förundran.

Hon berättade för mig om de sorgliga dagarna när han satt i fängelse. Hur hon var full av oro och längtade efter nyheter från honom. Hon var mycket noga bevakad - ingen av vännerna fick besöka henne. Mycket sällan lyckades en av dem, förklädd till tiggare, nå fram till hennes dörr och ge henne de nyheter som han hade kunnat samla in. Men detta skedde, så sällan och hennes ensamma dagar drog ut på tiden, fyllda av en orolig ovisshet om hans öde.

Till slut lämnade den hängivne farbrodern, den käre unge mannens adoptivfar, Shíráz i hemlighet för att försöka ta reda på var de hade fängslat honom; kanske skulle han med stor omsorg och möda kunna hitta något sätt att träffa honom. Tyvärr kom han aldrig fram, för han arresterades i Tīhrán och gick sin grymma död till mötes, som en av de ”sju martyrererna”.

De uppvisade en sådan anda av extas och hängivenhet, reciterade böner och log av glädje framför sina torterare, att alla blev förvånade. Men deras prisande av Gud upphörde aldrig, eftersom Han ansåg att de var värdiga att få martyrskapets krona. När den fruktansvärda berättelsen om hennes mans martyrskap till slut nådde henne, togs till och med hennes mor, som hade stannat hos henne i hennes isolering, ifrån henne, så att Khadījih-Bagum inte hade någon jordisk tröst i denna tid av ångest.

* * *

²² Den här drömmen beskrivs på sidan 14, i del I, [se länk](#).

Under mitt besök i Shíráz verkade jag vara helt öppen för alla öron, så ivrigt lyssnade jag till berättelserna om dagarna med plågor och glädje, jordisk plåga och helig glädje, var de enda följeslagarna för denna kära, vänliga dam, som vid den tiden inte var mycket mer än en flicka, så ung var hon. Hon gav mig två böner att framföra till Bahá'u'lláh, för hon visste att det var till honom jag reste.

Den ena var att be att de två familjerna, Afnán (släktingar till henne själv och hennes make Báb) och Bahá'u'lláhs familj skulle förenas i äktenskap. Den andra var att hon skulle få tillåtelse att göra pilgrimsfärden till 'Akká. Bahá'u'lláh beviljade båda hennes önskemål. Den första uppfylldes när min äldsta dotter, Diya Khánum, gifte sig med Áqá Mírzá Muhsin, både sonson och barnbarn till Bábs svåger och därmed också en av Afnán.

Jag ville så gärna ta Khadijih-Bagum med oss, min bror och jag, till 'Akká, men vi visste att resan skulle ha varit alltför osäker och alltför tröttsam för henne. Så vi lämnade henne med stor sorg och gråt, vi skulle aldrig mer mötas på denna sorgliga jord.

En tid därefter startade en grupp pilgrimer från Yazd på en pilgrimsresa till 'Akká. De bestämde sig för att resa via Shíráz, så att hon skulle kunna resa med dem. Denna plan gjorde henne ytterst lycklig och hon gjorde sig redo för den stora pilgrimsfärden med stor glädje och förväntan. Tyvärr blev förhållandena i Shíráz så allt farligare så pilgrimerna från Yazd var tvungna att ge upp sin avsikt att passera genom den staden. De lyckades med svårighet få ett brev till henne där det stod:

”Till vår beklagan och sorg är vi tvungna att åka dit utan dig, men vi kommer att sända en av Afnán som din eskort till den plats där du vill vara.”

Så kom den bittra besvikelsen till henne, men i ett liv fyllt av alla möjliga sorger och lidanden skulle detta bli det sista, för när brevet kom var hon så förtvivlad att hon insjuknade och reciterade:

”Vi kommer från Gud och vi återvänder till Gud. Prisad vare han för hans stora dags ankomst och för all ära i mitt liv.”

Hennes milda ande återvände till sin himmelska boning.

Kapitel 2: 'Abdu'l-Bahá

Följande är en parafras av vad Munírih Khánum berättade för mig om Mästarens tidiga liv.

* * *

'Abdu'l-Bahá delade redan i sin tidiga barndom sin familjs lidanden, som drabbades av de mest fruktansvärda problem. Bábs undervisning hade orsakat en stor turbulens i hela Persien. Bábinaerna, som kände sig tvungna att försvara sig själva och sina familjer, tog sin tillflykt till olika städer och fästningar i Mazindaran, Zanjan och Nayríz. Eftersom de var belägrade minskade deras förråd av mat och de befann sig i en svår situation. Bahá'u'lláh, som hade blivit lärjunge till Báb, ledde räddningsgrupper som bar mat och pengar till de modiga och hårt pressade garnisonerna. Han drog därmed på sig hatet från de mest fanatiska av mullorna. Dessa män var samvetslösa i sina metoder och använde spioner för att bevaka, så att man kunde hitta någon förevändning för de aktiva förföljelser som de planerade.

När den galne ungdomen sköt mot Sháhen, glädde sig fanatikerna. Här fanns ett fantastiskt tillfälle! 'Abdu'l-Bahá, som då bara var åtta år gammal, blev förkrossad över den hänsynslösa behandlingen av sin avgudade far. Barnet led kval när en beskrivning av tortyren berättades för honom - den grymma piskningen av fötterna, de långa mil Bahá'u'lláh var tvungen att efteråt gå barfota, de tunga kedjor som skar in i det känsliga köttet, det avskyvärda fängelset, den olidliga ångesten för att inte hans eget liv skulle tas - det var en massa lidande som ett så ungt och känsligt barn fick uthärda.

Familjens tidigare liv lyx var till ända, övergiven av släktingar och vänner. Hemlösa, fullständigt utarmade, omgiven av problem och

elände, lidande av ren nöd och extraordinära umbäranden - sådana var de förhållanden under vilka hans barndomsliv tillbringades. Dessa saker räknades inte alls när han var hos sin far, så exilen och de tidigare dagarna i Bagdad var lyckliga, trots det yttre eländet. Men när Bahá'u'lláh drog sig tillbaka till ödemarken i Sulaymaniyyih var det kära barnet utom sig av sorg.

Han ägnade sig åt att kopiera de báb-skrifter som fanns kvar hos dem. Han försökte hjälpa sin kära mor, Ásíyih Khánúm, i hennes mödosamma uppgifter. Under denna tid togs han med av sin farbror, Mirzá Músá, till några av vännernas möten. Där talade han till dem med en fantastisk vältalighet, till och med vid den tidiga åldern av elva eller tolv år. Vännerna förundrades över hans vishet och hans personlighets skönhet, som var lika vacker som hans förstånd. Han bad utan uppehåll för Bahá'u'lláhs återkomst. Ibland tillbringade han en hel natt med att be en viss bön. En dag efter en sådan tillbringad natt hittade de en ledtråd! Mycket snart återvände den älskade!

Nu var hans glädje lika stor som hans sorg hade varit!

Många var sammankomsterna med vännerna på Tigris stränder, dit den unge pojken togs med av sin far. Dessa möten, som nödvändigtvis var hemliga, var inte hans största nöje. Han drack av undervisningen om gudomliga ting som skulle förändra världen, med en förståelse av universella uppfattningar som var häpnadsväckande för ett så litet barn.

Så fortsatte livet; han växte upp till en vacker ungdom, älskad av alla som kände honom. Och nu kom en ny sorg! De ständigt aktiva fienderna, som fruktade Bahá'u'lláhs växande inflytande, begärde att han och hans lärjungar återigen skulle förvisas. Guvernören i Bagdad bad Bahá'u'lláh att närvara i domstolsbyggnaden för att höra en Farman uppläsas, som hade sänds av Sultán. Guvernören ville ogärna informera Bahá'u'lláh om detta dekret, eftersom han inte ville att någon ohövlighet skulle visas denna majestätiske landsförvisade, för vilken han själv kände en djup vördnad.

Svaret kom: *"Mitt uppdrag är inte med denna världs härskare, varken med deras statsmän eller*

deras tjänstemän. Av vilken anledning skulle jag då gå in i deras domstolsbyggnader?" Guvernören var förvirrad och visste inte vad han skulle göra i sin förvirring. Till slut sade han till sig själv: *"Om jag bjuder in honom till moskén kommer han säkert att komma, för är det inte Guds hus? På den heliga platsen kan Farman läsas upp för honom."* Bahá'u'lláh gick med på att gå till moskén, där dekretet tillkännagavs för honom, att han och hans familj skulle förvisas från Bagdad till en okänd destination.

Familjen och vännerna var mycket ledsna över detta nya uppbrott. Förberedelserna inför resan var mycket svåra. Mästaren, som han nu kallades, skyddade sin avgudade far på alla sätt som stod i hans makt från oönskade inkräktare, från världens påtryckningar och från dem som bara ville se och höra något nytt. Han ordnade så att den älskade kunde bege sig Ridván, där han skulle stanna tills familjen hade gjort förberedelserna för avresan. Medan han var i Ridván hade den fastställda tiden kommit för den viktiga kungörelsen.

Bahá'u'lláh anförtrorde den äldsta sonen, 'Abbás, Mästaren, att han själv var "den som Gud skall manifesteras", förebådad av föregångaren, Báb. När Mästaren hörde de gripande orden och insåg att hans egen älskade Fader var den som skulle undervisa mänskligheten om universella föreställningar, avskaffa fördomar, bringa enhet och den allra största freden i den förvirrade världen, upprätta Guds rike på denna sorgliga jord genom att återigen göra religionen till en läkande källa för all världens olycka, då förstod han varför Manifestationen än en gång hade blivit orsaken till onda mäns hat och elakartade förföljelse.

När Mästaren begrundade dessa ting såg hans sinne, som var välutrustat med en särskild mottagningsförmåga som var medfödd och stärkt av den utbildning som hans Fader hade gett honom, i en strålande vision framtidens värld, när det gudomliga budskapet, efter att ha blivit känt och förstått av "människor med god vilja", skulle förändra världens hjärta och det rike där Guds vilja skall ske på jorden - som vi har bett om i nästan två tusen år - skulle upprättas.

Från och med nu tog en ny glädje och ökad hängivenhet till sin Fader Bahá'u'lláh (Guds härlighet) honom i besittning. Han ägnade sig

själv, kropp, själ och ande, åt bahá'í-sakens heliga arbete och spred det nya budskapet om kärlek och rättvisa, det budskap som Hans Helighet Herren Kristus hade gett till människan och som galna hade börjat bortse från genom att glömma sin lojalitet mot barmhärtighetens Herre och som förr i tiden, dyrkade guldkalven.

När nu förberedelserna var avslutade gav de sig iväg på sin exilresa mot en okänd destination. Bahá'u'lláh, Mästaren och familjens damer red på hästar och mulor och några var i Kasjafihs, en slags konstruktion (av det mest skakiga slaget) på en mulåsnas rygg och resten red på hästar och mulor. De eskorterades av några turkiska soldater som uppträdde mycket respektfullt mot de förvisade, trots att de var fångar. Inflytandet från Bahá'u'lláhs majestätiska personlighet var så stort att det påverkade alla som kom inom dess kraftlinjer. Ohövlighet skyggade för hans närvaro.

Till slut kunde den tråkiga resan på land från Bagdad till Konstantinopel genomföras - det var den "okända destinationen". Många attraherades av Bahá'u'lláh i Konstantinopel och återigen planerade fienden, som på nytt fruktade hans inflytande, ytterligare förvisning till Adrianopel. Berättelsen om vistelsen på denna plats och intrigerna från en annan typ av fiende, Bahá'u'lláhs halvbror, Şubh-i-Azal, beskrivs på ett annat ställe.

Hädanefter var hans "hans egen släkt och hans eget fadershus" de bittraste och de mest skrupelfria fienderna. Så snart Bahá'u'lláh hade sänt tillkännagivelsens skrift till sin halvbror, där han informerade honom om tillkännagivandet av sin ställning som den utvalde och så fort han hade fått den, förtärd av svartsjukans brinnande flamma, planerades och genomfördes varje missämja som sårad fåfånga, tillsammans med list och hänsynslöst hat, man kunde tänka sig.

Kapitel 3: 'Abdu'l-Bahás brud

När Munírih Khánum, hade berättat några av händelserna, aspekterna och lidandena i Mästarens liv innan hon mötte honom, sade hon:

När jag var en ung flicka älskade jag att tänka på de heligas liv, Herren Kristus, Muḥammad och de andra profeterna från Gud. Jag brukade gråta och beklaga mig över att jag inte hade levt på

deras tid. Min far åkte till Bagdad för att besöka Bahá'u'lláh när jag var ungefär nio år gammal. Jag blev medveten om att mina föräldrar var fångslade av sin hängivenhet för en ny hemlig religion. Jag brukade meditera över vad det kunde vara, ja, det växte till och med en viss misstänksamhet i mitt sinne om den och till och med en liten rädsla för dess betydelse när jag såg hur den påverkade mina nära och kära. En gång hade jag en dröm som jag än idag har kvar intrycket av.

I min dröm bar jag många saker i mina armar och gick trött och släpade mina fötter över den oändliga ödemarken av ökensand. Mina krafter tycktes försvinna och min börda var för tung att bära. Jag var så trött, nästan oförmögen att gå ett steg till, när jag plötsligt, till min förvåning, kom till två floder. En bro förband dessa två floder. När jag lutade mig mot väggen på denna bro såg jag i min dröm en av lärjungarna, en gammal Siyyid.

Han kom fram till mig och frågade: "Vad vill du ha? Vart vill du gå?" Jag svarade uppriktigt: "Jag önskar verkligen att komma till de välsignade städerna Jerusalem - Kärlek - och Baha." Siyyiden sade högtidligt: "Du kan inte resa till dessa städer och du kan inte heller gå in i dem. Kasta först bort din börda, då skall du ha styrka och kraft att uppnå din önskan." Omedelbart släppte jag alla de saker som var min börda.

Den gamle Siyyiden såg då på mig med en uppskattande blick, tog i armen och kastade mig i floderna, först i den ena och sedan i den andra. När jag kom upp ur den fann jag plötsligt att jag flög utan ansträngning, som om jag svävade, över ett fantastiskt vackert land. Jag var förvånad över dess heliga skönhet, som i paradiset. Under min flygning var min glädje så överväldigande att det verkade som en himmelsk glädje.

Jag anlände till en strålande stad med skinande glans. På dess väggar stod det skrivet på arabiska med lysande bokstäver:

"LOVE, BAHÁ. JERUSALEM.
JERUSALEM. LOVE. BAHÁ.
BAHÁ. JERUSALEM. LOVE."

I det stora templet i denna stad fanns alla heliga profeter från Gud, i vars närvaro jag så innerligt hade längtat efter att få stå - Hans Helighet

Herren Kristus, Moses, Jesaja och alla andra profeter som jag kände till. Vid ett altare stod Muhammad; han gav mig ett strålande halsband av diamanter. Det gav jag till min mor och när jag återigen försökte flyga vaknade jag! Det verkade som om denna gyllene dröm hade kommit som svar på mina ivriga önskningsar och böner. Jag minns att när jag var en flicka kom nyheten till Işfáhán från Nabil att Jamál-i-Mubáarak var fångslad i fästningsstaden 'Akká, instängd bakom järndörrar och aldrig gick ut! När jag tänkte på honom i detta giftiga klimat - han som älskade hav, kullar och slätter, trädgårdar, blommor och snabba rörelser i det fria - verkade mitt hjärta krossat och jag stängde in mig själv ensam i mitt rum för att kunna gråta en flod av tårar.

Och nu kom de aldrig förgivettagna dagarna, när Shaykh Salmán kom till Işfáhán med budskap från Bahá'u'lláh om att han ville att jag skulle komma till honom. Jag var utom mig av glädje, att jag, medan jag levde, skulle få se min Herre! Även om resan skulle vara full av svårigheter och faror, av obeskrivligt lidande, av otaliga risker, så vägde ingen av dessa överväganden något i vågskålen mot glädjen över att påbörja en pilgrimsfärd, med mitt ansikte stadigt vänt mot den Heliges närvaro.

Därför begav jag mig tillsammans med min bror och Shaykh Salmán på resa från Işfáhán till 'Akká. Extrem försiktighet var nödvändig - vi avstod från umgänge med någon av vännerna - särskilt såg vi till att det inte genom något ord eller någon handling från vår sida det skulle bli känt att de två hängivna bröderna, Mírzá Ḥasan och Mírzá Ḥusayn från Işfáhán, var bábier. Dessa två kära kusiner till mig var alltid till stor hjälp för alla vänner som var i svårigheter, men denna hjälp gavs nödvändigtvis i strikt hemlighet, så fruktansvärd var faran för egendom, lem och liv för den som misstänktes vara bábier.

Dessa två bröder var de första som sände materiell hjälp till de landsflyktiga i 'Akká och vännerna som vistades i Mosul räddades från ren svält tack vare spannmål och pengar som dessa generösa lärjungar snabbt skickade till dem. Tragedin med deras martyrskap 1878, när de fick de ärofyllda namnen "Martyrernas kung" och "Martyrernas älskade", var verkligen ett ondskefullt verk, utfört av onda händer;

sannerligen en av de "mörka gärningarna utan namn".

Shaykh Salmán hade tagit med sig anvisningar från Bahá'u'lláh för vår resa. Vi uppgav att vi skulle till Mecka. När vi återvände från det heliga skenet fick vi order om att stanna i Jiddah tills alla de tjugo bábier som hade följt med oss hade återvänt till sina hem efter att ha fullgjort pilgrimsfärden till Mecka; ingen av dem fick på grund av de farliga förhållandena tillåtelse att fortsätta till 'Akká.

Vi väntade i Jiddah och var mycket försiktiga, eftersom extrem fara omgav alla. Bahá'u'lláh befann sig i den strängaste isolering. Vi hade vant oss vid att se den plötsliga döden och otaliga andra faror i vitögat med den styrka som inspirerades av vår glädje och vårt nådiga hjärta; för var vi inte pilgrimer som tog oss till vår älskade Herres närvaro på hans egna uttryckliga befallning? Till slut lämnade vi Jiddah; min bror och jag själv, Shaykh Salmán och en tjänare, det var det lilla sällskapet på fyra personer som fick tillåtelse att göra denna pilgrimsfärd till 'Akká.

Att beskriva all a händelser under den minnesvärda resan skulle fylla en stor bok. Min underbara vistelse i Shíráz. Min dyrbara vänskap med Khadíjih Khánum, den milda, sorgsna damen, änkan efter den högste Báb. Allt det här vet du. Vi utövar alltid den största diskretionen vi fortsatte på vår väg. Vi gick ombord i Alexandria för 'Akká; Ett telegram ankom: "Gå inte iland förrän ni blir hämtade." Ingen kom! Vi trodde att vår båt skulle ge sig av med oss ombord. I sista ögonblicket såg vi en liten båt komma snabbt mot oss. "Shaykh Salmán!" Vi hörde ropet. Våra glada hjärtan sjöng glada sånger när vi klättrade ner i den lilla farkosten. Och vi hade anlant till 'Akká. Tillstånd att komma in i staden erhöles på följande sätt.

'Abbud, en kristen köpman var hyresvärd i det "lilla huset", som det kom att kallas, där Bahá'u'lláh och hans familj bodde, hade sagt att han väntade sig besök av några vänner. Som hans vänner kom vi in i 'Akká och gick genast till hans hus. Det rum som förbereddes för mig var det rum vars dörr så småningom öppnades in i det "lilla huset". Detta rum skulle bli min brudkammare, min barnkammare natt och dag, mitt vardagsrum, mitt allt! Härlig var min lycka!

Jag upplever den på nytt när jag berättar det för dig nu, kära Ladyee.

Några dagar senare åkte jag till Mírzá Músá, Bahá'u'lláhs bror och stannade där i sex månader. Min bror och jag brukade stå vid ett fönster och titta på 'Abbás Effendi när han simmade; en så stark och graciös simmare. Varje eftermiddag vid femtiden följde Mírzá Músás hustru med mig för att besöka Bahá'u'lláh. Jag kan inte beskriva den förundran och glädje och lycka som det innebar att vara i hans närvaro. Min själ var omsluten av en extas av fullkomlig glädje och tycktes sväva i en himmelsk atmosfär av frid och kärlek. Många vackra döttrar erbjöds då och då av föräldrar som var angelägna om att deras barn skulle få äran att bli Mästarens hustru. Han vägrade att överväga någon av dem, tills jag anlände; vi träffade varandra en gång och vårt äktenskap arrangerades.

Det blev en fördröjning eftersom det inte fanns något rum i det "lilla huset". 'Abbud, hyresvärden i det "lilla huset" och i det större huset bredvid, hade blivit hängiven Mästaren, i vilken han kände igen egenskaper som liknade dem hos Herren Kristus. En dag bad han om att bli mottagen av Bahá'u'lláh, till honom sade han: Han frågade till honom: "Varför dröjer äktenskapet?" När han fick veta orsaken utropade han: "Jag kan ordna med rummet. Jag ber Dig, låt mig få äran att förbereda en plats för Mästaren och hans brud." Han skyndade sig att få dörren öppnad till ett extra rum, som han möblerade enkelt och bekvämt. "Rummet är nu klart, o Mästare."

Nästa dag bad Bahá'u'lláh Khánum, hans dotter, att inte låta deras besökare (Munírih Khánum) återvända till sin bostad. Khánum tog med sig en fin vit klänning (som Ásíyih Khánum och hon hade gjort åt mig av vit batist) och satte den på mig, med en färsk vit niqab (huvudbonad) på mitt huvud - och jag var prydd för mitt bröllop. Gästerna var få, Ásíyih Khánum, Bahiyyih Khánum, 'Abbuds hustru, hennes tre döttrar och Mírzá Músás hustru. (en av dessa ville klä mitt hår mer utsökt än vanligt, men jag föredrog att låta det vara i sina två flåtor)

Bahá'u'lláh sade underbara ord till mig;

"Åh Munírih! Åh mitt löv! Jag har ämnat dig till hustru till min Största gren. Detta är Guds gåva till dig. På jorden eller i himlen finns det ingen större gåva. Många har kommit, men vi har avvisat dem och valt dig. Åh Munírih! Var värdig honom och Vår generositet mot dig."

Om jag skulle försöka beskriva min upprymdhet, min glädjeextas, skulle "Mathnavi bli sjuttio volymer" (persiskt ordspråk; "Mathnavi" är en diktsamling). Åh, om den här stunden ändå hade varit evig! Bahá'u'lláh hade tidigare uppenbarat en skrift för oss som gästerna ville att jag skulle recitera för dem.

"När portarna till den heliga trädgården öppnas och den heliga ynglingen går ut, har han sannerligen kommit med ett mycket viktigt budskap. "Stora nyheter! Glädjande budskap! " Detta är den heliga ungdomen som har kommit med ett budskap av stor glädje."

(På persiska är detta anmärkningsvärt vackert och gästerna blev djupt rörda av språkets poesi, reciterade av Munírih Khánum vackra röst).

Bahá'u'lláh hade sagt till Mästaren: "Kom tillbaka tidigt i eftermiddag, bröllopet måste äga rum i dag." Bahá'u'lláh reciterade bönerna. Åh vilken andlig lycka som omslöt oss! Den kan inte beskrivas med jordiska ord. Reciteringen avslutades och gästerna lämnade oss. Jag var hustru till min älskade. Hur underbar och ädel var han i sin skönhet. Jag avgudade honom. Jag erkände hans storhet och tackade Gud för att han förde mig till honom. Det är omöjligt att sätta ord på glädjen i att vara med Mästaren; jag tycktes befinna mig i ett härligt rike av helig lycka medan jag var i hans sällskap. Ni har lärt känna honom under hans senare år, men då, i sin ungdom med sin skönhet och manliga styrka, med sin outtröttliga kärlek, sin vänlighet, sitt glada humör, sin humoristiska känsla, sin outtröttliga hänsyn till alla, han var underbar, utan like, säkerligen i hela världen!

Vid bröllopet fanns det ingen tårta, bara koppar med te; det fanns inga dekorationer och ingen kör, men Jamál-i-Mubáraks välsignelse; kärlekens och lyckans ära och skönhet var bortom och över all lyx och ceremonier och omständigheter. I femtio år var min älskade och

jag tillsammans. Aldrig skiljdes vi åt utom under hans besök i Egypten, Europa och Amerika. O min älskade make och min Herre! Hur skall jag tala om honom? Ni som har känt honom kan föreställa er vad mina femtio år har varit - hur de flög iga i en atmosfär av kärlek och glädje och fulländningen av den frid som övergår allt förstånd, i vars strålande ljus jag väntar på den dag då jag skall kallas att förena mig med honom i den himmelska förändrigade trädgården.

Fem av mina barn dog i det giftiga klimatet i 'Akká. Den dåliga luften var i själva verket bara den yttre materiella orsaken. Den inre andliga orsaken var att ingen av Mästarens söner skulle växa upp till manlighet. När min älskade lilla son Husayn gick bort skrev Bahá'u'lláh följande:

”Kunskapen om orsaken till att ditt söta barn har blivit återkallat finns i Guds sinne och kommer att uppenbaras vid ett lägligt tillfälle. För Guds profeter är nuet och framtiden som ett.”

Därför förstår jag hur den visdomen har bestämt att de två familjerna, Bahá'u'lláhs och Bábs, ska förenas i Shoghi Effendi, äldste sonen till vår dotter Diyá'iyih Khánum, genom hennes äktenskap med Áqá Mírzá Hádí Afnán. Jag har skrivit till vännerna i Persien: *”Ni längtar efter att få träffa oss, vi längtar efter att få träffa er; vad är det för vishet i vår separation?”*. Låt oss förstå att om Bahá'u'lláh inte hade förvisats till Bagdad, Konstantinopel, Adrianopel och 'Akká hade det gudomliga budskapet inte kunnat spridas så snabbt och profetiorna i de heliga böckerna skulle inte ha uppfyllts.

Tuba Khánums muntliga krönika

'Abdu'l-Bahás dotter

Kapitel 1: Ásíyih Khanum

Jag minns mycket väl vår älskade mormor Ásíyih Khánum, även om jag bara var sju år gammal när hon lämnade oss. Bahá'u'lláh brukade tilltala henne som ”Navvab”, en titel av stor artighet och respekt som persiska adelsmän använde om sina fruar. Hon var mycket vacker, vänlig och mild. Alla som hade problem gick till henne för att få tröst. Om någon var sjuk var det hon som vårdade dem och lugnade och tog hand om dem.

Eftersom ingen tvätterska fick komma medan vi alla var i barackfängelset i 'Akká, skötte hon mycket av tvätten och matlagningen, alltid med hjälp av min kära moster Khánum. Den enda tjänare de hade, var en afrikanska, som varken hade tid eller kraft att göra allt som behövdes. Min mormor och Khánum, som då var ganska unga, gjorde mycket av det hårda arbetet så att denna tjänare inte skulle bli uttröttad. De sydde och lagade också familjens kläder, vilket var ett formidabelt företag.

Jag fick höra hur min mormor och Khánum gjorde en underbar kappa åt Bahá'u'lláh för att vara redo för honom när han skulle återvända från reträtten i Sulaymaniyyihns öken. De arbetade med detta kärleksarbete och använde små bitar av röd tirmih, ett mycket värdefullt material som på något sätt hade överlevt förlusten av nästan alla hennes omfattande och sällsynta bröllopskatter. I sex månader sydde och passade de ihop dessa delar och resultatet blev en vacker rock. Mycket godtagbart, för han kom tillbaka i en dervishs torftiga, grova rock. Och på den tiden i Bagdad hade de inga pengar att köpa rockar för.

Ásíyih Khánum bodde under fängelsetiden och därefter i det lilla hyrda huset i staden 'Akká. Hennes lilla rum var enkelt och kallt - den smala, vita sängen, som också var divan på dagtid; ett mycket litet bord, på vilket låg hennes böner och andra heliga böcker, hennes pennfodral (qalamdan) och papper att skriva på; där fanns också hennes radband, ibland en blomma i en kruka och slutligen en gammal målad låda som innehöll hennes andra klänning och hennes andra underkläder. Bahá'u'lláh hade bara två rockar (gjorda av barak, ett persiskt ylletyg); de hade lätt för att slitas ut och mycket av hennes tid gick åt, såvitt jag minns henne, till att lappa och sy dem och Hans strumpor.

Mina ögon kommer alltid att se henne i sin blå klänning, med en vit niqab på huvudet och små svarta tofflor på sina små fötter, hennes söta, leende ansikte och hennes försjunkna ansiktsuttryck när hon reciterade böner med sin musikaliska röst. En sorglig dag kom jag in från mina lektioner och fann många människor samlade på ett oroligt sätt. Jag frågade: ”Vad är det för fel?” ”Din mormor är mycket sjuk.” Jag såg Bahá'u'lláh gå in i hennes rum; efter en stund

kom han ut; hon hade gått bort från de sorgliga och sorgfyllda dagarna i sitt liv på jorden.

Hur vi alla grät! Vi saknade hennes vackra närvaro; hennes oförtrutna kärleksfullhet och hennes perfekta osjälviskhet hade gjort henne älskad av oss alla. Hon var vacker och kärleksfull, raffinerad och fin, mycket intelligent och hade mer karaktärsstyrka än kroppslig styrka. Ett starkt sinne för humor var också en av hennes många gåvor. Hennes livs fruktansvärda svårigheter och oro hade försämrat hennes hälsa, men hon hade alltid ansträngt sig till det yttersta, även om hennes krafter var svaga.

Kapitel 2: Bahá'u'lláh i 'Akká

Mina första sammanhängande minnen börjar 1892, när jag var tolv år gammal. Dessförinnan finns det intryck av händelser, ett slags lapptäcke av sinnesbilder, sammanfogade med kärlekens tråd för dem, vars helighet jag mycket tidigt började inse och jag accepterade denna atmosfär som en naturlig del av det dagliga livet, utan att analysera den, utan att resonera om den, utan att på ett barnsligt sätt andas in den utan att ifrågasätta den. Jag minns att Bahá'u'lláh hade lidit starkt av att vara instängd i ett enda rum. Han älskade trädgårdar, blommor, landskap, ridning, promenader, picknickar under träden och alla enkla nöjen utomhus.

Med tiden blev Muftien i 'Akká och Pasha, som var guvernör, vänner till Mästaren, främst genom att de bevitnade skönheten i det liv han levde, i det tjänande tjänande av alla som manifesterades inför deras ögon. De hade börjat förstå något av det heliga i de förvisades människornas ideal och började betrakta Bahá'u'lláh med vördnad, respekt och stor aktning. Guvernören, som hade blivit vänskaplig, återkallades från tid till annan och ersattes av en annan som tog sin post i en attityd som var ovänskaplig mot de landsflyktiga; hans sinne hade fyllts med falska rapporter.

När dessa misstankar omsattes i praktiken skulle strängare regler införas, vår lilla frihet skulle inskränkas och våra liv skulle bli allt mer begränsade. Allteftersom dagarna gick smälte guvernörens fiendskap bort under värmen från Mästarens oföränderliga kärleksfullhet, reglerna lättades och våra liv blev återigen lyckliga,

guvernörens vänskap gjorde en fantastisk skillnad för vår trivsel.

Efter att Bahá'u'lláh hade suttit fängslad i ett rum i nio år gick den dåvarande guvernören med på Mästarens begäran att han skulle få frihet att besöka Ridván.

* * *

Ridván är en vacker trädgård som Mästaren hade planterat på en tomt som han hade förvärvat. Den ligger vid stranden av en bäck. Det finns ett stort mullbärsträd med sittplatser runt stammen. Många vackra blommande träd blommor nu där, även otaliga blommor och väldoftande örter; det är en glöd av härliga färger och underbar skönhet. Doften av attar rosor, rosmarin, bergamott, mynta, timjan och balsam, citrondoftande verbena och mysk gör luften söt med sin rikedom av olika dofter. Doftande vita, scharlakansröda och rosafärgade pelargoner finns där i vild frodighet och granatäppleträd med sina stora, lysande scharlakansröda blommor, samt andra vackra blommande buskar. Var och en av dem är en symbol för hängiven, kärleksfull tjänst. De flesta av de blommande växterna har pilgrimerna tagit med sig från Persien.

Dessa underbara pilgrimer! Hur de har gjort den långa, mödosamma resan till fots, trots otaliga faror, ondskefulla mänskliga fiender och dåligt väder och trots all trötthet har de som sin största skatt med sig en liten planta till deras älskades trädgård. Ofta gavs växten det enda vatten som de hängivna pilgrimerna var i så stort behov av. Några av de trädgårdsmästare som hade varit anställda av Bahá'u'lláh i hans härliga trädgårdar i det vackra lantstället, hans tidigare hem i Persien, kom ihåg att en viss vit ros var Bahá'u'lláhs favoritblomma. Denna ros, enkel med gyllene centrum, brunaktiga stjälkar, glänsande blad och en märkligt förtjusande doft, blommor nu i Ridván. Många buskar av dessa vackra rosor står i full blom; deras blomnings rikedom och deras polerade blad ger en ren och fridfull ton i den kärleksfulla harmonin i den härlighet som råder i den trädgården. Man tycks förnimma den atmosfär av hängivenhet som gjorde denna öken till en trädgård.

Pilgrimerna som bar växterna under pilgrimsfärdens svårigheter skötte dem långs

vägen och presenterade med framgång och med glädje deras dyrbara gåva, levande och full av växtkraft, för deras älskade Herre. Vänner från Kalifornien och från Europa kom senare med sina offergåvor, Riḍván är en veritabel förening av öst och väst, som symboliserar Bahá'u'lláhs stora uppdrag, som är att i en stor och livskraftig enhet förena medlemmarna i den mänskliga familjen från alla religioner, raser och nationer i världen. Alla olika färger, rosor och träd, frukter och örter samlas i Guds trädgård i en glad, harmonisk, kärleksfull vänskap.

* * *

Vilken glädje den dag då Bahá'u'lláh begav sig till den vackra Riḍván, som Mästaren, vännerna och pilgrimerna hade förberett för honom med så kärleksfull omsorg! Mästarens hjärta glädde sig verkligen när han såg sin älskade far vila under det stora mullbärsträdet, vid sidan av den lilla bäcken som porlade förbi, där fontänen som de hade skapat plaskade och porlade i ljud som verkligen var uppfriskande efter de långa årens instängdhet i den pestliknande luften i fängelse staden 'Akká. Endast de som var närvarande där kunde i någon mån förstå vad det innebar att vara omgiven av ett sådant överflöd av blommor, deras färger och dofter efter fängelsestadens trista väggar och illaluktande odörer.

Jag minns väl att den största av våra glädjeämnen var att följa med Bahá'u'lláh på de tillfälliga utflykterna till Riḍván. Så lyckliga vi var med honom. Han var verkligen ljuset i våra liv under den svåra tiden. Våra dagar var då mycket monotona. Vi såg inte mycket av vår Fader, så mycket var han upptagen med de frågor som rörde dem som ständigt kom för att be om hans hjälp. Vi älskade vårt tidiga morgonte, då han sjöng böner och berättade historier om Herren Kristus och Hans mor, om Muḥammad, om Moses och andra profeter. Efter det fördes vi av en tjänare till skolan i Khán; det var ganska tråkigt att sitta där från sju på morgonen till fem på eftermiddagen och lyssna på uppläsningar av Koranen, som det inte gavs någon förklaring till. Lite läsning och skrivning - inga trevliga pauser för lek - ganska smaklös och knapphändig middag mitt på dagen som vi tog med oss.

Vi barn såg Bahá'u'lláh som en annan kärleksfull far; till honom bar vi alla våra små

svårigheter och bekymmer och han intresserade sig för allt som rörde oss. Han brukade skicka en tjänare till Beirut varje år för att köpa saker till våra kläder. Bahá'u'lláh uppmanade oss sedan att välja vad vi tyckte bäst om till våra klänningar. Min mor, min moster och barnen skulle göra om detta bomullsmaterial till plagg. Han var alltid punktlig och älskade prydighet och ordning. Han var mycket noggrann och raffinerad i sina personliga arrangemang och han tyckte om att se alla välvårdade och så prydligt klädda som möjligt. Framför allt var renlighet önskvärd för honom. ”Varför inte ta på er era vackraste klänningar: skulle Han säga till oss. Alla våra semestrar, alla våra godbitar och vår lycka kom från honom på den tiden; när lådor med godis kom till honom satte han några åt sidan till oss.” Ställ den där lådan med godis där borta, annars kommer Áqá att ge bort den till folket”, sa han på skoj. ”Låt de kära barnen komma in och äta lite efterrätt”, sa han ofta när vi skulle gå till sängs - min far och min mor ville inte att vi skulle störa honom - men han välkomnade oss alltid med kärleksfulla ord. Hur avgudade vi inte honom! ” Nu barn, i morgon ska ni följa med mig på en utflykt till Riḍván”, sade han och vår natt var så full av glädje att vi knappt kunde sova. Ofta kunde inte Mästaren följa med oss på dessa underbara utflykter, så mycket tog människorna upp alla hans dagar.

Kapitel 3: 'Abdu'l-Bahá i 'Akká

Det kom en tid då Bahá'u'lláh flyttade till Bahji och Mästaren, min mor, min moster och mina tre systrar bodde i det större huset i 'Akká. Bahá'u'lláh hade under en tid sällan tagit emot någon annan än bahá'í-vännerna, som han gav audiens för nästan varje eftermiddag. Hans arrangemang var mycket regelbundna. Jag minns att historikern Nabil togs emot varje tisdag. Genom att Mästaren gjorde alla arrangemang, skötte alla affärer, tog emot sökande och pilgrimer, planerade intervjuer på bestämda tider, skyddade han sin far från alla besvärliga detaljer och gjorde det möjligt för honom att leva ett fridfullt liv, med fritid för att skriva sina skrifter och formulera lagar och instruktioner för framtidens värld.

Mästaren ägnade sig åt de angelägenheter och intressen som människorna på platsen hade och

alla nyheter utifrån kom till honom från guvernören och muftien. Varje vecka åkte Mästaren till Bahji med alla nyheter som skulle vara av intresse för Bahá'u'lláh. Han berättade särskilt om de persiska pilgrimernas angelägenheter, av vilka många hade slagit sig ner i 'Akká, där de hade affärer av olika slag och utövade sina olika yrken. Ett antal av dessa hängivna lärjungar, som var rika och stora i sitt eget land, hade offrat allt, sin egendom och sina positioner och hade med nöd och näppe klarat sig med livet i behåll och arbetade nu ödmjukt för sitt dagliga bröd, glada över att vara nära honom som de betraktade som Guds stora uppenbarelse. Och så levde de sina vackra och lyckliga liv. Mästaren berättade för Bahá'u'lláh hur kristna kom att be om förklaringar till svåra utsagor i Bibeln. Eller återigen hur muslimer kom med frågor om invecklade ämnen i Koranen. Han skulle berätta hur människor i svårigheter kom för att få råd och hjälp.

Bahá'u'lláh ville alltid veta vilka svar Mästaren gav. ”Khayli Khub, mycket bra, Áqá”, brukade han säga. Mästaren berättade också om nyheter från olika länder långt borta och nära, som berättades i tidningarna och som guvernören brukade ta med sig för att diskutera och förklara.

Mästarens liv i Akká var fullt av arbete för andras bästa. Han steg upp mycket tidigt, drack te och gick sedan ut till sitt självvalda arbete av kärlek. Ofta återvände han mycket sent på kvällen, utan att ha vilat och ätit. Han gick först till Biruni, ett stort mottagningsrum som hade hyrts på motsatt sida av gatan till vårt hus. Vi brukade ofta se från våra fönster hur människor trängdes där för att be Mästaren om hjälp. En man som önskade göra en affär måste be honom om råd. En annan bad om ett introduktionsbrev eller en rekommendation för någon statlig tjänst. Återigen var det en stackars kvinna vars make hade blivit falskt anklagad, eller hade tagits för en soldat, medan hon och barnen lämnades att svälta. En skulle berätta för honom om barn som misshandlades, eller om en kvinna som blev slagen av sin make eller bror.

'Abbás Effendi skulle sända en kompetent person till dessa fattiga människor för att förklara fallet för domaren i domstolsbyggnaden, så att de skulle få rättvisa. *Biruni* tog också emot andra

gäster och kom att betraktas som ett intressant centrum. Mufti, guvernören, Shaykhi och tjänstemän vid domstolen kom enskilt eller i grupp för att besöka Mästaren på *Biruni*. Här bjöds de på ett särskilt gott kaffe (qahviyikhanigi). När de drack detta pratade de om alla nyheter och bad om förklaringar, råd eller kommentarer av Mästaren, som de började betraktas som lärd, klok, full av medkänsla, som gav praktiska råd och hjälp åt alla.

När domstolen avslutade förhandlingarna kom domaren alltid till *Biruni*, där han talade om varje komplicerat fall, säker på att 'Abbás Effendi skulle lösa problemet, hur svårt det än var. På detta sätt kunde han ofta styra lagens gång, förhindra förtryckets triumf och ge tröst åt de förtryckta. Vissa dagar såg han knappt sin egen familj, så hårt pressad var han av dem som trängdes till *Biruni* för att få någon form av hjälp. De många sjuka människorna, bahá'ier och andra, var i hans ständiga omsorg; närhelst de önskade träffa honom gick han dit. Det stackars gamla paret, som låg sjukt i sängen i en månad, fick tjugo besök av Mästaren under den tiden. Till varje sjuk person skickade han varje dag en tjänare för att fråga ”Har du sovit? Hur mår du? Behöver du något?” Han tillgodosåg alla deras behov. Aldrig försummade han något annat än sin egen vila, sin egen mat; de fattiga var alltid hans första omsorg.

Han tog med sig allt godis, alla frukter och kakor som hade sänds till honom till *Biruni* för vännerna, som han gjorde mycket glada. Araberna kallade honom ”generositetens herre”. Än i dag prisas någon som är gästfri på detta sätt om han är gästfri: ”Hans hus är som *Biruni*, 'Abbás Effendis hem.” Eftersom det inte fanns något sjukhus i 'Akká betalade Mästaren en läkare, Nikolaki Bey, en fast lön för att ta hand om de mycket fattiga. Denna läkare ombads att inte säga vem som var ansvarig för detta, ”Hans högra hand skulle inte veta vad Hans vänstra hand gjorde”.

För de andra saker som de fattiga behövde när de var sjuka, otaliga och olika, vände de alltid sina ögon mot Mästaren. Ett exempel - den fattiga, handikappade kvinnan vid namn Na`um brukade komma varje vecka för att få allmosor; en dag kom en man springande: ”Åh! Mästare,

den stackars Na`um har mässling. Hon ligger vid det varma rummet i Hammam, alla håller sig borta från henne. Vad kan man göra åt henne?" Mästaren anlidade omedelbart en kvinna för att ta hand om henne; han tog ett rum, la in bekväma sängkläder (hans egna) i det, kallade på doktorn, skickade mat och allt hon behövde. Han såg till att hon fick all uppmärksamhet och när hon dog i lugn och ro var det han som ordnade hennes enkla begravning och betalade alla kostnader. Ett annat exempel av många: En notoriskt dålig man, som kallade sig kristen, var på väg att dö och sände en bön till 'Abbás Effendi om att komma till honom: O Mästare, jag har varit en ond man. Förlåt mig alla mina synder och misstag och jag ber dig, hjälp mig, min fru kommer att vara så ensam, min familj kommer att förtrycka henne och om det inte förhindras kommer hon berövas all sin försörjning. Jag ber dig, Mästare, att skydda henne och vägleda henne när jag är borta." Löftet gavs - mannen dog i frid, med to í sinnet, i vetskap om att hans stackars hustru skulle få hjälp och skydd.

En annan kallelse till 'Abbás Effendi kom på följande sätt: 'Abdu'llah Pasha Dili från Sana, en stad i provinsen Jemen i Arabien, hade förvisats till 'Akká, med endast en gammal tjänare som kunde ta hand om honom. Han bodde i ett rum i moskén. 'Abbás Effendi hade ett rum i närheten av hans rum, dit han drog sig tillbaka för tyst meditation och bön när han kunde avvara tid från sitt varierande arbete av tjänande. Mästaren var mycket vänlig mot den stackars, ensamma, landsflyktiga pasha, som en dag drabbades av sjukdom och kände att hans död närmade sig och bad att Mästaren skulle komma till honom. "O 'abas Effendi, jag har en hemlighet, jag vill ha din hjälp. Av hela min familj har jag bara en dotter kvar, jag vet inte var hon är nu, hennes man är inte snäll mot henne. Du och endast du, kan jag lita på.

"Jag har här (är min tjänare ohörbar?) en påse med guld, 70 000 piastre (700 p). Denna summa önskar jag att min kära dotter ska få, efter att ha dragit av 500 piaster för min begravning. Jag vill inte att dessa pengar ska hamna i händerna på den grymme mannen, hennes make." Mästaren gick med på att försöka hitta denna kvinna och att få guldpåsen överlämnad i hennes egna händer.

Nästa dag dog pasha i frid. Ett vittne från domstolen sändes för att räkna guldet och kvittot undertecknades. Mästaren valde ut vissa av pashaens få ägodelar till dottern och gav resten till den gamla tjänaren. Han ordnade sedan en hedervärd begravning som passade för pashens ställning och stod själv för alla utgifter, så att säcken med guld inte skulle bli mindre. Statsbidraget till den landsförvisade Pashen fattades. Det betalade guvernören efter mycket insisterande och det lades till dotterns guld. Sedan ordnade han så att guldet kunde föras säkert till Sana. En svår uppgift under dessa laglösa dagar! Nu fanns det en dervisch vid namn Muḥammad-'Alí, en hängiven lärjunge, vars glädje var att tjäna sin mästare under mödosamma och farliga resor. Denna tjänare anförtroddes uppdraget att på ett säkert sätt transportera guldpåsen och hennes fars tillhörigheter till dottern till den landsflyktige Pasha.

Dervishen Muḥammad-'Alí gav sig iväg på sitt sökande, försedd med noggranna instruktioner för att söka upp damen och med tillräckligt med pengar för sin långa och mödosamma resa. Efter fem månader återvände han till 'Akká. Han hade nått Sana och trots att han var omgiven av svårigheter och risker, hade han fullföljt sin uppgift och undkommit makens grymhet och girighet (som pasha hade fruktat). Han hade lyckats överlämna guldpåsen och hennes fars små skatter i den älskade dotterns egna händer. Allt var genomfört och hans trogna budbärare återvände med ett kvitto från damen, undertecknat och bevitnat av Vali i Sana.

Det skulle vara omöjligt att ens skriva en liten del av de många barmhärtiga handlingar av kärlek och välgörenhet som Mästaren utförde; hela hans liv tillbringades med att tjäna varje olycklig varelse som kom till honom och med att vara en hängiven son till sin Fader. När min lillasyster Ruh-AngiÁsíyih anlände, fanns det en viss besvikelse över att hon inte var en pojke. Bahá'u'lláh sade: "Jag kommer att älska henne mer än alla andra, du får inte önska att hon hade varit en pojke". Lilla Ruh-Angiz älskade Bahá'u'lláh mycket innerligt. När han hade lämnat jorden var hon full av sorg: "Jag vill gå genom samma dörr till himlen; gick inte han genom den?" "Nej tack", sade hon, "jag önskar mig

ingenting. Jag önskar mest av allt att gå till honom.”

Hon talade så ofta om den andra världen att hon tycktes komma allt närmare den. Nästa år lämnade hon jorden för himmel där hon ville vara. Mästaren såg knappt det kära barnet under sin sjukdom. Hans tid togs så ständigt i anspråk av de fattigas behov, att endast hans trötta stunder sparades för hans egen familj från hans oupphörliga arbete för alla i nöd. I själva verket försökte min mor och mina systrar dölja sina svårigheter och prövningar, eftersom de inte ville lägga till den tunga bördan av andras sorger, som han så ständigt bar. Under denna period togs pilgrimerna som kom till ‘Akká om hand i Khán (vårdshuset). Mírzá Muḥammad lagade deras mat. De fick sällan mer än soppa och ris, ibland serverades en ”palau” (stuvat ris, med lite kött och några örter och grönsaker) som en stor belöning.

Kapitel 4: Bahá'u'lláhs bortgång

Nu har en mycket sorglig dag börjat för oss alla. Min mor, min moster Khánum, mina tre systrar och jag bodde i det större huset i ‘Akká med vår älskade far; Bahá'u'lláh bodde i Bahji. Vid den här tiden respekterade och hedrade folket på platsen honom och Mästaren mycket och vi var så lyckliga som möjligt i den osunda atmosfären i ‘Akká. På denna sorgens dag red en tjänare in från Bahji med en skrift till Mästaren från Bahá'u'lláh: ”Jag mår inte bra, kom till mig och ta med Khánum.” Tjänstemannen hade hämtat hästar åt dem, min far och min moster gav sig genast iväg till Bahji; vi barn stannade hemma hos min mor, fulla av oro. Varje dag kom nyheterna om att vår älskade Bahá'u'lláhs feber inte hade minskat. Han hade ett slags malaria.

Efter fem dagar åkte vi alla till Bahji; vi var mycket bekymrade över att sjukdomen hade blivit allvarlig. På den femtonde sjukdomsdagen fick de persiska pilgrimerna och bahá’í-vännerna från ‘Akká tillträde till hans närvaro. Mírzá ‘Andalib från Shíráz, Mírzá Bassar, den blinde poeten, var där. De gråtande kretsade runt hans säng och bad och bönade Bahá'u'lláh att låta dem bli ett offer för att rädda hans dyrbara liv för världen, om så

bara för en kort tid.²³ Bahá'u'lláh sade kärleksfulla ord om fred och lugn till dem och uppmanade dem att vara trogna Guds sak, att vara lojala, sanna och ståndaktiga och låta sina karaktärer tala till världen. ”Jag är mycket nöjd med er alla. Min förhoppning är att era gärningar kommer att vara exempel som är värdiga bahá’í-tron - att ni alltid får vara sanna anhängare ljuset av Guds lag.” Två lamm fördes till hans rum, sedan begav sig Mästaren till ‘Akká för att ordna olika saker, för att träffa vännerna och förmedla goda nyheterna att hans far var något bättre. Han övervakade sedan utdelningen av de två offerlammerna bland de fattiga fångarna i ‘Akká.

På kvällen kom han tillbaka till Bahji. Bahá'u'lláh bad oss, damerna och barnen, att gå till honom. Han berättade för oss att han i sitt testamente hade lämnat anvisningar för vår framtida vägledning; att den största grenen, ‘Abbás Effendi, skulle ordna allt för familjen, vännerna och saken. ”‘Andalibs kärleksfulla hängivenhet har berört mig mycket, även kärleken från dem alla. Jag hoppas att de alla kommer att vara sanna och trogna tjänare.” På den nittonde dagen av sin sjukdom lämnade han oss i gryningen. Omedelbart galopperade en ryttare in i ‘Akká för att bära nyheten till Muftien. Från moskéns sju minareter proklamerades händelsen:

”Gud är stor.

Han ger liv! Han tar det åter!

Han dör inte, utan lever för evigt!”

Detta utrop från minareterna är en sedvänja inom islam när en mycket hedrad, lärd och helig man avlider. Nyheten spreds över hela landet och proklamerades från minareterna i alla moskéer. Människor från alla byar på landsbygden trängdes i Bahji för att visa sin respekt och för att delta i sorgearbetet. Många Shaykhis kom med lamm, ris, socker och försäljning. Detta är en arabisk sedvänja: tanken är att när dessa gåvor delas ut till de fattiga ska de i gengäld be för den avlidnes själ. Muslimska vänner, mufti, mullor, guvernören och tjänstemän, kristna präster,

²³ Det är en persisk sedvänja att ett lamm offras för att förlänga ett mycket älskat liv – och dessa vänner ville ta platsen för det offrande lammet – för sin Herres liv.

latinska och grekiska, druser från Abú-Sinán och de omgivande byarna och många andra vänner samlades i stort antal för att hedra den älskade. Marthiyih, sånger till hans ära, sjöngs av poeter. Klagomål och böner skanderades av Shaykhis. Begravningsstal hölls där hans underbara liv av självuppoffring beskrevs.

Många av gästerna slog läger under träden runt herrgården i Bahji, där mer än femhundra personer fick underhållning i nio dagar. Denna gästfrihet innebar mycket besvär för Mästaren, som gjorde alla arrangemang och övervakade varje detalj; han under var och en av de nio dagarna gav han också pengar till de fattiga. I dessa dagars gryning skanderades Bahá'u'lláhs ”böneutrop” och några av Bahá'u'lláhs böner (Munajats) reciterades från herrgårdens balkong.

Det var mycket rörande och imponerande att höra vår arabiska bahá'í-väns vackra röst skandera böneutropet. Men vid ljudet av böneutropet reste sig Mästaren och vi följde honom alla till gravhelgedomen, där han skanderade begravningsbönen och besöksskriften (Följande är en översättning av Shoghi Effendi, bahá'í-tros beskyddare):

”Den lovsång som har grytt från Ditt mest upphöjda Jag och den härlighet som har lyst från Din mest strålande skönhet, vile över Dig, o Du som är storhetens manifestation och evighetens konung och Herren över alla som finns i himlen och på jorden. Jag vittnar om att genom Dig har Guds suveränitet och Hans herravälde och Guds majestät och Hans storhet uppenbarats och att den uråldriga praktens morgonstjärna har spridit Ditt oåterkalleliga dekrets strålgans i himlen och att det osynligas skönhet har lyst fram över skapelsens horisont. Jag vittnar dessutom om att med en enda rörelse av din penna har ditt påbud ”Var du” verkställt och Guds dolda hemlighet har uppenbarats och alla skapade ting har blivit till och alla uppenbarelsen har sänts ner.

Jag bör dessutom vittnesbörd om att genom Din skönhet har den Tillbeddes skönhet uppenbarats och genom Ditt anlete har den Åstundades anlete framträtt och att Du genom ett ord från Dig har Du dömt mellan alla skapade ting och fått de som är hängivna Dig att stiga upp till härlighetens

topp och de otrogna att falla ner i den lägsta avgrunden. Jag bär vittnesbörd om att de som har känt Dig har känt Gud och de som har nått Din närvaro har nått Guds närvaro. Stor är därför välsignelsen för de som har trott på dig och på dina tecken, som har ödmjukat sig inför Din suveränitet och som har fått äran att få möta Dig och som har uppnått Din viljas välbehag, som har kretsat kring Dig och som har stått inför din tron. Ve den som har förbrutit sid mot Dig, som har förnekat Dig, som har förkastat Dina tecken, som har förnekat Din suveränitet, som har rest sig mot Dig, som har blivit högmodig inför Ditt anlete, som bestridit Din vittnesbörd och som har flytt från Ditt styre och Ditt herravälde och som har räknats till de otrogna, vilkas namn har inskrivits av Dina fingrar i Dina heliga skrifter.

Min Gud och min Älskade, fläkta då, från Din barmhärtighets och Din kärleksfullhets högra hand, de heliga fläktar av din välvilja, så att de kan dra mig bort från mig själv och från världen och föra mig till Din närhet och Din närvaro. Du är mäktig att göra vad som Dig behagar. Du har i sannerligen varit den Högste över allting.

Guds hågkomst och Hans lovsång och Guds ära och Hans prakt vile över Dig o Du som är Hans skönhet. Jag bär vittnesbörd om att skapelsens öga aldrig har skådat någon som är så förorättad som Du. Du var under alla Dina dagar nedsänkt i ett hav av vedermödor. En gång var Du i kedjor och bojor, en annan gång hotades Du av Dina fienders svärd. Men trots allt detta påbjöd Du alla människor att iakttä det som har föreskrivits Dig, den Allvetande, den Allvise.

Må min ande bli ett offer för de oförrätter som du har lidit och min själ vara en lösen för de motgångar som du har utstått. Jag ber Gud genom Dig och genom dem vars ansikten har lysts upp av glansen från ljuset från Ditt anlete och som av kärlek till Dig har iakttagit allt som de blivit beordrade att göra, att avlägsna de slöjor som har kommit mellan Dig och Dina skapade varelser och att förse mig med det goda i denna värld och i den kommande världen. Du är i sanning den Allsmäktige, den mest Upphöjde, den Allhärlige, den evigt Förlåtande, den Allbarmhärtige.

Välsigna då, Herre min Gud, det gudomliga lote-trädet och dess löv, dess kvistar, dess grenar, dess stammar och dess sidokott, så länge som Dina förnämliga titlar består och Dina förnämliga egenskaper varar. Skydda den därför från angriparens ondska och tyranniets härskaror. Du är i sanning den Allsmäktige, den Mäktigaste. Välsigna då även, o Herre min Gud, Dina tjänare och Dina tjänarinnor som har nått fram till Dig. Du är sannerligen den Allsmäktige, vars nåd är oändlig. Ingen Gud finns utom Du, den evigt Förlåtande, den mest Generöse

* * *

Mästaren sände efter lådan i Akká i vilken Bahá'u'lláhs testamente hade varit inlåst i två år. På den nionde dagen efter Bahá'u'lláhs bortgång lästes testamentet upp av Mírzá Majdi'd-Din²⁴ för alla de manliga vännerna, i Mästarens närvaro. Vännerna visade stor glädje över att deras älskade Mästare hade utsetts av Jamál-i-Mubáarak till att bli deras beskyddare, deras ledare och vägledare. Mästaren kom sedan för att träffa oss, damerna i hushållet. Vi kallade samman tjänarna och när vi alla var samlade lästes testamentet upp för oss av Majdi'd-Din, på Mästarens begäran.

Muhammad-‘Alís mor uttryckte vid den tiden sin glädje över utnämningen av den äldste sonen. Medan vi alla var i Bahji skedde ett allvarligt utbrott av kolera i staden ‘Akká. Seden var sed att familjemedlemmar skulle stanna kvar i den avlidnes hus under en period av fyrtio dagar. Men Muhammad-‘Alís mor och hennes andra söner visade oss genom många ohövligheter att de inte ville att vi skulle stanna kvar.

Trots den rasande koleran lämnade vi alla, Sarkar-i-Áqá, Khánum, min mor, mina systrar och jag, Bahji och återvände till vårt hus i ‘Akká, i förtröstan på Guds beskydd. Vi var nästan den enda familjen som fanns kvar i ‘Akká. De flesta hade flytt rädda och skräckslagna, andra hade dött i stort antal. Vi barn var mycket rädda, av synen av de stackars döda människorna som bars ut för

att begravas det förskräckte oss. Vi hörde att Sarka-i-Áqá bad om Bahá'u'lláhs skrifter som han hade uppenbarat för många av vännerna och för andra, angående Saken. Muhammad-‘Alí svarade: ”Det finns inga sådana skrifter.”

Efter att ha fört oss tillbaka till ‘Akká gick Mästaren tillbaka till helgedomen i Bahji och återvände till oss nästa dag mycket ledsen; de två yngre halvbröderna var med honom. Min mor bad dem stanna och hjälpa Sarkar-i-Áqá²⁵ med de otaliga saker som behövde göras. De vägrade och sade att de var för upptagna. Det fanns ingen man i familjen som kunde hjälpa vår älskade Fader i allt arbete under denna svåra tid. Efter nio dagar skrev Sarkar-i-Áqá en skrift som berättade de sorgliga nyheterna och instruerade att den skulle kopieras och sändas till alla vänner i Persien.

* * *

‘Abdu'l-Bahás första budskap till sina vänner i hela världen efter Bahá'u'lláhs botgång.²⁶

”Han är den Allsmäktige, världens stora Ljus, som en gång strålade över hela mänskligheten, det har nu släckts för att för evigt lysa över Abha horisonten, över Hans rike av oförgänglig härlighet och sprida sin glans över sina älskade från höjden och inandas evigt liv i deras hjärtan och själar. O ni Herrens älskade! Akta er, akta er så att ni inte tvekar och vacklar. Låt ingen rädsla drabba er, var inte oroliga eller förskräckta. Var noga med att denna olycksaliga dag inte släcker era glödande lågor och släcker era ömma förhoppningar. I dag är dagen för ståndaktighet och beständighet. Välsignade är de som står fasta och orubbliga som en klippa och som trotsar stormen och påfrestningen, i denna stormiga timme. De kommer sannerligen vara mottagare av Guds nåd, de kommer få Hans gudomliga hjälp och de kommer bli verkligt segerrika. Sanningens sol, detta mycket starka ljus, har gått ned på världens horisont för att stiga upp med odödlig glans över det gränslösa riket. I sin heligaste bok kallar han de fasta och orubbliga

²⁴ Son till Bahá'u'lláhs bror, Mírzá Músás, Mírzá Majdi'd-Din, transkriberade under en tid Bahá'u'lláhs skrifter, men blev senare ‘Abdu'l-Bahás mest fruktade motståndare genom att stödja Mírzá Muhammad ‘Alí, den notoriske förbundsbrytaren. Det var han som läste upp Kitáb-i-‘Ahd inför familjen efter Bahá'u'lláhs bortgång.

²⁵ Sarkar-i-Áqá (den Ärofulle Mästaren), en av ‘Abdu'l-Bahás titlar.

²⁶ översatt av Shoghi Effendi och översänt för denna bok.

för sina vänner: ”O världens folk! Om min skönhets strålgans skulle vara beslöjad och min kropps tempel dolt, känn er inte oroade, utan res er upp och gör er redo, så att min sak kan triumfera och mitt ord höras av hela mänskligheten.”

Kapitel 5: Diyá'iyiyh Khánums bröllop

Familjens damer var hjälplösa, eftersom de enligt den muslimska lagen inte fick tala med någon man, inte ens om affärer, så det var bara inom huset som vi kunde göra någonting för att lätta på vår älskade Mästares börda.

Tiden gick till ungefär tre år efter Bahá'u'lláhs bortgång, då våra livsvillkor blev mycket svårare på grund av fiendens oupphörliga agerande (listigt utformade falska framställningar och anklagelser). Plötsligt begav sig Mästaren till Tiberias för att tillbringa en tid i reträtt. Han åtföljdes av endast en tjänare. Vi, familjens damer,²⁷ var mycket förtvivlade; vi hade ingen man som kunde göra något för oss, ingen som vi kunde lita på; vår slöja höll oss, med nödvändighet, nästan fångna.

Det fanns en viss ung man i Bábs familj (vars medlemmar fått namnet ”Afnán”) som under en tid hade önskat att bli accepterade av Bahá'u'lláhs familj som make till det äldsta barnbarnet. Bahá'u'lláh hade en gång bett sin dotter, Bahiyyih Khánum, att berätta för Áqá (Mästaren) ”att denna unga man Áqá Mírzá Hádí Afnán, är verkligen mycket bra, jag tycker mycket bra om honom”. Áqá Mírzá Hádís mor var mycket förtjust i Diyá'iyiyh Khánum.

Efter Bahá'u'lláhs bortgång reste Áqá Mírzá Hádí och hans mor tillbaka till sitt hemland, Shíráz i Persien. De skrev ständigt brev till Mästaren, min mor och min moster, i vilka de ofta nämnde sin önskan om äktenskap. Modern talade om sin stora sympati för Diyá'iyiyh Khánum och lade till lovord om sin son. Medan Mästaren drog sig tillbaka till Tiberias var vi, hushållets damer, i stor nöd eftersom vi saknade en man i familjen som kunde göra de nödvändiga arrangemang som krävdes från tid till annan och som vi, på grund av att vi var beslöjade, inte kunde delta i. Våra svårigheter växte och ökade.

Vi bestämde oss därför för att skriva till Mästaren och be honom att tillåta Diyá'iyiyh Khánum att gifta sig med den andligt sinnade unge mannen Áqá Mírzá Hádí Afnán, som var så angelägen om att bli accepterad som svärson av Mästaren och som hade godkänts av Bahá'u'lláh. Vid denna tid befann sig Áqá Mírzá Hádí Afnán faktiskt i 'Akká, eftersom han ungefär två år efter Bahá'u'lláhs uppstigning hade fått tillåtelse att komma tillbaka.

Mästaren skickade en skrift som gav sitt samtycke till äktenskapet. Skiften från Mästaren:

Varje årstid har sina egna villkor. Varje plats har sina egen skönhet. På våren ger vildmarkens blomning kärleksfull glädje. Det är en glädje att se på blommorna som blommar i trädgården. Våra öron charmas av att lyssna till sångfåglarnas muntra röster. Våra näsborrar njuter av den friska sötman från timjan och mynta, av doften från blommande jasmin och hyacint. Vi njuter av de utsökta frukterna, som från det läckra paradiset. Allt detta välkomnas med kärlek och glädje under våren. Men under de dalande lövens årstid är det bra att söka skydd och vila i ett hus. Under vintern önskas ett litet rum i den enklaste bostaden. Att dra sig tillbaka till en fridfull cell är en längtan. Nu, eftersom det är separationens dag och sorgens tid, flamlar ångestens eld; den brinnande sorgens hetta skrupnar så att säga universum!

Min familjs olyckor är ohållbara och de sorgliga lövens (syster, hustru, döttrar) bekymmer är oändliga. Från alla håll regnar svårigheternas pilar över dem, som regndroppar på våren och de otrognas spjut kastas över dem utan uppehåll. Fridens vindar skärmas av från alla håll, så att det är omöjligt att andas. Ögonen gråter bittra tårar. Hjärtan är sårade. Klagovisorna sliter sönder själen och sorgens axel, som genomborrar alla våra hjärtan, förenar dem med varandra. Detta måste vara nödvändigt, för världens sol har gått ner under horisonten!

På bordet för hans avfärd stod dukat med alla slags skadliga varor och alla slags dödliga gifter!

²⁷ Khánum, the Greatest Holy Leaf; Munírih Khánum, 'Abdu'l-Bahás hustru; Diyá'iyiyh Khánum, deras äldsta dotter; Tuba Khánum, Ruha Khánum och Munavvar Khánum, de tre yngre döttrarna.

Sannerligen, katastrofens bord är täckt med all tänkbar föda! Åh, familj till denna sorgsna människa, allt är ett offer. Ingen njutning önskar ni. Jag känner till era sorger. På söndag kan Muftin bli ombedd att recitera äktenskapsbönen vid den heliga helgedomen.

* * *

Min moster bjöd in Muḥammad-‘Alís familj till kvällen. De kom hånade och förlöjligade bröllopets enkelhet. Ingen av våra vänner visste att det var en bröllopsdag. Min mamma, min moster och vi fyra flickor var tillsammans. Áqá Mírzá Hádí Afnán kom. Vi sa ”Bismi'l-lah!”. Han kysste min mosters, min mors och Diyá'iyih Khánums händer. Muftin skanderade äktenskapsbönen och äktenskapsceremonin var fullbordad. Vi var alla fulla av sorg på grund av Mästarens lidanden för Guds saks bästa, det var ingen vanlig äktenskapslycka. En känsla av svårighet och fara förtryckte oss. Vi tycktes finna oss under ett mörkt moln av sorg och sorg, men vi välkomnade alla Áqá Mírzá Hádí som en stor hjälp och tröst i vår nöd.

Muntliga krönikor av

Mirza Asadu'lláh Kashani och Siyyid ‘Alí Yazdí

Några händelser som illustrerar vissa aspekter av Bábíernas undervisning under landsförvisningen i Bagdad, berättat av Mírzá Asadu'lláh Kashani, vars liv var förknippat med Saken från hans tidiga ungdom:

Jag minns mycket väl den uppståndelse som uppstod bland vår familj och våra vänner när min äldsta bror blev bábie. Han hade hört en Mullá predika i en moské och redogjort för profetiorna om den kommande imamen och han hade accepterat sanningen. När han nu blev bábie följde han inte längre Mullán, som han (enligt muslimsk sed) hade varit fäst vid. Därför blev denne man en bitter fiende. En dag tvingade han min bror att gå till en barberare och låta raka sitt huvud. Inte nöjd med att ha orsakat denna förnedring, slog Mullán sönder en kanna som ”den otrogne” hade druckit ur, eftersom han ansåg att den därmed hade blivit oren! Detta var ett välkänt tecken. Eftersom det efter detta var

osäkert att stanna kvar i Kashan, reste min bror och en vän till den heliga helgedomen i Másumih. De hade med sig mässings- och kopparkärl, vars tillverkning var deras yrke; dessa sålde de och använde pengarna som de tjänade till resan till Bagdad, som de i hemlighet hade för avsikt att genomföra.

En natt hade jag en dröm:

När jag flög genom luften mot Bagdad, jag kom fram till floden som skiljer den gamla och den nya staden åt. Hans helighet Bahá'u'lláh bodde i gamla Bagdad, i en del av staden som kallades Karkh. I min dröm såg jag den tunna ”Skiljelinjen för Guds dag” ovanför floden. Jag flög över den linjen och kom till huset där Jamál-i-Mubárák bodde. Jag såg ett fönster över dörren; genom detta fönster tittade jag och såg ett rum till vilket fem eller sex trappsteg ledde in. Jag gick in i det rummet och där såg jag Jamál-i-Mubárák.

Efter denna dröm kunde jag inte vila eftersom jag hade en stor önskan att resa till Bagdad för att tjäna den Välsignade. Vid denna tid kom en av vännerna från Bagdad till Kashan; när jag frågade efter nyheter av honom fick jag detta svar: ”Du ställde en fråga. Han kommer att ge svaret, även om det är långt borta.” Vid detta visste jag att jag skulle ge mig iväg genast. Jag gav ut att jag skulle gå på pilgrimsfärd till Másumih, en helig plats mellan Kashan och Ṭihrán. Till fots lämnade jag staden och vandrade dag och natt. Jag sov, med en kudde av sten, full av lycka, på grund av syftet med min resa. När jag behövde pengar arbetade jag med mitt yrke som kopparsmed i de städer jag passerade. Så nådde jag Bagdad, där jag vilade med min bror, som redan hade anlänt i säkerhet. För första gången såg jag med mina yttre, vakna ögon Jamál-i-Mubárák, så som jag hade sett honom i min dröm.

En tid var jag ganska sjuk, ungefär en månad, på grund av resans svårigheter. Mírzá Músá (som av vännerna kallades Áqáyi Kalim, dvs. (”Moses som talade med Gud”) tog hand om mig tills jag återhämtade mig. Min mat sändes till mig av det heliga hushållet. Fem eller sex vänner brukade turas om att förbereda maten; efter en tid anslöt vi oss alla till denna plan; det sparade besvär och sparade dessutom på de knappa livsmedel vi kunde få. Morgon och kväll kom vi in i den

välsignade närvaron. Vissa morgnar kom han till detta hus med vänner.

På kvällarna brukade vi samlas runt honom vid flodbanken, där det fanns en liten trädgård (Bahá'u'lláh hade köpt marken och Áqáyí Kalim anställde arbetare för att odla och plantera). Här byggdes ett slags skjul som täcktes med grenar från blommande träd; när det bestänktes med vatten var det svalt och väldoftande. Bahá'u'lláh var mycket, mycket förtjust i denna lilla trädgård, som låg ungefär en halvtimmes promenad från staden Bagdad. Han gick ofta till denna trädgård, där han fick sällskap av vännerna, en efter en, mycket försiktigt, på grund av de samvetlösa och bittra fienderna, som alltid var redo att hitta förevändningar för nya förföljelser. I denna trädgård hade vi många välsignade möten i närvaro av honom som vi vördade. Vid den här tiden hade han två hus, ett för det heliga hushållet, hans egen familj, det andra där pilgrimerna och vännerna bodde.

Aldrig ska jag glömma den dag då Bahá'u'lláh kom till pilgrimshuset och sade till oss: ”Aftabam! Aftabam! Dar Amadam – jag är solen! Jag är solen! Jag har uppstått!” När vi hörde dessa välsignade ord verkade det som om all världens lycka hade fått liv i våra hjärtan. När vi såg på hans lysande ansikte var vi i extas – utom oss av glädje. Våra hjärtan flammade inom oss!²⁸ Vi var så hänfödda, våra hjärtan bultade så högt att vi knappt kunde sova för att vi tänkte ”I morgon bitti! I morgon bitti kommer vi åter vara i hans närvaro!” Vi tycktes leva i en atmosfär av andlig förtrollning, av själslig glädje. Jag kan inte finna ord för att berätta vad vår glädje bestod i. Ingenting på jorden var av någon betydelse, av någon mening, förutom att Hans heliga närvaro här med oss. En vän som fick en bit bröd av Bahá'u'lláh bad: ”Ge mig andlig mat, jag ber dig”. Några ord sades till honom, vi visste inte vad. Vännen blev så upphetsad och obalanserad att han begick självmord. Bahá'u'lláh sade då: ”Hur mycket bättre hade det inte varit om han hade använt sin entusiasm på annat sätt; om han hade åkt till Persien för att undervisa i Saken, i stället för att meningslöst ta sitt eget liv!”. En dag när han gick i trädgården hörde vi honom säga: ”Inget blad, ingen blomma, ingen frukt, ingen

bark. Alla undrar varför trädgårdsmästaren odlar mig, detta träd.” Detta, hörde jag, det var ett citat från hans dikter.

I närheten av Bagdad fanns en imams heliga helgedom i Kázimayn. Vännerna brukade följa Bahá'u'lláh på avstånd när han red på en åsna för att besöka denna helgedom. Vi var alerta och redo att skydda vår älskade om en fiende skulle angripa honom. Vid några tillfällen var den persiske konsuln och andra från shiia sekten vid helgedomen när Bahá'u'lláh anlände; de blev mycket uppjagade och var mycket förbryllade, eftersom de inte förstod det majestätiska i den underbara besökarens personlighet.

* * *

Jag fick veta att denne Mírzá Asadu'lláh Kashani var en självutnämnd vakt och gömde ett formidabelt vapen under sin ‘abá, när han följde den älskade Mästaren under dessa farliga dagar, trots att Bahá'u'lláh hade utfärdat en lag om att ingen fick bära vapen!

* * *

Medan Bahá'u'lláh slog läger i Ridván blåste det mycket under några dagar. Hans tält svajade; vi trodde att det skulle blåsa ner, därför turades vi om att sitta och hålla i tältrepen så att det skulle stå stadigt; natt och dag höll vi i repen, så glada över att på detta sätt vara nära vår härlige Herre. Hela staden kom, vänner och andra, för att se honom bege sig Ridván. Det var en stor folkmassa. Gråtande kvinnor trängde sig fram och lade sina spädbarn och små barn vid hans fötter. Han lyfte ömt upp dessa spädbarn, ett efter ett, välsignade dem, lade dem försiktigt och kärleksfullt tillbaka i sina sörjande mödrars armar och gav dem i uppdrag att uppfostra dessa kära mänsklighetens blommor till att tjäna Gud i orubblig tro och sanning. Vilken själsligt omskakande dag! Människor kastade sig ned i hans väg, om bara hans välsignade fötter kunde röra vid dem när han passerade.

Vår älskade satte sig i en båt för att korsa floden och människorna trängde sig runt honom och väntade för att inte förlora en enda av de återstående chanserna att få vara i hans närvaro. Till slut lade båten ut och vi såg på den med

²⁸ Denna händelse förmedlade tydligen inte till Mírzá Asadu'lláh att Baha'u'llah var ”den som Gud ska manifesteras”. - Ed

sorgsna hjärtan. Då blev vi medvetna om en extraordinär upprymdhet, en underbar upphöjelse i atmosfären den dagen. Orsaken till detta fenomen skulle vi i sinom tid få veta. När vi hade sett att båten befann sig på andra sidan floden började vi gå mot Ridván, där vi slog upp Hans tält och för fem eller sex andra vänner. Jag hjälpte Mírzá Muḥammad Baqir att laga mat och att göra te åt vännerna.

Bahá'u'lláhs familj anslöt sig till honom i Ridván på den nionde dagen och på den tolfte dagen, på eftermiddagen, lämnade de oss under eskort av turkiska soldater mot en okänd destination. Trots att Bahá'u'lláh hade beordrat vännerna att inte följa dem, var jag så ovillig att låta honom försvinna ur min åsyn att jag sprang efter dem i tre timmar. Han såg mig, steg av sin häst, väntade på mig och sade till mig med sin vackra röst, full av kärlek och vänlighet, att jag skulle gå tillbaka till Bagdad och tillsammans med vännerna sätta igång med vårt arbete, inte slentrianmässigt utan med energi:

”Var inte ledsen – jag lämnar vänner som jag älskar i Bagdad. Jag kommer säkert att skicka nyheter om vår välfärd till dem. Var orubbliga i er tjänande av Gud, som gör vad han vill. Lev i den frid som tillåts dig.” Vi såg dem försvinna in i mörkret med sjunkande hjärtan, för deras fiender var mäktiga och grymma! Och vi visste inte vart de fördes. En okänd destination! Vi grät bittert och vände våra ansikten mot Bagdad, fast beslutna att leva enligt hans befallning. Vi hade vid den tiden inte informerats om den stora händelsen, ”*tillkännagivandet*”, att vår vördade och älskade Bahá'u'lláh var den som skulle komma – ”*den som Gud skall manifesteras*” – men vi kände återigen den uteslagna glädjen, som flödade inom oss och övervann vår bittra sorg med en stor och mystisk utstrålning.

Före avresan hade Bagdads guvernör kommit för att erbjuda sina tjänster. ”Finns det inget jag kan göra?” Bahá'u'lláh svarade: ”En sak ber jag dig om – skydda vännerna när jag är borta. Det är det enda jag önskar av dig.” Guvernören respekterade Bahá'u'lláhs önskan och skyddade vännerna i Bagdad, särskilt vid ett tillfälle som ledde till att vi flyttade till Mosul: Det hände på följande sätt: Ett år efter den heliges avfärd sammanföll dagarna för ”Ridváns fest”, som vi

högtidlighöll med all vår själs glädje, med Muharram, dagarna för att sörja Ḥusayns och hans vänners martyrskap.

Shiamuslimerna, som var arga över att vi inte deltog i sörjandet, attackerade oss. En bahá'í-vän dödades och flera skadades, bland dem Badi', vars fantastiska martyrskap skulle äga rum senare. Vali (guvernören i Bagdad), som hörde talas om tumultet, samlade oss i guvernörs byggnad för att skydda oss från folkmassans raseri. Han sade till oss: ”Det finns många platser i det turkiska riket; om ni vill vara i säkerhet är det bra att välja vart ni vill åka.” Så vi visste att vi måste lämna Bagdad. ”Åk i två grupper – den ena veckan efter den andra gruppens start – jag kommer att skicka en soldat för att skydda var och en av er medan ni säljer en del av era varor; packa ihop andra och gör förberedelser för resan.” Några av vännerna och jag med dem, valde att åka till Mosul, som ligger mellan Bagdad och Aleppo.

Ett antal soldater sändes med oss för att skydda oss och de behövdes verkligen, för i alla städer och byar som vi gick igenom stenade folket oss, spottade på oss, skrek skällsord och ropade ”Förbannade Bábier!”. När vår resa äntligen tog slut låstes vi omedelbart in på ett värdshus – ingen fick gå ut, ingen fick komma in. Detta var till vårt skydd, så rasande var folket! Så stannade vi kvar tills det andra sällskapet anlände. Guvernören i Bagdad, som minndes Bahá'u'lláhs önskan, hade skickat ett meddelande till Vali i Mosul och bett honom att skydda och ge skydd åt bábierna. Han lät därför ställa flera hus till vårt förfogande, som visserligen inte var bekväma, men som ändå gav oss skydd.

Vi var ungefär hundra personer, män, kvinnor och barn. Så snart som möjligt började vi med våra olika yrken, jag med kopparsmide och på det hela taget var människorna inte särskilt ovänliga. Innan vi lämnade Bagdad anlände en skrift, som en av vännerna hade fört med sig från Adrianopel och som berättade om Bahá'u'lláhs välfärd, om tillkännagivelsen i Ridván och om den mer offentliga proklamationen i Adrianopel, så vi började vår mödosamma resa med lättade hjärtan från den fruktansvärda ångest vi levde i, då vi inte visste vad som hänt den heliga familjen. Nu var vi uppburna av att anden mest kring dagarna i

Ridván, så att yttre umbäranden, steningar, förbannelser, hån och alla andra illgärningar föreföll oss av liten betydelse när vi mindes glädjen den dagen vid Ridván och nu kände vi till den upphöjda orsaken till den heliga atmosfären.

När vi reciterade våra böner för att prisa Gud för att den Helige var säker, att det stora ljuset som skulle komma till världen inte hade ”släckts av motvindar”, var vi fulla av lycka, för oss själva och för hela mänskligheten. Tiden gick i Mosul; vi hoppades hela tiden på ytterligare nyheter. En dag anlände en skrift med posten, vilket under rådande förhållanden verkade underbart, ja rentav mirakulöst. Denna skrift förde med sig nyheten att vår vördade älskade, tillsammans med sin familj, befann sig i ‘Akká.

* * *

Så snart vi visste att de älskade befann sig i ‘Akká, började jag resa tillsammans med en persisk bahá’í, som efter att ha flytt från Dahaji hade anslutit sig till gruppen av landsflyktiga i Mosul. Vi bestämde oss för att ta oss till ‘Akká. Vi gick sex eller sju timmar om dagen och när vi kom till Aleppo vilade vi; därifrån gick vi till Damaskus. Åh, så lyckliga vi var när vi gick, varje steg förde oss närmare Jamál-i-Mubáarak och Sarkar-i-Áqá.

Ibland fick vi skydd för en natt i tältet hos en beduin, som välkomnade oss med en oavvislig gästfrihet; ibland sov vi under stjärnorna, med stenar som kuddar, alltid med glädjesånger i våra hjärtan, på grund av vårt resmål. Denna andens upptagenhet, som under vår resa från Bagdad till Mosul, höll oss uppe och gjorde alla svårigheter så oviktiga att vi glömde dem.

Till slut kom vi till Damaskus, där jag hittade en vän från min födelseby, som också var kopparsmed och stannade hos honom i tio dagar. Sedan begav vi oss återigen iväg över de vackra snöiga Libanonbergen, där de gästfria beduinerna som alltid var våra vänner och så kom vi till Beirut, där vi vilade i en vecka. Och nu den sista delen av vår pilgrimsfärd från Beirut till ‘Akká. Jag förklädde mig till en dervisch. Mycket sällan tyckte jag att det var klokt att be om vägledning och därför vandrade vi ofta bort från vår väg. Vår upphöjelse växte. Åh, vilken skönhet i det land vi vandrade genom, doften av apelsinlundar,

skönheten hos de många färgglada blommorna som täckte slätterna!

Vi stannade en natt i staden Sidon, som är omgiven av frodiga fruktträd, vars doft är så utsökt och sedan en natt i Tyrus. När vi vandrade på ”*Ladder of Tyre*” såg vi i fjärran ‘Akká, skinande i solen och där på den platsen fanns vår älskade. Stor var den försiktighet som behövdes. Vi anlände var för sig. Min förklädning gjorde att jag kunde gå in i staden utan att bli ifrågasatt. Jag vandrade omkring i förvirring, för jag vågade inte be om information om var de heliga fanns. Tröttheten började överväldiga mig.

Till slut gick jag till moskén, där jag hittade en Shaykh som bodde i närheten. Jag upptäckte att han var bahá’í; ”Allah'u'Abha”. När han fick veta om min resa och mitt mål sa han: ”Stanna här med mig, Mästaren kommer hit på kvällen”. Jag väntade, andfådd av förväntan. Sedan kom vår älskade Mästare från moskén! Han var ung då och mycket vacker. ”*Ahval-i-Shuma? Marhaba! Marhaba! Khayli Khush amadid.*” (”Hur mår du? Välkommen! Välkommen! Ert besök ger mig mycket stort nöje och glädje.”) Hans kärleksfulla godhet återupprättade min själ. Jag var redo att offra mitt liv för att en gång få höra hans ”*Marhaba!*”. ”Så trött du måste vara efter den långa, långa, mödosamma resan. Jag ska skicka en av vännerna till dig på morgonen.” Så vilade jag i extatisk frid, då jag hade uppnått mitt hjärtas önskan.

På morgonen kom Áqá Faraj och tog mig till Khán (värdshuset) där fyra eller fem vänner bodde. Detta var naturligtvis mycket hemligt och försiktigt arrangerat på grund av den allvarligt hotande faran, som vid denna tid aldrig var frånvarande för alla de som misstänktes vara bahá’ier. Jag vilade lugnt i Khán och återhämtade mig från resans fysiska trötthet. Efter femton dagar fick jag order att hämta min mor och min yngre bror från Aleppo, där de väntade på anvisningar, efter att ha rest från Mosul, ibland med ångbåt och ibland ridande på mulor. Hur glad var jag inte över att mina kära skulle komma i närvaro av Jamal-i-Mub'arak och Mästaren, Sarkar-i-Áqá! Jag gav mig gladeligen iväg på mitt ärende, till fots till Haifa, därifrån med båt till Alexandria och därifrån till Aleppo. Jag återvände med min familj på samma väg som vi kom till

Haifa. Där fick vi höra att min mor skulle tas emot i det heliga hushållet, till hennes stora glädje. Min bror och jag fick dock stanna kvar i Haifa och fick inte gå in i staden 'Akká.

Vi stannade därför kvar i Haifa och arbetade med vårt yrke som kopparslagare. Vi öppnade en liten butik. Jag gick runt till husen och sålde saker som vi hade tillverkat. Min bror och jag hade framgång med vårt arbete. Vi brukade ofta vandra över till 'Akká via havet och vada genom bäcken Kishon. Vi stod på en viss plats, utanför fängelsemuren och tittade på ett visst fönster; ibland hade vi glädjen att se Bahá'u'lláhs hand vinka en hälsning till oss. Vi skulle sedan gå tillbaka till Haifa, glada över att ha fått vår belöning. Hur vi inte bad att den välsignade skulle få sin frihet. Det var hjärtskärande att tänka på honom som fängslad i den pestliknande atmosfären i denna högst osunda stad.

Efter en tid, när reglerna var mindre strikta, bad Mästaren mig att komma och bo i 'Akká. Under dessa dagar hade Jamál-i-Mubáarak friheten att gå fritt omkring i staden och att bo i sitt eget hyrda hus. Vår lycka var stor när han kom till Khán för att tala till vännerna, eller när vi blev inbjudna till Hans Helighets hus, där han tog emot oss med sådan gudomlig kärleksfullhet och underbara ord av glädje och fröjd, att våra hjärtan och själar omslöt av en obeskrivlig atmosfär av renhet och frid. Inga ord kan möjligen förmedla majestätet och härligheten i hans närvaro till er. Det är onödigt att försöka göra det; om bara min ande kunde tala. Men ni har känt Sarka-i-Áqá, ni kan förstå något av vad dessa dagar var för oss.

* * *

Denna kära gamla mans uppriktighet och enkelhet verkade göra sig påmind på andra sätt än bara genom orden. Det kan mycket väl vara så att det var hans ande som talade, men det var en upplevelse som aldrig kommer glömma – man såg scener och andades atmosfären i den andevärld som han beskrev.

Sakinih-Sultán Khánúm berättade ytterligare detaljer om den här tiden

Min man, Jinabi-Zayn, förvisades från Tíhrán för att han var bábier. Vi kom att tillhöra dem, vars lycka var att bo nära Bahá'u'lláh i Bagdad. När han fördes bort till ”en okänd plats”, hörde vi till dem som uppmanades att stanna kvar. Så småningom kom tiden då alla skulle fördrivas. Jinabi-Zayn, som var en mycket lärd man, ådrog sig speciellt den illvilliga mobbens ilska, trots guvernörens skydd och uppvigglade av fanatikerna tog de vara på varje tillfälle till att skada oss. De grep honom och piskade honom hårt. Han lyckades dock i sällskap med en vän fly från Bagdad.

Den uppretade mobben tog alla våra ägodelar, så vi kunde spara mycket få nödvändigheter för resan. När vi lämnade staden dansade människorna, fyllda av bigotteriets hat, framför oss och slog på trummor och tillsammans med andra ljud var det ett fruktansvärt oväsen. De som gick före och de som följde efter ropade, skrek förbannelser och stenade oss. Vi drevs således ut i en halsbrytande flykt, stenarna sårade många av oss; soldaterna, som skulle skydda oss, var maktlösa att göra det inför ett sådant ohämmat raseri.

När vi flydde förlorade vi många av våra tillhörigheter, som vi med svårighet hade räddat ur våra plundrade och förstörda hem. Många föll och blev sparkade och skadade på annat sätt, min stackars syster fick en kniv stucken genom armen. En kvinna som red på en mulásna med sitt barn i takht-i-ravan (liknande en howdah) upptäckte att det kära barnet hade försvunnit i förvirringen under flykten! På hennes begäran gick vännerna tillbaka och hittade den söta, lilla flickan som låg oskadd på vägen; hon log, eftersom hon hade skyddats av sina omfattande svepkläder.

Vi led mycket under denna resa, både av hunger och törst, eftersom vi lyckades få med oss mycket lite mat i den turbulens som uppstod under vår avresa. De byar som vi passerade genom var fyllda av bittra fiender, som smädade oss, spottade på oss, stenade oss, rusade mot oss med käppar och skrek ”Låt de otrogna dö av hunger och törst, låt dem dö”. När vi anlände till

Mosul uppträdde stadens invånare på samma ovänliga sätt, så att vår situation var beklaglig.

Men eftersom vi var inlåsta i Khán (vårdshuset) för att skydda oss från skador från folket, lät Vali, på begäran av guvernören i Bagdad, ge oss lite mat och vatten. Så småningom anlände min man och hans vän i ett så fruktansvärt tillstånd att vi blev förvånade och hoppades på deras liv. Efter att ha flytt från Bagdad hade de gått vilse i vildmarken. De människor de mötte var så ondskefulla att de inte vågade fråga efter vägen, inte heller om mat eller vatten.

Deras lidanden var obeskrivliga; de drevs av hunger och fruktansvärd törst och vågade de sig nära en by, rusade människorna ut för att döda dem och de var tvungna att vända om och fly för sina liv. Sedan, med nästan slut på krafter, nådde de Mosul. De fördes till Khán. I fem dagar hade de kämpat utan en droppe vatten; deras tungor var svårt svullna; de verkade vara på väg att dö! Vi gav dem den vård vi kunde och de återhämtade sig. De landsflyktiga i Mosul började kalla min man för ”*de landsflyktigas far*”. Han kunde inte göra mycket för att lindra deras elände, för alla våra ägodelar hade tagits ifrån oss.

Nyheter hade förts till ”*martyrernas kung*” i Isfáhán, där man förklarade bábiernas svåra situation i Mosul. Med sin vanliga vänlighet och generositet skickade han genast majs och annan hjälp till dem och förhållandena förbättrades därmed avsevärt. Försvunna flyktingar, som flydde från den hotade döden i Persien, anslöt sig till oss från tid till annan, tills vi var omkring etthundraåttio personer. Dessa landsflyktingar tog sig gradvis till ‘Akká och Haifa.

Berättad av Siyyid ‘Alí Yazdi

När jag var en fjortonårig pojke (1858) minns jag en Bábi, en läkare vid namn Radiu'r-Ruh; han hade varit i Jamál-i-Mubáraks närvaro under alla vistelser i Bagdad. Radiu'r-Ruh skapade en djup sensation genom att gå in i en moské på sorgens dag, dagen för minnet av Husayns martyrskap. Han ropade högt: ”Åh, folk! Ni väntar på imamen. Men han har kommit! Han är här! Han är här!” Han reciterade sedan ”Gud är störst. Muḥammad är hans profet.” Folket sade: ”O Radiu'r-Ruh, Varför reciterar du denna vers vår

sorgedag? ”Därför att den utlovade är här! Ni väntar och väntar och vet det.”

Jag minns att jag såg honom när han red iväg med en flagga över axeln; Bahá'u'lláh hade skickat honom för att undervisa i Persien. Han kom till byn Manshad, där han höll möten, med stor försiktighet, på grund av faran för alla som var närvarande, liksom för honom själv. Jag fick reda på att det hölls möten och att min far gick dit tillsammans med andra. Jag hörde recitering när jag lyssnade och ibland när jag såg dem komma ut såg jag att de hade gråtit. Jag önskade ivrigt att få veta vad allt detta betydde.

En dag knackade jag på Radiu'r-Ruhs dörr och han såg förvånad ut när jag sa: Vad är det som händer? Jag vill veta innebörden av allt detta; vad gör ni – vad?” ”Mitt barn, det kan jag inte berätta för dig.” ”Men jag vill veta, jag måste veta.” ”Om du vet och berättar vad du vet kommer du att orsaka min död, din fars död och många, många andras död.” ”Jag kommer inte berätta något; låt mig bara få veta, jag lovar att inte berätta något.” ”Mycket bra”, sade Radiu'r-Ruh. ”Du skall få veta.”

Han undervisade mig och när mina ögon öppnades såg jag att det han sa var sanningen och jag trodde. Tio dagar före sin död kom Radiu'r-Ruh återigen till vår by. Han läste en skrift från Bahá'u'lláh. ”Mänskligt liv utan anden är absolut oviktigt – det andliga livet är det enda verkliga livet.” Läkaren Radiu'r-Ruh kysste denna skrift; för honom var den ett budskap från det högsta. ”Min vistelse i denna värld är nu mycket kort; det åligger mig att göra mig redo.”

Han sände ett sista meddelanden till sin familj med olika anvisningar och önskemål. När han nu var beredd för sitt avslut kallades han till en by i närheten, där han togs emot av en läkarkollega, som erbjöd honom te som han hade lagt stryknin i. På några timmar gav denna orädda ”väntande tjänare”, denna trogne lärjunge, upp det mänskliga livet, som för honom inte hade någon betydelse, för genom att vara ståndaktig in i det sista uppnå ”det andliga livet, det enda verkliga livet”. Med sitt sista andetag i plågor sjöng han lovsånger till Gud den Älskade, för att Han hade accepterat offret av hans liv.

DEL 3: 'Abdu'l-Bahá

”Min far umgicks mycket med Bahá'u'lláh.”

En kväll när Bahá'u'lláh gick fram och tillbaka i sitt rum sade han till min far: ”Vid angivna perioder sänds själar till jorden av den Mäktige Guden med vad vi kallar ”den stora eternas kraft”. Och de som besitter denna kraft kan göra vad som helst; de har all makt...”. ”Jesus Kristus hade denna kraft. ”Folket tänkte på honom som en stackars ung man, som de hade korsfäst; men han ägde den stora eternas kraft och därför kunde han inte förbli under jorden. Denna eteriska kraft uppstod och levandegjorde världen. Och se nu Mästaren, har denna kraft.

Nedtecknat av Mírzá Valíyyu'lláh Khán Varqa son till den martyr dödade poeten Varqa.

Kapitel 1: 1892 till 1908

Efter Bahá'u'lláhs bortgång från denna synliga, dödliga värld vände hans hängivna lärjungar sina ansikten mot den älskade Mästaren, 'Abbás Effendi. 'Abbás Effendi” var det namn som han var känd under av alla de som kom i hans närvaro under dessa dagar, av invånarna i 'Akká och i landet runt omkring och även av de många som kom för att be om hans hjälp och råd i stora och små frågor. För alla som kom var han ” barmhärtighetens och hjälpsamhetens fader”; i hans närvaro fann de vila; i hans ord frid och glädje, kärlek och en underbar visdom. Bortom folktets förståelse, mitt ibland vilka han vandrade, även för pilgrimerna, som reste från Persien, Arabien och gradvis från Amerika och Europa, var Mästaren deras avgudade Herre, som hade utsetts till att upprätta sin Faders undervisning.

Pilgrimerna uppfattade Bahá'u'lláhs personlighet som att han bodde i ett mänskligt tempel, där mänsklighetens moln dolde gudomlighetens mysterium och majestät. De uppfattade honom som ett språkrör för, en manifestation av den gudomlige faderns ande, som hade uppstått för att omskola världen, som hade övergivit kärlekens lag, som den helige Jesus Kristus gav till dem för nästan två tusen år sedan, en mänsklighet som hade överfört sin

dyrkan från barmhärtighetens Herre till guldkalven. Pilgrimerna insåg att Bahá'u'lláh var ”den som Gud skall manifesteras”. Han hade uppfyllt profetiorna, i förhållande till denna Guds dag, de profetior som fanns i världens stora religioners heliga böcker. En mäktig del av Bahá'u'lláhs uppdrag var att åstadkomma ett slut på ”de fruktlösa stridigheterna och de ruinerande krigen” och att inleda ”den största freden”. Han, ”som Gud hade manifesterat”, hade lidit förföljelser, många olika sorters tortyr, fängelse och exil i fyrtio år! Bakom fängelsedörren hade hans röst förkunnat hans heliga uppdrag. Den högsta pennan hade skrivit lagar för att vägleda framtidens värld. Det jordiska, dödliga arbetet var avslutat. Bahá'u'lláh hade återvänt till himmelens skydd. Före sin himmelfärd hade han gett 'Abbás Effendi, sin äldste son, i uppdrag att gå ut i hela världen för att ”låta den högtidliga kallelsen till förnyelse ljuda, att bära det glada budskapet om förnyelse av fredsevangeliet till varje land på jorden”.

'Abbás Effendi antog hädanefter titeln 'Abdu'l-Bahá, vilket bokstavligen betyder ” Ljusets tjänare”. Nu förstod pilgrimerna som kom långväga ifrån det härliga uppdrag som hade anförtrotts honom, men folket i Palestina kände inte till Bahá'u'lláhs och 'Abbás Effendis ställning. De såg bara det kristusliknande livet; mycket få av dem förstod något av betydelsen av de Stora som vandrade mitt ibland dem.

Anledningen var följande: Den turkiska regeringen, som helt missförstått saken, lyssnade till falska uttalanden från fördomsfulla och trångsynta religionsförespråkare och av rädsla för varje nyhet krävde den ett löfte från Bahá'u'lláh om att ingen undervisning skulle ges till invånarna i det land där de heliga hölls som fångar och landsflyktiga. 'Abdu'l-Bahá fortsatte också att respektera detta löfte, så för folket i landet var de Heligas liv, som levde mitt bland dem, undervisningen för dem. Vissa själar förutsåg genom intuition hemligheten bakom den fantastiska händelse som ägde rum, men för det mesta förblev de inte medvetna om den. Vid den här tiden drabbades 'Abdu'l-Bahá av många och stora svårigheter, främst genom de fiender som var av hans egen släkt och ”av hans egen faders

hus". Fienderna skulle närma sig de olika guvernörerna i fängelsestaden med olika resultat.

Några av dessa guvernörer, som var intelligenta och dessutom beundrade Mästaren mycket, svarade på dessa personers förtal: "Han är en stor och underbar person, som ni borde vara mycket stolta över. Jag vill inte lyssna till dessa uppenbart osanna historier, besvära mig inte igen med sådana saker." En annan guvernör, som inte var lika intelligent, skulle lyssna till fiendens försåtliga förslag. Till exempel: 'Abbás Effendi har åkt till Haifa. "Han har många engelska och amerikanska vänner. "Han håller på att bygga en stark befästning på berget Karmel. Mycket snart kommer hela Palestina och Syrien att vara i hans händer och den turkiska regeringen kommer att drivas ut." Sådana insinuationer verkade för absurda för att beaktas, men de utgjorde en grund för nya förföljelser. Således återkallades 'Abdu'l-Bahá och hans familj från Haifa, där de njöt av luftens friskhet och tillsammans med sina kära små barn blev de återigen instängda i den pestliknande atmosfären i fängelsestaden 'Akká.

De turkiska tjänstemännen försökte vid ett tillfälle ihärdigt lura Mästaren att säga något som de skulle kunna förvränga som komprometterande, men visdomen i hans svar felade aldrig. Vid ett tillfälle tänkte en ovänlig guvernör, som hatade dessa fredliga, ärliga bahá'ier, ut en plan för att förstöra deras möjligheter till försörjning. Han gav order till polisen: "Det finns femton affärer som ägs av bahá'ier; gå dit i morgon bitti tidigt, lås dem och ta med nycklarna till mig." Mästaren kallade bahá'ierna till sig samma kväll och sade: Han kallade bahá'ierna till sig den kvällen på kvällen: "Öppna inte era butiker i morgon, utan vänta och se vad Gud kommer att skicka till oss."

Nästa morgon väntade guvernören på nycklarna. Åter sade han till polisen, "Gå och se om affärerna är öppna." Polisen meddelade att butikerna var stängda. Han väntade och väntade; klockan tio var alla butiker fortfarande oöppnade, de butiker som alltid brukade vara öppna och redo för handel klockan sju. Guvernören var mycket förbryllad. Hans plan verkade inte fungera som han hade tänkt sig. Mufti (den ledande Mullán) kom till guvernören medan han väntade. "Hur mår du?" frågade guvernören. "

Ganska bra", var svaret, "men mycket ledsen; på grund av ett telegram från Damaskus är jag full av sorg." "Visa mig det", sade guvernören. Till sin bestörtning såg han att telegrammet var från Vali i Damaskus, som avsatte honom från hans ställning som guvernör och beordrade att han skulle föras av polisen till Damaskus. I rädsla, sorg och förvåning gick han till sitt eget hus för att göra de förberedelser som var möjliga för den brådskande och oväntade resan. Vännernas affärer hade räddats

När 'Abdu'l-Bahá hörde om den olycka som hade drabbat guvernören och gick han och besökte honom. "Du får inte vara ledsen på grund av detta; allt i den här världen förändras. Kan jag göra något för dig?" Frågade han den tidigare guvernören. "Nu när jag tas ifrån dem kommer det inte att finnas någon som kan ta hand om dem jag älskar. Min kära familj kommer att vara ledsen, ensam och hjälplös, utan någon som kan ge dem råd och hjälpa dem i deras svåra nöd." "Låt dig inte fyllas av sorg, utan berätta för mig vart du vill att din familj ska ta vägen." "Om de bara kunde åka till Damaskus?" "Lita nu på mig och låt ditt hjärta bli lättad från sin sorg; jag skall gärna skicka en hedervärd eskort med din hustru och dina barn till Damaskus; du kommer märka att de kommer vara där snart efter din egen ankomst."

Mästaren sände familjen med en pålitlig eskort och tillhandahöll mulor och allt som behövdes för att resan skulle bli bekväm, vilket var ett ganska stort åtagande på den tiden. Befallningen var formulerad så här: "För dessa personer säkert och ha stor respekt till guvernören i Damaskus". Ett telegram skickades efter att de hade gett sig iväg: "Jag har sänt din familj till Damaskus. De kommer mycket snart anlända i säkerhet." När de anlände till Damaskus var guvernören mycket glad och frågade eskorten vad resan hade kostat. "Ingenting; jag lyder bara Mästarens befallning." Guvernören ville då ge eskorten en present från sig själv. "Jag önskar ingen belöning: jag lyder bara Mästarens befallning, jag kan inte ta emot någonting." När han blev inbjuden att stanna över natten för att vila och förfriska sig, var svaret: "Jag har inte gjort något: "Jag lyder Mästarens befallning att återvända utan dröjsmål." "Då ber jag dig ta ett brev, som jag genast ska skriva till

Mästaren.” I brevet stod det skrivet: ”O ‘Abdu'l-Bahá, jag ber dig att förlåta mig. Jag förstod inte. Jag kände inte dig. Jag har gjort dig stor skada. Du har belönat mig med stor godhet.”

På så sätt blev denna fiende, som verkligen hade skadat fångarna mycket, belönad med förmåner. ‘Abdu'l-Bahá lydde alltid Bahá'u'lláhs skrift:

Var givmild i framgång och tacksam i motgång. Var värdig din nästas förtroende och se på henne med ett ljust och vänligt ansikte. Var en skatt för de fattiga, en förmanare för de rika, ett svar på ropet från den behövande, en bevarare av heligheten i ditt löfte. Var ärlig i ditt omdöme och vaksam i ditt tal. Var icke orättvis mot någon och visa idel saktmod mot alla människor. Var som en lampa för dem som vandrar i mörker, en glädjekälla för de sörjande, en sjö för de törstande, en hamn för de nödställda, ett stöd för och en försvarare av förtryckets offer. Låt redbarhet och uppriktighet utmärka alla dina handlingar. Var ett hem för främlingen, en tröst för den lidande, en stark fästning för den flyende. Var ögon för den blinde och ett ledande ljus för den vilsegångnes fötter. Var en prydnad för sanningens anlete, en krona ovan trofasthetens panna, en pelare i rättfärdighetens tempel, en fläkt av liv i mänsklighetens kropp, en symbol för rättvisans härskaror, en lysande sol ovan dygdens horisont, ett daggstänk för det mänskliga hjärtats mull, en ark på kunskapens ocean, en sol på givmildhetens himmel, en ädelsten i visdomens diadem, ett lysande ljus på din generations himlavalv, en frukt på ödmjukhetens träd. (Axplock #130.1)

‘Abdu'l-Bahá levde fyrtio år av sitt heliga liv i fängelsestaden och var lydig denna heliga skrift, inte bara till bokstaven utan också i anden.

* * *

När den fruktade undersökningskommittén anlände från Konstantinopel bodde de i en stor trädgård, där Bahá'u'lláhs gravskrin låg. Mästarens fiender började genast skicka dokument fulla av falska anklagelser. Folket i ‘Akká, som var panikslagna och fulla av rädsla, var noga med att undvika all kommunikation med Mästaren och hans familj; ingen vågade besöka

dem. ‘Abdu'l-Bahá skrev till kommittén och informerade dem om att det fanns många fiender, som var kapabla att förfalska och posta ett brev i hans namn, fulla av osanna påståenden. Kommittén försäkrade honom om att de skulle akta sig och inte fästa avseende vid sådana dokument. Efter att undersökningarna i ‘Akká var avslutade fortsatte kommittén till Haifa, där de undersökte byggnaden på berget Karmel. Under tiden väntade de på den officiella *farman*, som skulle bekräftade domen om förvisning av Mästaren till den avlägsna ön Fizan. Men i stället för denna *farman* fick kommittén order om att omedelbart återvända till Konstantinopel, till följd av ett försök att mörda Sultán ‘Abdu'l-Hamid genom att placera en bomb i hans väg! Som en följd av detta återkallande kom just den båt, som hade förberetts för att föra ‘Abdu'l-Bahá till evig förvisning, väl till pass för att hastigt föra utredarna till Beirut och därifrån vidare till Konstantinopel. Väl framme där presenterade de sin rapport för Sultán.

De tre viktigaste punkterna var:

- ‘Abbás har gjort ‘Akká till Mecka och Haifa till Medina.
- Han har tillverkat en banderoll med texten ”Ya Baha'u'l-Abha” och med denna försöker han underblåsa ett uppror bland araberna.
- Han, ‘Abbás, upprättar sin regering i detta område.

Detta var den rapport som presenterades för Hans Majestät Sultán i Konstantinopel. Men hans regering, som var alltför upptagen av att utreda konspirationen mot Sultáns liv, tog inte upp anklagelserna mot ‘Akká och Haifa, som de juridiskt kallades. Under tiden fortsatte förföljelsen av Mästaren med oförminskad styrka. Ingen vågade gå nära honom, utom några få av bahá’í-vännerna. Han tillbringade dagarna med att recitera böner och plantera träd i trädgården.

En dag kallade guvernören i ‘Akká på Mästaren, som han frågade ut om några politiska dokument som han skulle ha fått. Svaret på detta var: ”Jag kan försäkra er om och jag talar inget annat än sanning, att jag aldrig har tagit emot några sådana dokument. Om ni emellertid vill framföra en falsk anklagelse mot mig, behöver ni

bara skriva ner den och jag kommer att underteckna den. För jag har ingen rädsla för döden, det är faktiskt mitt livs största önskan, för det skulle vara att följa den mest älskade Bábs exempel att bli martyr för min kärlek till Gud.” Detta svar meddelades Vali i Beirut. Vid denna tidpunkt skrev Mästaren till den centrala regeringen i Konstantinopel och svarade på de tre anklagelserna, som fanns i undersökningskommitténs rapport.

- ”Att göra en stad till 'Mecka' och en annan stad till 'Medina' är bortom vad mina händer förmår åstadkomma, därför är det en absurd anklagelse.
- ”Att säga att jag har upprättat en regering på denna plats, med mig själv som kung, är den största ära och det högsta beröm ni kan ge mig. ”Att en fånge, som är så noggrant vaktad och bevakad, dag och natt, skulle kunna instifta en regering vore absolut mirakulöst, därför är anklagelsen verkligen en hyllning till min förmåga.
- När det gäller den banderoll som jag ska ha låtit tillverka och det speciella emblemet på den – det är mycket märkligt för varken Vali eller någon annan regeringstjänsteman har någonsin sett den. ”Om jag skulle äga en sådan flagga och bära den vida omkring bland araberna för att väcka en revolt, skulle jag dessutom behöva Guds änglars hjälp för att göra den osynlig för alla andra.”

När Sultán så småningom fick rapporten från denna undersökningskommitté dömde han Mästaren till landsförvisning, men innan dekretet verkställdes ägde den ”ungturkiska” revolutionen rum, Sultán avsattes och de religiösa, tillsammans med de politiska fångarna, släpptes fria.

Det skedde i augusti 1908. Dessa ödesdigra dagar under hösten 1908 tillbringades av Mästarens familj och vänner i ständig oro och rädsla för att hans liv skulle vara i fara, medan folket i 'Akká var panikslagna och fulla av rädsla. Vid denna tid pågick mycket aktivitet: stadens guvernör avskedades och ersattes av en ny guvernör för 'Akká, som utsågs i Beirut. Denna man var mycket ovänligt inställd till Mästaren och tillät inte någon av hans vänner att närma sig honom.

Efter en kort tid återkallades denna antagonistiska tjänsteman till Beirut och en annan ny guvernör hade anlände till 'Akká. Medan han befann sig i Beirut väckte den ovänliga personens uppförande som tjänsteman stor anstöt och han avskedades från sin post. När Mästaren hörde om hans fall skickade han genast en särskild budbärare för att fråga om hans hälsa och försäkra honom om sina goda önskningar; han skickade också en mycket dyrbar ring som gåva. Detta sändebud fick i uppdrag att tala om för den olycklige mannen att 'Abdu'l-Bahá, även om han befann sig i fångenskap, var beredd att göra allt som stod i hans makt för honom.

Sådan var Mästarens vänlighet, att han alltid bortsåg från den bittra förföljelse som riktades mot honom själv. Mannen skämdes mycket över sitt beteende och bad Mästaren att förlåta honom alla de skadliga gärningar han hade begått mot honom. Mästaren förlät allt det onda som hade begåtts mot honom själv, men folket i Beirut var inte redo att överse med hans beteende och gladdes sig åt hans fall. Det var under dessa mörka dagar som en av regeringstjänstemännen bad Mästaren att ge honom en 'abá (kappa). ”Jag har bara denna 'abá som jag bär, jag ger den gärna till dig.” Mannen svarade att han inte gillade den 'abáen utan ville ha en bättre. ”Jag har ingen bättre, men om du vill”, sade Mästaren, ”ska jag ge dig pengar så att du kan köpa en bra 'aba åt dig själv”. Detta erbjudande tillfredsställde inte mannen, så 'Abdu'l-Bahá lovade att köpa och sända en ny 'abá åt honom, samtidigt som han lät honom behålla sin enda! Trots all denna vänlighet fortsatte mannen att tala illa om Mästaren, att komma med falska anklagelser mot honom, att skärpa fängelsereglerna och att på många sätt trakassera och irritera den ädla fången. Han placerade ut soldater för att bevaka alla som försökte närma sig Mästaren och hindra dem från att träffa honom. Medan denne tjänsteman sysselsatte sig med att utarbete onda planer mot 'Abdu'l-Bahá förolämpade han en tjänsteman, en kollega, som anklagade honom inför Vali i Beirut för vissa förräderier, till exempel för att han ägde en bok med vilken han kunde förutsäga framtida händelser. Med denna bok profeterade han ”att Sultánate inte skulle bestå längre än två år”. Detta väckte misstankar hos Vali, som skickade en

eskort av soldater för att arresteras denna trolösa tjänsteman, även för att beslagta alla hans ägodelar och papper och för att föra honom och hans tillhörigheter, inklusive den profetiska boken, till Beirut.

* * *

Under den senare delen av denna tid, när alla människor på platsen hade börjat se på honom med stor vördnad, eftersom de bevittnade hans fullkomliga kristusliknande liv, drabbades han av ytterligare lidande på grund av det bittra hatet från sina halvbröder. När Mästaren en dag fick en fråga om dessa fiender svarade han: *”Jag vill inte nämna dem och än mindre tala mot dem, men jag vill bara säga till er att förtal och förföljelse inte har någon betydelse. Liksom ingenting kan hindra att regn faller från himlen för att ge liv åt jordens trädgårdar, så kan ingen mänsklig makt hindra att Guds ord uppfylls.”* Och så lämnar vi dem, eftersom detta är några minnen av den gudomliga saken, inte av de som förräder, dess förrädare, dess motståndare eller dess fiender, det är inte rätt plats att diskutera de rikliga bevisen på ökad stränghet, fängelse och till och med dödsdomar som utfärdades mot ‘Abdu'l-Bahá genom dessa fienders intriger, vars subtila gift av illvilliga och listigt utformade förvrängningar ständigt hällades i tjänstemännens öron. Dessa personer, hur benägna de än var att själva vara vänliga, var inte skyddade mot det som för dem beskrevs som det farliga inflytandet från den nya reformerande läran. Den dag kom då Mästaren förbjöds att ens besöka Bahá'u'lláhs gravkammare, där han hade haft för vana att i bön tillbringa den tid som han sparade från det dagliga och nattliga tjänandet av de fattiga, de sörjande och de sjuka i kropp, själ och ande.

En av hans döttrar berättade att berövandet av dessa besök, som var den mest uppskattade tiden under hans mödosamma dagar, gav honom mer smärta än själva fängelsevistelsen – En dag gick ett sällskap på nio personer (vi, min mor, Khánúm, mina tre systrar, två persiska och en engelsk vän) förbi Mästarens dörr. Han kom ut och sade: Han kom ut och frågade: ”Vart är ni på väg?” ”Till helgedomen; till Bahjí – det är dagen för Bahá'u'lláhs bortgång.” ”Ja, ja. Be för mig.” Ingen kan beskriva hur rörda vi var över att se vår älskade vända tillbaka in i sitt lilla rum, medan vi

fortsatte att fira dagen i bön och sång. Åh, vad synd att Mästaren inte fick tillåtelse att besöka sin Faders gravhelgedom, inte ens på dagen för Hans bortgång. Gruppen på nio personer bestämde sig för att be en kraftfull bön vid helgedomen under hela natten, med den speciella avsikten – att ‘Abdu'l-Bahá skulle släppas fri.

Mycket snart, plötsligt, kom frigörelsen. Dagen innan ‘Abdu'l-Hamid blev störtad från tronen satt vi och åt lunch; vi var alltid i ett tillstånd av fruktansvärd oro och atmosfären verkade laddad med skräck och fara. En soldat gick förbi fönstret; han hade med sig ett brev. Det var till Mästaren som kallades till guvernörens hus. Den mycket fruktade undersökningskommittén hade återvänt, obehaglig och grym och började terrorisera folket i förväg. ‘Abdu'l-Bahá reste sig för att lyda kallelsen, för att inställa sig inför en sådan domstol. ”Var inte olyckliga, mina kära” och han log detta lugna, kärleksfulla leende, som fyllde våra hjärtan med frid, även i denna svåra stund. ”Var inte olyckliga, jag skall komma tillbaka till er.” Dessa timmar av väntan tillbringades i ett extraordinärt sinnestillstånd. Utåt sett var allt hopplöst. Vi plågades av spöket av Mästarens möjliga, ja mest sannolika öde. Vi väntade – väntade. Mírzá Muhsin (en svärson till ‘Abdu'l-Bahá) gick till domstolsbyggnaden för att få nyheter. Fortfarande väntade vi, stöttade av de ord som uttalades när han lämnade oss: ”Var inte olyckliga, jag ska komma tillbaka till er.” Till slut kom han. Men han berättade ingenting.

Under hela natten kunde vi höra den älskade recitera och be. Natten verkade oändlig. I gryningen kallade han på oss: ”Gör lite te och åk sedan till Haifa. Överbringa nyheten att allt är förändrat, att allt är bra.” På så sätt lyftes bördan från våra hjärtan. Den dagen blev Sulṭán, ‘Abdu'l-Hamid, störtad från tronen. På två dagar nådde nyheten ‘Akká. ”Ungturkarnaspartiet är vid makten”. Den stora kanonen avfyrades från fästningen i ‘Akká. ”Det var Guds kanon”, sade ‘Abdu'l-Bahá. Alla fångar, religiösa och politiska, släpptes. Mästaren var fri!

* * *

Fyrtio år i fångenskap! En ung man på tjugofyra år kom till en fängelsestad ‘Akká. Frigiven vid sextiofyra års ålder! Har det

någonsin funnits en så stor seger över materiella förhållanden? Motståndarna har slagits fullständigt! 'Abdu'l-Bahás strålande ande, oförskräckt och iver! Han började göra upp planer för att resa till västvärlden i enlighet med sin Faders heliga uppdrag att förse mänskligheten med kunskap om den gudomliga planen för att upprätta "Guds rike, där hans vilja skall ske på jorden som i himlen". Han var redo att ge sig iväg med den vitala förvandlande ande som skulle förändra en värld, som nu är våt av tårar, till ett ljuvligt paradiset av kärlek och rättvisa. Åh, vilket underverk en sådan förberedelse för ett sådant uppdrag! Har det någonsin funnits en sådan osviklig, orubblig beslutsamhet?

Kapitel 2: 'Abdu'l-Bahá i London

Till Storbritanniens bahá'ier: En Skrift av 'Abdu'l-Bahá

O ni konungarikets söner och döttrar!

Ert brev, som är skrivet med himmelsk inspiration, har kommit fram. Innehållet är intressant och budskapet uttrycker strålande hjärtans känslor. Bahá'ierna i London är sannerligen orubbliga troende och trogna tjänare. De kommer inte svalna med åren och deras ljus kommer inte heller att bli svagare. För de är bahá'ier. De är himlens barn. De är av Gud. Säkerligen kommer de att vara ett medel för att upplyfta Guds ord och främja enheten i mänsklighetens värld. De kommer förkunna människors jämlikhet och sprida de gudomliga lärorna.

Det är lätt att ta emot Guds rike, men det är svårt att uthärda det med fasthet, för frestelserna är stora och starka. Engelmännerna har alltid varit beslutsamma och inte vikit undan inför svårigheter. När de har tagit sig an en sak är de inte beredda att av triviala skäl lämna den eller att förlora hjärta och entusiasm. I sanning, i alla sina åtaganden visar de fasthet. Mina vänner, även om ni bor i väst, prisad vare Gud, har ni hört den gudomliga kallelsen från öst och likt Moses och den brinnande busken har ni blivit glödande av den eld som tändes i "Asiens träd". Ni har funnit den rätta vägen. Ni har blivit som lysande lampor och kommit in i Guds rike.

I tacksamhet för denna gåva har ni nu stått upp för att framföra böner om att välsignelser skall tillfalla hela mänskligheten: genom ljuset från Abhas konungadömes stjärna, må allas ögon öppnas och deras hjärtan, likt speglar, reflektera praktens i sanningens sol.

Detta är min förhoppning – att den helige Andes andedräft ska inspirera era hjärtan så mycket att era tungor kan börja avslöja mysterierna och förklara sanningen och innebörden i de heliga böckerna. Må bahá'erna genom de gudomliga lärorna bli läkare som kan bota världens gamla sjukdomar; ge de blinda synen, de döva hörseln, de döda livet och väcka dem som sover. Var förvissad om att den heliga andens välsignelser kommer att sänka sig ned över er och att Abha rikets värddar kommer att komma er till undsättning.

Må härligastes ära vara med er!

Skrift av 'Abdu'l-Bahá i Ramleh, Egypten, den 9 maj 1911. Översatt till engelska av Y. Dawud.

Den älskade fången var fri! Fri att lyda Bahá'u'lláhs uppdrag att gå ut i hela världen för att föra ut budskapet om en förnyelse av fred och enhet, glädje och tjänande och att uppmana mänskligheten att omedelbart agera för att avvärja det "stora eländet". Skulle hans styrka vara tillräcklig för dessa resor? Våra hjärtan sjönk när vi tänkte på hans fångenskap i den pestliknande luften i 'Akká. Han gick in i 'Akká som en ung man på tjugofyra år och lämnade 'Akkás dödliga atmosfären vid sextiofyra års ålder (augusti 1908). Det kom nyheter om hans vistelse i Alexandria från en person som sade om honom: "Att se 'Abdu'l-Bahá och hans mycket heliga liv har fått mig att tro på Kristus. Aldrig tidigare trodde jag att hans existens var möjlig. Nu kan jag förstå."

Medan vi tänkte på alla dessa underverk väntade vi och undrade om det skulle bli vårt privilegium att få se honom. Skulle vi få höra Bahá'u'lláhs läror från 'Abdu'l-Bahá själv? Skulle vi resa till Egypten eller skulle han komma till Europa? Om han skulle komma till London, var skulle taket vara för att skydda honom? Vi som i lugn och ro hade förberett vårt hem i hopp om att

han skulle vilja vistas här en stund, skickade inbjudan. Snart kom ett telegram:

”‘Abdu'l-Bahá anländer till London den 9 september. Kan Lady Blomfield ta emot honom?’”

Och nu äntligen kom ‘Abdu'l-Bahá till västvärlden, till och med till oss i London! Han anlände och vem kan beskriva honom? En tystnad som av kärlek och vördnad överväldigade oss när vi såg på honom; den nådiga gestalten, klädd i en enkel vit klädnad, över vilken en ljus persisk ‘abá låg; på huvudet bar han en lågt krönt taj, kring vilken en liten, turban av renaste vitt fint linne var veckad; Hans hår och korta skägg var av den snöiga vithet som en gång hade varit svart; hans ögon var stora, blågrå med långa, svarta fransar och välmarkerade ögonbryn; hans ansikte var en vacker oval med varm, elfbensfärgad hud, en rak, fint modellerad näsa och en fast, vänlig mun. Detta är bara yttre detaljer genom vilka ett försök görs att förmedla en uppfattning om hans fängslande personlighet.

Hans gestalt var så perfekt symmetrisk och så full av värdighet och elegans att det första intrycket var att han var mycket hög. Han verkade vara en inkarnation av kärleksfull förståelse, av medkänsla och kraft, av visdom och auktoritet, av styrka och av en livlig ungdomlighet, som på något sätt trotsade den börda som hans år innebar och vilka år! Man såg, som i en klar syn, att han så hade format allt gott och all barmhärtighet att hans inre behag hade vuxit sig större än alla yttre tecken och utstrålningen av denna inre härlighet lyste i varje blick, ord och rörelse när han kom med utsträckta händer. ”Jag är mycket nöjd med er alla. Er kärlek har lockat mig till London. Jag har väntat fyrtio år i fängelse för att kunna föra budskapet till er. Är ni nöjda med att ta emot en sådan gäst?”, jag tror att våra själar måste ha svarat, för jag är inte medveten om att någon yttrade ett hörbart ord.

Berättelsen om ‘Abdu'l-Bahás vistelse i vårt hus består av olika incidenter som är kopplade till personer som sticker ut från mängden av de personer som ivrigt sökte hans närvaro. Åh, dessa pilgrimer, dessa gäster, dessa besökare! När vi minns dessa dagar fylls våra öron av ljudet av deras fotsteg – när de kom från alla världens länder! Varje dag, hela dagen, en ständig ström. En oändlig procession! Präster och missionärer,

orientaliska forskare och ockulta studenter, praktiska män och mystiker, anglikanska katoliker och nonkonformister, teosofier och hinduer, kristna vetenskapsmän och läkare, muslimer, buddhister och zoroastrier. Där kallades också politiker, soldater från Frälsningsarmén och andra som arbetade för människans bästa, kvinnliga rösträttsivrare, journalister, författare, poeter och helare, skraddare och stora damer, konstnärer och hantverkare, fattiga arbetslösa människor och välmående köpmän, medlemmar av den dramatiska och musikaliska världen, alla dessa kom och ingen var för liten eller för stor för att få ta emot den sympatiska omtanken från denna heliga budbärare, som alltid gav sitt liv för andras bästa.

I denna korta krönika måste jag nöja mig med att utelämna många detaljer och bara lite beröra sådana personligheter som passerade förbi mina ögon i minnet under dessa oförglömliga dagar. Först och främst var det bahá’í-vännerna som samlades för att hälsa på Mästaren. Dessa anlände ivriga och upprymda nästan varje dag under hans vistelse och tog ofta med sig en vän eller släkting; Mrs Thornburgh-Cropper, Miss Ethel Rosenberg, Miss Gamble, Miss Herrick, Mrs Scaramucci, Miss Elsie Lee, Mr Catanach, Mr. Cuthbert, Miss Juliet Thompson, Mr Mountfort Mills, Mr Mason Remey, Mrs Claudia Coles, Miss Yandell, Miss Julia Culver, Mrs Louise Waite, pastor Cooper Hunt, Miss Drake Wright, Mrs Movius och många andra. Bland våra besökare var monsieur och madame Dreyfus-Barney, den briljanta franska mannen och hans inte mindre briljanta amerikanska fru, som talade persiska med ‘Abdu'l-Bahá, översatte för honom och var mycket hjälpsamma, artiga och charmiga.

Mycket viktiga var ankomsten av pilgrimer från Persien, som hade rest långt för att nå Mästarens närvaro. Nu var detta äntligen var möjligt, efter långa år av instängdhet, fara och förföljelse. Flera var söner till dem som ”ståndaktiga in till döden hade blivit martyrer för Guds sak”. Dessa martyrens överlevande fick ett mycket speciellt och kärleksfullt välkomnande av ‘Abdu'l-Bahá, som var djupt berörd när de kom in i hans närvaro. Vi blev alla överväldigade av de gripande känslorna vid sådana möten. Som

en kontrast till dessa trogna själar kom en man med imponerande utseende, han var också perser, Jalalu'd-Dawlih, som hade orsakat att två unga bröder grymt torterades och dödas för att de vägrade att förneka sin tro på vad de ansåg vara att förtrösta på Gud. Denne man bad om att bli mottagen av 'Abdu'l-Bahá, vid vars fötter han föll ner och bad om förlåtelse för sina omänskliga brott. När man förstod allt var detta en hjärtskärande händelse. En annan dag kom en representant från Bramo-Somaj-sällskapet och bjöd in Mästaren att tala inför dem. 'Abdu'l-Bahá var mycket nöjd med att kunna upplysta andan i deras rörelse. Medlemmar av den muslimska gemenskapen i Storbritannien kom för att visa sin respekt och på deras begäran besökte 'Abdu'l-Bahá moskén i Woking, där en stor samling av deras vänner gav honom ett entusiastiskt välkomnande, trots att han var bärare av det nya budskapet till alla världens religioner, som har sitt ursprung i den gamla förnåma släktlinjen i islam. Medlemmar av den persiska beskickningen kom då och då för att träffa honom, underhöll honom och blev också underhållna av honom. En annan förnäm persisk man, Dust Muḥammad Khán (Mu'ayyiru'l-Mamalik) var en ständig besökare och följde ibland med Mästaren till hans möten på landet.

En arbetare som hade lämnat sin verktygsväska i hallen välkomnades med ett vänlighet leende av 'Abdu'l-Bahá. Med en sorgsen blick sade mannen: ”Jag vet inte mycket om religiösa ting, eftersom jag inte har tid för något annat än mitt arbete.” ”Det är bra. Mycket bra. En dags arbete som utförs i en anda av tjänande är i sig självt en gärning av åkallan. Ett sådant arbete är en bön till Gud.” Mannens ansikte klarnade från sin skugga av tvivel och tvekan och han gick ut från Mästarens närvaro glad och stärkt, som om en tung börda hade lyfts från Hans axlar.

Den avlidne Maharadjan från Jalawar, en upplyst och kultiverad prins, besökte 'Abdu'l-Bahá många gånger. Han bjöd på en genomarbetad middag och mottagning till hans ära, till vilken vi också var inbjudna. Maharadjan och medlemmar av hans följe åt ibland middag i

vårt hus tillsammans med Mästaren, som gladde alla gäster med sin vackra artighet och berättade intressanta historier, ofta fulla av humor; han älskade alltid att se glada, skrattande ansikten. Och vilken elegans han hade – som en kung – denna lugna och värdiga personlighet som hade tillbringat ett helt liv i fängelse!

'Abdu'l-Bahá var alltid mycket glad över att välkomna besökare från Indien. Han talade till dem om ”sanningens andliga sol, som alltid har lyst från den östra horisonten och återigen om de stora andliga lärarna, som alla har uppstått i öst”. Krishnas budskap var ett kärleksbudskap; varje sann Guds profet har gett samma budskap, nämligen kärlekens budskap. Vi måste alla sträva efter att sprida denna kärlek bland mänsklighetens söner.

”Det skulle vara bra för de västerländska folken att vända sig till öst för att få ljus”, sade han upprepade gånger. ”Öst och väst bör förenas för att ge varandra det som saknas i var och en av dem. Detta utbyte av gåvor skulle bilda en sann civilisation, där andliga ideal skulle omsättas i handling i den materiella världen.” Professor Edward Granville Browne, som hade skrivit mycket om bábierna och bahá'ier, kom då och då och talade på persiska med Mästaren, som var glad att se honom och de talade om många saker, särskilt det betydelsefulla tillfället då denne oförskräckte orientalist från Cambridge lyckades få tillstånd att komma i Bahá'u'lláhs²⁹ närvaro.

Mr Wellesley Tudor-Pole, som hade besökt Mästaren i Alexandria, hade med den klara insikt som en studerande av heliga och mystiska ting erkänt det inspirerande inflytande som utgick från 'Abdu'l-Bahá. Tudor-Pole hade hjälpt oss att förstå något av Bahá'u'lláhs kraft, som verkar i tankens värld, som uppväcker hjärtan och sinnen hos dem som genom inre träning hade uppnått förmåga. Dessa förklaringar var mycket upplysande för oss som väntade och hoppades på 'Abdu'l-Bahás ankomst.

Strax efter sin ankomst till London tog 'Abdu'l-Bahá emot ärkediakonen Wilberforce i audiens. Detta var en anmärkningsvärd intervju. Vår käre vän, ärkediakonen, satt på en låg stol bredvid Mästaren. 'Abdu'l-Bahá talade till honom

²⁹ Detta tillfälle beskrivs i inledningen till *'The Traveller's Narrative'* av professor E. G. Browne, som översatte denna intressanta bok från persiskan.

på sin vackra persiska. Han lade sin hand på ärkediakonens huvud, talade länge med honom och besvarade många frågor. Uppenbarligen trängde hans ord längre än de yttre öronen, för båda blev djupt rörda. Vid detta tillfälle fick 'Abdu'l-Bahá en inbjudan att tala till församlingen i St John the Divine i Westminster följande söndag.

Den älskade budbäraren från öst gick genom den fullsatta kyrkan, hand i hand med ärkediakonen Wilberforce, upp till koret, där de stod tillsammans, två gudsmän, en från öst och en från väst, förenade i sin kärleksfulla tjänande av ”Härskaren på stoftets tron”. ‘Abdu'l-Bahás vackra röst fyllde kyrkan med sina kraftfulla vibrationer. Översättningen lästes upp av ärkediakonen på sitt eget imponerande sätt. Det var verkligen en händelse som rörde vid våra själar, långtgående i sitt inflytande!

Dr Planton Drakoules, som hade bjudit in till det första bahá'í-mötet i England i hans rum i Oxford, besökte Mästaren flera gånger. Bland andra gäster fanns Albert Dawson, redaktör för en intressant tidning, *The Christian Commonwealth*, som behandlar religiösa och etiska frågor. Pastor R.J. Campbell var en av de första som anlände. På hans inbjudan talade 'Abdu'l-Bahá för första gången i sitt liv inför en västerländsk publik. Detta ägde rum i City Temple. Vid detta tillfälle läste Wellesley Tudor-Pole upp översättningen.

Fru Annie Besant besökte Mästaren en dag och även herr A.P. Sinnett, som kom flera gånger och båda bjöd in 'Abdu'l-Bahá att tala till Teosofiska Samfundet. Sir Richard och Lady Stapley var frekventa besökare. Eric Hammond kom flera gånger. Han var författare till den intressanta boken *The Splendour of God*, som handlar om Bahá'í-budskapet och som publicerades i serien *The Wisdom of the East*.

Miss Alice Buckton var en seriös besökare. Hon hade skrivit *Eager Heart*, ett mycket intressant juldrama. Föreställningen av detta juldrama i Church House, Westminster, hedrades av 'Abdu'l-Bahás närvaro. Detta var ett minnesvärt tillfälle, eftersom det var första gången han någonsin hade bevittnat en dramaföreställning.

Mästaren grät under scenen med det Heliga Barnet och hans föräldrar, överväldigade av

trötthet och hunger, möttes de av det ivriga hjärtats tvekan att släppa in dem till den viloplats som hon hade förberett, eftersom hon naturligtvis inte kände igen de heliga besökarna.

Mästaren anslöt sig därefter till gruppen med skådespelare. Det var en fängslande doft. I den österländska miljön talade Budbäraren, i sina österländska kläder, till dem med de vackra österländska ord om den gudomliga betydelsen av de händelser som hade skildrats.

En annan intressant besökare var fru Pankhurst, som blev mycket uppmuntrad av sin intervju, eftersom Mästaren sade åt henne att orubbligt fortsätta sitt arbete, eftersom kvinnorna inom kort skulle inta sin rättmätiga plats i världen.

Mr Stead hade ett långt och allvarligt samtal med 'Abdu'l-Bahá. Jag såg också Francis Skrine, författare till en bok om bahá'í-budskapet, Lady Wemyss och hennes syster, lady Glenconner, prinsessan Karadja, Mrs Douglas Hamilton, Mrs Forbes, baronessan Barnekow, David Graham Pole, Miss Constance Maud, Miss Mary Maud, Mrs Charles Blomfield och hennes lilla flicka passera förbi mig. Då och då kom barn, som fick ett särskilt kärleksfullt välkomnande av Mästaren.

Andra gäster var pastor Roland Corbet, pastor Rhondda Williams, Claude Montefiore, dr Hector Munro, Miss Felicia Scratchard, Miss Louise Heron, Miss Eve Faulkner, Mrs Cecil Headlam, Mrs Alexander Whyte, Miss Leggatt och hennes syster, Miss MacLeod, madame Bricka, lady Evelyn Moreton och Miss Katie Wingfield.

Felix Moscheles och Felix Moscheles, som var mycket angelägna om att höra Mästarens undervisning om det absoluta behovet av ett universellt språk, arrangerade ett möte i sin ateljé, där många esperantister var närvarande:

Ranee av Sarawak, överste och Mrs Seymour, Mr Keightley, lady Agnew, syster Michael Sadler, Mírzá Nayyir Afnán och många, många andra som kom hade förmånen att få ta del av den glada atmosfär som skapades av Mästarens närvaro.

En kväll i Mrs Gabrielle Enthovens salong frågade Mästaren henne vem hon kallade granne ("Hamsayih"): "Vad är ditt stora intresse i livet?" Hon svarade: "Drama." 'Abdu'l-Bahá sade: "Jag

ska ge dig en pjäs. Den ska kallas för Rikets drama”.

Mästaren gav då ett förslag, utifrån vilket en pjäs har skrivits av min dotter Mary. Den har godkänts av i de Nationella Andliga Rådets granskningskommittéer för bahá'íerna på de brittiska öarna samt i USA och Kanada.

Dag efter dag kom vännerna med blommor och frukt, så att middagsbordet var fullt av dessa vackra tecken på kärlek till ‘Abdu'l-Bahá. Medan han skar av druvklasar och gav dem till olika gäster talade han till oss om glädjen över friheten, om hur tacksamma vi borde vara för privilegiet att få bo i säkerhet, under rättvisa lagar, i en hälsosam stad, med ett tempererat klimat och strålande ljus – ”det var mycket mörkt i fängelset i ‘Akkás fästning!”.

Efter sin första middag med oss sade han: ”Men jag önskar att vi kunde dela med oss av några av rätterna till de fattiga och hungriga människorna som inte ens har en enda.” Vilken lärdom för de närvarande gästerna!

Vi kom genast överens om att en rejäl, riklig rätt, med sallad, ost, kex, sötsaker, frukt och blommor på bordet, som föregås av soppa och följt av kaffe eller te borde vara fullt tillräckligt för en middag. Detta arrangemang skulle förenkla livet avsevärt, både när det gäller matlagning och servering och skulle onekligen vara mer i enlighet med kristendomens ideal än många onödiga och kostsamma rätter.

‘Abdu'l-Bahá åtföljdes av en sekreterare, Mírzá Maḥmúd och Khusraw, hans trogna tjänare. Han steg upp mycket tidigt, reciterade böner, drack te, skrev skrifter och dikterade andra. Därefter tog han emot dem som strömmade till för att träffa honom, en del anlände strax efter gryningen och väntade tålmodigt på tröskeln tills dörren öppnades för att de skulle få komma in.

En tidig dag under hans besök kom ett telegram från bahá'í-rådet i Ṭihrán: ”Att ‘Abdu'l-Bahás heliga fötter har gått över er tröskel, våra lyckönskningar. Välsignade är ni.”

* * *

En bok med titeln ”‘Abdu'l-Bahá in London” sammanställdes strax efter hans besök och

innehåller många av hans tal. Jag kommer därför att beskriva några episoder och händelser som jag själv observerade och som, enligt min mening, inte finns med någon annanstans.

Ett slående faktum är att ‘Abdu'l-Bahá aldrig bad om donationer och till och med vägrade att ta emot pengar eller dyrbara gåvor som erbjöds honom. En dag i min närvaro sade en dam till honom: ”Jag har här en check från en vän som ber att få den accepterad för att köpa en bra bil för ditt arbete i England och Europa.”

Mästaren svarade: ”Jag tar med tacksamhet emot din väns gåva tack.” Han tog checken i båda händerna, som om han välsignade den och sade: ”Jag återlämnar den till att användas för gåvor till de fattiga.”

”Vi har aldrig sett något liknande tidigare. Sådana handlingar är säkerligen väldigt sällsynta”, viskades det bland vännerna. Miss Beatrice Platt, dr Lutfullah Hakim och mina döttrar Mary och Ellinor var sysselsatta från morgon till kväll med alla arrangemang för att tillgodose de många gästernas behov. De antecknade också ‘Abdu'l-Bahás tal och planerade möten för intervjuer med honom.

Vi fick snabbt vanan att kalla honom ”Mästaren”, ett namn som Bahá'u'lláh använde när han talade om honom och därefter hans familj och hans närmaste vänner, även om han själv föredrog att bli kallad ‘Abdu'l-Bahá” (”Härlighetens tjänare”).

”Människor, träd in i Guds rike, för i dag står dörrarna öppna och tjänarens ställning är vägen dit.” Denna tjänandes ställning – hur stor är inte den? Hur fantastisk! Vi började mycket gradvis få en liten glimt av förståelse för vad tjänande kunde innebära, allteftersom denna tjänares liv dagligen utvecklades inför våra ögon.

Mästarens vana var att ta emot besökarna två och tre eller enskilt under de tidiga morgontimmarna. Sedan, omkring klockan nio, kom han in i matsalen medan vi satt och åt frukost för att hälsa på oss. ”Mår ni bra?” ”Har ni sovit gott?”

Vi försökte övertala honom att äta frukost med oss (vi var alltid bekymrade över att han åt så lite). Till slut sa han en dag att han skulle vilja ha lite soppa – sedan fick vi den hämtad varje morgon. Han log och sa: ”För att göra er nöjda

ska jag ta den. Tack, ni är mycket vänliga.” Sedan sade han till tjänaren som erbjöd honom den: Han sade: ”Jag medför för mycket besvär”. Om några minuter skulle han gå till sitt rum, där han skulle återuppta böneläsningen och dikteringen av skrifter som svar på det stora antal brev som oavbrutet kom in.

När besökarna så småningom hade samlats i salongen (omkring klockan tio) kom ‘Abdu'l-Bahá till oss, stannade precis innanför dörren och log mot gästerna med en blick av glad sympati som tycktes omsluta var och en av de närvarande; de reste sig samtidigt, som om denna budbärarens kungadöme erkändes av en inre uppfattning.

”Hur mår ni? Jag hoppas ni mår bra. Är ni lycklig?” När han talade till oss på detta sätt gick han mitt ibland oss till sin vanliga stol. Då skulle han tala snarare med oss än till oss; så svarade han på outtalade frågor, vilket orsakade förundran hos dem som väntade på att få ställa dem – och vävde in det hela i ett vackert tal, i vars atmosfär alla problem och smärta och omsorg och tvivel och sorg skulle smälta bort och lämna kvar bara lycka och frid.

Vi kände att kraften i den gudomliga kärleken var inkarnerad i honom, som vi kallade ”Mästaren”. Nu kom timmen då han skulle ta emot dem som hade bett om att få en tid för privata audienser. Noggranna tidsscheman gjordes upp och följdes strikt, för otaliga var detta sökande en så unik upplevelse, hur unik, visste bara de som var i Mästarens närvaro och vi kunde bara delvis gissa det, eftersom vi såg deras ansiktsuttryck när de kom ut – ett utseende som var en blandning av vördnad, förundran och en viss lugn glädje. Ibland var vi medvetna om att de tvekade att komma ut i den yttre världen, som om de ville hålla fast vid sin salighet, för att inte återgå till de jordiska sakerna som skulle rycka den ifrån dem.

”Min sorg är fortfarande kvar hos mig”, sade en kvinna klädd i djupaste sorg, ”men han har tagit bort stinget och förvandlat det till glädje.” En dag bad en kvinna om att få träffa Mästaren. ”Har du ett möte?” ”Ack! Nej.” ”Jag är ledsen”, svarade den övernitiska vännen som mötte henne i hallen, ”men han är nu upptagen med mycket viktiga personer och kan inte störas”. Kvinnan vände sig bort och kände sig för ödmjuk för att fortsätta sin vädjan, men, åh! så bittert besviken.

Innan hon hade nått foten av trappan blev hon överrumplad av en andfådd budbärare från ‘Abdu'l-Bahá.

”Han önskar träffa dig, kom tillbaka! Vi hade hört hans röst från dörren till hans besöksrum tala med auktoritet: ”En värme har blivit skadad. Skynda er, skynda er, för henne till mig!” En annan dag, medan flera personer talade med ‘Abdu'l-Bahá, hördes en mansröst vid dörren till salen. ”Är damen i detta hus inne?” Tjänaren svarade: ”Ja, men ... Åh snälla, jag måste få träffa henne!” avbröt han med förtvivlad envishet. Jag som hörde det hade gått in i hallen.

”Är du ‘Abdu'l-Bahás värdinna?” frågade han. ”Ja, vill du träffa mig?” ”Jag har gått 30 mil för det ändamålet.” ”Kom in och vila dig. Efter en förfriskning kan du att berätta för mig?” Han kom in och satte sig i matsalen. Till utseendet kunde han ha varit en vanlig luffare, men när han talade från kärnan av elände och lidande tycktes något annat andas svagt.

Efter en stund började den stackars mannen med sin ömkliga berättelse: ”Jag var inte alltid som ni ser mig nu, ett vanhedrande, hopplöst objekt. Min far är en länsrektor och jag hade fördelen att gå i en offentlig skola. De olika orsaker som ledde till att jag fick Thems gator som mitt enda hem, behöver jag inte säga er.”

”I går kväll bestämde jag mig för att göra slut på mitt meningslösa, hatiska liv, värdelöst för Gud och människor!” ”När jag tog min sista promenad, som jag hade tänkt mig skulle bli min sista promenad, jag såg 'ett ansikte' i fönstret till en tidningsbutik. Jag stod och tittade på ansiktet som om jag var fast förankrad på platsen. Det verkade som om han talade till mig och kallade mig till sig!” ”Låt mig få se den där tidningen, tack”, bad jag. Det var ‘Abdu'l-Bahás ansikte. ”Jag läser att han är här, i det här huset. Jag sade till mig själv: ”Om det existerar en sådan personlighet på jorden, ska jag åter ta mig an bördan i mitt liv.””

”Jag gav mig iväg på mitt sökande. Jag har kommit hit för att hitta honom. Säg mig, är han här? Kommer han att se mig? Till och med mig?” ”Självklart kommer han att se dig. Kom till honom.” Som svar på knackningen öppnade ‘Abdu'l-Bahá själv dörren och sträckte ut sina händer, som till en kär vän som han väntade. ”

Välkommen! Välkomna! Jag är mycket glad över att du har kommit. Sätt dig.” Den patetiske mannen darrade och sjönk ner på en låg stol vid Mästarens fötter, som om han var oförmögen att yttra ett ord.

De andra gästerna tittade under tiden förundrat på hur uppmärksamheten riktades mot nykomlingen med egendomligt utseende, som verkade vara så överhopad av hopplöst elände. ”Var lycklig! Var lycklig!” sade ‘Abdu'l-Bahá, höll den stackars mannens händer och strök ömt över det förvirrade, böjda huvudet. Med det underbara leendet av kärleksfull medkänsla fortsatte Mästaren: ”Bli inte fylld av sorg när förödmjukelsen överrumplar dig. ”Guds gåva och kraft är utan gräns för varje själ i världen.” Sök efter andlig glädje och kunskap, då kommer du, även om du vandrar på denna jord, att vistas i det gudomliga riket. ”Även om du är fattig kan du bli rik i Guds rike.” Dessa och andra ord av tröst, styrka och helande sades till mannen, vars moln av elände tycktes smälta bort i värmen från Mästarens kärleksfulla närvaro.

När den främmande besökaren reste sig för att lämna honom som han hade sökt och funnit, hade han en ny blick i ansiktet, en ny upprätthet i sin hållning, en fast avsikt i sina steg. ”Var snäll och skriv ner Hans ord för mig. Jag har uppnått allt jag förväntade mig och till och med mer.” ”Och vad ska du nu göra?” Frågade jag. ”Jag kommer att arbeta på fälten. Jag kan tjäna det jag behöver för mina enkla behov. När jag har sparat tillräckligt ska jag ta en liten bit mark, bygga en liten hydda på den som jag ska bo i. Sedan ska jag odla violer för marknaden. Som han säger: ”Fattigdom är oviktigt, arbete är dyrkan”. Jag behöver inte säga ”tack”, eller hur? Farväl.” Mannen hade gått.

* * *

Vissa av dem som trängdes för att träffa Mästaren, som hade rest från länder långt bort, var naturligtvis angelägna om att tillbringa varje möjlig stund med honom, vars gärningar och ord tilltalade dem som ständigt var fyllda med älskvärdhet och kärlek. Därför hände det att dag efter dag, medan Mästaren undervisade, ljud gonggongen vid lunchen och de som var kvar bjöds in att sitta vid matbordet med honom. Vi

började förvänta oss att det skulle vara nitton gäster vid bordet, så ofta återkom detta antal.

Detta var mycket uppskattade stunder; ‘Abdu'l-Bahá fortsatte det avbrutna talet eller berättade någon anekdot, ofta humoristisk och under tiden serverade han ofta gästerna med sina egna händer, bjöd på godis eller valde ut olika frukter som han delade ut till vännerna.

Följande rörande händelse inträffade en dag när vi satt till bords med Mästaren. En persisk vän anlände som hade passerat genom *Ishqabad*. Han överlämnade en bomullsnäsdud till ‘Abdu'l-Bahá, som knöt upp den och såg i den en bit torrt svartbröd och ett skrumpet äpple. Vännen utropade: En fattig bahá'i-arbetare kom till mig: ”Jag hör att du reser till vår älskades närvaro. Jag har ingenting att skicka, förutom denna min middag. Jag ber dig erbjuda den till honom med min kärleksfulla hängivenhet.” ‘Abdu'l-Bahá bredde ut den stackars näsduken framför honom och lämnade sin egen lunch utan att smaka på den. Han åt av arbetarens middag, bröt bitar av brödet och räckte dem till de församlade gästerna och sade: ”Ät tillsammans med mig av denna gåva av ödmjuk kärlek.” Av de gäster som stannade kvar till lunch eller middag höll Mästaren ofta ut sin hand till den ödmjukaste eller mest blygsamma, ledde dem in i matsalen, satte honom eller henne vid sin högra hand, log och talade tills all förlägenhet hade försvunnit och gästen kände det som om allt obehag hade övergått till atmosfären i ett lugnt och lyckligt hem. Varje detalj av en kväll finns kvar i minnet hos dem som var närvarande. Två damer hade skrivit från Skottland och frågat om det var möjligt för ‘Abdu'l-Bahá att avvara en kväll för dem.

De accepterade min inbjudan till middag. Eftersom de kom direkt från tåget och skulle återvända samma kväll var varje ögonblick värdefullt. Mästaren tog emot dem med sitt varma, enkla välkomnande och de gjorde spontant, snarare än medvetet, mer vördnadsfulla knäböjningar än om de hade varit i närvaro av vanliga stora personligheter på jorden. Alla kände sig upprymda inför utsikten av en underbar kväll, obefläckad av närvaron av något annat än de mest intima och mest förstående av vännerna.

Det hade inte gått mer än en halvtimme när en envis person till vår förskräckelse trängde sig förbi tjänarna och gick in bland oss. Han satte sig ner och tände en cigarett utan inbjudan och fortsatte att säga att han hade för avsikt att skriva en artikel om 'Abdu'l-Bahá för någon tidning och han frågade högmodigt efter "några intressanta punkter, vet du inte det?" Han pratade utan paus på ett långt ifrån artigt sätt.

Vi var mållösa och förfärade över att denna outhärdliga och helt obehagliga tråkmåns trängde sig på och förstörde vår gyllene timme! 'Abdu'l-Bahá reste sig snart upp och gick till sitt eget privata rum, med ett tecken till mannen att följa honom. Vi tittade på varandra. Den tråkiga mannen hade gått, ja, men tyvärr hade också Mästaren gått! "Kan ingenting göras?" Eftersom jag var värdinnan var jag orolig och förbryllad. Då gick jag till dörren till mottagnings rummet och sade till sekreteraren: "Kan du vänligen säga till 'Abdu'l-Bahá att de damer som hade ett avtalat möte väntar på hans välbehag."

Jag återvände till gästerna och vi väntade på resultatet. Nästan omedelbart hörde vi steg som närmade sig längs korridoren. De kom över korridoren till dörren. Ljudet av vänliga avskedsord nådde oss. Sedan stängdes dörren och den älskade kom tillbaka: "Åh, Mästare!" sa vi. Han stannade vid dörren och tittade på oss var och en i tur och ordning, med en blick av djup, allvarlig mening. "Ni gjorde den stackars mannen obekvämt och ni önskade så starkt hans frånvaro; jag förde bort honom för att få honom att känna sig lycklig."

'Abdu'l-Bahás tankar och sätt var verkligen långt ifrån våra! Hans önskan att alla skulle vara lyckliga visade sig på många sätt. "Mår du bra? Är du lycklig?" Frågade han alltid. En dag kom ljudet av skratt salvor från kökets håll. Mästaren gick snabbt till det glada sällskapet. "Det gläder mig mycket att ni är så glada. Säg mig, varför skrattar ni?"

Det visade sig att den persiska tjänaren hade sagt "I öst bär kvinnor slöjor och gör allt arbete", vilket vår engelska hushållerska hade svarat: "I väst bär kvinnorna inte slöja och ser till att männen gör åtminstone en del av arbetet. Det är bäst att du fortsätter att rengöra silvret." Mästaren

blev förtjust, skrattade hjärtligt och gav var och en av dem ett litet guldmynt för att de var glada."

På inbjudan av Londons borgmästare besökte 'Abdu'l-Bahá honom i Mansion House och var mycket nöjd med samtalet, under vilket många ämnen diskuterades: folkets frihet och lycka, de ansträngningar som görs för att förbättra de sociala förhållandena, fängelser och fångarna. När borgmästaren berättade för honom hur folk arbetade för att förbättra behandlingen av dessa stackars män i fängelse och för att säkra hjälp åt dem när de släpptes ut, sade Mästaren: "Det är bra med ett land när domarna är som fäder för folket.

"Det finns ett stort andligt ljus i London och rättviseidealet är starkt i folkets hjärtan. "Det gläder mig alltid att minnas ett exempel på denna rättvisekänsla, som så förvånade österns folk på platsen. "En viss Pasha, som mycket orättvist och grymt hade slagit en av sina tjänare, arresterades och ställdes inför den rättvise man som representerade Storbritannien. Till pashens stora förvåning dömdes han själv till ett fängelsestraff och fick veta att han förtjänade straffet rikligt. Han kunde inte tro att det var möjligt att en så stor person som han själv kunde skickas i fängelse och erbjöd en stor muta för sin frigivning. Detta vägrades strängt. En mycket större summa erbjöds med samma resultat och den orättvisa herren tvingades acceptera det straff som tilldelades honom för hans grymhet mot sin tjänare.

"Nyheten om den här händelsen, fick stort genomslag utomlands, gjorde mycket för att visa folket i öst att den brittiska rättvisan i själva verket är densamma för rika och fattiga och därför värd all respekt." Borgmästaren påpekade att han var glad över att få höra en så glädjande historia om brittisk förvaltning i öst. "Ibland finns det tyvärr negativ kritik", tillade han.

* * *

Under de första dagarna av 'Abdu'l-Bahás besök i London var det många som försökte fotografera honom. Män med kameror väntade runt dörren och såg fram emot ett tillfälle. Vid ett tillfälle diskuterade jag med dem: "Tycker ni att det är mycket artigt att insistera på att fotografera en gäst från ett avlägset land mot hans vilja?" "Nej, frun", var svaret," men om andra lyckas och

jag misslyckas kommer min chef att tycka att jag är en idiot”. När jag berättade detta för ‘Abdu'l-Bahá skrattade han hjärtligt och sade: ”Om fotografierna måste finnas, är det bättre att ha bra fotografier. De som finns i den där tidningen är verkligen mycket dåliga.”

Han gick då med på att låta sig fotograferas med sin oförtröttliga, leende nåd. ”För att behaga vännerna”, sade han. ”Men att ha en bild av sig själv är att framhäva personligheten, är bara som lampan och är helt oviktig. Det ljus som brinner i lampan är den enda verkliga betydelsen.”

Han signerade ett fotografi och skrev sitt namn på den vita delen av sin turban. ”Mitt namn är min krona”, sade ‘Abdu'l-Bahá – ”Guds tjänare, den härlige”.

* * *

‘Abdu'l-Bahá besökte ofta vännerna i deras hus, där andra återigen bjöds in för att träffa honom, så många möten ägde rum utanför hans ”engelska hem”. Mrs Thornburgh Cropper ställde sin charmiga bil till hans förfogande. Den var alltid redo, tidigt på morgonen, när som helst på dagen eller sent på kvällen. Det var särskilt rörande att se fru Thornburgh Cropper och fröken Ethel Rosenberg, som hade besökt honom i fängelset i fortet i ‘Akká och som hade varit de första att föra budskapet till London, komma dag efter dag, som om han var uppfylld av tacksamhet över att han var fri att ge sitt budskap till dem som hungrade och törstade, som inte nöjde sig med att de stora kristna idealen skulle förbli ”bara ord”, utan att de skulle omsättas i handling, för att bota världens lidanden.

För oss var varje dag fylld av glädje, intresse och förundran, där enkla händelser blev andliga händelser. En dag blev vi inbjudna att följa med Mästaren till East Sheen, där ett antal vänner var samlade, inbjudna av herr och fru Jenner. Deras tre små barn klättrade upp på hans knä, klängde sig runt hans hals och var tysta som små möss medan Mästaren talade och under tiden strök han de små barnens hår och sade:

”Välsignade är barnen om vilka Hans Helighet Kristus sade: ’Ty himmelriket tillhör dem.’ Barn har inga världsliga ambitioner. Deras hjärtan är rena. Vi måste bli som barn, kröna våra huvuden med avskildhetens krona (från alla materiella ting

på jorden); rena våra hjärtan, så att vi kan se Gud i hans stora manifestationer och lyda de lagar som dessa, hans budbärare, förde med sig till oss.”

Efter att vi hade njutit av gästfriheten hos föräldrarna till dessa söta barn gick Mästaren, som alltid älskar träd och ängar, till Richmond Park, där han tittade på en tävling på ponnyer mellan några pojkar och en flicka. När den senare vann klappade han i händerna och ropade ”Bravo! Bravo!”

På vägen tillbaka började kvällsljuset avta när vi korsade Serpentinebron. Rader av lysande lampor under träden, som sträckte sig så långt våra ögon kunde se i fjärran, gjorde den delen av London till ett glödande sagoland. ”Jag är mycket nöjd med den här scenen. Ljuset är bra, mycket bra. Det var mycket mörker i fängelset i ‘Akká, sade Mästaren.

Våra hjärtan var sorgsna när vi tänkte på dessa dystra år i den dystra fästningen, där det enda ljuset fanns i Mästarens egen okuvliga anda! När vi sade: ”Vi är glada, Åh! så fyllda av glädje över att du är fri”, svarade han: ”Frihet är inte en fråga om plats, utan om tillstånd. Jag var lycklig i det fängelset, för de dagarna förflöt på tjänandets väg.

”För mig var fängelset frihet. Problem är en vila för mig. Döden är livet. Att vara föraktad är ära. Därför var jag full av lycka under hela fängelsetiden. När man befrias från sitt eget fängelse är det verkligen frihet! För jaget är det största fängelset. När denna frigörelse äger rum kan man aldrig bli fängslad. Såvida man inte accepterar tvingande förändringar, med tråkig resignation utan med strålande samtycke, kan man inte uppnå denna frihet.”

* * *

De av oss som var med på den vänliga inbjudan från herr och fru Tudor-Pole till ‘Abdu'l-Bahá under hans besök på Clifton Guest House i Clifton, kommer för alltid minnas de underbara tre dagarna under detta gästvänliga tak. Många av deras vänner och grannar bjöds in för att träffa den österländska gästen som hade lidit långa år av förföljelse ”på Guds väg”. Detta besök har redan beskrivits med vår värds egna ord i ”‘Abdu'l-Bahá i London” och vi kommer alltid att vara tacksamma för att vi hade förmånen att få ta del av dessa dagars solsken.

En uppfriskande kväll tillbringades hemma hos en vän i Chelsea, som bestämt hade vägrat att bjuda in någon att träffa 'Abdu'l-Bahá. "Han ska få en lugn och rofylld kväll utan att vara omgiven av människor. Dessutom vill vi verkligen ha honom för oss själva", sade hon.

Så vår värdinna, hennes syster och lilla systerdotter gjorde Mästaren mycket glad. Han var förtjust över att se de upplysta båtarna passera upp och ner på Themsen. Vår värdinna var en riktig musiker och författare. 'Abdu'l-Bahá sade till henne:

"All konst är en gåva från den heliga anden. När detta ljus lyser genom en musikers sinne manifesterar det sig i vackra harmonier. När det återigen lyser genom en poet sinne syns det i fin poesi och poetisk prosa. När ljuset från sanningens sol inspirerar en konstnärs sinne skapar han underbara bilder. Dessa gåvor uppfyller sitt högsta syfte när de visar upp lovprisandes av Gud."

Syster Richard och Lady Stapley höll en mottagning för att hedra 'Abdu'l-Bahá. En pittoresk och symbolisk dekoration var en stor glaserad tårta med flygande snövita duvor som strålade ut från den. En av dessa duvor gav Mästaren till varje gäst som en souvenir av fredsbudbäraren från öst. Han talade allvarligt till oss om plikten för var och en av de församlade personernas att med kropp, själ och ande arbeta för den största freden.

"När en tanke på krig kommer in i ditt sinne, förträng den och plantera i stället en positiv tanke på fred. Dessa tankar, vitala och dynamiska, kommer att påverka sinnena hos alla som du kommer i kontakt med och likt fredsduvor kommer de att växa och öka tills de sprider sig över hela landet."

Hängivenheten hos Mästarens anhängare var underbar och visade sig ibland på pinsamma sätt. När vi började med underhållningen följde en av dem som älskade 'Abdu'l-Bahá, Siyyid Asadu'lláh, innerligt efter honom. När han fann bilen full av inbjudna gäster hoppade han upp på taket och anlände tillsammans med oss! När vi anlände dolde värdparet och värdinnan sin förvåning och välkomnade den trogne vännen.

På ett tecken placerades en extra plats vid bordet för honom som vägrade att skiljas från sin

Mästare. Han visste ingenting om konventionella regler och brydde sig mindre om dem och tillbringade en lycklig kväll i den älskades närvaro.

* * *

'Abdu'l-Bahá tog inte emot penninggåvor, men en näsduk, en låda med bonbons, fruktkorgar och vackra blommor gav honom stor glädje. Dessa kom ständigt till hans "engelska hem". Dessa kärleksgåvor vann hans leende som tack och delades snabbt ut bland vännerna. En dag erbjöds ett par mjuka tofflor i rött läder, hopvikta i ett litet fodral, till honom av värdinnans döttrar. Dessa gavs snart till en persisk prins, som utan tvekan alltid värdesatte dem som en gåva från Mästaren.

Pastorn i kongregationalistkyrkan i Londons östra del bjöd in Mästaren att hålla ett tal en söndagskväll. Församlingen verkade trollbunden av den kraft som spred sig som en atmosfär från en annan, högre värld.

* * *

Besöket i Oxford var av stort intresse. Mötet mellan 'Abdu'l-Bahá och den käre, vördade högre kritikern, Dr. T. K. Cheyne, var fyllt av patos. Det verkade nästan för intimt för att beskrivas och våra egna hjärtan berördes när vi såg på och insåg något av de heliga känslorna den dagen.

'Abdu'l-Bahá omfamnade doktorn med kärleksfull nåd och berömde hans modiga ståndaktighet i sitt livsverk, där han alltid kämpade mot den ökande svagheten och den minskande kroppsliga hälsan. Genom dessa beslöjande moln lyste sinnets och andens ljus med en strålände uthållighet. Den vackra kärleksfulla omsorgen av den hängivna hustrun om sin begåvade, invalidiserade make rörde 'Abdu'l-Bahás hjärta. Med tårar i sina vänliga ögon talade han om dem med fru Thornburgh-Cropper och mig själv på vår väg tillbaka till London: "Hon är en änglamässig kvinna, ett exempel för alla i sin osjälviska kärlek. Ja, hon är en perfekt kvinna. En ängel." Denna kvinna var Elizabeth Gibson Cheyne, den mycket speciellt begåvade poetissan.

* * *

En dag efter ett möte där många människor som vanligt hade trängts runt honom, kom 'Abdu'l-Bahá hem mycket trött. Vi var ledsna i hjärtat över att han skulle vara så trött och beklagade oss över de många trappor som skulle tas upp till lägenheten. Plötsligt, till vår förvåning, sprang Mästaren uppför trappan till toppen mycket snabbt utan att stanna. Han tittade ner på oss när vi gick upp efter honom och sade med ett strålande leende, från vilket alla spår av trötthet hade försvunnit: "Ni är alla mycket gamla! Jag är mycket ung!" När 'Abdu'l-Bahá såg mig full av förundran sade han: "Genom Bahá'u'lláhs kraft kan allt göras. Jag har just använt mig av den kraften. Det var den enda gången vi någonsin hade sett honom använda den kraften för sig själv och jag känner att han gjorde det då för att muntra upp och trösta oss, eftersom vi verkligen var ledsna över hans trötthet.

Kan det inte också ha varit för att visa oss ett exempel på den stora reserv av gudomlig kraft som alltid är tillgänglig för dem av oss som på olika sätt arbetar på "Guds och mänsklighetens kärleks väg". En himmelskt kraft som förstärker oss när vår mänskliga styrka misslyckas. Många var de "tecken" som de vänner som var begåvade med det klärvoajanta sinnet talade om.

"Jag har just sett ett stort ljus, som en gloria som lyser runt Mästarens huvud! Underbart! Underbart!" "Har du inte sett det själv?" sade en av dessa vänner. Jag svarade: "I den mening du menar, nej. Jag är inte begåvad med en ständig klärvoajans, men för mig är han alltid klädd i ett heligt ljus." "Men", framhärdade hon, "det måste finnas mirakel. Många mirakel, eller hur?" "Ja, naturligtvis. Men 'Abdu'l-Bahá säger: 'Mirakler har ofta fördunklat de läror som den gudomliga budbäraren har fört med sig. Budskapet är det verkliga miraklet. De fenomenala miraklen är oviktiga och bevisar ingenting för någon annan än vittnena till dem och till och med de kommer mycket ofta att bortförklara dem! Därför har mirakler inget värde i religionsundervisningen."

"Ja, jag förstår", svarade hon, "men när en kär vän bars till operationssalen för att genomgå en allvarlig operation, verkade 'Abdu'l-Bahá gå framför henne, leende uppmuntrande och stannade kvar medan läkarna gjorde sitt arbete. Den fruktade prövningen var övervunnen och hon

som hade misströstat, även läkarna hade, återhämtade sig helt oväntat. Är du inte förvånad?"

"Nej, av den här anledningen: Den dagen då hon lämnade London för att ansluta sig till sin mor, kom den kvinnans dotter för att be 'Abdu'l-Bahá att 'tänka på den kritiska timmen för operationen och komma till sin mors hjälp'. Jag är naturligtvis inte förvånad över att han beviljade hennes begäran."

En annan vän sa: "Vid den sammankomsten som jag deltog i spred sig det strålande ljuset från 'Abdu'l-Bahá över hela salen. Det såg ut som skurar av gyllene droppar som föll på varje person i församlingen."

Vi som observerade och funderade över att dessa ting växte till att ta de oväntade händelserna som en del av helheten, inte med förvåning, utan snarare med tacksamhet över att sådana saker kunde ske.

* * *

En kvinna hade vuxit till att älska 'Abdu'l-Bahá. Hon hade dock ännu inte sett honom. Hon skrev till honom och bad honom om hjälp och om möjligt skicka ett tecken för att trösta henne, eftersom hon var i mycket stor sinnesnöd. En dag kort därefter gick hon till den bahá'i-vän som hade berättat för henne om den store uppfostraren: "Har du ett meddelande till mig? sade hon. "Ja, jag har det; det är detta: Jag tycktes höra 'Abdu'l-Bahás röst i gryningen i morse. Detta är vad jag hörde: "Säg till henne att när hon från och med nu går i den himmelska trädgården kommer hon för alltid att bada i Guds solljus. Inga framtida händelser kommer att ha makt att verkligen skada henne, för det skydd som omger henne kommer att skydda henne så att ingen ondska kommer att ha någon möjlighet att tränga igenom hennes rustning. I denna rustning kommer det inte att finnas någon brist."

Detta budskap skrev hon då på bibelns försättsblad (i april 1912 i Bex i Rhxondalen). I december följande år, under 'Abdu'l-Bahás andra besök i London, kom denna kvinna för att träffa honom. Han talade med henne om lyckliga, trevliga saker och log sitt välkomnande. När hon

reste sig för att gå sade jag: ”Mästare! Hon är helt olycklig!” Mästaren lade då sin hand på hennes axel och talade till henne om själva orden i budskapet, som hon hade skrivit ned i sin bibel många månader tidigare. ”Det är mitt budskap”, sade hon darrande. ‘Abdu'l-Bahá såg på oss med ett leende, fullt av kärleksfull medlidande, som om han såg på barn som förvånades av ett ovanligt tecken på sin faders kraft och kärlek.

* * *

En dag, när jag körde bil med mrs Cropper och Mästaren, sade hon: ”Mästare, längtar ni inte efter att vara tillbaka i Haifa med er älskade familj?” Han log och sade: ”Jag vill att ni ska förstå att ni båda är mina kära döttrar, lika älskade av mig som de som ni talar om.” Våra hjärtan var fyllda av glädje och vördnad när han talade. ”Hur kan vi tjäna för att vara ens lite värda en så hög ära?”

* * *

”Kommer denna eländiga värld någonsin att bli lycklig?” frågade en besökare en dag. Mästaren svarade: ”Det är nästan två tusen år sedan Hans helighet Herren Kristus lärde sitt folk denna bön: ”Tillkome Ditt rike, ske din vilja på jorden som i himlen”. Tror du att han skulle ha beordrat dig att be om det som aldrig skulle komma? Den bönen är också en profetia.” ” ‘Abdu'l-Bahá, när kommer riket att komma? Hur snart kommer Hans vilja att ske på jorden som i himlen?”

”Det beror på hur intensivt ni, var och en av er, tjänar dag och natt. Ni är alla facklor som jag har tänt med mina egna händer. Gå ut och tänd andra tills alla separata väntande tjänare är sammanlänkade i en stor enhet. ”De som arbetar ensamma är som myror, men när de förenas blir de som örnar. ”De som arbetar ensamma är som droppar, men när de förenas kommer de att bli en stor flod som bär livets renande vatten in i världens karga ökenområden. Inför kraften av dess forsande flodvåg kommer varken elände, sorg eller någon bedrövelse att kunna stå emot. Var förenade! Det är ganska farligt att vara en isolerad droppe. Den kan spillas ut eller blåsa iväg.”

* * *

I Skottland höll ‘Abdu'l-Bahá flera offentliga föredrag där han betonade olika aspekter av bahá'í-läran. Ett mycket tydligt intryck från detta besök var hans förmåga att uppfriska sig själv från någon andlig källa när hans styrka hade överansträngts.

‘Abdu'l-Bahá hade talat till en stor grupp på eftermiddagen och när han steg upp på podiet på kvällen inför en fullsatt sal såg han mycket trött ut. Han förblev sittande i tystnad i några ögonblick, efter att Graham Pole vördnadsfullt hade presenterat honom. Sedan tycktes han samla krafter, reste sig upp och med en röst och ett sätt att vara glad och livlig och med ögon som glödde gick han fram på podiet med en kraftfull rörelse och talade med ord av stor kraft.

Följande är ett meddelande till teosoferna som tog emot honom med så stor entusiasm under hans vistelse i Skottland: ”Ge mina vänligaste hälsningar till alla teosofor. Ni har rest er för att hjälpa mänskligheten eftersom ni befriar er från vidskepelse och ni kastar okunnigheten långt bort från era sinnen. Ni önskar mänsklighetens välfärd och detta mål är mäktigt. Varje människa som i denna dag reser sig för att rädda sina bröder närmar sig Guds tröskel, för alla Guds manifestationer och profeter har strävat efter att skapa enighet bland människorna och de har arbetat för harmoni.

”Grunden för den gudomliga läran är denna enhet och harmoni. Moses strävade efter enighet mellan människorna, Kristus gjorde allt för att främja denna förståelse och Muhammad förkunnade nödvändigheten av denna förening. Buddha arbetade också för samma stora mål. Evangeliet, Koranen och alla heliga skrifter utgör grunden för denna enhet. Grunden för Guds religioner är en; Guds tro är en: Att mellan människor skapa kärlek och förståelse. Bahá'u'lláh har förnyat profeternas och uppenbarelsernas läror och har återigen proklamerat enigheten i den grund på vilken Guds religion är etablerad.

”Han för samman olika nationer och har lyckats förena motsatta sekter. Bahá'u'lláhs ande för alla medlemmar och alla organ i mänsklighetens kropp till en fullständig förståelse. Eftersom ni är medlemmar av denna mänsklighetens kropp som strävar efter att

åstadkomma fullbordandet av detta stora mål, ber jag att Gud hjälper er.”

* * *

Den sista morgonen kom. Sekreterarna och flera vänner var redo att åka till tåget. ‘Abdu'l-Bahá satt lugnt och skrev. Vi påminde honom om att timmen för att ge sig av till tåget var nära. Han tittade upp och sade: ”Det finns saker som är viktigare än tåg” och han fortsatte att skriva. Plötsligt kom en man i all hast in med en vacker krans av doftande vita blommor i handen. Han böjde sig djupt inför Mästaren och sade: ”I Zoroasters lärjungars namn, den Renaste, hälsar jag Dig som den 'utlovade Sháh Bahram!'” Sedan som ett tecken, prydde han ‘Abdu'l-Bahá med en krans och fortsatte att smörja var och en av de förvånade vännerna som var närvarande med dyrbar olja, som hade doften av färska rosor.

Denna korta men imponerande ceremoni avslutades och ‘Abdu'l-Bahá, efter att noggrant ha tagit av sig kransen, gick till tåget. Vi hade bevittnat en högtidlig handling i världens mystiska heliga drama. ‘Abdu'l-Bahás vistelse i London var avslutad. Vi stod utan hans närvaro. Av de vänner som samlades runt honom vid tåget hade en varit en ständig besökare, en charmig östlig potentat,³⁰ värdig och pittoresk i sin juvelprydda turban. Han var ett exempel på jordiskt kungadöme, en av de många andra stora personligheterna i världen, som alla, frånvarande och närvarande, var så små, så obetydliga i jämförelse med den Högstes ambassadör, som han stod, klädd i en enkel klädnad och som talade artiga avskedstal och log det kärleksfulla leende som tröstade alla hjärtan.

Jag kastade bort förutfattade meningar och ett nytt medvetande tycktes vakna upp i hans närvaro. En del av sinnena, även om de ännu var så begränsade, sträckte sig ut för att erkänna ljuset från den stora manifestationen, som ‘Abdu'l-Bahá nu sprider till hela mänskligheten. För oss var han impregnerad av detta Ljus, ”som en väst som sveptes om honom, som ett klädesplagg som kastades runt honom”. Det är inte så konstigt att vi dödliga överväldigades av vördnad när vi närmade oss den himmelske

budbäraren av denna odödliga Sanningens och Ljusets Ande, som hade kommit för att rädda människobarn från kaotisk förintelse. Skulle mänskligheten vakna upp? Eller skulle de fortsätta att sova ”omedvetet”?

* * *

En naturlig fråga som ofta ställs är följande: ”Var finns de människor som trängdes i 97 Cadogan....Gardens under ‘Abdu'l-Bahás två besök och hur har de besvarat hans uppmaning?”. ”Jag har kommit med en fackla i min hand, för att söka efter dem som kommer att resa sig och hjälpa mig att åstadkomma den största freden.” Vem kan säga hur mycket eller hur lite av det budskap som Guds tjänare gav de personerna förstod, kända och okända, vänliga och enkla, som sökte hans närvaro på den tiden? Eftersom medvetandetillstånden och synförmågan var så olika, en besökare skulle komma för att höra och se ”något nytt” av nyfikenhet, i hopp om att få bevittna en magisk händelse, ett häpnadsväckande fenomen.

En annan typ var en man som på väg till Japan hörde att ‘Abdu'l-Bahá var i England. Han avbröt sin resa i Konstantinopel och skyndade sig till London för att få tillbringa en kväll i hans närvaro. Ännu en annan typ av mentalitet var den populära predikantens. Ofta uttryckte han sitt hopp och sin önskan om att en stor budbärare återigen skulle komma till världen, men han svarade på en inbjudan att besöka Mästaren med att skicka en ursäkt eftersom han var ”upptagen med att delta i en trädgårdsfest”. Det är inte vår uppgift att veta hur många som var medvetna om den vitala andedräkten från den atmosfär av ”kärlek, visdom och kraft” som alltid fanns runt Mästaren, mer genomträngande och betydelsefull än hans ord, även om de uttalades med auktoritet. Av dem som kom i kontakt med detta genomträngande inflytande fylldes några av vördnad och förvandlades. Deras själar tycktes vara omslutna av en oförglömlig upplevelse. Kraften i denna atmosfär var överväldigande, men kan varken beskrivas eller definieras.

Några av de västerländska besökarna kände denna hittills okända eller ovana andliga atmosfär

³⁰ The Maharajah of Jalawar. - Ed.

med rörande tacksamhet och vördnad. För gästerna från öst var detta underverk som den luft de andades. De accepterade kraften från den orientaliska själen med vördnad som tränats att känna igen inflytandet av helighet som manifesterades i honom, som hade lidit långa år på Guds väg och som äntligen hade lyckats föra ut budskapet i världen.

Sinnet och motiven måste vara varierande eftersom deras kvalitet beror på vilket stadium i den andliga utvecklingen var och en befinner sig på. Endast ett sådant uppvaknat medvetande är det enda som avgör förmågan att känna igen andlig sanning. Eftersom Guds ords vädjan till människans ande är så intimt helig är det inte vår uppgift att döma någon annan människa i denna fråga. ”Jorden är full av Guds tecken; må era ögon bli upplysta genom att uppfatta dem”, sade ‘Abdu'l-Bahá.

Som tröst och uppmuntran kan vi se dessa tecken som stjärnor av hopp och uppfyllelse på alla håll, samtidigt som de utvecklas på den överfulla scenen i världen sedan ‘Abdu'l-Bahá kom till västvärlden med sina varningar och förelägganden.

”Det stora eländet” (världskriget) bevisar sanningen att när den andliga civilisationen försummas och endast den materiella civilisationen kultiveras, då faller hela byggnaden samman i ruin, eftersom det inte finns någon fast grund. ”Och stort är dess fall.”

* * *

Tal av ‘Abdu'l-Bahá , 16:e januari, 1913

Cadogan Gardens 97, London, England

Saken har blivit mycket stor. Många själar kommer in i den – själar med olika mentaliteter och olika förmågor och förståelse. Komplexa svårigheter dyker ständigt upp framför oss. Administrationen av saken har blivit mycket svår. Motstridiga tankar och teorier angriper saken från alla håll. Fundera nu över i vilken utsträckning Guds troende måste bli fasta och själsligt uppoffrande. Var och en av vännerna måste bli den innersta naturens väsen, var och en måste bli en lysande lampa. Människor över hela världen ansluter sig till saken, människor av olika

stammar och nationer och religioner och sekter. Det är mycket svårt att administrera sådana heterogena element. Visdom och gudomlig insikt är nödvändiga. Fasthet och ståndaktighet behövs i en sådan avgörande period för saken.

”Alla möten måste vara ämnade för att lära ut saken och sprida budskapet och för att få själar att komma in i Bahá'u'lláhs rike. Se på mig. Alla mina tankar är centrerade kring kungörelsen av Riket. Jag har en lampa i min hand som söker i alla länder och hav för att hitta själar som kan bli sakens härolder. Dag och natt är jag engagerad i detta arbete. Alla andra överläggningar på mötena är meningslösa och fruktlösa. Förmedla budskapet! Locka till dig hjärtan! Så fröna! Lär ut saken till dem som inte vet. Det är nu sex månader sedan Siyyid Asadu'lláh bönföll mig att skriva några rader till min syster och mina döttrar. Jag har inte gjort det för att jag tycker att jag måste undervisa. Jag går på alla möten, i alla kyrkor, så att saken kan spridas. När det ”allra viktigaste” arbetet ligger framför oss måste vi släppa det ”viktigaste” arbetet. Om mötet eller det Andliga Rådet sysslar med något annat spenderas tiden i onödan. Alla överläggningar, alla konsultationer, alla samtal och anföranden måste kretsa kring ett enda centralt tema och det är: Lär ut saken. Undervisa. Undervisa. Förmedla budskapet. Väck själar. Nu är det dags att lägga grunden. Nu måste vi samla ihop tegel, sten, trä, järn och andra byggnadsmaterial. Nu är det inte tid för dekoration. Vi måste sträva dag och natt och tänka och arbeta; vad kan jag säga som kan bli effektivt? Vad kan jag göra som kan ge resultat? Vad kan jag skriva som kan ge frukt? Inget annat kommer att vara användbart i dag. Intresset för en sådan här härlig sak kommer inte utvecklas utan en sådan odelad uppmärksamhet. Så länge vi bär den här lasten kan vi inte bära någon annan last!”

* * *

Skrift av 'Abdu'l-Bahá till vännerna, i mars 1912

Skickat till oss av "Lutfullah"³¹ i mars 1912

Ropa högt och säg: O vänner, ett hundratal glada budskap att Verklighetens ljus har lyst och upplyst världen. ... Kungadömet om kungariket har nått er. Öron hörde och skakade av detta starka ljud! Rikets dörrar har öppnats. De himmelska trupperna har anlänt armé för armé och de hjälper bahá'erna (Guds vänner). Den som är fri från ambitioner och jordiska begär kommer segra på det här planet och den som är ren och helig från ondskans förslag och är en förfinad, en renad själ, han kommer att lysa i verkligheten som den Högstes stjärna! Så, o vänner, sträva då med all er kraft efter att göra er fria från ambitioner tills ni blir fyllda av glädje som en bägare vin från Bahá'u'lláhs gåvor – den välsignade skönhetens – så att ni må bli orsaken till världens upplysning!

'Abdu'l-Bahá 'Abbás

Kapitel 3: 'Abdu'l-Bahá i Paris

Det har skrivits mycket om 'Abdu'l-Bahá, 'Abbás Effendis resor. Efter att han frigavs från fängelset i Akkás fästning efter fyrtio års fångenskap, försatte han sig för att lyda det heliga uppdrag som hans far Bahá'u'lláh, hade ålagt honom. Följaktligen företog han ett treårigt uppdrag i västvärlden. Han lämnade det heliga landet och reste till Europa 1911. Under detta och de två följande åren besökte han Schweiz, England, Skottland, Frankrike, Amerika, Tyskland och Ungern.

När 'Abdu'l-Bahás första besök i London (hösten 1911) närmade sig sitt slut, hittade hans vänner, monsieur och madame Dreyfus-Barney, en lägenhet för hans vistelse i den franska huvudstaden. Den var charmigt möblerad, solig och rymlig och låg på Avenue de CamGons (nr 4), varifrån en trappa ledde ut till Trocadero trädgården; här tog Mästaren ofta ensamma, vilsamma promenader. I denna moderna, bekväma lägenhet i Paris vistades han, som vi vördade, tillsammans med en sekreterare, tjänare och några nära vänner, under oförglömliga nio veckor.

Vem är det som kommer nedför trappan med en ros i handen? En pittoresk grupp vänner (några perser, som bär kulah och några européer), som följer honom, ser små barn komma fram till honom. De håller fast vid hans 'abá (mantel), förtroliga och orädda. Han ger dem rosorna och lyfter den ena efter den andra i sin famn, samtidigt som han ler det härliga leende som vinner allas hjärtan.

Återigen såg vi en taxichaufför stanna sin lilla hästdragna vagn, ta av sig hatten och höll den i handen och såg förvånad, med en känsla av vördnad, när den majestätiska figuren, som hövligt tog emot hans hälsning, passerade förbi med den gång som en vän hade beskrivit som "en kungs eller en herdes gång".

En annan scen. Ett mycket fattigt kvarter i Paris – en söndagsmorgon – grupper av män och kvinnor som är benägna att vara stökiga. Den främste av dem är en stor man med ett långt bröd i handen, som skrek, gestikulerade och dansade.

Mot detta folkvimmel gick 'Abdu'l-Bahá, på väg från en missionsal där han hade talat till en mycket fattig församling på inbjudan av deras pastor. Den stökiga mannen med brödet stod stilla när han plötsligt såg honom. Sedan fortsatte han att kraftigt slå omkring sig med sitt bröd och ropade "Lämna plats, lämna plats! Han är min Fader, lämna plats!" Mästaren gick genom mitten av folkmassan, som nu blivit tyst och respektfullt hälsade på honom. "Tack, mina kära vänner, tack", sade han och log stort mot dem. De fattiga var alltid hans särskilt älskade vänner. Han var aldrig lyckligare än när han var omgiven av dem, de med ödmjuka hjärtan. Vem är han? Varför samlas människorna runt honom? Varför är han här i Paris?

Jag hoppas att jag, även om det är otillräckligt, har kunnat visa upp något om denna budbärare, den "pålitlige" som kom ut ur ett fängelse i öst för att föra ut sin Faders budskap till jordens förvirrade nationer. Under besöket i Paris, liksom det som hade varit i London, fick de dagliga händelserna en atmosfär av andliga händelser. Några av dessa händelser skall jag försöka beskriva så gott jag kan minnas dem.

Varje morgon förklarade Mästaren enligt sin vana principerna i Bahá'u'lláhs undervisning för

³¹ Dr. Lutfullah Hakim.

dem som samlats runt honom, de lärda och de olärda, ivriga och respektfulla. De var av alla nationaliteter och trosbekännelser, från öst och från väst, inklusive teosofier, agnostiker, materialister, spiritualister, hinduer, kristna vetenskapsmän, sociala reformatorer, sufier, muslimer, buddhister, zoroastrier och många andra. Ofta kom arbetare i olika humanitära föreningar som strävade efter att minska de fattigas elände. Dessa fick särskild sympati och välsignelse.

‘Abdu'l-Bahá talade på persiska, vilket översattes till franska av monsieur och madame Dreyfus-Barney. Mina två döttrar Mary och Ellinor, vår vän miss Beatrice Platt och jag antecknade varje dag dessa ”samtal”. På Mästarens begäran ordnades och publicerades dessa anteckningar på engelska.³² Man kommer se att på dessa sidor är rättesnören samlade från de Heliga Själur som, i egenskap av Individuella Strålar av den Ende, i olika tider och länder manifesterades här på jorden för att leda människosläktets andliga utveckling.

Abdu'l-Bahás ord kan skrivas på papper, men hur kan man beskriva leendet, den allvarliga vädjan, kärleksfullheten, den strålande vitaliteten och ibland den vördnadsvärda auktoriteten i hans talade ord? Vibrationerna i hans röst tycktes omsluta lyssnarna i en andlig atmosfär och tränga in i varelsen innersta kärna. Vi upplevde den förvandlande strålningen från sanningens sol; hädanefter krympte materiella mål och ovärdiga ambitioner bort i sina triviala, obskyra reträttplatser.

‘Abdu'l-Bahá besvarade ofta våra frågor innan vi hade ställt dem. Ibland uppmuntrade han oss att sätta ord på dem. ”Och nu din fråga?” sa han. Jag svarade: ”Jag undrar om nästa värld, om jag ska be om att få komma tillbaka hit till jorden för att hjälpa till?”. ”Varför skulle du vilja återvända hit? I Min Faders hus finns många herrgårdar - många, många världar! Varför skulle du önska att komma tillbaka till just den här planeten?” En mans besök gjorde ett djupt intryck på oss: ”O ‘Abdu'l-Bahá, jag har kommit från Franska

Kongo, där jag har varit engagerad i att lindra svårigheterna för några av de infödda. I sexton år har jag arbetat i det landet.” ”Det var en stor tröst för mig i mörkret i mitt fängelse att veta vilket arbete du utförde.” Förklaringar var inte nödvändiga när man kom till ‘Abdu'l-Bahá!

En dag kom en änka i djupaste sorg. Hon grät bittert och kunde inte säga ett ord. När ”samtalen” var klara skickades boken till ‘Abdu'l-Bahá för hans kommentarer. Han läste igenom dem och var mycket nöjd med den engelska översättningen. Han önskade att den skulle publiceras utan dröjsmål. Följaktligen kom boken ut i maj 1912 och kan nu fås från Bahá'í Publishing Trust, London. År 1939 översattes *Talks of ‘Abdu'l-Bahá in Paris* till franska av Madame Hesse. Med hjälp av fru Lynch och madame Dreyfus-Barney gavs boken ut i Genève. Den har visat sig vara till stor nytta för att undervisa de olika sökarna i Paris och andra städer i Frankrike.

Han kände hennes hjärtas sorg, ”Gråt inte”, sade ‘Abdu'l-Bahá och torkade bort tårarna från det stackars ansiktet. ”Gråt inte. Var glad! Det kommer att gå bra för pojken. Ta med honom till mig om några dagar.” På väg ut sade denna mor: ”Åh, mitt barn! Han ska genomgå en farlig operation i dag. Vad kan jag göra?” ”Mästaren har sagt vad du ska göra. Kom ihåg hans ord: ”Gråt inte, det kommer att gå bra för pojken. Var glad och ta med honom till mig om några dagar.””

Några dagar senare tog mamman med sig sin pojke till Mästaren, helt frisk! En kväll hemma hos monsieur och madame Dreyfus-Barney presenterades en konstnär för ‘Abdu'l-Bahá. ”Du är mycket välkommen. Jag är glad att se dig. All sann konst är en gåva från den heliga anden.” ”Vad är den heliga anden?” ”Det är sanningens sol, o konstnär.” ”Var, var är sanningens sol?” ”Sanningens sol finns överallt, den lyser på hela världen.” ”Vad händer i den mörka natten, när solen inte lyser?” ”Nattens mörker är förbi, solen har gått upp.” ”Men, Mästare, hur ska det vara med de förblindade ögonen som inte kan se solens prakt? Och vad händer med de döva öronen som inte kan höra dem som prisar dess

³² När samtalen var klara skickades boken till Abdu'l-Baha för hans kommentarer. Han läste igenom dem och var mycket nöjd med den engelska översättningen. Han önskade att de skulle publiceras utan dröjsmål. Följaktligen kom boken ut i maj 1912 och kan nu fås från Baha'í Publishing Trust, London. År 1939 översattes *Talks of 'Abdu'l-Baha in Paris* till franska av Madame Hesse. Med hjälp av fru Lynch och madame Dreyfus-Barney gavs boken ut i Genève. Den har visat sig vara till stor nytta för att undervisa de olika sökarna i Paris och andra städer i Frankrike.

skönhet?” ”Jag ska be för att blinda ögonen ska öppnas och att döva öronen ska bli oproppade och att hjärtan ska få nåd att förstå.”

När ‘Abdu'l-Bahá talade gav konstnärens oroliga ansiktsuttryck plats för en blick av lättnad, nöjd förståelse och glada känslor. Så följde intervju på intervju. Kyrkliga dignitärer från olika grenar av det kristna trädet kom, några av dem var allvarligt angelägna om att finna nya aspekter av sanningen – ”den vishet som bygger upp, snarare än den kunskap som uppblåser”. Andra höll för öronen för att inte höra och förstå.

En eftermiddag anlände ett sällskap av den senare typen. De talade ord av trångsynthet, intolerans och ren grymhet i sitt bittra fördömande av alla som inte accepterade deras egen speciella dogm och de visade sig vara besatta av ”mänskohat, förklätt till kärlek till Gud”, en tunn förklädnad för Mästarens genomträngande ögon. Kanske fruktade de sanningsljus avslöjanden som han försökte sprida i deras föråldrade kyrkosamfunds mörker. Den nya uppenbarelsen var för stor för deras inskränkta själar och fjättrade sinnen.

‘Abdu'l-Bahás hjärta blev sorgset av denna intervju, som hade tröttat honom oerhört mycket. När han hänvisade till detta besök fanns det en blick i hans ögon av kärleksfullt medlidande blandat med djupt ogillande, som om han skulle rena mänsklighetens besudlade tempel från själens kvävande sjukdomar. Sedan yttrade han dessa ord med en röst av vördnadsväckande auktoritet: ”Jesus Kristus är barmhärtighetens Herre och dessa män kallar sig själva i hans namn! Jesus skäms för dem!” Han darrade som av kyla och drog sin ‘aba tätt intill sig, med en gest som om han strängt förkastade deras missriktade synsätt.

Den japanska ambassadören i en europeisk huvudstad (Viscount Arawaka-Madrid) bodde på Hotel d'Jena. Denne herre och hans hustru hade fått höra om ‘Abdu'l-Bahás närvaro i Paris och den senare var angelägen om att få förmånen att få träffa honom. ”Jag är mycket ledsen”, sade hennes excellens. ”Jag får inte gå ut i kväll eftersom jag är kraftigt förkyld och jag åker tidigt i morgon bitti till Spanien. Om det bara fanns en möjlighet att få träffa honom.” Detta berättades för Mästaren, som just hade återvänt efter en lång

och tröttsam dag. ”Säg till damen och hennes man att eftersom hon inte kan komma till mig ska jag besöka henne.” Trots att timmen var sen, kom han genom kylan och regnet, med sin leende artighet och gladde oss alla när vi väntade på honom i gobeläng-rummet på Hotel d'Jena.

‘Abdu'l-Bahá talade med ambassadören och hans hustru om förhållandena i Japan, om landets stora internationella betydelse, om de stora tjänsterna för mänskligheten, om arbetet för att avskaffa kriget, om behovet av att förbättra livsvillkoren för arbetare och om nödvändigheten av att utbilda flickor och pojkar på lika villkor. ”Det religiösa idealet är själen i alla planer för mänsklighetens bästa. Religionen får aldrig användas som ett verktyg av partipolitiker. Guds politik är mäktig, människans politik är svag.” När han talade om religion och vetenskap, de två stora vingar med vilka människans fågel kan sväva, sade han: ”Vetenskapliga upptäckter har ökat den materiella civilisationen. Det finns i existensen en enorm kraft, som lyckligtvis ännu inte har upptäckts av människan. Låt oss åkalla Gud, den älskade, att denna kraft inte upptäcks av vetenskapen förrän den andliga civilisationen kommit att dominera det mänskliga sinnet. I händerna på människor av lägre materiell natur skulle denna kraft kunna förstöra hela jorden.” ‘Abdu'l-Bahá talade om dessa och många andra ytterst viktiga frågor i mer än en timme. Vännerna, undrande sade: ”Hur är det möjligt att han efter att ha tillbringat hela sitt liv fängslad i en österländsk fästning så väl förstår världens problem och besitter visdomen att lösa dem så enkelt?”. Sannerligen vi började förstå storhetens majestät, oavsett om den är mental eller andlig, är den alltid enkel.

En dag fick jag ett oroväckande brev: ”Det vore bra att varna ‘Abdu'l-Bahá om att det kan vara farligt för honom att besöka ett visst land, som jag har förstått att han har för avsikt att åka till inom en snar framtid.” Med tanke på skribentens uppriktiga vänskap och med vetskap om att källor till tillförlitlig information fanns tillgängliga för honom, kunde denna varning naturligtvis inte ignoreras. Därför lade jag fram frågan, som önskat, för Mästaren. Till min förvåning log han och sade imponerande: ”Min dotter, har du ännu inte förstått att jag aldrig i mitt

liv har varit utom fara för en dag och att jag borde glädjas åt att lämna denna värld och gå vidare till min Fader?"

"Åh, Mästare! Vi vill inte att du ska lämna oss på det här sättet." Jag blev överväldigad av sorg och skräck. "Var inte orolig", sade 'Abdu'l-Bahá. "Dessa fiender har ingen makt över mitt liv, utom den som ges dem från det högsta. Om min älskade Gud ville att mitt livsblod ska offras på hans väg, skulle det vara en härlig dag, som jag andäktigt önskade." Därför blev vännerna runt den älskade Mästaren tröstade och deras tro så stärkt att när en ondskefull man kom fram till en grupp som gick i trädgården och hotfullt sa: "Är ni ännu inte tillräckligt varnade? Inte bara 'Abdu'l-Bahá är i fara, utan även ni som är med honom", vännerna blev inte störda och en av dem svarade lugnt: "Den kraft som skyddar Mästaren skyddar även hans andra tjänare. Därför är vi inte rädda."

Mannen gick därifrån, skamsen, utan att säga något mer. Två dagar innan 'Abdu'l-Bahá avslutade sitt besök kom en kvinna hastigt in i samlingen på Avenue de Camoens: "Åh, vad glad jag är att komma i tid! Jag måste berätta den fantastiska orsaken till min hastiga resa från Amerika. En dag förvånade min lilla flicka mig genom att säga: 'Mamma, om den käre Herren Jesus är i världen nu, vad skulle du göra? Älskling, jag skulle känna mig som om jag skulle hoppa på första tåget och åka till honom så fort jag kunde. Ja, mamma, han är ju i världen. Jag kände en plötslig stor vördnad komma över mig när min lilla människa talade. Vad menar du, min älskade? Hur vet du det? Jag sa. Han berättade det själv, så naturligtvis finns han i världen. Full av förundran, tänkte jag: Är detta ett heligt budskap som ges till mig ur mitt barns mun? Och jag bad att det skulle bli klart för mig."

"Nästa dag sade hon, insisterande och som om hon inte kunde förstå: 'Mamma, älskling, varför har du inte gått till Herren Jesus? Han har sagt till mig två gånger att han verkligen är här i världen.' "Min lilla älskling, mamma vet inte var han är, hur skulle hon kunna hitta honom?" "Vi ser, mamma, vi ser. "Jag blev naturligtvis upprörd. Samma eftermiddag, när jag var ute på en promenad med mitt barn, stod hon plötsligt stilla och ropade: 'Där är Han! Där är Han! Hon

darrade av spänning och pekade på fönstren i en tidskriftsbutik där det fanns en bild på 'Abdu'l-Bahá. Jag köpte tidningen, hittade den här adressen, tog en båt samma kväll och här är jag."

En dag kom en viss man, en högt uppsatt perser, till 'Abdu'l-Bahá: "Jag har blivit förvisad från mitt land. Jag ber dig om förbön för mig så att jag får tillåtelse att återvända." "Du kommer att få tillåtelse att återvända." "En del av min mark har köpts av bahá'í-vännerna. Jag önskar att jag ägde den egendomen igen." "Den ska ges tillbaka till dig och utan betalning." "Vem är den unge mannen som står bakom dig? Kan han presenteras för mig?" "Han är Mírzá Jalal, son till en av martyrskapets bröder i Işfáhán." "Jag hade ingen del i det brottet." "Din delaktighet i den händelsen känner jag till. Dessutom känner jag till ditt motiv."

Denne man hade tillsammans med sin medkonspiratör, "vargen" (så kallad på grund av sin hänsynslösa grymhet och girighet), hade lånat stora summor pengar från de två ädla och generösa bröderna i Işfáhán. Att anklaga dem för att vara anhängare av Bahá'u'lláh, att ställa dem inför en domstol som dömde dem till avrättning och att låta bröderna avrättas, var deras komplott för att undvika att behöva betala lånen. Efter "Vargens" död upptäcktes vissa dokument som rörde de lånade pengarna. Tillsammans med den ränta som hade ackumulerats uppgick det nu till en avsevärd summa. Advokaten som hade hand om ärendet skrev till martyrens son och frågade till vilken bank pengarna skulle betalas in. Det svar som sändes, med 'Abdu'l-Bahás godkännande, var att han vägrade att acceptera återbetalning av pengar som hade varit en av orsakerna till att hans fars blodspillan.

Mírzá Jalal var nu gift med en dotter till 'Abdu'l-Bahá Medan dessa händelser ägde rum tycktes vi som bevittnade dem befinna oss i en högre dimension, där de var naturliga tecken på närvaron av det Ljus som är latent i alla människor och utöver det vanliga i 'Abdu'l-Bahá. Denna ständiga medvetenhet om en upprymdhet som förde oss bort från vårt vardagliga jag och gav oss känslan av att vara "ett med livspulsen som slår i universum" är en erfarenhet som bör värdesättas snarare än en känsla att beskrivas. Läsaren kommer att förstå att det är omöjligt att

hitta lämpliga ord för de tankar och känslor som fanns hos oss under dessa dagar i Paris.

Kapitel 4: ‘Abdu'l-Bahá under krigs-åren

Bön av ‘Abdu'l-Bahá

”Åh Herre, detta är ett berg som Du har gett namnet Karmel i Torán och som Du har gett till Dig själv i Skriftrullarna och i Skrifterna.

”O Herre, jag åkallar sannerligen Dig vid denna högsta tröskel, under de dystra nätternas vingar; jag ber till Dig med bultande hjärta och flödande tårar, bönfaller och åkallar Dig och utropar: ”O min Herre, sannerligen stridens eld rasar i dalar, på kullar och i vattendrag och krigets eldsvåda brinner till och med under haven och högt i luften, förstörande och förödande.

”Vi hör bara jungfruns suckar och de föräldralösa barnens gråt, mödrarnas klagan och fädernas tårar ... och detta beror bara på att vi är obekymrade om Din åminnelse och att vi försummar Din kärlek. Sannerligen vi har varit upptagna av oss själva. Passionens berusning grep oss. Vi har slagit in på försummelsens och blindhetens väg; vi har övergivit vägledningens väg och valt styvsinhetens väg.

”Åh min Herre, behandla oss inte efter våra överträdelser – avlägsna slöjan, skingra detta täta moln på horisonten, släck dessa eldar, betvinga denna flod, stilla blodsutgjutelsen, så att dessa orkaner kan upphöra, blixterna släckas, störtregnen sina, landet bli synligt, så att själarna kan finna lugn och vi kommer att tacka dig för din överflödande nåd, o du käre Herre, o du Förlåtare.”

Abú-Sinán

Glädjen när ‘Abdu'l-Bahá anlände säkert tillbaka till Haifa (i december 1913) kan inte beskrivas. Hur vännerna flockades kring honom! Han hade nu ett större arbete än någonsin; breven som skulle besvaras ökade och mångdubblades. Från alla de platser som han hade besökt kom brev där man bad om förklaringar och råd. Från många andra delar av jorden kom vädjanden som bad honom att även besöka dem. Mästaren svarade

dessa brevskrivare med sitt outtröttliga tålmod. Så kom det sig att hans familj inte såg mycket av honom under de månader som följde efter hans återkomst från världsupdraget.

Åtta månader senare kom kriget. Strax efter krigsutbrottet drabbades Haifa, som fortfarande var under turkiskt styre, av panik. De flesta av invånarna flydde inåt landet av rädsla för de allierades bombningar. De bahá'í-vänner som var köpmän drabbades av stora förluster, eftersom alla deras förråd av te, socker etc. rekvirerades av regeringen utan betalning. Trots Mästarens försäkringar om att inga vapen skulle riktas mot Haifa levde vännerna i ständig rädsla och barnen, som hade hört de fruktansvärda historier som berättades överallt, blev sjuka och såg sig alltid omkring med rädsla.

Vid denna tidpunkt beslutade Mästaren att det skulle vara bra att acceptera en inbjudan från Shaykh i Abú-Sinán att flytta bahá'ierna och deras barn till den fridfulla, friska byn, utom räckhåll för de fruktade bombningarna. Även i den här byn skulle vännerna ha mycket begränsade resurser, med den strängaste sparsamhet, skulle de räcka till för deras dagliga behov, med hjälp av majs från ‘Abdu'l-Bahás lager. Shaykh Salih ställde sitt hus till förfogande för ‘Abdu'l-Bahá och hans familj, som fick det hjärtligaste välkomnande från denna nådiga och hövliga hövding i den drusiska byn Abú-Sinán. De andra persiska vännerna togs med glädje in i olika hus i byn, där de befann sig i en mycket lycklig miljö. Deras mat var den enklaste: linser, torkade bönor, utsökta oliver och deras olja och ibland mil, ägg och till och med lite getkött. Den friska rena luften var naturligtvis underbar bra för deras hälsa och de återfick snabbt lugna nerver och kroppsstyrka. Den strängaste sparsamhet var regeln, av nödvändighet, eftersom det fanns så många munnar att mätta, varav en del var i fruktansvärd nöd och måste tas om hand och räddas från ren svält.

‘Abdu'l-Bahá hade lärt vännerna att odla näringsrika grönsaker, som tillsammans med majs från hans by ‘Adasiyyih, där det fanns fantastiska skördar, som hindrade många från att dö av hunger. Mästarens liv var vid denna tid mycket upptaget. Han tog inte bara hand om Abú-Sináns vänner, utan i ‘Akká och Haifa sökte alla fattiga

sig till honom för att få sitt dagliga bröd. Redan före kriget hade svältens spöke inte varit långt borta från många av dessa ömkliga människor, men nu när alla familjeförsörjare (tyskar och turkar) hade tagits till armén, var situationen för kvinnorna och barnen desperat, för tyvärr fanns det inga statliga ”separationsbidrag”.

Ingenting och ingen annan än Mästaren stod mellan dem och en säker hungerdöd. Han inrättade också ett sjukhus i Abú-Sinán och anställde en läkare, Hab'ib'u'll'ah Khud'abkhsh. Denna läkare var kvalificerad att utföra operationer och ge undervisning i hygien. ‘Abdu'l-Bahá försummade inte barnens utbildning. Han ordnade skolor där de undervisades av några av de mest begåvade av bahá'í-vännerna. Detta var verkligen oroliga dagar. Från tid till annan riskerade bahá'íerna att tvingas gå med i armén. Till och med de unga pojarna i Mästarens familj, som gick i skolan i Beirut, fick sina namn uppskrivna. Många var de telegram som skickades till Konstantinopel, där man krävde undantag för perserna eftersom de tillhörde ett neutralt land.

Trots alla svårigheter som omgav dem var vistelsen i byn Abú-Sinán en tid av stor lycka. Var inte den Älskade mer med dem än någonsin tidigare? Det var många år sedan hans familj hade sett så mycket av sin Fader. Från balkongen i huset i Abú-Sinán väntade Mästarens familj på att han återvände de dagar då han reste till Haifa och ‘Akká. Shaykhen och hans stiliga söner gick nerför den branta, steniga vägen för att välkomna ‘Abdu'l-Bahá så snart hans vagn siktades och de ledde sin finaste häst för att deras gäst skulle kunna rida när vagnen inte kunde klättra längre. Han var alltid en orädd ryttare och att rida var en glädje för honom. Att rida snabbt på en vacker arabisk häst måste ha gett honom en känsla av återställd styrka efter dessa ansträngande dagars trötthet. Alla vänner sprang ut efter den branta, kuperade vägen för att hälsa på honom, de samlades runt honom, barnen dansade av glädje över att han hade kommit och tävlade med varandra om att komma närmast honom. Detta var de första dagarna av verklig frihet som många av dem någonsin hade upplevt.

Mästaren förde med sig alla nyheter från omvärlden som fanns tillgängliga och besökte

först damflygeln i huset och frågade om hälsan hos var och en för sig. Det fanns några amerikanska gäster under dessa tidiga dagar, men ‘Abdu'l-Bahá ansåg att det var oklokt att de stannade kvar. De åkte med den sista båten som lämnade Haifa till Alexandria i januari 1915. Alla var mycket lättade när dessa kära amerikanska vänner hade lyckats nå säkerhet. Shaykh och hans söner samlades i ‘divan’. Detta var mottagningsrummet, stort och bekvämt, för männen i familjen. Här, tillsammans med sina vänner och gäster, väntade de på att få höra alla nyheter som Mästaren kunde komma med.

De älskade honom, litade på honom och hedrade honom av hela sitt hjärta och kände och trodde att hans visdom omfattade framtiden såväl som nuet. Vid dessa sammankomster reciterades böner och de drusiska vännerna anslöt sig till bahá'íerna. Under fem månader hördes inget från någon del av omvärlden.

Ibland kom ‘Akkás guvernör, kommandant, överdomare, mufti eller pasha för att besöka ‘Abdu'l-Bahá och stannade en eller två nätter som gäster i byn. Alla rådfrågade honom i många frågor som rörde försörjning eller annan omvårdnad av folket under denna svåra tid och många andra problem diskuterades. Hans visdom var stor. Även här svarade han på många frågor och förklarade många händelser som hittills inte hade klargjorts. När han frågades ut av en de besökande tjänstemännen från ‘Akká; berättade ‘Abdu'l-Bahá följande:

Sultán ‘Abdu'l-Hamid ville sätta skräck i mitt hjärta; han sände för att berätta för mig att jag skulle bli fångslad för alltid, avrättad eller skickas till en avlägsen straffkoloni. Jag besvarade hans hotelser med ett meddelande som lød: ”Var snäll och försäkra ‘Abdul-Hamid att han inte kan fångsla mig så länge min själ är fri. Inte ens i graven skulle jag bli fångslad, för min ande, som är fri från den materiella kroppens begränsningar, skulle vara ännu friare. Hotet om att sända mig till ön Fizan, långt från familj och vänner, där mina enda kamrater skulle vara mördare och andra illgärningsmän, är inte heller skrämmande för mig; bland dessa stackars, okunniga barn till Gud den förlåtande skulle jag leda många tillbaka till min faders hus för att få förlåtelse och frid.””.

Tuba Khánum fortsätter här berättelsen:

Den 19 januari 1915 kom Fadlu'llah Khán, en vän till Baqir Khán från ShiraPersien, med stora svårigheter för att få nyheter om Mästaren och bahá'í-vännerna. Detta var den sista neutrala vän vi såg på länge. Fadlu'llah tog den sista skriften från Mästaren till Kairo och till alla vännerna – därefter inga fler meddelanden. Vid middagstid lyssnade vi ofta till visdomsord från 'Abdu'l-Bahás läppar som var som heliga ädelstenar som långsamt radades upp i medvetandet hos de drusiska byborna och gästerna i deras vård.

En dag talade han om helande:

”Det finns andligt helande och materiellt helande. Om inte dessa två fungerar tillsammans är det omöjligt att bota. Det materiella elementet är medicin; andlig helande är från Gud. Människan måste arbeta i samklang med de lagar som försynen har ordinerat. Allt gott som sker bygger på gudomlig visdom. ”Naw-Ruz”³³ är en helig dag och 'Abdu'l-Bahá förberedde festen i Bahji, Bahá'u'lláhs helgedom. Han själv lagade den. Alla vänner bjöds in. De vandrade de få milen från Abú-Sinán i två grupper, kvinnorna i den ena gruppen, männen i den andra.

'Abdu'l-Bahá förklarade dagen för sina gäster:

”Det finns två dagjämnningar, vårdagjämningen (Väduren) och höstdagjämningen (Liberia). Före denna vårsäsong är jorden, bergen och trädgårdarna som döda; denna årstid ger liv.

”I Persien har den stora vårfesten respekterats sedan långt tillbaka i tiden. Kung Jamshid byggde först en gigantisk eldstad och instiftade en bankett på denna dag och från denna tid kom Naw-Ruz-dagen gradvis att firas som en nationell fest. Alla segrar firades på denna årstag och grundstenar till viktiga byggnader lades på denna, Naw-Ruz dagen.” I slutet av festen reciterade Mästaren böner vid Bahá'u'lláhs helgedom och vid solnedgången skingrades vi och vandrade tillbaka till Abú-Sinán. Några dagar senare kom 'Akkás guvernören (Mutisarraf) och en grupp vänner för att besöka Mästaren. De talade om kriget. När de alla satt vid middagen den kvällen,

'Abdu'l-Bahá talade på följande sätt:

”Alla dessa problem beror på att mänskligheten har avvikit från Guds sanna undervisning. ”Nationerna är splittrade på grund av vidskepelse och traditioner. Religioner är splittrade på grund av tradition och vidskepelse. All vidskepelse är resultatet av människors fantasi. Shiiterna väntar till exempel på en utlovad som är osynlig; de tror att han är Imam Mihdi, som med tjänare och soldater uppehåller sig i Jabulqa och Jabulsa, två imaginära städer i öst och väst. Var och en av dessa städer har tolv portar. Imam Mihdi tillbringar sex månader av året i någon av städerna. När han framträder kommer han att fylla jorden med rättvisa och barmhärtighet och förstöra fiendskap och förtryck. ”Sunniterna tror att Mihdi kommer från en okänd plats och dyker plötsligt upp i Mecka med ett svärd i sin högra hand; han kommer att skingra folken (de otrogna) i olika delar av jorden. ”Parseerna tror att Kay-Khusraw kommer att dyka upp från ett berg. ”Kristna tror att den utlovade kommer att stiga ner från himlen.

”Judarna säger att Messias måste vara en ättling till David. De talar om en stad som heter Sabbath, runt vilken flyter en flod av sand; denna sand slutar flyta på lördagar. Portarna till denna stad är alla stängda.

Moses sade:

'Efter mig skall en man som liknar mig framträda.' Han kom. Men judarna väntar fortfarande. De har väntat i tre tusen år. ”Materialister hävdar att en övermänniska kommer att uppstå, som måste vara fullkomlig i visdom och i alla avseenden överlägsen de bästa människorna. Alla folk väntar på en utlovad.

”När den vise mannen betraktar denna värld inser han att den här jorden inte har funnits i mer än sex tusen år. Vetenskapen har bevisat att stjärnorna har en fast bana, därför finns det många 'himlar', i vilka det finns 'många herrgårdar'. ”Förtroendet för det gudomliga är evigt. Guds överflödiga egenskaper och namn är eviga i den gudomliga överhögheten. ”Skulle det vara möjligt för en kung att existera utan undersåtar? Eller varelsor utan en skapare? Om

³³ Bahá'í nyåret infaller den 21:a mars.

den gudomlige Skaparen är evig, så är hans skapade varelser; skapade efter Hans egen avbild, i vilka han inbläste livets ande, är likaså eviga.

”Förändring och omvandling är egenskaper som är väsentliga för materiella ting. Eftersom den fysiska människan hör till kategorin materiella ting påverkar dessa egenskaper henne. Av detta följer att förändring och omvandling måste äga rum i handhavande av lagar som påverkar människan. Varje gång det sker en förändring måste det ske en förnyelse till nya förhållanden.

”Den fysiska solen går ner och jorden är i mörker. Om solen inte skulle gå upp igen skulle döden ta över allt i världen. Värme och ljus är solens väsentliga egenskaper; utan värme och ljus skulle solen vara ett enormt kolossalt klot av mörker. ”Människan bör väga alla frågor med intellektets kraft. ”Historien, som är en stor vetenskap, bör skrivas av akademier, inte av enskilda personer, som kan påverkas av känslor.”

När Mästaren talade om namnet ”druserna”, de gästfria invånarna i Abú-Sinán, sade han: ”För några hundra år sedan kom Darz'i, en skräddare, från Persien till Syrien, där han etablerade den drusiska kulturen. 'Druze' är en förvanskning av ordet 'Darzi'.”

En av de historier som 'Abdu'l-Bahá berättade för oss vid den tiden var följande:

”Det fanns en kvinna som var en av Hans Helighet Bábs lärjungar; hon hade sju söner, varav sex hade blivit martyrer. Hon drömde en dröm och så, hon såg sin sjunde son, den enda som var kvar. Han fördes till henne med en dolk i hjärtat. ”När hon vaknade upp från sin dröm bad hon: 'O Gud, den barmhärtige! Jag gav dig sex söner. Jag kan inte förlora min enda son, den sista som jag har kvar. Åh skona honom! Ta inte också honom!' ”Medan hon bad kom en ung kvinna, som var en vän, till henne: 'Varför klagas du?' ”frågade hon. ””Jag har förlorat sex söner, som blev martyrer för sin tro. Jag ber Gud att inte ta min sista, svarade hon. ”Om jag var värdig och hade vackra söner skulle jag ge dem alla till min Gud”, sade den unga vännen.

”Med tiden föddes också en pojke, Ashraf, av henne. Han växte upp och blev en glädje och tröst

för sin mor. Han var älskad och beundrad av alla för sin skönhet, både till kropp och själ.

”När han var omkring tjugotvå år gammal blev han arresterad efter att ha blivit lärjunge till Báb. ”Han dömdes till korsfästelse. ”När han, Ashraf, spikades fast vid korset bad folket honom att förneka sin mästare. Han vägrade bestämt och sade: 'Nej, jag vill hellre bli offerad för min Gud.' ” Då fördes hans mor till honom. ”Hon hade fått veta att han förnekade sin tro - detta var för henne en obeskrivlig tragedi. Men när hon såg sitt vackra, älskade enda barn spikas fast vid korset grät hon:

”Min Ashraf! Jag är skyldig dig vår Gud. Jag lovade dig till honom innan du föddes. Jag uppfostrade dig och utbildade dig och lärde dig [heliga ting] för denna dag. Om du hade samtyckt till att förneka din Gud skulle mitt eget moderskap ha förbannat dig. Men nu kommer min moders välsignelse att följa dig in i vår Guds närvaro”. ”Så talade Umm-Ashraf. ”Folket ropade 'Korsfäst honom'. När de sedan vände sig mot henne ropade pöbeln 'Och låt oss nu döda denna dåraktiga mor'. ”De överföll henne. Fortfarande skrek hon högt och gladde sig åt att hon hade gett sin käraste skatt för Guds sak – och de slog henne tills även hon dog. ””Det finns många speglar som reflekterar Ljuset, men även om alla speglar skulle krossas skulle Ljuset finnas kvar'.”

* * *

Detta verkar vara rätt plats att berätta historien om 'Abdu'l-Vahhab, som den berättades i Abú-Sinán av 'Abdu'l-Bahá. En dag när han befann sig i Kázimayn, som han passerade på sin första resa till Karbilá och Bagdad, vädjade en ung man, 'Abdu'l-Vahhab, till Jamál-i-Mubáarak, som var mycket attraherad av honom och sade:

Bahá'u'lláh svarade:

”Övertala din far att komma till mig.” Ungdomen gick till sin far och sade: ”Han bär visserligen en kulah och inte en turban, men han är ett hav av gudomlig kunskap, han har ett strålande ansikte och en strålande glädje och lycka är med honom. Hans far, så snart han kom i Jamál-i-Mubáaraks närvaro, utropade: ”Åh! Herre, vi har hört en som

kallar oss till tro, därför tror vi. Förlåt oss våra synder.” (Ur Koranen.)

Han började genast, efter att ha förstått och trodde, att predika offentligt och blev en berömd báwier. ‘Abdu'l-Vahhab (sonen) vädjade om att få följa med Bahá'u'lláh; han blev dock hänvisad att stanna hos sina föräldrar, vars kärlek till honom var mycket stor. ‘Abdu'l-Vahhab fortsatte att be sin far om tillåtelse att få följa med Bahá'u'lláh. Till slut gav fadern sitt samtycke till detta och den unge mannen begav sig till Tíhrán, där han inte kunde finna sin älskade Herre.

Under tiden fortsatte han att undervisa folket öppet på gatan och ignorerade alla personliga risker. Nu inträffade den beklagliga händelsen med den galna ungdomen som sköt mot Sháhen. Mírzá ‘Abdu'l-Vahhab greps omedelbart och kastades i det fruktansvärda fängelset, där Bahá'u'lláh själv mycket snart anlände, efter att ha arresterats i sin by, Niyavaran, varifrån han hade tvingats gå barfota, med tunga kedjor om halsen och bojor om lemmarna; i detta tillstånd, utan sin kulah, fick vännerna se sin älskade.

Mírzá ‘Abdu'l-Vahhab tillbringade några dagar i fängelsehålan i stor glädje och lycka, för var han inte i närvaron av honom som han kände igen som sin Herre? Varje dag kom bödeln och ropade upp vissa namn. ‘Abdu'l-Vahhabs tur kom. Han reste sig upp och dansade i fängelset, då han visste att hans martyrskaps stund hade kommit. Han kysste den älskade handen och överlämnade sig själv i händerna på bödeln och hans biträdande torterare.

När nyheten nådde hans far böjde han sitt huvud och tackade Gud för att hans offer hade accepterats vid den gudomliga tröskeln. Han är bland de martyrer som var en så stor förvåning för folket i Tíhrán. Det berättas att torterarna sade ”Låt oss spika röda hästskor på hans fötter, då får vi se hur hans glädjedans kommer att ske”. Detta gjordes! Men han ryckte aldrig till, utan gick till sin martyrkrona och prisade Gud till sitt sista andetag.” Det är inte så konstigt att folket i Tíhrán fylldes av förvåning och vördnad.

Ruha Khánum första besök i Abú-Sinán

Efter ‘Abdu'l-Bahás bortgång. Tidigt på våren 1922.

Abú-Sinán ligger ungefär en timmes bilresa från Haifa över fält med grova vägar – det var efter att vi passerat ‘Akká. Vår bil verkade ta flygande språng över stenar, sedan klättrade vi uppför slingrande, nästan vinkelräta vägar. Inget annat än en Ford-bil, med en perfekt förare, som kände till varje centimeter av vägen, vilket var vår Khusraw, skulle säkert ha kunnat klara av de tester som denna bilfärd innebar.

Shaykh på platsen och några av hans söner och brorsöner kom ut för att välkomna oss. Vi fördes till Shaykhs hus, som med sitt intilliggande gästhus är ett riktigt palats. På gårdsplanen togs vi emot med stor hjärtlighet av damerna i familjerna – Shaykhens fru, hennes döttrar, svärdotter och deras barn.

Vi tog många, många trappsteg på utsidan av huset och kom fram till ett mycket stort, vackert proportionerat rum. Under de stora fönstren, runt två sidor i detta mottagningsrum, fanns fasta divaner. När vi anlände tog de yngre damerna med sig mjuka, fyrkantiga kuddar täckta med underbar brokad i äppelgrönt och guld; dessa lade de på divanerna för att göra det bekvämt för sina ärade gäster.

De var fyllda av glädje över att träffa Ruha Khánum, som inte hade besökt dem sedan hennes älskade far gick bort. Hennes sorg överväldigade hennes hjärta på nytt, när dessa kära drusiska damer grät med henne och hon såg sig omkring i rummet där Mästaren så ofta hade undervisat och tröstat sitt folk under krigets fruktansvärda och farofyllda dagar. Detta var deras tillflyktsort tills en del av den hemska tiden var över och Mästaren visste att det skulle vara säkert att återvända till sina hem i Haifa och ta med sig sina barn, vars hälsa nu var återställd. Utsikten från fönstren är magnifik och hela atmosfären på platsen är full av lugn och vila. Det är inte konstigt att de kära var lyckliga i denna fristad, i närvaro av sin älskade och omhändertagna av dessa hängivna, underbara varelser.

I ena änden av rummet fanns bokhyllor fyllda med vackert inbundna böcker. Jag längtade efter att få veta vad de innehöll! Heliga skrifter naturligtvis; men deras religion är hemlig, ingen utom de invigda tillåts någonsin att komma in i

deras gudstjänstlokaler eller läsa deras heliga böcker. De är inte kristna, även om de vördar Herren Kristus; de är inte judar, men de vördar Moses och några av de andra israelitiska profeterna: Nabi-Shu`ayb, Moses svärfar, är en av de heliga som de uppskattar.

Men Khidr, en profet profet från tiden före mosaiska tiden, är mycket hedrad av druserna. Enligt deras heliga legend har han druckit av odödlighetens vatten och lever nu och kommer att leva för evigt. Han bor i det osynliga riket, men antar kroppslig form och visar sig för dem som älskar honom i sina drömmar. De platser där Khidr ses i drömlandet är heliga. Dessa heliga platser är många. Muslimer har också dessa helgedomar i vördnad, de vallfärdar till dem, ber om sådana förmåner som till exempel helande och lovar att återvända och ge tankar när deras böner uppfylls.

Eliasgrottan på berget Karmel är en av de helgedomar där Khidr också hedras av både druzer och muslimer. Viktiga pilgrimsresor görs till denna grotta vid vissa årtider, där ett lamm offras till minne av Abraham och Isak, som de ser som vänner till Khidr, som också förknippas med Moses och Elia. Ingen utomstående person får någonsin veta vad de tror på och hur de dyrkar.

Men deras religion är djup och verklig, vilket visar sig i deras liv. Druzerna är vänliga, artiga och ädelt gästfria. De är strikta, mycket strikta i sin moral – en man med en enda hustru; inget avsteg från dygden är tillåtet – straffet skulle vara fruktansvärt, till och med döden. Ingen drusisk familj skulle drabbas av vanära. De gifter sig aldrig med någon utanför sin egen religion; straffet för detta (som dock mycket sällan förekommer) skulle vara fruktansvärt. Det finns en tragisk berättelse om en drusisk jungfru som blev förälskad i en muslim och gifte sig med honom i hemlighet. Hennes bröder straffade sin syster – stackars, vackra 'Afifih – de dödade henne!

Ingen druze, varken man eller kvinna, kan ostraffat bryta mot någon av sina religiösa lagar. De får varken röka eller dricka alkohol. Shaykh Yusif, Shaykh Salihs äldste son, är nu den högsta drusern. Shaykh Salih avsattes från den posten eftersom han under ett besök i någon stad hade lärt sig att röka cigaretter! Han klär sig till och

med annorlunda och bär en röd fez och en brun, pälsfodrad kapp. Druzerna bär en vit amice, under zombaz, en lång, svart kapp, som tillsammans med en stor, snövit turban ger en tilltalande och värdig effekt. Både män och kvinnor är utomordentligt fina, ädla, starka och friska människor. Deras fina fysik beror till stor del på det rena, de lever. De håller sig till en vegetarisk kost och äter mycket sällan kött; de iakttar den strängaste moral och tar varken vin, sprit eller tobak. De bearbetar jorden, odlar majs, olivolja och frukt för sina enkla behov och tillbringar större delen av dagarna i den friska, rena och uppfriskande luften och de gör verkligen ingenting som kan framkalla svaghet eller ohälsa. Damerna är otroligt vackra, med lätta, graciösa figurer, regelbundna drag, underbara ögon med långa fransar, djupt elfenbensfärgad hud. Jag har aldrig sett så många vackra kvinnor tillsammans utan ett enda vanligt ansikte bland dem. Till och med mormor och gammelmormor var vackra! Klänningen är verkligen mycket stilig; där är den vita amisen, mycket mjukt muslin broderat och kantat med fina spetsar. Sedan en elfenbensfärgad, fin, smidig silke, broderad med färgade blommor, som bara syns framtill, där zombaz, en lång kapp, svävade bakåt när de gick med sitt fria, graciösa steg; denna zombaz är ibland svart eller mörkblå sammet; Huvudet är täckt med en stor, flödande, vit mjuk slöja; denna är fast bunden runt huvudet med ett band, det kan vara mörkblått, broderat med guld, som bildar ett slags krans; det knyts på baksidan av huvudet, ändarna faller under knäna, över den snövita slöjan och når nästan ner till marken. De visar aldrig sitt hår och det är ett tecken på stor respekt att dra slöjan över munnen.

Ett förtrollande barn på ett år fördes in och inte ens hennes hår var synligt. Hon bar en liten fin liten silkesmössa med vita volanger runt det vackra babyansiktet och en slöja täckte halsen. Jag ville se Badd'urahs huvud, men den vackra mormodern, Sit 'Afifih, sköt bara huvan en liten bit bakåt och jag ville inte insistera genom att fråga igen. Så snart vi kom fram bjöds vi på sött isvatten i vackra glas. Efter en stund kom te, med läckra arabiska bakverk, kakor, godis och nötter, följt av mycket sött kaffe. De pressade Ruha Khánum och de andra besökarna, som var tre

stycken, att stanna åtminstone några dagar. Deras gästfrihet är spontan vänlighet i sig själv. När de upptäckte att vi verkligen inte kunde tacka ja till deras inbjudan, fördes vi till 'divan', ett annat bekvämt och stort mottagningsrum. Här presenterades vi av Ruha Khánum för Shaykh Salih, en hövisk, charmig och fascinerande man, nittio år gammal, som grät bittert när han välkomnade oss, för han hade en stor vördnad och kärlek för 'Abdu'l-Bahá.

De kom till Shaykh från Khalwa – det heliga bönehuset – som ingen annan än de initierade druserna får komma in i. Detta är Yusif, Shaykh Salihs äldsta son, som hade tagit sin fars plats när han avsattes för rökning! Han var också djupt rörd när han talade om Mästaren med kärleksfull hängivenhet. Tre yngre bröder presenterades sedan för oss och ett antal av deras söner, ett ganska stort sällskap av så praktfulla män som jag någonsin har sett. De hade kommit till Haifa för att delta i 'Abdu'l-Bahás begravning och även för att delta i fyrtio dagars minnesfest och de blev nu överväldigade av känslor när de talade om honom och om de dagar som aldrig kommer att glömmas, då han hade helgat deras tak genom att skydda dem under det. När vi till sist reste oss för att ge oss av, kom de alla ut på gården, damerna stod åtskilda och de utgjorde en förtrollande grupp. Våra två vänner var angelägna om att få lov att ta ett fotografi, men när de frågade gav Shaykh sitt samtycke för dem själva, men inte för damerna, vilket var en besvikelse. Jag kommer alltid att minnas det besöket i Abú-Sinán – Haifa-vännernas och deras barns tillflykt under krigets skräckfyllda dagar.

Mírzá Jalal Işfáhánis berättelse

'Abdu'l-Bahás styvson och Son till Martyrernas
Konung

I början av 1916, vid sjutiden en morgon, sände 'Abdu'l-Bahá mig sin trogne kusk. "Säg åt Işfandiyár att låta hämta min vagn och du och Khusraw ska vara redo att följa med mig till Nasaret om en halvtimme." Vi gjorde som han befallde och vid utsatt tid lämnade 'Abdu'l-Bahá sitt hem i Haifa, åtföljd av Khusraw och mig. Den dagen var 'Abdu'l-Bahás hälsa inte särskilt tillfredsställande, vilket man kunde se på tecknen av trötthet i hans välsignade ansikte. Överbefälhavaren för fronterna i Syrien och

Palestina befann sig emellertid i Nasaret. Han hette Jamal Pasha och 'Abdu'l-Bahá var fast besluten att möta honom där, så trots sin stora trötthet och fysiska svaghet började den älskade sin resa.

Klockan ett på eftermiddagen kom vi fram till en liten by som heter Majdal. "Har du någon bekant i den här byn?" frågade Mästaren. "Ja, Mästare, byns överhuvud är en god kristen och en bekant till mig." Mästaren bad mig då att informera honom om hans ankomst och be om skydd och tid att vila i hans hus. Jag gick genast till byns överhuvud, som hette Khuri och berättade för honom om 'Abdu'l-Bahás ankomst. Byns överhuvud och många av byns notabla personer sprang fram till Mästarens vagn och hjälpte honom med stor respekt att stiga av. 'Abdu'l-Bahá, hans följeslagare, värden och några av de notabla gick in i huset och satte sig i gästrummet. Mästaren bad Khusraw att koka te och förbereda en måltid. Maten hade tagits med från Haifa och värden tog fram lite honung, yoghurt, oliver och ägg. 'Abdu'l-Bahá smakade endast några skedar honung, lite buljong och några oliver och efter måltiden sov han ungefär en timme. När han reste sig upp tvättade han händerna och badade ansiktet med kallt vatten och kom återigen för att sitta i gästrummet. Han talade visdomsord till värden och till de kända personerna och gav dem råd om många av deras problem och svårigheter som orsakats av kriget.

Värden tackade 'Abdu'l-Bahá för hans råd och för den stora ära som hans ödmjuka bostad och han själv fick genom detta besök. "Ditt besök i en sådan tid av nöd och särskilt till detta hus, kommer att ge himmelska gåvor och stöd och bekräftelse till alla invånare i denna by. Nu har jag ytterligare en begäran till dig." "Vad är din begäran?" sade 'Abdu'l-Bahá. "Det kommer att vara en lycka att bevilja den om jag har makten." Mästaren var alltid artig mot varje varelse. Han var symbolen för vad Bahá'u'lláh hade sagt för länge sedan. "Artighet är min klädsel med vilken vi har prytt våra favoritjänares tempel."

Byns överhuvud fortsatte:

"Jag har bara ett barn, en fjortonårig flicka, som har varit gravid i två år. Alla läkare har förklarat att hon är ett hopplöst fall. Dagar och nätter kan

hennes mor och jag och våra släktingar inte göra något annat än att gråta, jämra oss och klaga. Gud har inte gett oss någon annan avkomma. Om Ers helighet vill be för att mitt enda barn skall bli friskt, känner jag att hon skulle få ett nytt liv, precis som vi alla har fått genom Er sympati och Era kloka råd. Vi känner oss säkra på att Ers Helighets böner är acceptabla för Gud och vi vet att 'Abdu'l-Bahás välsignelser strömmar över alla människor, oavsett om de förtjänar det eller inte." Vid denna tidpunkt brast byns överhuvud ut i tårar.

'Abdu'l-Bahá reste sig omedelbart från sin plats. "Var är din lilla flicka?" "I det andra rummet", svarade byns överhuvud. 'Abdu'l-Bahá gick in i det andra rummet och såg den unga flickan ligga på en säng på golvet, mitt i rummet. Familjemedlemmarna satt runt henne. Några agerade som sjuksköterskor och några grät bara. 'Abdu'l-Bahá närmade sig sänggaveln och satte sig bredvid henne. Han tog den lilla handen och kände pulsen. Temperaturen var mycket hög. Barnet hostade oavbrutet och spottade blod. Hon var som en varelse av hud och ben. Hon befann sig i ett tillstånd av fullständig svaghet. 'Abdu'l-Bahá lade sin välsignade hand på barnets panna och smekte henne. Han vände sig till Jalal och sade: "Hämta en kopp te." Detta gjordes genast. 'Abdu'l-Bahá drack lite av teet och bad i ungefär fem minuter. Själv hällde han gradvis resten av teet med en sked i jungfruns mun och lade två gånger sina händer på hennes panna. Ännu en gång bad han, den här gången i ungefär tio minuter.

Då reste han sig upp med en rörelse av stor auktoritet, vände sig till föräldrarna och sade med hög röst som en befallning: "Var säkra på att Gud kommer fullständigt bota er dotter. Var inte oroliga och gråt inte och klaga inte. Vårda henne med största tillförsikt. Inom kort kommer hon att vara helt frisk." Därefter återvände han till gästrummet och tröstade de närvarande med ord av stor visdom i en halvtimme. Sedan tog han farväl av dem och gick ut ur huset och steg in i vagnen. Khusraw och jag tog också plats. 'Abdu'l-Bahá sade till Işfandíyár att köra vidare till Nasaret. Alla människor i byn, män, kvinnor och barn, trängdes runt vagnen och ända till den sista sekunden före hans avfärd tiggde och

vädjade de till Mästaren om hans böner och välsignelser.

Natten till den dagen svettades flickan mycket och gradvis minskade febern. Enligt faderns ord blev hans dotter inom två månader helt frisk och 1922 gifte hon sig med en kristen man från 'Akká, som är regeringstjänsteman. Hon är nu mor till tre friska barn. Sedan dess har flickans far i 'Akká, Haifa och Nasaret berättat denna historia många gånger och han avslutar alltid sin berättelse med följande:

"Jag fick tillbaks min dotter av Hans Helighet 'Abbás Effendi."

'Abdu'l-Bahá fortsatte sin resa, anlände till Nasaret på kvällen klockan sju och tog in på hotellet German. Nästa dag blev Mästaren inbjuden till lunch hemma hos en av de notabla i staden Nasaret. Han var en av familjen Fahum. Den dagen var Jamal Pasha och nästan tvåhundra av krigsledarna närvarande vid lunchen där Mästaren satte sig klockan ett och reste sig från bordet klockan fyra.

Under alla dessa timmar talade 'Abdu'l-Bahá på turkiska om filosofiska och vetenskapliga ämnen och om himmelska läror. Hans tal var så intensivt att alla slutade äta medan de lyssnade till hans välsignade ord. "Vem är denne store och lärde Shaykh som är så välinformerad inom vetenskapen?" frågade de. De var så rörda och attraherade av hans välsignade uttalanden att alla försökte närma sig honom för att bättre kunna höra varje ord. Jamal Pasha, som hade varit hans stora fiende på grund av falska anklagelser, hade inte visat 'Abdu'l-Bahá rätt respekt när han först anlände. Men nu, när han hade hört Mästaren tala så lärd och klok, var han mycket respektfull och full av alla sorters artighet. När det blev dags för Mästaren att resa sig höll Jamal Pasha mycket artigt den älskades arm för att hjälpa honom att lämna bordet och ledde själv vägen till mottagningsrummet och satte Mästaren bekvämt.

Slutligen, efter att ha svarat på fler frågor och gett underbara upplysningar om många ämnen, reste sig Mästaren för att ta farväl av sin värd. Jamal Pasha var inte van att resa sig från sin plats för att visa respekt för någon. Hans helighet 'Abdu'l-Bahá var ytterligt trött och stannade den kvällen på det tyska hotellet i Nasaret. Nästa dag,

då hans arbete med att göra en gammal fiende till vän, var slutfört, återvände han till Haifa.³⁴

Hájí Ramadan

I början av 1917 nåddes vi i London av vaga men mycket alarmerande rykten om förhållandena i Palestina. Vår oro var stor för vår älskade 'Abdu'l-Bahá. För att trösta mig själv upprepade jag ofta hans ord: "Har ni inte förstått att jag aldrig i mitt liv har varit utom fara för en enda dag? ... Var inte oroliga, dessa fiender har ingen makt över mitt liv, utan den som ges till dem från ovan." Ofta fann jag mig själv säga dessa ord som om jag sökte någon inre tröst.

Under dessa mycket svåra och farliga krigsdagar ville 'Abdu'l-Bahá skicka en skrift till vännerna i Tíhrán, som där skulle kopieras och skickas till bahá'erna i olika delar av världen. Överallt var vännerna angelägna om att få höra talas om Mästaren, om vars öde fruktansvärda rykten viskades. Vem skulle väljas ut för detta uppdrag? Ingen av de tillgängliga vännerna kunde ha någon sannolik chans att lyckas i ett så mödosamt företag. Att bära ett brev i krigstid från en person vars vaksamma fiender alltid var på alerten för att hitta möjligheter till skadegörelse, verkade vara en omöjlig uppgift. Förlust av frihet och till och med av livet självt, skulle oundvikligen bli straffet för ett sådant försök för 'Abdu'l-Bahás räkning.

Nu trädde en arabisk bahá'í fram som hette Hájí Ramadan:

"Jag ber Dig, min Mästare, att acceptera denna tjänst från mig. Jag är obetydlig och nästan blind, vem skulle misstänka mig? En ödmjuk gammal man, sjuttiofem år gammal. Jag har ingen familj, min hustru är död, mina pojkar är döda; min egendom och min affär har jag gett till mina svärsöner. De pengar jag har kvar vill jag använda till de fattiga. Jag har inget som binder mig till denna värld, så i fullkomlig frihet erbjuder jag denna min tjänst. Det är bara jag, tycks det mig, som har någon chans att lyckas som din budbärare. Jag ber Dig, ta emot mig!" "Du är den enda som vid denna tidpunkt är tillgänglig och jag anförtror dig denna skrift", sade Mästaren.

Hájí Ramadan började sin resa med den dyrbara skatten gömd med största omsorg och med hjärtat fyllt av glädje. I fyrtiofem dagar vandrade han. Slutligen nådde han Tíhrán med den härliga nyheten om den älskades och hans familjs säkerhet. Efter att ha vilat en stund gav han sig iväg på återresan, som var ännu svårare. Han vandrade genom Kirmanshah och Bagdad förklädd till försäljare. Det fanns guld i botten av väskorna! Brevet var sydda inuti fodret på hans 'abá!

Under ett skede av sin resa var han ögonläkare och utförde underverk med sina enkla medel (borsyra lösning), enligt de vilda arabernas enkla tro hos som han ibland passerade. Han vågade inte vila särskilt mycket på grund av risken att bli upptäckt, så han fortsatte och trotsade trötthet, faror och den börda som hans sjuttiofem år innebar. I slutet av sin oförskräckta och djärva återresa kom han fram och lade guldet och breven som han hade anförtratts, intakta, vid Mästarens fötter!

"Se vilka fattiga och ödmjuka Guds barn som tjänar stora händelser", sade 'Abdu'l-Bahá och omfamnade honom. Efter lite vila började denna galanta vän återigen att ge sig ut på ett uppdrag, men tyvärr kom han aldrig fram. Och inga nyheter om den modige och kärleksfulle Hájí Ramadans öde nådde någonsin vännerna. Från tid till annan skickades andra för att söka efter honom, men allt var förgäves. Den tappra araben, gammal och nästan blind, med själen hos en lysande och ridderlig riddare, kommer aldrig att glömmas av vännerna och hans namn kommer att leva i sånger och berättelser när århundradena rullar sina dagar och nätter.

* * *

Skrift av 'Abdu'l-Bahá till vännerna, november 1917

Skrift av 'Abdu'l-Bahá, sänd via Tíhrán, av den heroiska bäraren Hájí Ramaan, för att försäkra vännerna om en oavbruten andlig gemenskap.

"Även om dörrarna är stängda, vägarna och stigarna spärrade och de vanliga kommunikationsmedlen inte längre existerar, så flödar ändå föreningens strömmar av och hjärtats

³⁴ Episoden är översatt från persiska av Mírzá Jalal Işfáhání. - Ed.

närhet oavbrutet vidare i den andliga samvarons hänryckning. ”Även om ljusets strålar och de reflekterande speglarna är långt ifrån varandra, så finns det ändå ingen separation, för föreningen, genom reflektionens strålar och gåvor, förblir fasta och orubbliga.

Bahá'erna bör i sin gärning uppvisa en sådan beslutsamhet och ståndaktighet att mänsklighetens värld kan förundras och säga: ” Se vilken fasthet och uppriktighet, vilken styrka och kraft de har.” Natt och dag är denna tjänares tankar ständigt fyllda av väldoftande andliga minnen av vännerna och hans ständiga och ivriga böner till Hans Helighet, den Barmhärtige, är att Han så gärna välsignar dem med den Helige Andens oändliga bekräftelser, så att varje droppe kan bölja som havet och varje atom lysa, synlig i solens ljus. Detta kan bara ske genom Guds nåd, den Älskade. Hälsa alla vänner från mig att jag önska träffa dem. Prisad vare Gud för att vi med hjälp av Hans Helighet den Allsmäktiges hjälp och nåd har fått våra dagar i bästa möjliga hälsa på Mount Carmel i hans heders hus Áqá ‘Abbás-Qulí.

”På grund av de många förfrågningar (från vännerna) om hälsan och säkerheten för bahá'erna på denna plats och på grund av att de vanliga kommunikationsmedlen har använts, har den hedrade Hájí Ramadan sänds med denna skrift, eftersom han är den ende som vid denna tidpunkt har möjlighet att genomföra resorna.”

(Undertecknat) ‘Abdu'l-Bahá ‘Abbás.

Bahá'í-byar

Mästaren köpte då och då mark i olika byar. Asfiya och Daliya, nära Haifa – dessa två egendomar skänkte han till Diya'u'llah och Badi'u'llah, de två yngre halvbröderna, på Bahá'u'lláhs begäran. Mark förvärvades också i byarna Samrih, Nughayb och ‘Adasiyyih, som ligger nära Jordanfloden.

Det krävdes en relativt liten summa, endast några hundra pund, för att köpa dessa fastigheter. Grupper av bahá'ier bor på denna mark, där de odlar majs. zoroastriska bahá'ier är etablerade i ‘Adasiyyih; de ägnar sig åt att odla marken. En

tiondel av den majs de producerar skickas till Mästarens hushåll, så att bröd alltid är garanterat.

Dessa människor är flitiga och välmående, de odlar tillräckligt mycket av jordens frukter för eget bruk och säljer det som blir över. Friden för dessa jordbrukare är inte alltid obruten. Det var tidigare inte ovanligt att vilda araber gjorde en razzia. De kom till byn, stal allt de kunde hitta och tog med sig inte bara majs och olja utan även möbler, kläder, till och med dörrar och enkla jordbruksredskap, samt drev bort alla boskap och hästar. Vid dessa tillfällen packades kvinnor och barn i vagnar och transporterades med största möjliga skyndsamhet bort från den mycket stora faran att bli tillfångatagna.

Dessa flyktingar som kom till Haifa och skulle kräva Mästarens beskydd; det var en svår uppgift att hitta mat och husrum för dessa plötsligt anlända gäster. Vid åtminstone ett tillfälle fick han den högsta Shaykh i den stam som gjort sig skyldiga till dessa plundringar arresterad, till deras stora förvåning tvingades de återlämna åtminstone en del av stöldgodset till de fattiga byborna. I byn Nughayb bor några av den heliga familjens släktingar; de odlar jorden, vars avkastning ger dem medel att leva för.

Invánarna i dessa byar såg alltid till Mästaren för att få skydd, vägledning och råd i varje detalj i sina enkla liv. Under resans gång blev araberna mindre frekventa i sina räder. De var rädda för att om de vågade sig för nära, skulle de kunna gripas och föras in i ett okänt liv – soldatens, vars tanke var en skräck för dem själva och indirekt en orsak till lugn för byborna.

‘Abdu'l-Bahá hade förberett sig för krigsförhållanden redan innan han återvände till Palestina efter hans resor i världen. Befolkningen i byarna Nughayb, Samrih och ‘Adasiyyih instruerades av Mästaren om hur man odlar majs för att få en riklig skörd under perioden före och under de magra krigsåren. En stor mängd av denna majs lagrades i gropar, varav några hade byggts av romarna och som nu användes för detta ändamål. Så kom det sig att ‘Abdu'l-Bahá kunde mätta ett oräkneligt antal fattiga bland folket i Haifa, ‘Akká och grannskapet under hungeråren 1914-1918. Vi fick veta att när britterna marscherade in i Haifa fanns det en del problem med livsmedelsförsörjningen och utrustning.. Den

befälhavaren gick för att rådfråga Mästaren. ”Jag har majs”, var svaret. ”Men till armén?” sade den förvånade soldaten. ”Jag har majs till den brittiska armén”, sade ‘Abdu'l-Bahá.

Han gick verkligen den mystiska vägen med praktiska fötter.³⁵

Mästaren

Fru Florian King sade till Mästaren:

”O älskade, paradiset skulle vara svart för mig utan dig och din närvaro. För mig är Du Bahá'u'lláh, Du är Muḥammad, Du är Jesus, Du är Moses, Du är Buddha.”

Han räckte ut sin hand och sade:

”Kom och ta min hand.” Hans ansikte lyste, lyste. Verkligen förvandlad! Jag frågade om jag fick kyssa hans hand. ”Nej, min dotter, det är inte tillåtet; personligheten får inte dyrkas; det är ljuset som är det viktiga, inte lampan i vilket det lyser.” Detta sade han med ett leende av högst helig utstrålning.

* * *

En dag sade ‘Abdu'l-Bahá till vännerna:

”Era namn är mer kända i den himmelska världen än i den här världen.” Han sade återigen: ”Jag känner varje själs ställning, behov och tillstånd i världen och därför vet jag hur svårt ditt liv har varit.”

* * *

Vi vill träffa vår fader

Den sorgliga historien om den turkiska tjänstemannen och hans familj:

En turkisk tjänsteman som bodde i Haifa förlorade sin ställning när den brittiska ockupationen tog över. Han blev mycket fattig; han, hans fru och barn var i stor nöd. De kom för att be om hjälp av ‘Abbás Effendi, som gjorde mycket för att lindra deras svårigheter. Så

småningom blev den fattige mannen sjuk; Mästaren skickade en läkare till honom, medicin och många bekvämligheter. När han var på väg att dö bad han om ‘Abbás Effendi och kallade på sina barn. ”Här”, sade han, ”är er far, som kommer att ta hand om er när jag är borta.”

En morgon kom fyra små barn till Abbás Effendis hus och sade:

”Vi vill ha vår far.” Mästaren hörde deras röster och kände igen dem. ”Åh, vi har kommit till dig, vår andra far är död och nu ska du ta hand om oss och vara vår far.” Mästaren tog in dem och gav dem te och kakor och godis. Därefter gick han med de små till deras hem. Fadern var egentligen inte död utan hade bara svimmat; barnen trodde att han hade gått bort. Nästa dag dog han emellertid.

Mästaren tog på sig hela ansvaret för läkare, sjuksköterska och begravning. Sedan försåg han den sorgliga familjen med mat, kläder, biljetter och andra utgifter för resan till Turkiet. Detta är ett exempel på Mästarens omsorg om alla som kom till honom i sorg och elände. Från alla håll hörde vi berättelser om Mästarens omsorg om människorna. Kristna sade: ”Han levde Kristi liv bland oss i fyrtio år”. Muslimerna ropade ”Han var vår tröstare, vår far, bror och vän”. Vi kommer aldrig att sluta sörja honom.” Judiska vänner berättar hur de, när de befann sig i hans närvaro, fann sig omslutna av en sådan atmosfär av kärlek att de kände att de hade funnit hjärtats och själens sanna hem. Hur skall vi tala om honom?

* * *

Ju'an (bokstavligen ”jag är hungrig” på arabiska) var den ständiga klagan från en kvinna som satt på en gata i Haifa. Ett brutet ben! Folket kallade henne ”Ju'ani”. Ingen tog hand om henne, hon låg hungrig, full av smärta och vädjade om hjälp. Två veckor senare, när Ju'ani hade upphört med sitt ömkliga gnäll, hade en kvinna denna berättelse att berätta: ”Mästaren kallade mig att ta hand om stackars Ju'ani – att hitta ett rum åt henne. Att tvätta och trösta henne med god mat, rena kläder

³⁵ Lady Blomfield berättade ofta hur majsgröparna visade sig vara en säker gömma för majsen under den turkiska arméns ockupation. - Ed.

och en läkare. Nu har hon dött och Mästaren ordnade hennes begravning.”

* * *

Mästaren fick höra:

”Det finns en stackars ung arabisk man som var sjuk i lungdot. Mästaren besökte honom; han fick all hjälp, han fick god mat varje dag; dr Nicola fick order av Mästaren att ge honom all nödvändig uppmärksamhet och medicin. När han dog ordnade ‘Abbás Effendi att kistan från moskén, som vanligtvis lånades, skulle behållas för den unge mannen själv.” Modern och system, överväldigade av tacksamhet, ropade: 'O Mästare, du är som Gud för oss.'”

* * *

Mästaren var emot skilsmässa

Som svar på en fråga sade han: ”Det är inte så att skilsmässor ska bli lättare, utan att äktenskap ska bli svårare.” Under alla de år som Bahá'u'lláh och ‘Abdu'l-Bahá bodde i Syrien fanns det inte ett enda fall av skilsmässa bland bahá'erna. Hustrun till en armenisk bahá' bad Mästaren att låta sin man skilja sig från henne; många var hennes anklagelser mot sin man.

Mästaren sade till henne:

”Du är kristen, hur kan du begära att bli separerad? Kristus Jesus, som jag vördar, kom inte för att skilja utan för att förena.” När Mästaren till slut såg att kvinnan älskade en annan man, sade han: ”Du kan skilja dig från henne, hon är inte längre din hustru.” Då flydde kvinnan med mannen och tog med sig mycket av sin mans pengar: ”Nu ser du orsaken till mitt samtycke”, sade Mästaren.

Ett annat exempel: ‘Abdu'l-Qasim, Ridván-trädgårdens trädgårdsmästare, ville gifta sig med en arabisk bondkvinna, men Bahá'u'lláh rådde honom att inte göra det. Men eftersom han var mycket förälskad i henne gav han till slut sitt samtycke. Efter några år kom han och sade: ”Jag vill skilja mig från Jamilih och gifta mig med en yngre kvinna.” ”Det är absolut förbjudet, du har gift dig med henne, du måste ta hand om henne till sista ögonblicket i ditt liv”.

När britterna anlände till Haifa, där blockaden hade orsakat en farlig situation för invånarna, upptäckte man att ‘Abdu'l-Bahá hade räddat civilbefolkningen från svält. Proviant som han hade odlat, grävt ner i gropar under jorden och på annat sätt lagrat, hade delats ut till civilbefolkningen från alla nationer som bodde i Haifa. ‘Abdu'l-Bahá gjorde detta på ett militärt sätt, som en armé skulle dela ut ransoner och tacksamheten var stor hos de kvinnor och barn som hade räddats av hans förmåga att i framtiden se tragedier och olyckor redan 1912, när han började förbereda sig för den katastrof som skulle drabba landet 1917 och 1918. När Haifa slutligen ockuperades av britterna hade reservproviant ännu inte kommit till armén och någon i ledande ställning vände sig till Mästaren, som redan nämnts.

Den brittiska regeringen, med sin vanliga gest för att uppskatta ett hjältedåd, gav ‘Abdu'l-Bahá 'Abbás en riddartitel, som accepterade denna ära som en artig gåva ”från en rättvis kung”. Den brittiska kronans dignitärer från Jerusalem var samlade i Haifa, ivriga att hedra Mästaren, som alla hade kommit att älska och vörda för hans liv i osjälvisk tjänst. En imponerande bil hade sänts för att föra ‘Abdu'l-Bahá till ceremonin. Mästaren kunde dock inte hittas. Folk sändes i alla riktningar för att leta efter honom, när han plötsligt dök upp från ett oväntat håll, ensam, vandrande sin kungliga gång, med den enkelhet av storhet som alltid omgav honom.

Den trogna tjänaren Işfandíyár, vars glädje i många år hade varit att köra Mästaren på uppdrag, stod sorgset och tittade på den eleganta bilen som väntade på den ärade gästen. ”Jag behövs inte längre.” På ett tecken från honom, som kände sorgen, rusade gamle Işfandíyár iväg för att spanna hästen och förde ut vagnen vid den nedre porten, varifrån ‘Abdu'l-Bahá kördes till en sidoingång i trädgården till guvernementet i Fenicien. Işfandíyár var alltså behövd och lycklig.

* * *

Om livet efter döden

Du skall i sanning veta, att själen efter dess avskiljande från kroppen skall fortsätta att

utvecklas tills den når fram till Guds närhet i en ställning och ett tillstånd, som varken tidsåldrarnas och sekternas förlopp eller förändringarna och händelserna i denna värld kan ändra. Den skall fortleva lika länge som Guds rike, Hans överhöghet, Hans välde och makt skall bestå ... – Bahá'u'lláh Axplock #81

En kvinna, full av sorg och förtvivlan, kom till 'Abdu'l-Bahá: ”Jag ber dig att avlägsna mina och ge mig tröst, jag har förlorat min älskade make.”

Mästaren svarade henne:

”Om du har en bädd med liljekonvaljer som du älskar och ömt tar hand om, de kan inte se dig och inte heller förstå din omsorg, men på grund av den ömma omsorgen blomstrar de ändå.” Så är det med din make. Du kan inte se honom, men hans kärleksfulla inflytande omger dig, tar hand om dig och vakar över dig. De som har gått in i den gudomliga trädgården ber för oss där, liksom vi ber för dem här.”

En annan dag kom en kvinna till 'Abdu'l-Bahá och berättade om en dröm.

”I natt, Mästare, drömde jag att jag befann mig i en trädgård av sådan skönhet att det verkade vara omöjligt för den mest perfekta mänskliga trädgårdsmästaren att ha skapat den. I denna trädgård såg jag en vacker flicka, omkring nitton år, som smekte blommorna. När jag kom in i trädgården lyfte hon sitt vackra huvud och kom mot mig med utsträckta armar, som om hon var mycket kär och glad över mitt besök. Jag tittade förvånad på henne och då såg jag en häpnadsväckande likhet med den lilla dotter jag förlorat många år tidigare.”

'Abdu'l-Bahá log med sitt underbara leende:

”Mitt barn, du har fått tillåtelse att se din dotter som hon är nu, vandrande i den heliga trädgården i en av Guds världar. Detta är en gåva från Gud till dig. Gläd dig och var lycklig.”

Riḍvāniyyih Khānum berättade att när hennes barn var sjukt kom Mästaren och gav två rosa rosor till den lilla, sedan vände han sig till mamman och sade med sin musikaliska röst så

full av kärlek: ”Ha tålmod.” Den kvällen gick barnet bort.

”Riḍvāniyyih”, sade Mästaren, ”det finns en Guds trädgård. Människor är träd som växer i den. Trädgårdsmästaren är vår far. När han ser ett litet träd på en plats som är för liten för dess utveckling, förbereder han en lämplig och vackrare plats, där det kan växa och bära frukt. Sedan planterar han det lilla trädet. De andra träden förundras och säger: ”Detta är ett vackert litet träd. Av vilken anledning rycker trädgårdsmästaren upp det?” Den gudomliga trädgårdsmästaren är ensam om att känna till orsaken. ”Du gråter, Riḍvāniyyih, men om du kunde se skönheten på den plats där hon är skulle du inte längre vara ledsen. ”Ditt barn är nu fritt och sjunger likt en fågel gudomliga glädjemelodier.” Om du kunde se den heliga trädgården skulle du inte vara nöjd med att stanna kvar här på jorden. Ändå är det här som din plikt nu ligger.” När min egen mor gjorde den ”stora chansen” från en Guds värld till en annan, skrev 'Abdu'l-Bahá en mycket vacker skrift till mig, där han talade om min mor som ”i föryngringens trädgård”. En dag berättade en vän, som ännu inte hade hört talas om Mästarens skrift, för mig om en livlig dröm hon hade haft om min mor, som hon hade känt och älskat. ”Det verkade som om jag befann mig i en fantastisk trädgård där alla typer av sällsynta och vackra blommor blommade. Bland blommorna rörde sig en ung flicka. Hon verkade vara i ett tillstånd av utsäglig glädje över trädgårdens skönhet. Hennes röst, när hon sjöng, var fylld av den fullkomliga lyckans extas. Hon lyssnade till fåglarnas sång och andades in blommornas doft som fyllde hennes själ. Plötsligt vände hon sig mot mig, som om hon var medveten om att någon fanns där vid sidan av henne. Den unga flicka som stod framför mig med ett förtrollande leende var din mor, i ungdomens fulla skönhet.”

* * *

Skrift av 'Abdu'l-Bahá, Naw-Rúz , den 21:a mars, 1918

O rikets barn! Det är ett nytt år. Ett år är ett uttryck för solens cykel, men nu är det början på en cykel för verklighetens sol! En ny cykel, en ny

tidsålder, en ny tid och därför är det mycket välsignat.

Jag önskar att välsignelsen ska visa sig och bli uppenbar i alla Guds troendes ansikten och karaktärer, så att de också kan bli ett nytt folk och efter att ha funnit ett nytt liv och blivit döpta av Eld och Ande, kan göra världen till en ny värld – så att den gamla jorden försvinner och den nya jorden blir uppenbar; så de gamla idéerna försvinner och nya tankar kommer; så att gamla kläder läggs åt sidan och nya kläder sätts på; Den gamla politiken, vars grund är krig, skall förkastas och den nya politiken, som är grundad på fred, skall höja segers fanor, den nya stjärnan skall lysa och den nya solens sken skall lysa och stråla, så att nya blommor kan blomma, den nya våren bli känd, den nya brisen fläkta, den nya frikostigheten sänka sig ned, det nya trädet ge nya frukter, den nya rösten höjas och dess nya klang nå alla öron.

Jag önskar för er alla att ni tar emot denna stora hjälp och tar del av denna gåva; att ni i ande och hjärta kommer att sträva och anstränga er tills krigets värld blir fredens värld, mörkets världar blir ljusets världar, sataniskt beteende förvandlas till himmelskt beteende, de förstörda platserna byggs upp, svärdet förvandlas till olivkvist, hatets blixtar förvandlas till Guds kärleks flamma och vapnets vrål blir rikets röst. Så att dödens soldater kan bli livets soldater! För att alla världens nationer skall förenas i en nation; alla raser som en ras. Och att alla nationalsånger harmoniseras till en melodi. Då kommer denna materiella värld att bli paradiset, jorden kommer att bli Himlen och satans värld kommer att bli änglarnas värld. Hälsningar och lovsånger till er.

* * *

En dag under kriget gick två män längs vägen till havet bortom Jordanien som ligger mellan Haifa och Akká. De samtalade när deras uppmärksamhet drogs till den vördnadsvärda gestalten av en man som låg, som om han hade blivit överväldigad av trötthet, i sanden nära kanten av det tidlösa havet. De stirrade tyst; kroppen var helt avslappnad, en arm stödde det vackra huvudet med sitt hår av spunnet silver. Ansiktet bar spår av stor sorg, men var mjukt av

en obeskrivlig ömhet. En stor ädel karaktär syntes i ansiktsuttrycket. Det verkade finnas ett andligt ljus av sällsynt skönhet över honom. Han vilade i djup sömn. Den sovande var 'Abdu'l-Bahá.

Kapitel 5: Faror för 'Abdu'l-Bahá, hans familj and vänner

Våren 1918 blev jag mycket förvånad och djupt störd av ett telefonmeddelande: "'Abdu'l-Bahá är i allvarlig fara. Vidta omedelbara åtgärder.'" Det kom från en auktoritativ källa. Det fanns inte ett ögonblick att förlora. Alla tillgängliga krafter måste sättas in för att rädda Mästaren. Jag åkte genast till Lord Lamington. Hans sympatiska hänsyn för 'Abdu'l-Bahá, hans förståelse för de förgreningar och den "byråkrati" som var nödvändig för "omedelbara åtgärder" var av ovärderligt värde.

Ett brev skrevs omedelbart till utrikesministeriet där man förklarade vikten av 'Abdu'l-Bahás ställning, hans arbete för sann fred och för många tusentals människors andliga välfärd. Tack vare lord Lamingtons inflytande och hans snabba hjälp, lämnades brevet, med dess alarmerande nyheter, omedelbart till lord Balfour.

Samma kväll skickades ett telegram till general Allenby med följande instruktioner: "Ge 'Abdu'l-Bahá, hans familj och hans vänner allt skydd och all hänsyn när britterna marscherar mot Haifa." Så avvärjdes en fruktansvärd tragedi, tack vare lord Lamingtons snabbhet och förståelse och lord Balfours kraft, hans kollegor i kabinettet här i London och tack vare major Tudor-Poles hängivenhet, effektivitet och snabbhet på den turkiska sidan, för Haifa var fortfarande i turkarnas händer.

Turkarna hade blivit så upphetsade av Mästarens fiender att de hade hotat att korsfästa honom och hela hans familj på berget Karmel. När general Allenby intog Haifa, flera dagar innan man trodde att det var möjligt för honom att göra det, sände han ett telegram till London som fick alla att förundras och som särskilt fyllde bahá'iernas hjärtan i hela världen med djup tacksamhet för den allsmäktige beskyddaren. General Allenbys telegram lød: "Har i dag intagit Palestina. Meddela världen att 'Abdu'l-Bahá är i säkerhet".

* * *

**Utdrag från ett brev av Lady Blomfield till
Lord Lamington**
14:e mars, 1939.

Kära Lord Lamington,

Det var ett stort nöje att träffa er vid den saudiarabiska mottagningen. Jag blev påmind om den gången våren 1918, när jag fick det fruktansvärda meddelandet; 'Abdu'l-Bahá i allvarlig fara, vidta omedelbara åtgärder' och skyndade mig att be om ert råd och er hjälp. Hur ett brådskande brev genast skrevs till Lord Balfour, hur ni fick det överlämnat i hans egna händer, hur instruktioner kablades samma kväll till Lord Allenby att "utsträck all hänsyn och skydd till 'Abdu'l-Bahá, hans familj och hans vänner när britterna marscherar mot Haifa", allt detta är historia. Även att lord Allenby marscherade mot Haifa två dagar innan han hade planerat att göra det och därmed förhindrade den fruktansvärda tragedi som hade fastställts för det datumet.

Jag hörde senare att en brittisk officer, major Tudor-Pole, hade sänt detta skrämmande meddelande. Han hade upptäckt att "fiendens överkommando hade dömt 'Abdu'l-Bahá och hans familj att korsfästas på berget Karmel" och att den dag som bestämts för att verkställa dekretet var den andra dagen efter Allenbys intåg i Haifa.

En vakt placerades omedelbart runt Mästarens hem och det meddelades att "omedelbar vedergällning skulle följa varje försök att skada honom eller någon av hans familj". Händelserna i London och Haifa följde alltså varandra i denna sekvens:

- Major Wellesley Tudor-Poles upptäckt.
- Hans brådskande meddelande som ankommer till mig.
- Din underbara hjälp att veta vad jag skulle göra och att få det gjort.
- Lord Balfours snabba instruktioner till Lord Allenby.
- Lord Allenbys energi, framsynthet och visdom.

Den ondskefulla avsikten var frustrerande. Vilket stort privilegium för Storbritannien, som kunde

göra denna tjänst för "Guds tjänare" genom de utvalda instrumenten från beskyddaren, den högste". Jag har framför mig major Tudor-Poles brev som beskriver slutet av denna episod i Haifa och som också talar om det djupa intryck som skapades av Mästarens lugna, sansade avståndstagande från all den turbulens och fara som rådde under de förhållanden som rådde vid den tiden.

Min berättelse om dessa dagar behöver ditt brev för att kunna kompletteras och få ett intensivt intresse. För framtida generationer är jag angelägen om att få en så detaljerad berättelse om dessa kritiska dagar som det är möjligt.

Lord Lamington till Lady Blomfield

Kära Lady Blomfield,

Jag tackar dig för ditt brev från den 14:e och det gläder mig att höra att du håller på att sammanställa en volym om bahá'í. Jag kan inte bidra med något användbart till din redogörelse och beskrivning av 'Abdu'l-Bahá. Det har aldrig funnits ett mer slående exempel på en person som önskade att mänskligheten skulle leva i fred och god vilja och ha kärlek till andra genom att erkänna deras inneboende gudomliga egenskaper. I Haifa 1919 minns jag väl att jag såg en vit gestalt sitta vid väggkanten; när han reste sig upp och gick, gjorde synen av en sann och helig helgonmänniska intryck på mig. Jag tror att det var vid detta tillfälle som han tog sin klackring från sitt finger och gav den till mig.

(Undertecknad) Lamington

* * *

**Berättelse inifrån Haifa av Major Tudor-Pole,
V.C.**

"Det måste ha varit tidigt på våren 1918 som jag började känna en stark oro för 'Abdu'l-Bahás säkerhet i Haifa och för hans familjs och anhängare där. Jag blev tagen ur tjänst i december 1917 under angreppet på Jerusalem och eftersom jag tillfälligt var oförmögen till aktiv tjänst, förflyttades jag till underrättelsetjänsten, först i Kairo och senare i Ludd, Jaffa och Jerusalem.

Med förbehåll för att datumen var det i mars 1918 som jag fick information från vår egen

spionagetjänst om att den turkiske överbefälhavaren, i vars högkvarter jag då befann mig mellan Haifa och Beirut, hade förklarat sin bestämda avsikt att ”korsfästa ‘Abdu'l-Bahá och hans familj på berget Karmel” om den turkiska armén skulle tvingas att evakuera Haifa och dra sig tillbaka norrut.

Med en framskjuten bas i och runt Jaffa började vi förbereda oss för en förflyttning mot Haifa och norrut vid den tiden. Av flera skäl, bland annat brist på män och ammunition, försenades den brittiska framryckningen långt in på sommaren 1918. Under tiden blev nyheterna som nådde mig om ‘Abdu'l-Bahás överhängande fara alltmer alarmerande. Jag försökte väcka intresse för frågan bland dem som var ansvariga för underrättelsetjänstens verksamhet (däribland general Clayton, Sir Wyndham Deedes och Sir Ronald Storrs – den senare hade blivit guvernör i Jerusalem). Jag tog också upp frågan med min egen chef, general Sir Arthur Money (chefsadministratör för ockuperat fientligt territorium). Ingen av dessa personligheter visste något om ‘Abdu'l-Bahá och inte heller kunde de inse det brådskande behovet av att garantera hans säkerhet.

Vid denna tid kom jag av en slump i kontakt med en officer vars sociala och politiska kontakter i London var starka. Tack vare hans artighet och intresse kunde jag få fram ett brådskande meddelande till det brittiska utrikesministeriet. Genom vänner med anknytning till bahá'í-tron i England upptäckte jag en oberoende väg till de styrande makterna i London. På detta sätt fick Lord Balfour, Lord Curzon och andra i kabinettet information om den kritiska situationen i Haifa. Lord Lamingtons inflytande visade sig vara till särskild hjälp vid denna tidpunkt. Resultatet av dessa olika aktiviteter bar frukt och utrikesministeriet skickade ett meddelande till general Allenby med instruktioner om att garantera säkerheten för ‘Abdu'l-Bahá och hans familj och följte så snart den brittiska armén intog Haifa.

Detta meddelande passerade genom mina händer i Kairo på väg till arméhögkvarteret i Ludd och vidarebefordrades vederbörligen för att behandlas av högkvarterets stab där. Ingen på högkvarteret hade hört talas om ‘Abdu'l-Bahá

eller bahá'í-rörelsen och underrättelsetjänsten ombads att göra en brådskande undersökning. I sinom tid nådde denna begäran om information underrättelsetjänstens högkvarter på Savoy Hotel i Kairo och till slut (när förfrågningar på andra ställen hade visat sig fruktlösa) överlämnades den till mig för åtgärd. Som ett resultat av detta fick general Allenby fullständiga uppgifter om ‘Abdu'l-Bahá och historien om den rörelse som han var Mästare för.

Allenby utfärdade genast en order till befälhavaren som ledde operationerna i Haifa om att en brittisk vakt omedelbart skulle placeras vid ‘Abdu'l-Bahás hus när staden intogs och att ytterligare en vakt skulle ställas till förfogande för hans familj och anhängare. Män hittades för att göra det känt inom fiendens linjer att sträng vedergällning skulle följa på varje försök att orsaka död eller skada på den store persiske Mästaren eller någon av hans familjemedlemmar.

Jag tror att denna varning bidrog till att skydda ‘Abdu'l-Bahás välbefinnande vid den tiden. När Haifa till slut intogs genomfördes dessa instruktioner om att placera ut en vakt i vederbörlig ordning och därmed avväjdes alla risker för dödsfall eller olyckor. Det är inte möjligt att med säkerhet säga om katastrofen skulle ha inträffat i annat fall, men eftersom staden var full av turkiska spioner under en tid efter att den hade intagits (varav många kände till den turkiske överbefälhavarens bestämda avsikt att massakrera ‘Abdu'l-Bahá och hans familj vid den tidpunkten), kunde en aktion med detta mål i sikte ha med framgång försökt genomföras, om inte de ovan nämnda försiktighetsåtgärderna hade vidtagits.

Den heder och det skydd som bahá'í-ledaren fick vid den tiden uppskattades mycket av honom och bidrog avsevärt till den brittiska prestige i Persien och på andra håll i Mellanöstern. Han berättade detta för mig själv. Det var en underbar upplevelse mitt i det kaos som krigsförhållandena innebar att besöka Mästaren i hans hem på Karmel berget, som till och med vid den tiden var en fridens och uppfriskandets fristad.

Jag kan minnas honom, majestätisk men ändå mild, när vi gick upp och ner i trädgården medan vi talade om eviga realiteter, vid en tidpunkt då hela den materiella världen höll på att vackla i

sina grundvalar. Andens gudomliga kraft lyste genom hans närvaro och gav en känslan av att en stor profet från Gamla testamentets dagar hade stigit upp i en krigsdrabbad värld, som en inspiratör och andlig vägledare för mänskligheten. En eller två händelser som inträffade kort därefter i samband med erövringen av Haifa är värda att nämna.

Under den brittiska framryckningen söderifrån placerades fältbatterier på hög terräng omedelbart sydost om Karmelberget, med avsikten att beskjuta Haifa på långt håll över själva Karmelberget. Några av bahá'ier från östern som bodde på Karmelbergets norra sluttningar blev oroade och gick till 'Abdu'l-Bahás bostad och uttryckte sin rädsla för det tragiska förloppet av möjliga händelser. Enligt ett ögonvittne till denna scen (som jag fick berättad när jag kom till Haifa) lugnade 'Abdu'l-Bahá sina oroade anhängare och kallade dem till bön. Sedan sade han till dem att allt skulle gå bra och att inga brittiska granater skulle orsaka dödsfall eller skada på befolkningen eller Haifa och dess omgivning. Historiskt sett var räckvidden för de aktuella fältbatterierna felaktig och granaterna passerade ofarligt över staden och föll ned i 'Akká-bukten.

En annan händelse från denna händelserika tid är värd att berätta, även om jag inte kan garantera att den är helt korrekt. Innan Haifa föll diskuterade 'Abdu'l-Bahá en dag den brittiska kampanjen med några av sina anhängare i sin trädgård. Han förutspådde då, i motsats till vad som allmänt förväntades, att intagandet av Haifa och den muromgärdade staden 'Akká skulle ske nästan utan blodsutgjutelse. Denna förutsägelse bekräftades av fakta. Han sade också att turkarna skulle överlämna 'Akká (som antogs vara ointaglig) till två obeväpnade brittiska soldater. De resulterande fakta som jag kunde få fram är följande:

Efter det att våra trupper hade gått in i Haifa flyttades frontlinjen fram halvvägs över 'Akká-bukten och förposter placerades på buktens sandområden cirka 6 km från 'Akká. 'Akká, som är en befäst och muromgärdad stad, vid den tiden trodde man att den skulle vara fylld av turkiska trupper. En mycket tidig morgon befann sig två brittiska armésoldater, som hade tappat

orienteringen under natten, vid grindarna till 'Akká och trodde felaktigt att staden redan var i brittiska händer. De turkiska eftertrupperna hade dock i hemlighet evakuerats endast åtta timmar tidigare och stadens borgmästare, som såg de brittiska soldaterna utanför portarna, kom ner och överlämnade dem stadens nycklar som tecken på kapitulation! Det är trovärdigt hävdad att de förskräckta soldaterna, som var obeväpnade, släppte nycklarna och skyndade sig mot de brittiska linjerna!

Det är intressant att komma ihåg att även under de mörkaste perioderna av första världskriget vacklade aldrig 'Abdu'l-Bahás tro på en brittisk triumf. Det råder ingen tvekan om att han hade förkunskap inte bara om de viktigaste händelserna i samband med själva kriget, utan även förutsåg korrekt vad som hände efter kriget när det gällde Palestina i synnerhet och världen i allmänhet. Han skonades av försynen några år till för att fortsätta att så frön till en andlig förståelse av betydelsen av universell fred och broderskap, vilka frön utan tvekan kommer att bära en riklig skörd av frukt under de år som fortfarande ligger framför oss.

(Undertecknad) W. Tudor-Pole

* * *

Brev från

Sir Herbert Samuel, G.C.B., C.B.E. ³⁶

År 1920 utsågs jag till den högste kommissarien för Palestina under det brittiska mandatet och jag tog tidigt tillfället i akt att besöka 'Abdu'l-Bahá Effendi i hans hem i Haifa.

Jag hade under en tid varit intresserad av bahá'i-rörelsen och kände mig privilegierad av möjligheten att lära känna dess ledare. Jag hade också ett officiellt skäl och ett personligt skäl. 'Abdu'l-Bahá hade förföljts av turkarna. En brittisk regim hade nu ersatt den turkiska i Palestina.

Jag blev, liksom alla besökare, imponerad av 'Abdu'l-Bahás värdighet, elegans och charm. Han var av måttlig storlek, men hans starka drag och höga uttryck gav hans personlighet ett majestätiskt utseende. Under vårt samtal

³⁶ Nu Viscount Samuel of Carmel, näst lägsta rangen inom engelska högadeln

förklarade och diskuterade han gärna de viktigaste principerna i bahá'í, svarade på mina frågor och lyssnade på mina kommentarer. Jag minns livligt denna vänskapliga intervju för sexton år sedan, i det enkla rummet i villan, omgiven av trädgårdar, på Karmel bergets soliga sluttning.

Jag var glad att jag besökte honom så snart, för 1921³⁷ dog 'Abdu'l-Bahá. Jag kunde bara uttrycka min respekt för hans trosbekännelse och min aktning för hans person genom att komma från huvudstaden för att närvara vid hans begravning. En stor skara hade samlats, som sörjde hans död, men också glädde sig åt hans liv.

(Undertecknad) Herbert Samuel

* * *

Brev från

Sir Ronald Storrs, K.C.M.G., C.B.E.

Den första guvernören för Jerusalem sedan Pontius Pilatus

Jag träffade 'Abdu'l-Bahá första gången 1909, när jag var på väg från England och Konstantinopel genom Syrien för att i Kairo efterträda Harry Boyle som orientalisk sekreterare för den brittiska byrån. (Händelsen behandlas utförligt i min 'Orientations', utgiven av Ivor Nicholson och Watson). Jag körde längs stranden i en taxi från Haifa till 'Akká och tillbringade en mycket trevlig timme med den tålmodige men obesegrade landsförvisade fången. När han några år senare frigavs och besökte Egypten hade jag äran att ta hand om honom och presentera honom för Lord Kitchener, som var djupt imponerad av hans personlighet, vem kunde undgå att bli det?

Kriget skilde oss åt igen tills Lord Allenby, efter sin triumfatoriska resa genom Syrien, sände mig för att etablera styret i Haifa och i hela det distriktet. Jag besökte 'Abbás Effendi samma dag som jag anlände och fann honom till min glädje helt oförändrad. När han kom till Jerusalem besökte han mitt hus och jag underlät aldrig att besöka honom när jag åkte till Haifa. Hans konversation var verkligen en anmärkningsvärd nivå, som en gammal profet, långt ovanför den

palestinska politikens förvirring och småsaker och som lyfte upp alla problem till höga principer.

Han var vänlig nog att ge mig ett eller två vackra exemplar av sin egen handstil, tillsammans med Mishkin Kalams, som alla, tillsammans med hans stora signerade fotografi, som tyvärr brändes upp vid branden på Cypern.

Jag gav min sista sorgliga hyllning i form av en kärleksfull hyllning när jag i början av 1921 följde med Sir Herbert Samuel till 'Abbás Effendis begravning. Vi gick i spetsen för ett tåg av alla religioner uppför Karmelbergets sluttning och jag har aldrig varit med om ett mer enat uttryck för sorg och respekt än det som framkallades av den fullständiga enkelheten i ceremonin."

(Undertecknat) Ronald Storrs.

P.S. – Ni kanske vill veta att jag anställde flera av 'Abbás Effendis anhängare vid guvernörens residens i Haifa, där jag tror att mer än en av dem fortfarande gör utmärkta tjänster.

* * *

Berättelsen om den brittiska ockupationen av Palestina kanske en dag kommer att berättas för framtidens barn som en legend, men som nu betraktas som ett faktum. Brittiska vapen riktades mot Jerusalem. Turkarna kontrollerade den heliga staden. Den brittiska ledningen tvekade att skjuta mot "Guds stad". Ett meddelande skickades till högkvarteret: "Vad ska vi göra?" Svaret kom tillbaka: "Be". Inte en enda pistol avfyrades. När britererna anlände till Jerusalem i gryningen hade staden evakuerats av turkarna och inte en helig plats hade skändats.

DEL 4: Blandade dokument

Brev från

Sitarih Khanum till hennes dotter Parvin

(Mrs. Basil Hall). House of Bahá'u'lláh, 'Akká, 2nd May, 1922.

Jag kom hit i går med tåg – Diya Khánum, Tuba Khánum, Ruha Khánum med sina tre små pojkar (Riyad, Fu'ad och Hasan) och några tjänare

³⁷ Detta är uppenbarligen en liten minneslucka hos Sir Ronald Storrs, eftersom Abdu'l-Bahas begravning ägde rum i november 1921.

utgjorde vårt sällskap. Det är omöjligt att med ord förmedla intresset för detta besök. Ruha Khánum och jag gick till kasernerna och träffade den mycket hövliga generalguvernören, en brittisk officer i kaki, som själv ordnade så att han kunde anförda vårt sällskap, när de övriga hade anlänt, över alla delar av den gamla slotts fästningen, fängelse och bostad för Bahá'u'lláh, 'Abbás Effendi, deras familjer och de sjuttio hängivna lärjungarna, som inte ville gå med på att skiljas från honom, som de hyllade som sin Herre, som ”den som Gud skulle uppenbara”, utan följde honom i förvisningen, fängelse eller död.

På eftermiddagen begav Mihrangz Khánum, Shoghi Effendis yngre syster och jag oss ut, guidade av sonen till en gammal troende, Áqá Riuda Qannad, som hade varit med sin Mästare under de fruktansvärda första dagarna; denna persiska bahá'í tog oss med till Khán. Detta var ett värdshus, där pilgrimerna brukade bo på den tiden, när reglerna till slut blev lite mer avslappnade och de troende hade upptäckt var deras älskade var fängslad och de gjorde långa, mödosamma resor i hopp om att få träffa honom. Här kom vi till det långa rummet med stengolv, där vännerna brukade breda ut sina sängar och vila och även till raderna av små rum där familjerna slog läger. Det fanns ett rum där man senare anordnade en skola för små barn – stackars små elever – från tidig morgon till solnedgång i ett instängt rum, med tråkiga studier, inget intressant, inget underhållande; inga pauser då och då för lek! Sådana magra, smaklösa rester som kallas för middag!

Efter Bahá'u'lláhs bortgång fanns det också ett rum som var avsatt för de små flickorna, som om möjligt var i ett värre skick än pojkarnas. Khán är en underbart pittoresk byggnad, byggd runt en stor gårdsplan, med rader av rundade valv och pelare på tre sidor. Här hade Mästaren för vana att samla alla fattiga, särskilt barnen, i 'Akká på högtidsdagar, både kristna och muslimska, samt på årsdagen av Sultáns kröning. Här bjöd han dem på godis, kakor, frukt och te. Han lät fylla den mellersta fontänen med sharbat, vilket var ett stort nöje. Efter detta gick vi genom de smala, slingrande gatorna i denna unika historiska stad till den stora moskén. Där mötte vi en artig Shaykh, som hade blivit en hängiven vän till

'Abbás Effendi; han följde med oss tillbaka och visade oss det lilla rum där Mästaren brukade dra sig tillbaka när han ville meditera i lugn och ro. Det var här som Pascha av Yemen levde och dog i förvisning. Mer om honom på ett annat ställe.

Sedan ledde Shaykh oss in i moskén – imponerande med sin tysta och vördnadsfulla atmosfär. Han pekade ut en liten nisch, där Mästaren alltid bad. På väggen, på en hedervärd plats, hängde en underbar, intrikat skriven bön, av den berömde Mishkín-Qalams penna; den är tydligt undertecknad ”Mishkín-Qalam, som är Bahá'í”.

Andra dyrbarheter som visades oss: Sex handskrivna heliga böcker skrivna av 'Abbás Effendis penna givna till moskén. Några andra, fantastiskt illustrerade med pennteckningar (från Indien). Även många värdefulla volymer, som innehåller några tusen Hadíths (Muhammads traditionella uttalanden). Runt omkring stod ett antal muslimska religiösa studenter, charmiga ungdomar, som artigt hälsade på oss. Här var den stora gårdsplanen där de fattiga samlades varje fredag för att ta emot almosor och göra sina olika vädjanden till sin ”älskade Fader för de fattiga”, 'Abbás Effendi. Alla sade: ”Åh, vilken förlust för världen. Han var tröstare, beskyddare och välgörare för alla!” 'Abdu'l-Bahá levde fyrtio år av sitt heliga liv i denna befästa stad och följde föreskrifterna i följande skrift på ett absolut perfekt sätt.

En skrift av Bahá'u'lláh

*Var generös när du har ägodelar.
 Var tacksam om allt tas ifrån dig.
 Var rättvis mot dem som är beroende av dig, belöna dem rikligt för deras arbete.
 Visa ett leende ansikte mot alla.
 Var en skatt för de fattiga.
 Ge goda råd till de rika.
 Var noga med att besvara de olyckligas vädjan.
 Var inte döv för de behövandes rop.
 Håll alla dina löften.
 Var inte full av ord vid sammankomster.
 Var rättvis i dina befallningar.
 Var ödmjuk i ditt umgänge med människor.*

*Var inte högmodig när du har makt och
var inte nedstämd när makten inte längre
är din.*

Jag skriver detta på balkongen utanför det rum där Bahá'u'lláh bodde i ungefär fem år. Detta hus kallas det stora huset – det hus som tillhörde den kristne köpmannen ‘Abbud. Bredvid detta hus ligger det lilla huset, där Bahá'u'lláh bodde i ett rum i tolv år – varav åtta år utan att en enda gång gå ut, inte ens över gatan till Biruni! I detta hus fanns endast fyra rum! För pilgrimerna och för familjen! (De manliga pilgrimerna som var ensamstående och familjerna inkvarterades i Khán).

Ett rum, det bästa, var alltid heligt för Bahá'u'lláh. Familjen, Ásíyih Khánum, det mest Upphöjda lövet, deras dotter och Mästaren omgav sin Älskade med all den hängivna omsorg som var möjlig. I ett av rummen sov ibland tretton personer, pilgrimer och damerna. En hylla fanns där, på vilken en smidig pilgrim vilade och vid ett tillfälle rullade av! Denna planlösning gällde dagarna före ‘Abbás Effendis giftermål, då dörren öppnades genom till ett rum i det större huset. Detta ligger bredvid det mindre huset där ‘Abbás Effendi tog med sig sin brud och där alla hans barn föddes. Händelsen med att dörren öppnades har redan beskrivits i olika redogörelser från denna tid. Det här är huset där Kitab-i-Aqdas, den heligaste boken och många skrifter av sublim skönhet skrevs. Det var också detta hus som en dag omringades av soldater som hade sänds för att arresteras Bahá'u'lláh och Mästaren.³⁸

Jag sover i Ásíyih Khánums rum. Hela natten var jag medveten om dess goda atmosfär! Efter att ha besökt moskén gick vi till det hus, där de som amerikanska pilgrimerna först bodde, fyra år efter Bahá'u'lláhs bortgång och där alla ‘Abdu'l-Bahás barnbarn föddes. I detta hus, som bevakades av turkiska vaktposter, satt Mästaren fängslad i sju år på grund av falska anklagelser. En av de ansvariga systrarna talade engelska: ”Ja, ‘Abbás Effendi var en god vän till alla. Han besökte mig och gav femtio pund till detta sjukhus. Han var en god vän till min farbror och

till mig.” Detta hus är nu ett brittiskt militär sjukhus!

2:a maj:

Denna morgon anlände den heliga modern och Khánum, som hade kört över från Haifa; även Shoghi Effendis syster, Ruhangiz och Áqá Mírzá Hádí – rader av gäster satt redan här. Det var inte särskilt lätt för oss att ge oss av, men alla var angelägna om att besöka kasernerna och den vänlige kaptenen skulle vänta på oss. Vi var ett sällskap på nio damer. Áqá Husayn, kocken, som hade varit med Bahá'u'lláh i Bagdad och som hade bestämt sig för att följa med oss, kom och berättade tillförlitliga detaljer om alla platser och scener under fångenskapen.

Hur kan jag förmedla intrycket av detta besök? Den heliga system, Bahá'u'lláhs dotter och den heliga modern, ‘Abdu'l-Bahás hustru, när de stod och tittade på de små, kala rummen där deras (och våra) älskade var fängslade! Man kunde föreställa sig i vilken intima, gripande och hjärtskärande minnen som strömmade i deras tankar när de vandrade, när de med sorgfyllda ögon stirrade på denna barackbyggnad, som under många år var hemmet för de Två som var ämnade att bli de stora undervisarna för världen, i väst såväl som i öst, den värld som också är våt av tårar! Där fanns det lilla rummet på bottenvåningen, där Bahá'u'lláh bodde en tid när han med sin familj kom till ‘Akká. Detta rum bevaras omsorgsfullt och orört.

I närheten finns det valvliknande rummet där resten av familjen och de sjuttio ”trogna” som följde med dem stängdes in under de första hemska dagarna. Alla blev sjuka i tyfus utom två, ‘Abbás Effendi och en man, som därför kunde hjälpa honom. Mästaren vårdade dem, lagade mat åt dem och delade själv ut portionerna – och såg till att ingen blev försummad eller glömd. Det Största heliga lövet, med ögonen fyllda av minnen, var med oss medan vi lyssnade. Hon hade varit där under den fruktansvärda tiden och var sjuk i samma feber, av vars effekter hon ibland led av under resten av sitt liv.

³⁸ Historien om de händelser som kulminerade i denna beklagliga händelse berättas i ett annat kapitel, delvis från en skrift av Baha'u'llah skriven till en vän i Persien och från ett tal av ‘Abdu'l-Baha i ämnet, där några av detaljerna ges av det Upphöjda lövet.

* * *

Ett brev från Mrs. Thornburgh-Cropper
till Lady Blomfield sänt som ett bidrag till ”*The Chosen Highway*”

I början av 1898 fick jag ett brev från Mrs Phoebe Hearst, min vän för livet, från Kalifornien, som berättade om en underbar ny religiös lära som hon hade kommit i kontakt med. Hon sade att hon kände att den skulle vara av stort intresse för mig och att hon skulle berätta allt om den för mig när hon kom till London.

En kort tid senare sökte jag i encyklopedin efter information om kung David, som jag hade haft ett gräl om. När jag bläddrade i sidorna fångades mitt öga av ett namn, ”Báb”. Jag läste vidare efter namnet och fann att det var historien om en Guds budbärare som hade blivit martyr i Persien efter att ha gett muslimerna en ny tolkning av sanningen. Det fanns något i denna berättelse om en martyr för sin tro som berörde mig så mycket att jag gick till British Museum för att söka ytterligare information om honom och hans undervisning.

Senare anlände vänner till fru Hearst på väg till det turkiska fängelset ‘Akká, nära karmel berget. De var på väg i förväg för att ordna så att fru Hearst kunde besöka fängelset. Detta verkade vara en extraordinär resa att göra, men när jag hörde talas om den stora fången där, om hans liv av martyrskap och om hans faders, Bahá'u'lláhs, ställning, började jag ivrigt vidta åtgärder för att följa med fru Hearst på ett så heligt uppdrag. Det var då jag fick veta att Bahá'u'lláh var den utlovade i Bábs religionsordning och undervisning. Så jag hade varit förberedd.

Mrs Hearst och jag anlände till Kairo i Egypten efter en fruktansvärd storm till sjöss och stannade där i några dagar tills allt hade förklarats för oss om vår resa till fängelsestaden. Därefter tog vi en liten eländig båt till Haifa. Även här var det storm och vi kastades obarmhärtigt runt i vår alltför otillräckliga ångbåt. Vid ankomsten gick vi till ett hotell, där vi stannade till kvällen eftersom det var för farligt för oss och för ‘Abdu'l-Bahá, som vi skulle besöka, att se främlingar gå in i sorgens stad.

Vi tog en vagn när natten hade fallit och åkte längs den hårda sanden ”längs havet bortom Jordanien”, vilket ledde oss till fängelsestadens

portar. Där ordnade vår betrodda chaufför så att vi kunde gå in. Väl inne fann vi vännerna som väntade på oss och vi började gå uppför de ojämna trapporna som ledde till honom. Någon gick före oss med en liten bit av ett ljus som kastade märkliga skuggor på väggarna på denna tysta plats.

Plötsligt fångade ljuset en form som först verkade vara en vision av dimma och ljus. Det var Mästaren som ljuset hade avslöjat för oss. Hans vita mantel, hans silverfärgade, flödande hår och hans lysande blå ögon gav snarare intryck av en ande än av en människa. Vi försökte berätta för honom hur djupt tacksamma vi var för att han tog emot oss. ”Nej”, svarade han, ”det är snällt av er att komma”. Detta sades på en mycket sparsam engelska.

Sedan log han och vi kände igen det ljus som han hade, den strålning som rörde sig över hans fina och ädla ansikte. Det var en fantastisk upplevelse. Vi fyra besökare från västvärlden kände att vår resa, med alla dess medföljande olägenheter, var ett litet pris att betala för en sådan skatt som vi fick från Mästarens ande och ord, som vi hade korsat berg och hav och nationer för att möta. Därmed började vårt arbete med att ”sprida läran”, att ”nämna Bahá'u'lláhs namn och göra världen bekant med budskapet”.

(Signed) Maryam Thornburgh-Cropper.

Mírzá Aḥmads berättelse, (Şubḥ-i-Azal äldsta son)

Berättat i pilgrimshuset i, Haifa, för Sitarih Khánum
Översatt av Mírzá Aflatun

När Şubḥ-i-Azal (Bahá'u'lláhs halvbror och fiende) blev äldre lämnade hans äldsta son Mírzá Aḥmad Cypern för en tjänst på en bank i Konstantinopel. Två av hans bröder anslöt sig till honom under en tid. Den äldste av dessa kom till ‘Akká ett eller två år efter Bahá'u'lláhs bortgång och önskade bli bahá'í. Strax därefter kom den yngre brodern till ‘Akká och ville också bli bahá'í. Han stannade ungefär sju månader och under denna tid var Mästaren mycket vänlig mot honom.

I början av 1921 skrev en sonson till Şubḥ-i-Azal, som hade varit anställd av den brittiska regeringen på censuravdelningen, till ‘Abdu'l-Bahá och sade: ”Jag är mycket glad över att ha fått veta att jag har en framstående kusin. Tillåter

du att jag besöker dig?” Han kom, hans besök varade en tid. Han berättade för Mästaren att hans äldsta farbror, Mírzá Aḥmad, mindes att Bahá'u'lláh var mycket snäll mot honom när han var barn i Bagdad; han frågade Mästaren om han kunde få tillåtelse att komma och besöka honom.

Han berättade själv för författaren i Haifa 1922 om den stora glädje det gav att komma i Mästarens närvaro efter femtiotre år! ”All bitterhet i mitt liv förvandlades till sötma”, sade Mírzá Aḥmad. ”Så glad du måste vara över att du kom i tid för att få träffa Mästaren.” ”Ja verkligen, jag brukade undra varför familjerna skulle skiljas åt på grund av (som jag trodde) en skillnad i undervisningen.” ”När blev du medveten om sanningen i saken?” ”Inte förrän min brorson berättade det för mig.” ”Hur visste din brorson det?”

”Det var på detta sätt: Min brorson var anställd på censorskontoret under kriget. Han stötte på många brev om ‘Abbás Effendi och började förstå något om hans ställning genom den vördnadsfulla formuleringen i de brev som riktades till honom. ”Det var med stor glädje som min brorson insåg att hans far var kusin med denna underbara och heliga person. När Mästarens brev kom, som svar på ett av mina brorsöners brev, tog han det till mig för att jag skulle översätta det, eftersom han inte kunde läsa persiska språket.

”Genom detta brev började jag förstå sanningen och beklaga den okunnighet som jag så länge hade levt i. ”Jag bodde i Konstantinopel i femton år och arbetade som bankman. ”Jag umgicks inte med perserna, för jag visste att de skulle undvika mig eftersom jag var son till Şubḥ-i-Azal, Bahá'u'lláhs halvbror. ”Min far hade den olyckliga vanan att ofta gifta sig!”

Shaykh Maḥmúds berättelse

Berättad av hans dottersdotter, som nu bor i Akká, 1922

Följande berättelse hade en egen atmosfär, berättad på arabiska av en söt kvinna med en vacker röst fylld av entusiasm och uppriktighet, när hon satt på golvet vid Munírih Khánums fötter, ‘Abdu'l-Bahás hustru. Jag lyssnade till Munavvar Khánums översättning, medan bilderna utvecklades scen för scen, den morgonen i den älskade Mästarens hus, det är en av de

upplevelser som sitter djupast inpräntat i mitt minne när jag skrev följande:

Det var ramadan år 1850. Shaykh och hans familj hade fastat till solnedgången. Sedan åt de sin vanliga måltid. När de hade ätit färdigt ropade min farfar, som då var en liten pojke, ”Titta! Titta! Solen har gått upp igen, solen har kommit tillbaka!”

Hela familjen stod och tittade på den västra himlen, där ett strålände sken lyste. Det föreföll dem mirakulöst, efter det mörker som rådde när de satte sig ner för att bryta fastan.

Min farfars far skyndade sig att rådfråga en gammal Shaykh som var en mycket uppskattad vän. I ett tillstånd av stor ångest berättade han för sin vän om episoden med solens skenbara återkomst och var full av oro för att han och hans familj skulle ha brutit mot den lag som kräver att de ska fasta till solnedgången.

Den åldrade Shaykh svarade:

”Ni har inte brutit mot lagen, men ett fruktansvärt brott har i dag begåtts i en avlägsen stad i Persien; de har mördat Mihdi, som vi har väntat på, som har kommit för att förebåda den 'Stores' ankomst till denna dödliga värld i enlighet med profetiorna!

”Åh, människans eländiga blindhet! Hur kan sådant vara möjligt?”

Nästa dag kom den gamle Shaykh för att träffa min farfars farfar. Han kallade på den unge sonen (min farfar, Shaykh Maḥmúd) och sade till honom:

”Lyssna på mig, mitt barn:

”Till denna stad ‘Akká kommer en dag den 'Store', Han kommer bo i ett högt hus med många, många trappsteg. Hans försörjning kommer att tillhandahållas av regeringen (dvs. en fånge). Du kommer att vara där, i den staden, när Han kommer. Jag och din far kommer att ha lämnat denna dödliga värld, men lägg märke till vad jag nu säger till dig:

”Vi instruerar dig att överlämna våra hälsningar till Honom från min och din faders hjärtans hängivna tillbedjan.”

Min farfar, Shaykh Maḥmúd, berättade för oss att hans far och hans vän, den gamle Shaykh, ofta talade till honom, trots att han fortfarande var ett barn och uppmanade honom att alltid ha detta, deras bud, i åtanke och att lyda ”när tiden var inne”. Under tiden, efter att många dagar hade gått, kom det fruktansvärda beskedet till oss att Hans Helighet Báb hade avrättats på marknadsplatsen i Tabriz i Persien på dagen för händelsen med solens återkommande sken.

Tiden gick. Den gamle Shaykh och min farfars farfar, Shaykh Qasim ‘Arabi, gick bort och min farfar, Shaykh Maḥmúd, växte upp till mogen ålder och var alltid fylld av kärlek och hängivenhet för sin religion, islam.

År 1868 fick min farfar veta att en mäktig fiende till islam hade förts till ‘Akká, där han satt fängslad i ett litet rum på toppen av en hög trappa. Min farfar ansåg att det var hans plikt att döda en sådan fiende till hans älskade religion. Följaktligen bevapnade han sig med ett vapen som var hemligt gömt under hans ‘aba (kappa). Han begärde sedan att få tala med fången. Svaret kom: ”*Du har tillåtelse att närma dig när du har kastat bort ditt vapen!*”

Shaykh Maḥmúd blev mycket förvånad över att han nämnde vapnet, som han inte hade talat med någon om. Min farfar sade då inom sig själv: ”*Jag är en stark man, jag kan döda denna fiende med mina händers styrka, utan hjälp av ett vapen!*”. Återigen sände han sin begäran för att besöka fången. Svaret kom: ”*När du har renat ditt hjärta kan du komma!*”. Återigen förundrades min farfar ännu mer.

Sedan drömde han. Den gamle Shaykh och hans far visade sig för Shaykh Maḥmúd och sade till honom: ”Gå till samlingsplatsen för denna fångens vänner och säg till dem: 'Alláh-u-Abhá. De kommer först inte att bry sig om dig, men säg sedan en andra gång: Alláh-u-Abhá. De kommer fortfarande ignorera dig. Ropa då högt för tredje gången: Alláh-u-Abhá.

Nu kommer någon fråga dig:

Vad menar du med detta ord? Då skall du tala om vår uppdrag för dig, för flera år sedan, att överlämna hälsningar från våra hjärtans hängivna tillbedjan.” När han hörde dessa ord öppnades min farfars ögon, Shaykh Maḥmúd och han

mindes allt som den gamle Shaykhen och hans egen far, Shaykh Qasim ‘Arabi, hade sagt till honom om den ”store” som skulle komma, även till ‘Akká och hur han skulle bo i en bostad högst upp efter en lång trappa. Min farfar sökte upp den plats där fångens vänner samlades, den ”*största fången!*”; han fick komma in och allting skedde i enlighet med den befallning som gavs i hans dröm.

Den som sade till honom:

”Vad menar du med detta ord, Alláh-u-Abhá?” var vår älskade Mästare, ‘Abdu'l-Bahá, genom vilken min farfar, Shaykh Maḥmúd, fick tillåtelse att framföra hälsningen som deras hjärtan ägnade sig åt, demon gamle Shayk och min farfars farfars, Shaykh Qasim 'Arabi. Och min farfar, Shaykh Maḥmúd, blev troende och hela hans familj.

(Nedskrivit av Sitarih Khánum (Lady Blomfield) den 7 januari 1922, i ‘Abdu'l-Bahás herrgård, Haifa, Palestina.)

Den berömda traditionen med den röda klädnaden

(se även länk [s.53](#))

Det finns en berättelse om en indisk muslim, en helig man från det åttonde århundradet e.Kr. som, när han talade om ”Guds stora dag” skulle han, yttra dessa ord:

”*På den dagen kommer den Helige att finnas i ett land som kallas Karkh. Han kommer att vandra längs floden, iklädd en dervisch turban och insvept i en röd klädnad. Han kommer att undervisa sina anhängare vid flodens stränder. Jag önskar att jag skulle få förmånen att få träda in i hans närvaro och utgjuta mitt livsblod på hans väg.*”

Den röda klädnaden som Bahá'u'lláh bar när han undervisade sina anhängare vid floden Tigris var tillverkad av några bitar av persisk Tirmih. Bahá'u'lláhs hustru och dotter tillverkade denna ‘aba i beredskap inför hans återkomst från bergslandet Sulaymaniyyih. Karkh är namnet på det distrikt i Bagdad där den Helige bodde.

Anteckningar om Baghdad perioden

Kitáb-i-Íqán

Det var under Bagdadperioden som Bahá'u'lláh skrev Kitáb-i-Íqán, Visshetens bok. Den är en av de viktigaste av alla skrifterna. I den ”bryter Bahá'u'lláh bokens försegling” och uppenbarar den sanna innebörden av symboliken och allegorierna i tidigare skrifter.

”Den här tjänaren kommer nu att dela med sig av en daggdroppe ur det outgrundliga havet av sanningar som finns bevarade i dessa heliga ord, så att kanske urskiljande hjärtan kan förstå alla anspelningar och implikationer av uttalandena från Helighetens Manifestationer....”

Den andra delen av Kitáb-i-Íqán är en redogörelse för Guds uppenbarelse, den mystiska varelse som vid olika tidpunkter och under olika namn återupplivar religionens döda kropp och avslöjar sanningen i progressivt mått för mänsklighetens växande medvetande.

”Då dörren till kunskapen om Dagarnas Uråldrige på detta sätt var stängd för alla varelser, har Källan till oändlig nåd ... låtit dessa lysande ädelstenar av Helighet framträda ur andens rike, i det mänskliga templets ädla form och bli uppenbarade för alla människor, så att de kan förmedla till världen mysterierna om det oföränderliga Varat och berätta om det subtila i Hans oföränderliga väsens innersta. Dessa heliga speglar, dessa gryningar av forntida härlighet är en och en alla företrädare på jorden för honom som är universums centrala himlakropp, dess väsen och yttersta syfte. Från honom härstammar deras kunskap och makt; från honom härstammar deras överhöghet. Skönheten i deras ansikte är bara en återspeglning av hans avbild och deras uppenbarelse ett tecken på hans odödliga härlighet. De är den gudomliga kunskapens skattkammare och den himmelska visdomens förvaringslokaler. Genom dem förmedlas en nåd som är oändlig och genom dem uppenbaras det ljus som aldrig kan blekna. Precis som han har sagt: ”Det finns ingen skillnad mellan dig och dem, utom att de är dina tjänare och är skapade

av dig.” Detta är betydelsen av traditionen: ”Jag är Han och Han är jag.”

Vi har förmånen att få läsa denna bok i översättning av bahá'í-trons Beskyddare Shoghi Effendis vackra översättning.

Från Nabils minnen³⁹

När jag förflyttades från fängelset i Kairo till fängelset i Alexandria vädjade den avlidne Siyyid Husayn till Sharif Pasha för min räkning och protesterade mot att jag, som ottomansk undersåte, felaktigt fängslades på order av de persiska konsulära myndigheterna (som inte hade någon auktoritet över mig). Jag förflyttades genast från fängelsets nedre våning till den högre våningen, där fanns det renare luft. Samtidigt förhörde sig konsulen om mitt fall. I detta fängelse lärde jag känna M. Faris, en kristen läkare. Han försökte omvända mig till kristendomen och jag försökte göra honom till bahá'í; detta lyckades jag med till slut.

Det hände sig att när jag var i Kairo-fängelset drömde jag en dröm:

”Hans helighet Bahá'u'lláh lovade mig att efter 81 dagar skulle de svårigheter som jag led vara över.” Just den dag då jag förflyttades från fängelsets nedre till övre våning var den åttioförsta dagen i min dröm.

Mot solnedgången gick jag upp på fängelsets tak och roade mig med att titta på dem som passerade. Till min förvåning såg jag Áqá Muḥammad Ibrahim, bland dessa människor, som var en av Hans Helighet Bahá'u'lláhs tjänare. Han hade landstigit med en eskort för att köpa några nödvändiga förnödenheter för den fortsatta resan. Jag ropade till honom ”Kom upp, kom upp”. Han lyckades övertala sin vakt att låta honom komma upp till mig på taket, eskorterad av vakten som följde honom. Áqá Muḥammad Ibrahim berättade för mig att Hans helighet Bahá'u'lláh, hans familj och hans följeslagare återigen hade förvisats. Den här gången var deras destination slott fästningen i staden ‘Akká och nu var de på väg till det fängelset.

³⁹ Bahá'í-trons historiker; författare till ”The Dawn-Breakers”.

Denne tjänare fick inte tala mer, men innan han skyndade sig iväg lovade han mig att när han återvände till ångaren skulle han nämna mitt namn i den heliga närvaron. Jag blev mycket rörd av denna händelse. Efter några minuter fann dr Faris mig i ett mycket stort sinnestillstånd.

Jag hade tidigare berättat min dröm i Kairo för honom och nu sa han: ”I dag är den åttioförsta dagen efter din dröm och i stället för att vara lycklig är du mer olycklig än någonsin. Varför är det så?” Jag berättade för honom vad som hade hänt, att mitt hjärtas älskade befann sig på den där ångaren och att jag inte hade något sätt att få tillträde till hans heliga närvaro!

Läkaren blev då lika dyster som jag själv. ”Om det inte hade varit för att det är fredag i morgon”, sade han, ”skulle jag ha kunnat planera något sätt genom vilket vi båda kunde gå ombord på det där skeppet och få glädjen att se Hans välsignade ansikte.” Doktor Faris sade: ”Skriv snabbt vad du vill säga till Honom och jag ska försöka få ditt brev, tillsammans med mitt, med ombord tidigt på morgonen till den välsignade Skönheten. Jag känner en ung man, en urmakare, som är kristen – han kommer utan tvekan att göra oss denna tjänst.”

Den natten kunde varken doktorn eller jag sova. Tidigt nästa morgon gick vi upp på taket för att titta på fartyget, som var synligt från vårt fängelse. Efter två timmar hörde vi båtens visselpipa och ångaren lade ut. Vi darrade när vi såg henne ånga iväg och var fulla av sorg över att Konstantin inte hade lyckats göra oss den stora tjänsten. Återigen såg vi hur båten stannade i några minuter och sedan, tyvärr, startade den på nytt. Jag kan inte beskriva den upprördhet som rådde i våra sinnen och den olidliga plågan av osäkerhet och förväntan under dessa få timmar fram till att Konstantin återvände, den unge kristne mannen, som hade åtagit sig att överlämna vårt budskap till Hans Helighet, vår älskade.

Den unge mannen kom dock mot oss med ett paket i handen. När han gav oss paketet ropade han: ”Vid Gud, jag har sett Kristi Fader.” Doktor Faris, i extas och med tårar rinnande nerför ansiktet, grep Konstantin och kysste båda hans ögon, de ögon som hade sett den ”älskade”. ”O unge man, vårt var den brinnande önskan, längtan och separationens smärta. Ditt var den

frikostigheten och den nåd som det innebar att få träda in i den saliga Skönhetens närvaro.”

Paketet bestod av en näsduk som innehöll en skrift, skriven av Bahá'u'lláhs egen hand, adresserad till mig, ett brev från den Största grenen, ‘Abdu'l-Bahá och ett paket med sötsaker som skickats av den Renaste grenen. I skriften, som var adresserad till ”Nabil”, skrevs också svaret på Dr. Faris vädjan. Bahá'u'lláh försäkrade läkaren ”att han mycket snart skulle bli frigiven från fängelset, trots hans fienders illvilja”. I enlighet med Bahá'u'lláhs löfte släpptes läkaren fri den tredje dagen. Han blev en hängiven troende och började sprida den heliga saken bland de kristna.

En av de närvarande skrev ett kort brev till oss och beskrev hur Konstantin utan några svårigheter hade lyckats få tillträde till den heliga närvaron, när han kunde framföra våra böner. Bahá'u'lláh uppenbarade omedelbart skriften som svar på dessa framställningar. Han skickade efter budbäraren och utgöt gudomlig kärleksfullhet över honom och anförtrodde skriften i hans händer. Efter en tid kallades jag, Nabil, till fängelseguvernören, som beordrade mig att avlägsna mig och lämna Alexandria, eftersom, sade han, min närvaro i landet skapade oordning och uppror.

‘Akká

Şubḥ-i-Azals höga krav har redan förklarats och deras absurditet har visats. Icke desto mindre fortsatte hans illvilliga intriger att trakassera gruppen av förvisade i ‘Akká. Şubḥ-i-Azal, med de få som valde att följa honom, skickades till Cypern när de landsflyktiga kom till ‘Akká; beordrades två eller tre av bahá'í-vännerna att fortsätta till Cypern med detta sällskap och tre azaler fick besked om att bo i ‘Akká med bahá'ierna. Dessa tre, Siyyid Muḥammad, Ridá-Qulí och Áqá-Jan, som fortsatte Azali-taktiken, orsakade problem från de första dagarna av fara och svårigheter.

Den muslimska befolkningen i ‘Akká tillhörde sunni-grenen av islam och älskade inte shi'ah-världen, de andra muslimerna. Det fanns en fejd mellan dessa två grupper. Denna motvilja utnyttjades av azalierna som en stor hjälp i deras intriger mot bahá'ierna. När de fick tag på några

av Bahá'u'lláhs skrifter ändrade de några av orden och förvrängde helt och hållet innebörden för att på så sätt få det att framstå som att den stödde deras anklagelse att Bahá'u'lláh var en fanatisk shi'it och en bitter fiende till sunniterna.

Dessa fiender utgav sig för att vara hängivna sunnimuslimer och berättade för de redan misstänksamma mullorna att ”de brukade vara bábier, men nu när de är bättre informerade om religionens sanning vill de bli sunnimuslimer”. Vi är inga vänner till Bahá'u'lláh, som är er dödliga fiende. Dessa bábier är spioner och konspirerar alltid mot den sanna religionen! Pilgrimerna som kommer från Persien är i själva verket fanatiska shiiter, som för alltid arbetar mot sunniterna.”

De, Azalis, som var spioner och fulla av list, kunde ibland lägga vantarna på de skrifter som Bahá'u'lláh hade uppenbarat; därför utelämnades ofta mottagarnas namn, som tidigare i fallet med Báb, för att undvika fara för vännerna.

En annan plan var att hålla utkik efter pilgrimer som anlände från Persien; de skulle skynda sig att lämna information till guvernören, med listor över falska anklagelser mot dessa oskyldiga, hängivna och mycket trötta bahá'í-vänner, som ofta skulle arresteras och behandlas strängt. Sammantaget fortsatte dessa Azalis att skapa en atmosfär av misstänksamhet och mistro, som var lika hård och oförståelig som obefogad. Flera av de hängivna bahá'íerna beslöt att dessa uppviglare av skadegörelse borde tystas.

Dessa förrädare ska inte längre orsaka problem, förföljelse och ytterligare svårigheter för den Älskade och vännerna. ”Om dessa spioner och förrädare dödar oss, då kommer vi att ha offrat våra liv för att skydda de Heliga. Om vi dödar dem kommer vi att ha befriat bahá'íerna från deras mest fördärvliga fiender. Bahá'u'lláh kommer att bannlysa oss – det är fruktansvärt! Vi kommer då att ha offrat våra själar! Men denna ondskas ska förintas! Den ska förintas! I enlighet med sitt högtidliga beslut gick de till huset där Azalis bodde och uppmanade dem att ge upp sin ondskas. De vägrade. ”Då måste ni dödas”, sade bahá'íerna strängt. Det blev en våldsam strid och de tre azalierna dödades.

Hämna överlämnade sig själva till myndigheterna, som var fyllda av förvirring, eftersom de ansåg det högst osannolikt att

Bahá'u'lláh eller Mästaren skulle ha anstiftat ett sådant brott. Men folket orsakade en stor uppståndelse, uppviglat av sådana fanatiker som var fiender till bahá'íerna. De uppmuntrades att tro att det var ett fall av sunni mot shi'ah, att shi'iterna, till vilka de räknade alla landsförvisade, från Bahá'u'lláh ner till de ödmjukaste av vännerna, hade konspirerat för att döda tre sunniter, på grund av deras hängivenhet till sin religion. Tumultet var våldsamt. Folket rusade mot Bahá'u'lláhs hus och skrek av ilska! Bahá'u'lláh berättar i ett brev till en vän i Persien hur han en dag, när han satt i sitt rum i det ”lilla huset” och höll på att diktera skrifter till sin amanuensis, hörde ljudet av ett våldsamt tumult.

Guvernören, ett kompani soldater med dragna svärd och en folkmassa som ropade och skrek stod utanför huset. Mästaren befann sig i mottagningsrummet (Biruni) på motsatt sida av gatan. När han hörde tumultet kom han ut. Guvernören ropade på Bahá'u'lláh att han skulle komma ner. Med stor svårighet tog sig Mästaren igenom folkmassan, som blev allt tätare och tätare och sade till Bahá'u'lláh:

”Guvernören kallar dig och mig att komma ner till honom. Jag vet inte varför. Något måste ha hänt.” De fördes båda till guvernörens rum i domstolsbyggnaden. De närvarande tjänstemännen reste sig respektfullt och förde dem till hedersplatser. Guvernören och hans tjänstemän pratade upphetsat med varandra. Den förstnämnde kom till Bahá'u'lláh och Mästaren och sade: ”Ni kommer att trivas bättre i ett annat rum medan vi rådgör.” De fördes följaktligen in i nästa rum. Här fann de ett antal bahá'íer som också hade arresterats. I detta rum hölls de kvar i fem timmar. Under denna tid, berättar en sekreterare, fortsatte dikteringen av skrifterna, som avbröts av arresteringen. Omkring klockan ett på morgonen fördes vännerna till stadens hemska fängelse.

Vid ett senare tillfälle besökte jag detta fängelse. Det är ett valvliknande, långt, lågt rum, mycket fuktigt, med slemtäckta väggar och ett klubbigt lergolv. Det finns inget ljus förutom det som kommer in genom dörren när den är öppen och skenet från en liten lykta. På andra sidan dörren finns en stensits; på denna satt fängelsedirektören med en brutal piska av

läderband, tyngd av bly, i handen, redo att användas vid minsta provokation, till exempel om en fånge hostade för ihärdigt, talade eller klagade.

Fångarna, som ofta var för många för att kunna ligga ner, samlades i flock i en plågsam, hemsk och orolig misär, där kedjorna tärde sig in i deras kött och orsakade en olidlig plåga när de och de som de var fastkedjade till vred sig i sitt elände på det smutsiga golvet – det fanns inga sängar. Ibland blev en stackare, som inte kunde uthärda sin ångest längre, galen och skrek. Fångvaktaren gick då fram till honom, trampade på de kroppar som stod i hans väg och slog honom skoningslöst tills han låg stilla, eller, vilket ofta hände, dog. När han, fångvaktaren, kände sig benägen att göra honom fri från dem som han var fastkedjad med, släpa den ynkligt blåslagna och lemlästade kroppen till dörren och kasta ut den på fängelsegården.

Jag kan inte beskriva ansiktuttrycken hos det Största heliga lövet, den kära heliga modern och Mästarens döttrar, när de stod i denna skräckens boning. Det var säkert ett av de mest plågsamma minnena av alla deras minnen av det elände som år efter år hopades över deras älskade som spenderade sina liv för den mänsklighet som, ovärdig som den var, föraktade och torterade och hånade dem och som dessa stora älskande trots allt älskade och som utan uppehåll bad om förlåtelse för dem.

Den gamle mannen Áqá Ḥusayn-i-Aschchi, som följde med oss när vi besökte fängelset, var en av de bahá'ier som hade suttit fängslade här vid tiden för Azali-affären; han var därför väl kvalificerad att beskriva förhållandena på den tiden och platsen.

Mästaren kastades in i denna onda fängelsehåla, medan Bahá'u'lláh hölls instängd i ett rum på övervåningen. Nästa natt kom ett telegram från Syriens överste guvernör (Vali) som befann sig i Damaskus och beordrade att Bahá'u'lláh skulle flyttas från fängelset till ett övre rum, där han stannade i trettioåtta timmar. Mästaren hölls under hela denna tid i skräck i fängelset i kedjor!

Den tredje dagen fördes Bahá'u'lláh återigen till domstolsbyggnaden för att förhöras. När han kom in i församlingen sade han: ”Ni lyder er egen lag och ignorerar Guds lag. Varför förstår ni

inte?” Guvernören sade: ”Ursäkta mig om jag ställer några frågor till dig. Vi är tvungna att göra det. Annars skulle vi själva bli tillrättavisade. Vad heter ni och från vilket land kommer ni?” Bahá'u'lláh svarade: ”Ni hittar min beskrivning i era register. Läs dem och ni kommer att veta vem jag är.” ”Nej, men vi vill att du ska berätta ditt namn och från vilket land du kommer.” ”Mitt namn är Bahá'u'lláh och mitt land är Nur.” ”Varför är ni samlade? Om det är er önskan att hitta en orsak att ta mitt liv, så är min önskan er önskan. När jag passerar ett träd säger jag: 'Önskar att du vore ett kors, Åh, träd! och att jag var fastspikad på dig.' Om bara du kunde förstå, skulle jag få dig att höra melodin från näktergalen, som sjunger på en gren av Herrens träd, då skulle det bli uppenbart för dig att tjänande är tillbedjans väsen.” Guvernören sade: ”Nu vet vi att anklagelsen är falsk, därför skall du släppas fri och återvända till ditt eget hus.” ”Jag skulle föredra att återvända till mitt fängelse och stanna hos mina vänner tills de släpps fria.” ”Vi kan inte släppa dem fria”, sade guvernören, ”på grund av folkets uppståndelse; måste de stanna ännu några dagar.”

Då återvände Bahá'u'lláh till sitt hus. Men Mästaren blev kvar i fängelset! Tjänstemän kom till honom och krävde nycklar och sade: ”Vi måste söka igenom huset efter vapen ... : Mästaren sade: ”Det finns damer där ensamma, ni måste ta mig med.” De hade inget emot det, utan förde honom genom gatorna i kedjor om halsen och om fötterna. Han höll sin 'aba nära, när han gick in i sin mors rum, så att hon inte skulle se kedjorna, men de kunde inte döljas för hennes kärleksfulla ögon; hon såg dem och grät bittert. När inga vapen hittades förklarade Mästaren för tjänstemännen hur den tragiska händelsen kunde ske och när de förstod det släpptes Mästaren fri.

De män som var inblandade i bråket ställdes inför rätta och dömdes till olika långa fängelsestraff. Efter en kort tid gjordes ytterligare undersökningar; myndigheterna fick reda på vilka dess dessa män var, Azalis, som störde friden och vilken stor provokation fångarna hade utstått; på grund av dessa förmildrande omständigheter förkortades därför strafftiderna.

Detta var slutet på Azalis illvilliga planer i Akká. (I en annan del av sitt manuskript har Lady

Blomfield gjort följande redogörelse för denna händelse, med anteckningen: ”Berättat av Tuba Khánum”; uppenbarligen när hon besökte detta fängelse i sällskap av familjens damer).

* * *

När Mästaren, som befann sig på denna hemska plats, fick veta att hans hus skulle genomsökas, sade han: ”Jag ska följa med er. Ni får söka fritt, men jag följer med er, så att damerna inte blir skrämda.” Tjänstemännen verkade vara alltför förvånade över den auktoritet som fanns i hans röst för att göra någon invändning. Så kom vår älskade till oss, fortfarande bärande på de tunga kedjorna. Han gick, på så sätt fastkedjad, genom ’Akkás gator. När han kom till sin mors rum gömde han kedjorna under sin ’aba, men hon och jag såg dem och våra hjärtan blev så såriga att vi grät bittert och kände att vi inte kunde bära mer. Han uppmuntrade oss och sade att han snart skulle vara med oss igen. Han lämnade oss och detta är den plats dit han återvände. Hans eget hjärta blev sårat när han såg fångarnas outhärdliga lidanden. Dessa stackars, okunniga Guds barn! Inte ett ord om hans egna lidanden, utan: ”Åh, fångarnas! Säkerligen av alla sorgliga människosöner, de mest olyckliga, de mest förtvivlade!”

* * *

Hur ofta, under de kommande åren, förde inte Mästaren fångarnas talan och åstadkom åtminstone en viss förbättring av deras situation; återigen, vilket ofta hände, inledde han undersökningar som resulterade i att fångarna frigavs eller fick förkortade straff, enligt de fakta som framkom i de undersökningar som han inledde. Mästaren skonade sig själv inte från någon möda och vilade varken dag eller natt så länge som det fanns något hopp kvar för dessa ömkligt hjälplösa offer, som de ibland visade sig vara, för en dåligt organiserad rättsskipning eller för en hård och hänsynslös myndighetsutövning.

Några yttranden av ‘Abdu'l-Bahá om Bahá'u'lláh

Bordssamtal i Abú-Sinán under vistelsen där under krigståren

En dag i Bagdad kallade han alla sina vänner till sig och talade till dem om Gud. Sedan lämnade han dem ensamma. Ingen visste var Han var. Vi var inte ens informerade. Två år gick. En del av tiden bodde Han i bergen, återigen skyddade Han sig i grottor och en del av tiden vistades Han i staden Sulaymaniyyih. Fastän Han var i ensamhet och ensam och ingen kände honom, spreds det ändå över hela Kurdistan i alla människors öron att ”Denna namnlösa person är den mest anmärkningsvärda personligheten i landet”.

- ”Han är mycket kunnig.
- ”Han har en stor kraft.
- ”Han har en kolossal, kraftfull dragningskraft och hela Kurdistan är magnetiserat av hans kärlek.”

Men Bahá'u'lláh levde under hela denna tid i fattigdom, till och med hans kläder var torftiga. Han åt de fattigas mat. Majestätets utstrålning, som tvingade till vördnad, manifesterades från honom som från solen vid middagstid, därför vördades han så mycket i detta liv.

Sedan lämnade han Kurdistan och kom hem till Bagdad. Kurderna kom från Sulaymaniyyih för att besöka honom och fann honom i stort välbefinnande och de var förvånade över utnämningarna och allt de såg av hans omgivning, efter att ha kommit från den avskildhet och fattigdom som hans liv i Kurdistan innebar. De var ytterst förvånade över skillnaden i tillstånd.

Kort sagt, Persiens regering trodde och hoppades att Bahá'u'lláhs, den välsignade Fullkomlighetens, förvisning från det persiska riket skulle vara ett sätt att utrota saken i landet. Sedan märkte de att saken spred sig snabbt, mer och mer. Berömmelsen fick en allt större spridning. Den Välsignade fullkomlighetens läror blev mer uttalade. Då bestämde sig kungen av Persien för att förvisa Bahá'u'lláh från Bagdad. Han anlände till Konstantinopel. Medan Han var i Konstantinopel tog Han inte hänsyn till några

sedvänjor. Han ägnade ingen uppmärksamhet åt vare sig ministrarna eller prästerskapet.

Sedan lyckades de persiska ministrarna få honom förvisad från Konstantinopel – de ville att han skulle hållas på stort avstånd från Persien. Därför måste hans undervisning ske i hemlighet. Trots allt detta spreds Saken ändå. De sade de: ”Vi strävar visserligen efter att förvisa Bahá'u'lláh från plats till plats, men för varje gång sprids Saken mer i utlandet och Hans förkunnelse sprids i större utsträckning i landet och dag för dag lyser Hans lampa med ett klarare Ljus. Hans saks växer sig allt starkare. Orsaken till denna dagligen ökande makt och kunskap om saken är att Han har sänds till städer med så stor befolkning; därför vore det bättre att skicka Honom till en straffkoloni, så att Han kan betraktas som misstänkt; så att alla människor veta att Han befinner sig bland brottslingar; att Han befinner sig i fängelse för mördare, med rånare och andra lagbrytare; så att Han och Hans anhängare på kort tid kan förgås.”

Därför övertalade Sháhen av Persien ‘Abdu'l-‘Aziz att förvisa Honom till fängelset i ‘Akká. När Bahá'u'lláh anlände till fängelset i ‘Akká kunde Han genom Guds kraft hissa sin fana. Den var först en stjärna. Den blev en mäktig sol. Ryktet om den Välsignade fulländningens sak spreds vitt och brett, till avlägsna länder i öst och väst. Från detta fängelse, från dess väggar, skrev han brev till alla kungar. Han kallade dem till skiljedom och den största freden.

Några av härskarna tog emot denna kallelse med högmod och stolthet. En av dessa var den osmanska kungen, en annan den franske kejsaren; den sistnämnda skickade inget svar; sedan riktades ett andra brev till Napoleon III med följande text: ”Jag har redan skickat en skrift till dig och kallat dig till saken, men du lyssnade inte till det. Du proklamerade en gång att du var de förtrycktas försvarare, nu har det blivit uppenbart att detta inte är ett sant påstående. Ni är inte en beskyddare av ert eget nödställda och förtryckta folk. Ni är hängivna era egna intressen och denna er stolthet, som stöds av era befallningar, måste störtas. ”På grund av denna er arrogans kommer Gud därför inom kort att förgöra er överhöghet. ” Du kommer bli fråntagen Frankrike och kommer att besegras genom en stor erövring.” På

flodernas stränder kommer det att finnas platser för klagan och sorg. ”Frankrikes kvinnor kommer att gråta och beklaga förlusten av sina söner.”

Detta var den anklagelse som skickades och den har publicerats och spridits utomlands. Om du läste detta brev skulle du förstå vilken anklagelse det är! Betänk nu: En fånge, ensam och allena, utan assistent, utan beskyddare, dessutom en utlänning, en främling, fängslad i ‘Akkás fästning, skriver sådana brev till kungar! Att skriva ett sådant brev till Sultán av Turkiet, medan han var fånge i ‘Akká. Bahá'u'lláh hissade sin fana inom fängelsets murar.

Se hela historien. Den har ingen motsvarighet! Ingen sådan händelse har någonsin ägt rum tidigare. Att en främling, ensam och fånge, har lyckats föra sin sak framåt och fått möjlighet att sprida sina läror, så att han till slut var tillräckligt mäktig för att besegra den kung som förvisat honom. Hans sak fortsatte att spridas. Den välsignade fulländningen var i tjugofem år i det fängelset. Under hela denna tid utsattes han för folkets förföljelser. Han upplevde sorgen över de grymheter och förvisningar som Persiens folk utförde. Ni får veta hur de plundrade hans egendom i Persien. Hur de kedjade honom i fängelset. Hur de förvisade honom från Persien till Bagdad. Hur han en andra gång förvisades från Bagdad till Konstantinopel. En tredje förvisning var från Konstantinopel till Roumelia (Adrianopel). En fjärde gång förvisades Han, från Roumelia till det allra största fängelset. Under hela sin livstid hade han inte en stunds vila! Han tillbringade inte en enda natt i vilsam sömn för sin kropp! Han bar alla dessa prövningar, katastrofer och svårigheter

- För att en osjälviskhet skall kunna bli uppenbar i mänsklighetens värld.
- För att den största freden skall bli verklighet i mänsklighetens värld.
- För att väntande själar skall bli manifesterade som himlens egna änglar.
- För att de himmelska miraklen skall bli fulländade bland människorna.
- För att mänsklighetens tro skall bli tillräcklig.
- För att Guds ovärderliga, dyrbara gåva i det mänskliga templet, mänsklighetens sinne, skall kunna utvecklas till sin fulla kapacitet.

- För att spädbarn ska kunna vara (i sanning) Guds likheter, precis som det står skrivet i Bibeln: ”Vi skall skapa människor till vår egen avbild.”

Bahá'u'lláh bar alla dessa prövningar och katastrofer för detta:

- För att våra hjärtan ska bli upplysta.
- För att våra själar skall bli glada.
- För att våra brister skall ersättas av dygder.
- För att vår okunnighet skall förvandlas till kunskap.
- För att vi skall få mänsklighetens frukter och få himmelsk nåd.
- Även om vi nu är på jorden, låt oss vandra [resa] i Kungariket.
- Även om vi är behövande, låt oss vädja om himmelska skatter.
- För dessa gåvor till oss har den Välsignade fullkomligheten burit så stora svårigheter.
- Förtrösta i allt på Gud.
- Guds ljus är strålände.
- De välsignade skrifterna sprids.
- Ni kommer inom kort att se att de Himmelska läroarna har inletts, att enheten i mänsklighetens värld håller på att bli en härlig verklighet!
- De välsignade läroarna sprids i öst och väst.
- Den största fredens fana har vecklats ut och den stora gemenskapen i Guds rike är nära.

– Slut –